

Gouverneur van Sint Maarten

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2017-2018-115

STATEN VAN SINT MAARTEN	
Ingek. 29 AUG 2018	
Volgnr. 1518.96/17-18	
Par.	15 meij

Aan de Staten van Sint Maarten
T.a.v.: De voorzitter mevrouw Sarah Wescot-Williams
Wilhelminastraat 1
Philipsburg
Sint Maarten

Philipsburg, 29 augustus 2018

Kenmerk : LV-17/0017
Onderwerp : Ontwerp van Landsverordening vaststelling jaarrekening 2013
Bijlagen : 1

Geachte mevrouw Wescot-Williams,

U wordt hierbij aangeboden het Ontwerp van Landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar 2013, ter verdere behandeling.

DE WAARNEMEND GOUVERNEUR VAN SINT MAARTEN

mr. R.A. Groenveldt

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2017-2018-115
No. 1

Landsverordening, tot vaststelling van de
jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar
2013 (Landsverordening vaststelling jaarrekening
2013)

AANBIEDING

De regering biedt de Staten ter goedkeuring aan een ontwerp van Landsverordening, tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar 2013 (Landsverordening vaststelling jaarrekening 2013).

De memorie van toelichting, die het ontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

Philipsburg, **29 AUG 2018**
De Gouverneur van Sint Maarten

29 AUG 2018

R.A. Groeneveldt

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2017-2018-115
No. 2

Landsverordening, van de
tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten
voor het dienstjaar 2013 (Landsverordening
vaststelling jaarrekening 2013)

ONTWERP

IN NAAM VAN DE KONING!

De Gouverneur van Sint Maarten,

In overweging genomen hebbende:

dat het noodzakelijk is ter uitvoering van artikel 100, vierde lid, van de Staatsregeling en artikelen 52 tot en met 55 van de Comptabiliteitslandsverordening de jaarrekening van het Land bij landsverordening vast te stellen teneinde de ministers te ontlasten ten aanzien van het door hen gevoerde financieel beleid en beheer;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld de onderstaande landsverordening:

Artikel 1

De jaarrekening voor het dienstjaar 2013, welke de periode beslaat van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013, wordt vastgesteld overeenkomstig bijlage 1 bij deze landsverordening.

Artikel 2

Ter kennisname van de Staten zijn, conform artikel 54, tweede lid, onderdelen a en b, van de Comptabiliteitslandsverordening, bij deze landsverordening gevoegd:

- a. de accountantsverklaring en het daarbij behorende verslag van de accountant van het Land van 21 oktober 2014 in bijlage 2; en,
- b. het verslag van de Algemene Rekenkamer van 3 december 2014 in bijlage 3.

Artikel 3

Deze landsverordening wordt aangehaald als: Landsverordening vaststelling jaarrekening 2013.

Artikel 4

1. Deze landsverordening treedt, zodra deze in het Afkondigingsblad is geplaatst, in werking met ingang van de eerste dag van de zevende week na de datum van bekrachtiging.
2. In afwijking van het eerste lid, treedt deze landsverordening:

- a. in werking met ingang van de eerste dag van de derde week na de beslissing van het Constitutioneel Hof indien de Ombudsman een zaak aanhangig heeft gemaakt als bedoeld in artikel 127, derde lid, van de Staatsregeling; of,
- b. niet in werking indien het Constitutioneel Hof oordeelt dat deze landsverordening niet verenigbaar is met de Staatsregeling.

Deze landsverordening wordt met de memorie van toelichting in het Afkondigingsblad geplaatst.

Gegeven te Philipsburg,
De Gouverneur van Sint Maarten

De Minister van Financiën
d.d.

De Minister van Algemene Zaken
d.d.

SINT MAARTEN

2013

JAARRAPPORT

Inhoudsopgave

Voorwoord

A. Verslag over het afgelopen dienstjaar	7
A.1. Algemeen.....	7
A.1.1 Evaluatie beleid	8
A.1.2 Bedrijfsvoering.....	8
A.1.3 Analyse financiële resultaten.....	9
B. Controleverklaring	12
C. Jaarrekening.....	13
C.1 Balans.....	13
C.2 Rekening van baten en lasten	14
C.3 Kapitaaldienst	15
C.4 Kasstroomverzicht	16
C.5 Grondslagen voor de financiële verslaggeving en resultaatbepaling	17
C.6 Toelichting op de balans	22
C.6.1 Materiële vaste activa.....	22
C.6.2 Financiële vaste activa	23
C.6.3 Debiteuren	23
C.6.4 Overige vorderingen	24
C.6.5 Liquide middelen	24
C.6.6 Eigen vermogen	25
C.6.7 Voorzieningen	25
C.6.8 Langlopende schulden	26
C.6.9 Kortlopende schulden.....	27
C.6.10 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	27
C.7 Toelichting op de posten van de rekening van baten en lasten gewone dienst	28
C.7.1 Baten belastingen	28
C.7.2 Baten vergunningen.....	29
C.7.3 Baten concessies en fees	29
C.7.4 Ontvangen bijdragen en subsidies	30
C.7.5 Vrijval voorzieningen.....	30
C.7.6 Overige baten.....	31

C.7.7 Personeelskosten	31
C.7.8 Goederen en diensten	32
C.7.9 Sociale Voorzieningen	34
C.7.10 Subsidies en Overdrachten	35
C.7.11 Afschrijvingen	36
C.7.12 Rente	37
Staten bij de Jaarrekening	38
Staat 1: baten en lasten per hoofdstuk, deel 1/3	38
Staat 2: Kapitaaldienst per hoofdstuk, deel 1/2	41
Staat 3: Recapitulatie rekening van baten en lasten en kapitaaldienst, per hoofdstuk	43
Staat 4: Kapitaaldienst op projectniveau	44
Staat 5: Overlopende projecten boven Naf 1 miljoen	44
Staat 6: Deelnemingen, deel 1/2	45
Staat 6: Deelnemingen, deel 2/2	46
Staat 7: Uitgegeven (langlopende) geldleningen collectieve sector	47
Staat 8: Opgenomen (langlopende) geldleningen collectieve sector	48
Staat 9: Gewaarborgde geldleningen	49
Staat 10: Overige garantieverplichtingen	49
Staat 11: Niet uit de balans blijvende verplichtingen	50
Staat 12: In het dienstjaar en voorafgaande dienstjaren opgelegde aanslagen	51
Staat 13: Personeelssterkte	52
Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 1/5	53
Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 2/5	54
Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 3/5	55
Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 4/5	56
Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 5/5	57
Staat 15: Verloop van de aan het Land toegekende subsidies en bijdragen, deel 1/2	59
Staat 15: Verloop van de aan het Land toegekende subsidies en bijdragen, deel 2/2	60
Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 1/4	61
Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 2/4	62
Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 3/4	63
Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 4/4	64
Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 1/4	65
Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 2/4	66

Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 3/4	67
Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 4/4	68
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 1/19	69
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 2/19	70
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 3/19	71
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 4/19	72
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 5/19	73
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 6/19	74
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 7/19	75
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 8/19	76
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 10/19	78
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 11/19	79
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 12/19	80
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 13/19	81
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 14/19	82
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 15/19	83
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 16/19	84
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 17/19	85
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 18/19	86
Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 19/19	87

Voorwoord

MINISTER OF FINANCE – SINT MAARTEN Minister van Financiën Sint Maarten

Voorwoord bij de jaarrekening 2013

Het verslagjaar 2013 is in verschillende opzichten een bijzonder jaar geweest. Niet alleen heeft er in het midden van het jaar een regeringwisseling plaatsgevonden met als gevolg onderbrekingen en wijzigingen in de uitvoering van bedrijfsvoering, maar ook door het inhalen van achterstanden en verbeteren van de financiële verantwoordingen zoals de begrotingen, de kwartaalrapportages en de jaarrekeningen, is aanzienlijk beter inzicht verkregen in de financiële positie van het Land Sint Maarten en is de mogelijkheid geschapen om gerichte en adequate maatregelen te nemen. Zoals ook uit deze jaarrekening blijkt, is het onvermijdelijk dat structurele maatregelen genomen worden, maatregelen van organisatorische aard (financieel beheer) maar ook juist beleidsmatige maatregelen (financieel beleid). Maatregelen ter verbetering van de organisatie van interne controlemaatregelen zijn voortvarend opgepakt, de basis van betrouwbare en tijdige financiële rapportages is verbeterd en zal in deze jaren de volle aandacht blijven houden. Uit deze jaarrekening zal blijken dat er een grote noodzaak bestaat drastische beleidsmatige acties te op te starten die moeten leiden tot het verhogen van de inkomsten met ten minste 10% tot 15% binnen een periode van ten hoogste twee jaar (a) en het verlagen van de uitgaven tot een aanvaardbaar voorzleningenniveau (b), de vermindering en/of eliminatie van de betalingsachterstanden (c) en het beheersen van het lange termijn leningen plafond (d). Deze acties dienen gezamenlijk genomen te worden, niet alleen door de entiteiten die deel uitmaken van de collectieve sector maar ook door de deelnemingen van de overheid en indirect de private sector. Als Land hebben wij ons nog onvoldoende in samenspraak gebogen over onze doelstellingen en over de kwaliteit van het leven van alle burgers en de haalbaarheid daarvan.

(a) Door gewaardeerde instellingen wordt beweerd dat het inkomstenniveau van het Land vergeleken met de economische groei (1,5% in 2012 en 0,9% in 2013) achterblijft waaruit geconcludeerd kan worden dat de nakomingsplicht verzwakt. In het verleden genomen maatregelen hebben deze trend in de hand gewerkt. Er zijn dan ook maatregelen genomen om deze ongedaan te maken. Uit een onlangs verschenen boek van de Inter-American Development Bank met als titel "More than revenue, taxation as a development tool" is de volgende zo herkenbare aanhaling:

"Although the tax situations in our region vary widely, the analysis shows that the predevelopment tax reforms required by our countries must respect the following five basic principles:

- 1. The reforms must include taxes that favor the poor.....*
- 2. The reforms must establish tax systems that are simpler with broader tax bases.....*
- 3. Tax administrations must be strengthened so that all citizens and businesses meet their tax obligations.....*

Ministry of Finance/ Ministerie van Financiën

Government Administration Building
Post Office Box 943, Philipsburg, St. Maarten – (T) +721-542-2026 – (F) +721-542-0151 –
(E) Martin.Hassink@sintmaartengov.org

MINISTER OF FINANCE – SINT MAARTEN
Minister van Financiën Sint Maarten

4. *Institutional agreements and consensuses must be reached to ensure that local governments have the local resources to act as agents of development.....*
5. *Pro-development tax reforms should build tax systems that look to the future.....”*

Deze basis principes gelden onverminderd voor Sint Maarten. Wij dienen ons er echter voor te waken niet te snel te oordelen over te nemen maatregelen en omvormingen zonder daar de effecten goed van te kwantificeren.

(b). Er is op dit moment geen duidelijk beeld van het kostenniveau van een gewenst en noodzakelijk voorzieningenniveau. De jaarlijkse kosten en met name de personeelskosten, blijven stijgen een trend die zich in 2014 en 2015 voortzet. Efficiency en interne controle maatregelen moeten worden aangescherpt, de kerntakenanalyse moet worden afgerond en de bevindingen meegenomen in een pakket van maatregelen ter optimalisatie van de uitgaven.

(c). De over de achterliggende jaren sterk opgelopen betalingsachterstanden zijn aanleiding tot grote zorg. Enerzijds is Nederland haar belofte van sanering van de betalingsachterstanden niet nagekomen, anderzijds hebben wij nagelaten om maatregelen te nemen in met name de sociale verzekeringen sector waardoor de betalingsachterstanden bij de Uitvoeringsorganisatie Ziektekosten- en Sociale Verzekeringen als wel het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten tot onaanvaardbare hoogtes zijn opgelopen. Maatregelen ter beheersing van met name de ziektekosten en de fonds tekorten, als wel de overheidspensioenvoorzieningen zijn op zeer korte termijn noodzakelijk.

(d). Het Internationale Monetair Fonds heeft er terecht op gewezen dat beheersing van het leningenniveau van groot belang is. Het Land Sint Maarten heeft op dit moment, ook na de uitgiftes van obligatieleningen in de loop van 2014, op basis van de rentelastnorm criteria nog mogelijkheden aanvullend te lenen. Het zal duidelijk zijn dat voorzieningen moeten worden getroffen dat leningen ook daadwerkelijk afgelost kunnen worden en nieuwe investeringen in kapitaalgoederen mogelijk te maken in plaats van in een situatie terecht te komen dat aflossing van leningen slechts kan geschieden met de opbrengst uit nieuwe leningen. Een heldere blik op de toekomst is noodzakelijk.

De financiële situatie van Sint Maarten is zorgwekkend. Er zijn evenwel voldoende mogelijkheden om daar binnen een periode van een paar jaar met een goed plan verandering ten goede in te brengen. Zoals reeds eerder opgemerkt vergt dat de medewerking van niet alleen de entiteiten en instellingen binnen de collectieve sector maar ook van de overheidsdeelnemingen en private sector.

Martin J. Hassink
Minister van Financiën
25 augustus 2014

Ministry of Finance / Ministeria van Financiën

Government Administration Building
Post Office Box 943, Philipsburg, St. Maarten – (T) +721-542-2026 – (F) +721-542-0151 –
(E) Martin.Hassink@sintmaartengov.org

A. Verslag over het afgelopen dienstjaar

A.1. Algemeen

De Jaarrekening 2013 van Sint Maarten heeft betrekking op de periode 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013 en is de derde jaarrekening van het nieuwe land Sint Maarten. In dit verslag geven wij een algemene toelichting bij de resultaten van de jaarrekening, een evaluatie over het beleid, lichten wij de bedrijfsvoering toe en geven wij een analyse van de financiële van de ministeries van Sint Maarten.

De wettelijke taken staan beschreven in de Comptabiliteitslandsverordening van Sint Maarten (hierna CV). AB 2010 GT. No 23.

Het jaar 2013 was voor Sint Maarten een veelbewogen jaar. Wij hebben een groot deel van 2013 geen begroting gehad. Uiteindelijk heeft het tot september geduurd voordat deze werd vastgesteld.

Drie jaar na het verkrijgen van autonome status kunnen concluderen dat er nog veel moet gebeuren. In termen van economische groei doen wij het redelijk, zo zijn er niet omvangrijke financieringstekorten.

Tijdens de controle werkzaamheden van zowel SOAB als Algemene Rekenkamer zijn er verschillende opmerkingen geplaatst naar aanleiding van de jaarrekening 2012. In 2013 zijn alle ministeries direct aan het werk geweest om deze op te lossen. Hieronder zijn is samenvatting van een aantal opgepakte onderwerpen.

- Materieel Vaste Activa (MVA), Correctie op MVA n.a.v. afwaardering van diverse activa (inventaris/vervoermiddelen) per 10-10-2010 in de jaarrekening 2013
- De inkomsten en de uitgaven van het Criminaliteitsbestrijdingsfonds waren niet in de jaarrekening 2012 verantwoord, deze zijn in jaarrekening 2013 wel opgenomen
- De kosten van de VDSM waren in de jaarrekening 2012 verantwoord als kosten van het Stafbureau (post 3104) en begroot als subsidies, dit viel niet meer te corrigeren in de begroting maar zal in toekomstige begrotingen wel worden gecorrigeerd. In 2013, heeft de afdeling financiën de uitgaven van VDSM gecontroleerd en men is in onderhandeling over mogelijke financieel beheer overeenkomst.
- De schuld aan het SZV van NAf 40 miljoen en derhalve ook de betreffende kosten zijn niet verantwoord in jaarrekening 2012, deze zijn in 2013 wel in de jaarrekening meegenomen, behalve de te korten ZV/OV fonds.
- Ontbreken in de jaarrekening 2012 van financiële informatie, de modellen van staten zijn vastgesteld door ministeriële regeling van de Minister van Financiën op 17 juli 2014. AB 2014 GT. No. 48
- De investering in SDA scholen ad NAf 1 miljoen hebben betrekking op 2013, maar waren verantwoord in 2012.
- De kosten van onderstand over januari 2013 waren verantwoord in de jaarrekening 2012

A.1.1 Evaluatie beleid

De CV (artikel 10, lid 2) schrijft voort dat de begroting een afzonderlijk financieel onderdeel bevatten waarin de financiële gevolgen voor en de dekking door het Land van nieuwe beleidsvoornemens of toezeggingen met betrekking tot het te voeren beleid worden vermeld. Vervolgens dient het verslag bij de jaarrekening volgens de CV (artikel 32, lid 2) in ieder geval een uiteenzetting te bevatten of en in hoeverre tevoren met betrekking tot de beleidsvoornemens die tot het desbetreffende dienstjaar waren geformuleerd zijn gerealiseerd.

In de Jaarrekening 2012 hebben we aangegeven bewust te zijn dat beleidsvoornemens moeten worden geformuleerd. En dat dit vervolgens gekoppeld moet worden aan beschikbare middelen. Achteraf kan dan gemeten worden of geleverde prestaties doelmatig en doeltreffend zijn geweest binnen ministeries. Dit proces loopt momenteel nog steeds niet geheel naar behoren. Hier moet door de overheid nog veel energie in gestopt worden en is naar verwachting niet een proces dat binnen enkele jaren op het gewenste niveau zal zijn.

Beleidsbegroting heeft binnen alle ministerie de aandacht, maar als land zitten wij nog in een leercurve.

A.1.2 Bedrijfsvoering

Volgens de CV (artikel 41, lid 2) is de minister die met het beheer van de betreffende functies in de begroting is belast, verantwoordelijk voor de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid dat aan de begroting ten grondslag ligt, alsmede voor de doelmatigheid van de bedrijfsvoering van een ministerie. Wij vinden dat hierover vervolgens in de jaarrekening verantwoording moet worden afgelegd.

Naast de SOAB en Algemene Rekenkamer is ook conform de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (de Rijkswet) houdt het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) toezicht op het financieel beheer van de landen. In hun rapport van 5 oktober 2013 geven zij aan dat uit de derde inventarisatie blijkt dat het financieel beheer op Sint Maarten vrijwel ongewijzigd is gebleven ten opzichte van de vorige inventarisatie.

Van de 28 indicatoren zijn ten opzichte van de vorige inventarisatie 6 indicatoren verbeterd en 1 indicator verslechterd en bij zeven indicatoren loopt Sint Maarten achter op schema. Zij geven aan dat de nodige inspanningen dienen te worden verricht om alsnog het beoogde niveau voor 2015 te kunnen behalen.

Drie jaar na het verkrijgen van autonome status kan er geconcludeerd dat er nog veel moet gebeuren. In termen van economische groei doen wij het redelijk, zo zijn er niet omvangrijke financieringstekorten. Een van onze grootste uitdaging is dat de overheidsfinanciën onder druk staan, omdat de belastingontvangsten achterblijven bij de economische groei.

Wij constateren een verbetering in het financieel beheer, alhoewel op andere gebieden verbetering achterblijven. Positieve te noemen punten die CFT aangeeft is dat de begroting transparanter en toegankelijker is en dat de begrijpelijkheid en relevantie van andere controleprocedures is verbeterd in vergelijking met de voorgaande inventarisatie. Voorbeeld noemen zij dat het debiteuren en crediteurenbestand beter beheerst is.

A.1.3 Analyse financiële resultaten

Het positieve resultaat van de 2013 is vooral te danken aan vrijval van voorzieningen van circa NAF 49 miljoen. Alhoewel is er hier tegenover kosten opgenomen die betrekking hebben op voorgaande jaren van circa NAF 40 miljoen. Hieronder volgt een korte analyse van de gerealiseerde financiële resultaten ten opzichte van de begroting, per hoofdstuk. In staat 18 bij de jaarrekening 2013 is een gedetailleerd overzicht opgenomen van de financiële resultaten per hoofdstuk en per economische categorie op functieniveau.

Parlement en Hoge Colleges van Staten

Bij het Parlement en de Hoge Colleges van Staten is sprake van een overschrijding van circa NAF 1,3 miljoen in de goederen en diensten ten opzichte van de begroting. Deze overschrijding wordt veroorzaakt doordat huisvestingskosten in de begroting onterecht bij de afdeling Facilitaire Zaken onder het ministerie van Algemene Zaken gerubriceerd waren. Door het juist rubriceren van de gerealiseerde huisvestingskosten van circa NAF 2,1 miljoen voor dit hoofdstuk in de jaarrekening lijkt er een overschrijding te zijn. Dit is echter slechts een verschuiving van kosten ten opzichte van de begroting zoals in de realisatie van 2012. In de landsbegroting van 2014 zijn deze kosten juist begroot.

Over het algemeen zijn de Hoge Colleges van Staat binnen hun begrotingskader gebleven, behalve de SER. De SER heeft een begrotingsoverschrijding van NAF 131,928. Dit heeft met name betrekking op de vergoeding bestuursleden, waarmee geen rekening was gehouden bij het opstellen van de begroting.

Ministerie van Algemene Zaken

Zo als opgemerkt in 2012 zijn de totale kosten voor het kabinet van de gevolmachtigde minister en de VDSM onterecht begroot als subsidies. In 2013 heeft ook weer her-rubriceringen plaatsgevonden voor de realisatie. Hierdoor lijkt er overschrijdingen te zijn in de personeelskosten en de goederen en diensten. Dit is echter slechts een verschuiving van kosten ten opzichte van de begroting.

De afdelingen Facilitaire Zaken en Personeel en Organisatie vertonen echter forse overschrijdingen in de kosten voor goederen en diensten. Bij Facilitaire Zaken worden de overschrijdingen voornamelijk veroorzaakt door elektra en telecommunicatie kosten, die NAF 6,3 miljoen hoger dan begroot zijn. P&O gerealiseerde overschrijding is vanwege hoge onderstand bij wijze van pensioen kosten.

Ministerie van Financiën

Bij het ministerie van Financiën valt met name de overschrijding in de afschrijvingskosten van circa NAF 1.7 miljoen op. De afschrijvingskosten zijn voornamelijk overschreden zoals in 2012 omdat er in de begroting geen rekening was gehouden met afschrijvingen over het deel van de activa dat is verworven in het voorgaande/lopend dienstjaar. Alhoewel door opschoningsacties van de materiële vaste activa zijn de afschrijvingskosten circa 25% lager ten opzichte van het voorgaand boekjaar.

Ministerie van Justitie

De ministerie van Justitie heeft hun begrotingsplafond overschrijden met NAF 757,595. Over het algemeen is het ministerie binnen hun begrotingskader gebleven, alhoewel forse overschrijdingen bij het Korps Politie, Douane, Immigratie, Gevangenis en het Huis van Bewaring veroorzaakt werden door overwerk.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport

Bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sport is met name sprake van overschrijding in de kosten van het schoolvervoer, welke onder de rubriek goederen en diensten valt. De overschrijding ten opzichte van de begroting bedraagt circa NAF 1.3 miljoen. Dit wordt mede veroorzaakt door gebrek aan controle van het schoolvervoer. Het ministerie is uiteindelijk wel binnen zijn begrotingsplafond gebleven, mede door onderbesteding van circa NAF 1.1 miljoen bij het verstrekken van studiebeurzen.

Ministerie van Volksgezondheid, Sociale en Arbeidszaken

Forse overschrijdingen op het begroting van VSA heeft betrekking op de opname van de kosten over de periode 10-10-2010 t/m 31-12-2012 voor o.a. medeverzekering gezinsleden, te korten FZOG fonds en overheidsbijdrage AVBZ fonds. In voorgaande jaren zowel als 2013 was er zijn rekening gehouden met deze kosten bij het opstellen van de landsbegroting. Deze drukken nu zwaar op de exploitatie van 2013. Zonder het opname van deze kosten zou het ministerie voor circa NAF 9 miljoen onder hun begrotingsplafond zitten.

Ministerie van Toerisme, Economische Zaken, Vervoer en Telecommunicatie

Vanwege de daling in het geconsolideerde eigen vermogen van EDC en Saba Bank Resources N.V. was er sprake van een afwaardering van de deelnemingen voor een totaalbedrag van NAF 407,000.00. Hier was geen rekening mee gehouden in de begroting. Bij het begroten wordt er vanuit gegaan dat het eigen vermogen van de deelnemingen jaarlijks zullen toenemen wat uiteindelijk niet zal leiden tot een waarde mutatie in de balans van de overheid.

Een aantal begrote inkomensposten werden niet gerealiseerd. Onder andere concessies luchthaven voor NAF 1 miljoen en uitkering dividenden deelnemingen voor NAF 3 miljoen door gebrek aan overeenkomsten en/of beleid. Alhoewel waren de gerealiseerde inkomsten binnen het ministerie zijn circa 23% hoger dan begroot. Het ministerie had ook een vrijval van voorzieningen voor circa NAF 2 miljoen. De vrijval heeft betrekking op de positieve resultaten van de deelneming WINAIR. Voor een aantal deelnemingen waren er eind 2011 voorzieningen gevormd voor het aandeel van

Sint Maarten in het negatieve eigen vermogen. Door de positieve resultaat van WINAIR in 2013 zijn deze voorzieningen deels vrijgevallen ten gunste van de baten.

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur

De kosten voor goederen en diensten van dit ministerie zijn overschreden met circa NAF 6,6 miljoen. Dit is met name te danken aan het opname van een schuld aan Windward Roads B.V. voor circa NAF 3 miljoen zijnde kosten voor 2005, inclusief rente. Verder was er sprake van overbesteding bij het nodige onderhoud waterwegen van circa NAF 2,6 miljoen en andere kleine posten die gezamenlijk circa NAF 1 miljoen realiseerden.

B. Controleverklaring

Aan de Ministerraad van Sint Maarten
T.a.v de minister van Financiën,
de heer M.J. Hassink
Clem Labega Square
Sint Maarten

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2013 (hierna te noemen: jaarrekening) voor het boekjaar van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013 van het Land Sint Maarten gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2013;
- de staat van baten en lasten over de periode van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013;
- de kapitaaldienst over de periode van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013;
- het kasstroomoverzicht over deze periode en;
- de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, andere toelichtingen en bijbehorende staten.

Verantwoordelijkheid van de Ministerraad

De Ministerraad is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Comptabiliteitslandsverordening AB 2010 GT no. 23 (hierna te noemen: CV).

De Ministerraad is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De Ministerraad is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening.

De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de gegeven omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van het uitvoeringsorgaan. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door de Ministerraad gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons afkeurend oordeel te bieden.

Onderbouwing van het afkeurend oordeel ten aanzien van het getrouwe beeld van de jaarrekening

Afwijkingen

1. *Liquide middelen / crediteuren*

In het saldo crediteuren per 31 december 2013 is een debet bedrag inzake een deposito van NAf 6 miljoen verantwoord. De betreffende deposito is onterecht niet in de liquide middelen verantwoord.

2. *Niet Uit de Balans Blijvende Verplichtingen*

De toekomstige verplichting van het Land Sint Maarten ten aanzien van VUT en duurtetoeslag is niet in de jaarrekening toegelicht onder de Niet Uit de Balans Blijvende Verplichtingen. Er is geen berekening voor de VUT en Duurtetoeslag voorziening opgeleverd waardoor de hoogte van de hiermee samenhangende afwijking inzake het niet toelichten van deze verplichting niet precies vast te stellen is. De toekomstige verplichting welke in de jaarrekening toegelicht behoort te worden zal in ieder geval van diepgaande invloed zijn.

3. Inrichtingsvereisten

In de jaarrekening zijn diverse toelichtingen niet juist, niet in lijn met de begroting of zijn wettelijk voorgeschreven staten niet of niet correct ingevuld. Dit heeft betrekking op de volgende onderdelen:

- De begrote opbrengsten in de rekening van baten en lasten sluit niet aan met de begroting 2013. In de jaarrekening is sprake van een verschuiving van circa NAf 4 miljoen van belastingen en NAf 1 miljoen van opbrengsten vergunningen naar opbrengsten voor concessies en fees voor NAf 3 miljoen en NAf 2 miljoen naar overige baten. De begrote bedragen in de toelichting op deze opbrengsten zijn derhalve ook niet geheel conform de begroting 2013.
- De bedragen voor de begrote kapitaaldienst in het kapitaaldienstoverzicht in de jaarrekening sluiten niet aan met de begroting 2013. Staat 2 sluit tevens niet aan met het kapitaaldienstoverzicht. Daarnaast klopt het bedrag voor studiefinanciering in het kapitaaldienstoverzicht niet.
- In de kosten sociale voorzieningen zijn voor NAf 10 miljoen kosten opgenomen die betrekking hebben op de personeelskosten. Kosten voor VUT en duurtetoelag en kosten voor opname van een reservering voor tekorten in het fonds ziektekosten overheidsgepensioneerden zijn onder de sociale voorzieningen gepresenteerd waar dit onder de personeelskosten gepresenteerd had moeten worden.
- Staat 4 en 5 in de jaarrekening hebben betrekking op respectievelijk de kapitaaldienst op projectniveau voor het dienstjaar en op overlopende projecten aan het eind van het jaar. Deze 2 staten zijn echter niet ingevuld. Op basis van artikel 22 CV zou hier echter wel informatie over verschaft moeten worden in de jaarrekening.
- De staat met betrekking tot de Niet Uit de Balans Blijkende Verplichtingen (NUBBV, staat 11) zoals voorgeschreven volgens artikel 29, sub e CV is niet ingevuld per eind 2013.
- De staat met betrekking tot opgelegde belastingaanslagen zoals voorgeschreven in artikel 29, sub c CV is niet ingevuld.
- In staat 13 is de personeelssterkte van het Land voor de periode 2013 en 2012 opgenomen. Echter, deze toelichting is niet conform de onderliggende vastleggingen in de personeelsadministratie. Volgens deze administratie was in 2012 was sprake van 126 personeelsleden minder dan nu is verantwoord in de jaarrekening.
- In de staat die toelichting geeft op de subsidies, Staat 14, wordt geen inzicht gegeven over de nog af te rekenen subsidies aan instellingen of afrekeningen die in het dienstjaar hebben plaatsgevonden met onderverdeling naar toerekeningsjaar, zoals voorgeschreven in artikel 29, sub a CV.
- De jaarrekening dient op basis van artikel 2 van de CV inzicht te geven in de financiële positie en de baten en lasten van de collectieve sector. De consolidatiestaat van de collectieve sector met een balans en staat van baten en lasten is in de jaarrekening opgenomen in Staat 16 en Staat 17. Deze zijn echter voor 12 van de 16 entiteiten die tot de collectieve sector behoren niet ingevuld.
- In staat 18 is sprake van diverse materiële rekenkundige onjuistheden.

4. *Overige rechtmatigheidsafwijkingen*

- De subsidieverordening zoals vastgelegd in AB 2013 GT no 38 is voor een significant deel van de verantwoorde subsidies niet gevolgd.
- Bij een 5-tal ministeries is sprake van een significante overschrijding van de aan de hen toegewezen budgetten voor het dienstjaar 2013. Hier zijn echter geen begrotingswijzigingen voor geautoriseerd door de Staten.
- Er is een lening van NAf 2 miljoen verstrekt zonder dat hier een geldige landsverordening zoals voorgeschreven in artikel 46 lid 2 van de CV aan ten grondslag ligt. Tevens is er geen leningsovereenkomst aangegaan ten aanzien van deze verstrekte lening.

Onzekerheden

1. *Geen toegang tot besluitenlijsten Ministerraad en missen bevestiging bij de jaarrekening*

- Wij hebben het geheel van besluitenlijsten of notulen van de ministerraad niet in mogen zien. Derhalve bestaat er voor ons een onzekerheid ten aanzien van het volledig verantwoord van alle posten in de jaarrekening. Dit geldt zowel voor in de balans opgenomen posten alsook voor de niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen. Doordat ons door de Ministerraad geen inzicht verschaft is in het geheel van de besluitenlijsten is sprake van een substantiële beperking van en een onzekerheid in onze controle.
- Wij hebben geen bevestiging bij de jaarrekening ontvangen van de Ministerraad waarin de Raad zijn verantwoordelijkheid erkent voor het opmaken van de jaarrekening, die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, voor het opstellen van het jaarverslag alsmede voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties.

2. *Materiële vaste activa*

Ten aanzien van de materiële vaste activa hebben wij geen toereikende sub-administratie ontvangen op basis waarvan wij controle uit zouden kunnen voeren op de verantwoorde materiële vaste activa.

3. *Financiële vaste activa*

Wij hebben van een 8-tal deelnemingen geen recente jaarrekening ontvangen ter vaststelling in hoeverre sprake is van een mogelijke afwaardering van de waarde van deze deelnemingen. De deelnemingen vertegenwoordigen een waarde van circa NAf 196 miljoen in de jaarrekening ultimo 2013. Verder hebben wij geen onderbouwing ontvangen van de verantwoorde langlopende vorderingen van circa NAf 70 miljoen ultimo 2013 en de hierop gevormde voorziening van circa 61 miljoen per 31 december 2013.

4. *Vorderingen*

Wij hebben geen sub-administratie ten aanzien van de debiteuren ontvangen welke aansluit met het hiervoor verantwoorde bedrag in de jaarrekening. Tevens hebben wij voor de overige vorderingen van een bedrag van circa NAf 11,5 miljoen geen onderliggende documentatie ontvangen op basis waarvan wij een controle op dit bedrag zouden kunnen uitvoeren.

5. *Boedelscheiding*

Aangezien de boedelscheiding van het voormalige Land de Nederlandse Antillen nog niet afgerond is, bestaat er onzekerheid omtrent het geheel van deze boedelscheiding en het effect dat deze boedelscheiding zal hebben op het vermogen van het Land Sint Maarten.

6. *Eigen vermogen*

Er is een mutatie in het eigen vermogen verwerkt van circa NAf 14,8 miljoen negatief welke verband houdt met een aanpassing van de waardering van materiële vaste activa. Door het gebrek aan voldoende controle-informatie hebben wij deze mutatie in het eigen vermogen niet kunnen controleren.

7. *Voorzieningen*

Er is sprake van onzekerheid om het geheel van de voorzieningen aangezien er gereede twijfel bestaat over de volledigheid van de opgegeven pensioenverplichting voor niet aangemelde deelnemers en er mogelijk een correctie plaats zal vinden op de berekende pensioenpremies vanaf 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2013 waardoor de pensioenverplichting significant hoger uit zou kunnen vallen voor het Land Sint Maarten.

8. *Crediteuren en overige kortlopende schulden*

Wij hebben geen sub-administratie ten aanzien van de crediteuren ontvangen welke aansluit met het hiervoor verantwoorde bedrag in de jaarrekening. Tevens hebben wij voor de overige kortlopende schulden voor een bedrag van circa NAf 34,5 miljoen geen onderliggende documentatie ontvangen. Deze NAf 34,5 miljoen heeft betrekking op immigratie waarborgsommen, nog te betalen kosten boekjaar en overige schulden.

9. *Baten*

- De verantwoorde belastingbaten in de jaarrekening sluiten niet aan met de onderliggende sub-administratie. Er is sprake van belastingontvangsten in de sub-administratie dat circa NAf 2,9 miljoen hoger is dan hetgeen verantwoord is in de jaarrekening. Het is niet duidelijk waar dit verschil door veroorzaakt wordt. Tevens is sprake van een onzekerheid omtrent de juiste rubricering van de belastingbaten.
- Ten aanzien van de verantwoorde opbrengsten voor vergunningen hebben wij geen toereikende onderliggende documentatie ontvangen op basis waarvan wij onze controle op deze posten kunnen uitvoeren.
- Er bestaat een onzekerheid omtrent de verantwoorde opbrengst 'licentierechten banken' in de jaarrekening. Wij hebben geen zekerheid verkregen omtrent deze opbrengst aangezien wij geen controleverklaring ontvangen hebben waaruit de betrouwbare verantwoording en het toereikend zijn van het onderliggende proces van verantwoorden en overdracht van de licentierechten van banken opgemaakt zou kunnen worden.
- De opbrengsten ten aanzien van het batig saldo van Bureau Telecommunicatie en Post (hierna: BT&P) zijn onzeker aangezien er momenteel nog onduidelijkheid bestaat over het batige saldo van BT&P tot en met 31 december 2013 en welk deel hiervan ten gunste van de overheid hoort te komen. Dit wordt veroorzaakt door het ontbreken van gecontroleerde jaarrekeningen over de boekjaren 2012 en 2013 van BT&P.

10. *Personeelskosten*

Ten aanzien van de verantwoorde personeelskosten is sprake van een onzekerheid als gevolg van het niet toereikend zijn van interne controle procedures op het geheel van de salarisadministratie. Tevens is geen (gecontroleerde) afrekening van de ziektekostenverzekering ontvangen over 2013. De verantwoorde lasten voor ziektekostenverzekering zijn gebaseerd op de vooruitbetalingen zoals deze verricht zijn in 2013. Daarnaast moet ook nog afrekening van ziektekosten plaatsvinden over 2012.

11. *Kosten voor goederen en diensten, studiebeurzen en subsidies en overdrachten*

Er bestaat onzekerheid ten aanzien van deze kosten als gevolg van het onvoldoende aanwezig zijn van onderliggende toereikende controle-informatie.

12. Sociale voorzieningen

Er bestaat onzekerheid ten aanzien van de kosten voor PP-kaarten aangezien er geen (gecontroleerde) afrekening van deze kosten is ontvangen over 2012. De verantwoorde kosten voor PP-kaarten zijn gebaseerd op de vooruitbetalingen zoals deze verricht zijn in 2013. Daarnaast moet ook nog afrekening van ziektekosten plaatsvinden over 2012.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening, vanwege het belang van de aangelegenheden die worden beschreven in de paragraaf 'Onderbouwing van het afkeurende oordeel' geen getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van het Land Sint Maarten per 31 december 2013 en van het resultaat over de periode van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013 in overeenstemming met de CV.

Voorts zijn wij van oordeel, vanwege het belang van de aangelegenheden die worden beschreven in de paragraaf 'Onderbouwing van het afkeurende oordeel' dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013 niet voldoen aan de alle eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen niet in overeenstemming zijn met de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

Philipsburg, 21 oktober 2014

Stichting Overheidsaccountantsbureau,

L.J.H. Hiemstra MSc RA
Audit Manager

drs. R.E. Faneyte RA CFE CICA
Associate director

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

C. Jaarrekening

C.1 Balans

<i>(bedragen in NAF x 1.000)</i>		<i>(V oór resultaatbestemming)</i>	
		31-12-2013	31-12-2012
Materiele vaste activa	C.6.1		
Terreinen		2,046	3,395
Gebouwen		105,545	118,383
Gebouwen onder constructie		52,091	43,616
Infrastructuur		16,989	-
Inventaris		4,473	17,078
ICT middelen en software		7,692	3,895
Vervoersmiddelen		4,317	1,028
		193,153	187,395
Financieel vaste activa	C.6.2		
Deelnemingen		464,385	464,792
Langlopende vorderingen		11,199	8,584
Waarborgsommen		626	531
		476,210	473,907
Viottende activa			
Debiteuren	C.6.3	46,215	31,681
Overige vorderingen	C.6.4	24,573	17,776
Liquide middelen	C.6.5	21,140	50,318
		91,928	99,775
Totaal activa		761,291	761,077
Eigen vermogen	C.6.6		
Algemene reserve		157,681	91,237
Tekorten egaliseringsreserve		-	(16,247)
Resultaat lopend dienstjaar		530	16,621
		158,211	91,611
Voorzieningen	C.6.7		
Voorziening APS		11,674	58,762
Voorziening deelnemingen		14,976	16,960
Overige voorzieningen		-	-
		26,650	75,722
Langlopende schulden	C.6.8		
Langlopende schulden		349,939	351,506
		349,939	351,506
Kortlopende schulden			
Crediteuren		51,117	42,511
Overige kortlopende schulden	C.6.10	175,374	199,727
		226,491	242,238
Totaal passiva		761,291	761,077

Sint Maarten – 25 augustus 2014

C.2 Rekening van baten en lasten

(bedragen in RA/€ 1.000)

		REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
BELASTINGEN	C.7.1	328,835	340,777	(11,942)	327,445
OPBRENGSTEN VERGUNNINGEN	C.7.2	12,052	13,045	(993)	11,585
CONCESSIES EN FEES	C.7.3	72,124	53,814	18,310	47,401
ONTVANGEN BIJDRAGEN EN SUBSIDIES	C.7.4	-	-	-	-
OPBRENGSTEN DESINVESTERINGEN	C.6.1	-	-	-	-
VRIJVAL VOORZIENINGEN	C.7.5	49,072	-	49,072	39,854
BIJZONDERE BATEN		10,947	-	10,947	-
OVERIGE BATEN	C.7.6	18,520	32,714	(14,194)	24,600
TOTAAL BATEN		491,550	440,350	51,200	450,885
PERSONEEL	C.7.7	187,038	189,182	(2,144)	177,684
GOEDEREN EN DIENSTEN	C.7.8	113,136	100,724	12,412	124,440
SOCIALE VOORZIENINGEN	C.7.9	84,206	28,275	55,931	20,516
SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	C.7.10	86,144	103,610	(17,466)	86,621
STUDIEBEURZEN		3,308	4,500	(1,192)	3,919
AFWAARDERING ACTIVA	C.6.2	407	-	407	961
AFSCHRIJVINGEN	C.7.11	6,118	4,407	1,711	8,535
VERLIEZEN OP DESINVESTERINGEN	C.6.1	-	-	-	-
RENTE	C.7.12	10,663	9,652	1,011	11,588
TOTAAL LASTEN		491,020	440,350	50,670	434,264
TOTAAL RESULTAAT		530	-	530	16,621

C.3 Kapitaaldienst

(bedragen in NAF x 1.000)

	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL REALISATIE VS BEGROOT 2013	REALISATIE 2012
INVESTERINGEN MATERIELE VASTE ACTIVA	(15,321)	(177,123)	161,802	(29,957)
STUDIEFINANCIERING	(3,908)	-	(3,908)	(3,672)
VERSTREKTE LENINGEN	(2,006)	-	(2,006)	-
AFLOSSING LENINGEN	(1,428)	-	(1,428)	(759)
OVERIGE	-	-	-	-
TOTAAL UITGAVEN KAPITAALDIENST	(22,663)	(177,123)	154,460	(34,388)
OPGENOMEN GELDEN	-	30,000	(30,000)	-
VRIJGEKOMEN MIDDELEN	6,118	4,407	1,711	8,535
BIJDRAGEN	-	-	-	-
TOTAAL INKOMSTEN KAPITAALDIENST	6,118	34,407	(28,289)	8,535
TOTAAL	(16,545)	(142,716)	126,171	(25,853)

Toelichting

In Staat 2 bij deze jaarrekening is een overzicht opgenomen van de kapitaaldienst per hoofdstuk. In Staat 4 bij deze jaarrekening diende een gedetailleerd overzicht te zijn opgenomen van de kapitaaldienst op projectniveau.

C.4 Kasstroomverzicht

Bedragen in MAF x 1.000		
	2013	2012
NETTO RESULTAAT	530	16.621
AFSCHRIJVINGEN	6.118	8.535
MUTATIE VOORZIENINGEN	(49.072)	(31.786)
	(42.424)	(6.630)
MUTATIE CREDITEUREN	8.606	(13.500)
MUTATIE DEBITEUREN	(14.534)	8.218
MUTATIE OVERIGE SCHULDEN (EXCL KORTLOPEND DEEL LL SCHULD)	(18.940)	20.828
MUTATIE OVERIGE VORDERINGEN	(6.797)	(10.565)
	(31.665)	4.981
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	(74.089)	(1.649)
DES/INVESTERING (IM)MATERIELE VASTE ACTIVA	(15.321)	(29.957)
DES/INVESTERINGEN FINANCIELE VASTE ACTIVA	(4.003)	(3.821)
OVERIGE MUTATIES FINANCIELE VASTE ACTIVA	(407)	961
	(19.731)	(32.817)
OPNAME LANGLOPENDE LENINGEN	-	-
AFLOSSING LANGLOPENDE LENINGEN	(1.428)	(759)
RECHTSTREEKSE MUTATIES EIGENVERMOGEN	66.070	-
	64.642	(759)
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN	64.642	(759)
MUTATIE GELDMIDDELEN	(29.178)	(35.225)
TOELICHTING OP DE GELDMIDDELEN		
STAND PER 1 JANUARI	50.318	85.543
MUTATIE GELDMIDDELEN	(29.178)	(35.225)
STAND PER 31 DECEMBER	21.140	50.318

C.5 Grondslagen voor de financiële verslaggeving en resultaatbepaling

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Comptabiliteitslandsverordening, AB 2010 GT 23.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in Nederlands Antilliaanse Guldens (NAf). Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Voor de omrekening van transacties in US Dollars wordt een vastgestelde koers van 1 USD = 1.78 NAf gehanteerd.

GRONDSLAGEN VOOR DE BALANSWAARDERINGEN

Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kostprijs. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Waardevermindering van vaste activa wordt direct in aanmerking genomen wanneer deze vermindering naar verwachting blijvend is.

Activa die geheel of gedeeltelijk van derden anders dan tegen de marktconforme prijs zijn verkregen en in eigendom zijn overgedragen aan het Land, worden voor zover mogelijk gewaardeerd tegen de marktwaarde op het moment van overdracht.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Gebouwen	2%
Inventaris	10% – 15%
ICT en software	20%
Infrastructuur	10%
Vervoersmiddelen	20%

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Op investeringen in materiële vaste activa vanaf NAf 100.000 of hoger vindt start van afschrijving plaats op het moment van (op)levering. Op investeringen lager NAf 100.000 vindt start van de afschrijving plaats in het dienstjaar volgend op het jaar van (op)levering.

Activering vindt plaats voor activa vanaf een investeringsbedrag van NAf 5,000.

Financiële vaste activa

Deelnemingen worden gewaardeerd op historische kostprijs, doch niet lager dan nihil. Waardevermindering van deelnemingen worden direct in aanmerking genomen wanneer deze vermindering naar verwachting blijvend is. Deelnemingen met een negatieve netto vermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Voor zoverre het Land geheel of ten dele instaat voor de schulden van de betreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door het Land ten behoeve van deze deelnemingen.

Leningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen marktwaarde voor zover deze lager is dan de historische kostprijs.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Waardering van de vorderingen geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en staan ter vrije beschikking van het Land, indien niet anders toegelicht.

Kortlopende beleggingen

Kortlopende beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde indien deze marktwaarde lager is dan de historische kostprijs.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang met een redelijke mate van waarschijnlijkheid geschat kan worden;
- uitgaven die in een volgende dienstjaar zullen worden gemaakt, mits de uitgaven hun oorsprong mede vinden in het lopend dienstjaar of in een voorgaand dienstjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal dienstjaren.

Langlopende schulden

De langlopende schulden betreffen leningen met een looptijd langer dan 1 jaar. Het gedeelte van de leningen dat wordt afgelost in het komende boekjaar, is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd tot 1 jaar. Deze worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waar zij betrekking op hebben, met uitzondering van de belastingontvangsten. Baten worden slechts verantwoord voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het lopende dienstjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Baten

Baten worden verantwoord voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd met uitzondering van de belastingontvangsten. Deze worden op kasbasis verantwoord.

Lasten

Lasten worden toegerekend aan het dienstjaar waar ze betrekking op hebben. Lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het lopende dienstjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, waarbij uiterlijk op 1 maart oplevering van goederen en diensten ten laste van het voorgaande dienstjaar plaatsvindt. Uitgaven wegens salarissen en sociale lasten worden in het dienstjaar verantwoord waarin die als grondslag dienen voor de inkomstenbelasting.

TOELICHTINGEN TEN AANZIEN VAN DE COLLECTIEVE SECTOR

Op basis van artikel 2 van Comptabiliteitslandsverordening dient de jaarrekening tezamen met de toelichtingen een zodanig inzicht in zowel de financiële positie als de baten en lasten van de collectieve sector te geven dat met betrekking tot deze een verantwoord inzicht kan worden gevormd.

Op basis van artikel 23 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (de Rijkswet) dient tweejaarlijks de Collectieve Sector voor Sint Maarten bepaald te worden. De vaststelling van instellingen die behoren tot de Collectieve Sector gebeurt op basis van de criteria zoals opgenomen in het System of National Accounts van de VN. Kortgezegd komen deze criteria neer op het volgende:

- 1) De instelling wordt gecontroleerd door de overheid.
- 2) Er is sprake van niet markt productie.

SOAB heeft in 2011 een onderzoek uitgevoerd naar de instellingen die vallen in de collectieve sector en hierover gerapporteerd aan het CFT. Hieruit kwam naar voren dat de volgende entiteiten deel uitmaken van de collectieve sector, naast de overheid zelf:

- 1) Uitvoeringsorganisatie Sociale- en Ziektekostenverzekeringen (USZV)
- 2) Marven N.V.
- 3) Foundation Upkeep Sports Facilities (FUSF)
- 4) Small Business Development Foundation (SBDF)
- 5) Stichting Vrijwilligerskorps Sint Maarten (VKS)
- 6) Stichting Overheids Gebouwen Sint Maarten (SOG)

De formele vaststelling van de collectieve sector voor 2012 en 2013 zoals voorgeschreven in artikel 23 van de Rijkswet heeft echter nooit plaatsgevonden.

Alhoewel volgens het rapport "Vaststellen van de collectieve sector, rentelastnorm en rentelasten 2013 voor Sint Maarten" gedateerd 4 september 2013, uitgebracht door de SOAB behoren de volgende entiteiten ook tot de collectieve sector van Sint Maarten:

- 1) Sint Maarten Laboratory Services N.V. (SLS);
- 2) Stichting Sport Ontwikkeling (SSO);
- 3) Sint Maarten Development Fund (SMDF);
- 4) Mental Health Foundation (MHF);
- 5) Sint Maarten Medical Center (SMMC);
- 6) Stichting Sint Maarten Student Support Services (S4);
- 7) Gouvernements Opvoedings Gesticht (GOG);
- 8) Stichting Justitiële Inrichtingen Bovenwinden (SJIB) en;
- 9) Bureau Telecommunicatie en Post (BT&P).

De balansen en staten van baten en lasten van de entiteiten in de collectieve sector zijn opgenomen in Staat 16 en 17 van deze jaarrekening. Tevens is in deze staten een consolidatie voor de collectieve sector opgenomen. In artikel 18 van de Comptabiliteitslandsverordening is opgenomen dat:

- een overzicht van de door de collectieve sector opgenomen (langlopende) geldleningen dient te worden opgenomen in de jaarrekening. Dit is opgenomen in Staat 7 van deze jaarrekening;
- een overzicht van de door de collectieve sector uitgegeven (langlopende) geldleningen opgenomen dient te worden in de jaarrekening. Dit is opgenomen in Staat 8 van deze jaarrekening.

Op deze wijze is invulling gegeven aan hetgeen opgenomen in artikel 2 van de Comptabiliteitslandsverordening.

Van de instelling Marven NV zijn er geen jaarrekeningen of verdere informatie beschikbaar over de periode 2012 en 2013. Van de VKS wordt jaarlijks slechts een staat van baten en lasten ontvangen en is geen balansinformatie bekend. Derhalve is de betreffende informatie van deze instelling in de balans (Staat 16) en het overzicht van baten en lasten (Staat 17) van de collectieve sector tegen PM opgenomen.

In artikel 7 lid 3 van de Comptabiliteitslandsverordening opgenomen dat de rentelastnorm niet mag worden overschreden. Dit is tevens zo vastgelegd in de Rijkswet. In artikel 29 van de Rijkswet is opgenomen dat de rentelastnorm voor 2013 overeenkomt met 5% van de gemiddelde begrote gezamenlijke inkomsten van de collectieve sector van een land in het jaar waarop die begroting betrekking heeft (2013) en in de begroting van het daaraan voorafgaande jaar, na wijziging (2012). Deze rentelastnorm voor 2013 is echter nooit officieel vastgesteld. Derhalve is voor 2013 de rentelastnorm die in deze jaarrekening wordt gehanteerd gebaseerd op de gemiddelde verantwoorde baten over 2012 en 2013 van de instellingen in de collectieve sector vermenigvuldigd met 5%. Dit komt op een rentelastnorm van NAF 30,722,000. Voor 2012 is een rentelastnorm gehanteerd van NAF 29,500,000. Deze rentelastnorm is gebaseerd op een berekening die SOAB aan

het Dienst Statistiek Sint Maarten heeft gerapporteerd op 4 september 2013. Deze rentelastnormen zijn echter nooit formeel vastgesteld door de overheid. In de toelichting op de rentekosten in deze jaarrekening (onderdeel C.7.12) is een evaluatie van de realisatie van de rentelasten ten opzichte van de rentelastnorm opgenomen.

C.6 Toelichting op de balans

C.6.1 Materiële vaste activa

	Bedragen in (duizend) €						
	Terrinen	Geboeven	Geboeven in aanbouw	Infrastructuur	instruments	ICT-Middelen en Software	Vereemigingen
Aanschafwaarde per Dec. 31, 2012	3,395	124,120	43,616	-	28,489	4,236	10,775
Cumm. Afschr. Per Dec. 31, 2012	-	(5,737)	-	-	(11,411)	(341)	(9,747)
Boekwaarde per Dec. 31, 2012	3,395	118,383	43,616	-	17,078	3,895	1,028
Correcties voorgaande jaren 2013	(1,349)	(15,457)	3,836	18,269	(24,539)	2,427	(2,563)
Aanschaffingen 2013	-	4,894	4,639	2,046	1,350	1,414	978
Herruicteringen	-	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen 2013	2,046	107,820	52,091	20,315	(6,111)	7,736	(557)
Corr. Afschrijvingen Herruicteringen 2013	-	(2,288)	-	(1,741)	(459)	(193)	(1,437)
Afwaarderingen 2013	-	13	-	(1,585)	11,043	149	6,311
Boekwaarde des-investeringen 2013	2,046	105,545	52,091	16,989	4,473	7,692	4,317
Boekwaarde per 31 december 2013	2,046	105,545	52,091	16,989	4,473	7,692	4,317
Aanschafwaarde per 31 december 2013	2,046	113,557	52,091	20,315	5,300	8,077	9,190
Cumulatieve Afschrijvingen per 31 december 2013	-	(6,012)	-	(3,326)	(827)	(385)	(4,873)
Boekwaarde per 31 december 2013	2,046	105,545	52,091	16,989	4,473	7,692	4,317

Per 10-10-2010 bij het overgang van Eilandgebied naar Land is het activa geherdwaardeerd tegen nieuw waarde. Omdat de marktwaarde op dat moment niet meer de bepalen is, is er besloten om de inventaris tot en met 10-10-2010 vast te stellen op nul. Vervoermiddelen zijn aangepast naar boekwaarde per 10-10-2010. De waarde van de gebouwen kunnen niet bepaald worden zonder een taxatie rapport en zijn dus verder niet aangepast. Aanpassing in de terreinen is gebaseerd op de koopsom van het terrein. Door aanpassingen in het waarde van de activa zijn de afschrijvingskosten ook lager uitgevallen vergeleken met voorgaande jaren en ook meer realistisch. Cumulatieve afschrijvingskosten zijn ook aangepast dienovereenkomstig.

C.6.2 Financiële vaste activa

<i>(bedragen in NAF x 1.000)</i>						
	31-12-2012	Investerings en verstrekte leningen	Aflossingen leningen en desinvesteringen	Afwaardering deelnemingen	Overige	31-12-2013
Deelnemingen	464,792	-	-	(407)	-	464,385
Langlopende vorderingen	8,584	3,909	(1,292)	-	-	11,201
Waarborgsommen	530	-	-	-	94	624
	473,906	3,909	(1,292)	(407)	94	476,210

Er zijn geen recente jaarrekeningen ontvangen van de deelnemingen en zijn er dus ook verder geen veranderingen in de waardes.

Voor een gedetailleerd overzicht van de deelnemingen wordt verwezen naar Staat 6 van deze jaarrekening.

De langlopende vorderingen betreffen uitgegeven studieleningen en een verstrekte lening aan Postal Services St. Maarten van circa NAF 2 miljoen. Het bruto bedrag van de studieleningen bedraagt NAF 69,904,266. De getroffen voorziening op deze leningen bedraagt NAF 60,710,045.

In staat 7 bij deze jaarrekening is een overzicht opgenomen van de uitgegeven (langlopende) geldleningen van de collectieve sector.

C.6.3 Debiteuren

<i>(bedragen in NAF x 1.000)</i>		
	31-12-2013	31-12-2012
Nominaal per Balansdatum	106,303	92,339
Af: voorziening voor oninbaarheid	(60,088)	(60,658)
	46,215	31,681

Toename in de debiteuren wordt grotendeels veroorzaakt door een vordering op BT & P voor het batig saldo tot en met 2012. Afname in de voorziening komt door de opschoning acties van de debiteuren administratie.

C.6.4 Overige vorderingen

<i>(bedragen in NAF x 1.000)</i>		
	31-12-2013	31-12-2012
Nog te ontvangen licentierechten van CBCS	4,391	3,064
Nog te ontvangen concessies BTP	8,500	5,000
Nog te ontvangen Indexering Concessies GEBE	245	245
Vooruitbetaalde kosten	5,743	7,837
Ongedekte Cheques	2,283	-
Overige	3,411	1,630
	24,573	17,776

Toename in de overige vorderingen wordt veroorzaakt uit hoofde door de nog te ontvangen licentierechten CBCS en concessies BTP. Af te dragen licentierechten over de maanden november en december geschieden pas in januari 2014. BTP loopt achteruit met de betalingen voor telecommunicatie concessies.

C.6.5 Liquide middelen

<i>(bedragen in NAF x 1.000)</i>		
	31-12-2013	31-12-2012
Kas	293	60
Kruisposten Dagontvangsten	(70)	1,599
Rekening couranten WIB	6,189	5,896
Rekening couranten RBC	102	540
Rekening couranten BdiC	3,846	-
Rekening couranten overige	780	471
Deposito's WIB	-	-
Deposito's RBC	-	-
Deposito's Banco di Caribe	10,000	10,067
Deposito's FCIB	-	10,018
Deposito's Scotia Bank	-	21,667
	21,140	50,318

Afname in de liquide middelen werd mede veroorzaakt door het financieren van activa uit eigen middelen. In 2013 en 2012 heeft het Land geen leningen kunnen aangaan vanwege onder anderen het niet tijdig vast stellen van het Landsbegroting voor de betreffende jaren.

Forse toename in het kas komt door het opnemen van de criminaliteitsbestrijdingsfonds kas.

C.6.6 Eigen vermogen

<i>(bedragen in Naf x 1.000)</i>					
	31-12-2012	Resultaats- bestemming voorgaand boekjaar	Resultaat 2013	Overige mutaties	31-12-2013
Algemene reserve	91,237	374		66,070	157,681
Tekorten Egalisatie Reserve	(16,247)	16,247			-
Resultaat lopend dienstjaar	16,621	(16,621)	530		530
	91,611	-	530	66,070	158,211

Overige mutaties in het eigenvermogen zijn de aanpassingen in het activa per 10-10-2010 en het vrijval vanuit de overige kortlopende schulden van circa Naf 80 miljoen, zijnde het rekening courant met het voormalige Land Nederlandse Antillen. Volgens het laatste concept rapport gedateerd 9-04-2014 van de vereffeningcommissie zou Sint Maarten circa Naf 159 miljoen moeten ontvangen, verminderd met circa Naf 89 miljoen rekening courant en circa Naf 19 miljoen zijnde gebouwen die reeds zijn overgedragen bij het overgang van Eilandgebied naar Land. De gebouwen waren per 10-10-2010 al opgenomen in het activa van het Land

C.6.7 Voorzieningen

<i>(bedragen in Naf x 1.000)</i>						
	31-12-2012	Dotaties	Oortrekkingen	Vrijval	Overige	31-12-2013
Voorziening APS	58,762			(47,088)		11,674
Deelnemingen	16,960			(1,984)		14,976
Overige voorzieningen	-					-
	75,722	-	-	(49,072)	-	26,650

De voorziening APS was fors overgeschat. Hiervan is circa Naf 37 miljoen vrijgefallen welke overeenkomt met de berekeningen van de APS voor circa Naf 11 miljoen voor niet geregistreerde deelnemers.

<i>(bedragen in Naf x 1.000)</i>		
	31-12-2013	31-12-2012
	NAF	NAF
Winair	11,587	13,571
Nieuwe Post N.V.	2,679	2,679
Sint Maarten Postal Services N.V.	710	710
	14,976	16,960

C.6.8 Langlopende schulden

	STAND 31/12/2012	WARPCOURSE LEHNINGEN 2013	AFLOSSINGEN 2013	STAND 31/12/2013	LOOPTIJD >JUR	RENTELVOET	BEGROOT 31/12/2013	VERSCHIL BEGROOTVS STAND 2013	TORLICHTING
OBULGATIELENING 2,5% 2020	50,000	-	-	50,000	50,000	2.500%	50,000	-	-
OBULGATIELENING 2,625% 2025	73,500	-	-	73,500	73,500	2.625%	73,500	-	-
OBULGATIELENING 2,75% 2030	78,571	-	-	78,571	78,571	2.750%	78,571	-	-
OBULGATIELENING 2,875% 2035	50,000	-	-	50,000	50,000	2.875%	50,000	-	-
OBULGATIELENING 3% 2040	50,000	-	-	50,000	50,000	3.000%	50,000	-	-
OBULGATIELENING 1,5% 2016	26,000	-	-	26,000	26,000	1.500%	26,000	-	-
NIEUWE OBULGATIELENING	-	-	-	-	-	0.000%	30,000	(30,000)	Niet aangegaan
SUBTOTAAL OBULGATIELENINGEN	328,071	-	-	328,071	328,071		358,071	(30,000)	(30,000)
RGM: NIEUWE ADM. GEBOUW	24,708	-	(1,428)	23,280	21,868	8.61%	-	23,280	-
TOTAAL LANGLOPENDE SCHULDEN	352,779	-	(1,428)	351,351	949,939		358,071	(6,720)	(6,720)

In staat 8 is een overzicht opgenomen van alle opgenomen (langlopende) geldleningen binnen de collectieve sector.

In 2013 waren er geen nieuwe leningen aangegaan.

C.6.9 Kortlopende schulden

	31-12-2013	31-12-2012
	NAf	NAf
Premies pensioenfonds	50,585	39,290
Nog te betalen kosten AVBZ	28,528	30,611
Boedelscheiding N.A.	-	80,820
Korte Termijn Deel Langlopende Schulden	1,412	1,273
Immigratie waarborgsommen	2,136	1,357
Schuld SZV	57,255	-
Schuld WWR	3,000	-
Nog te betalen kosten boekjaar	21,766	29,266
Overige	10,692	17,110
	<u>175,374</u>	<u>199,727</u>

Toename in de Premies pensioenfonds is vanwege het niet tijdig betalen van premies. Premies over de laatste 5 maanden van 2013 zijn in het eerste kwartaal van 2014 pas betaald.

Boedelscheiding N.A. is gecorrigeerd tegen het eigen vermogen, omdat het vordering op het voormalige Land Nederlandse Antillen hoger is dan het schuld. Sint Maarten verwacht een positieve resultaat bij het afwikkeling van de boedelscheiding.

Schuld SZV betreft het medeverzekering gezinsleden, overheidsbijdrage AVBZ fonds en het nog te dekken FZOG te korten over het periode 10-10-2010 tot en met 31-12-2013.

C.6.10 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Ultimo 2013 is sprake van een verplichting aan het Uitvoeringsorgaan Sociale- en Ziektekosten Verzekeringen Sint Maarten (SZV) ten aanzien van diverse forse tekorten bij de fondsen ZV/OV en ZOG welke (mogelijk) nog door Sint Maarten dienen te worden aangezuiverd. Deze verplichtingen zijn niet opgenomen in de balans van deze jaarrekening, omdat bij betaling van de schuld aan het SZV deze te korten mogelijk niet langer zullen bestaan.

Zie voor de overige niet uit de balans blijkende verplichtingen ultimo lopend dienstjaar staat 11. In staat 9 is een overzicht opgenomen van gewaarborgde geldleningen en in staat 10 een overzicht van overige garantieverplichtingen.

C.7 Toelichting op de posten van de rekening van baten en lasten gewone dienst

In de volgende paragrafen zijn de toelichtingen op de verschillende posten van de rekening van baten en lasten van de gewone dienst naar economische categorie opgenomen. In staat 1 bij deze jaarrekening is de rekening van baten en lasten per hoofdstuk opgenomen.

C.7.1 Baten belastingen

(bedragen in NAF x 1.000)	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
LOON EN INKOMSTEN BELASTING	127,819	127,843	(24)	125,441
BELASTING BEDRIJFSOMZETTEN	140,484	140,305	179	134,417
WINSTBELASTING	21,081	28,562	(7,481)	22,425
MOTORRIJTUIGENBELASTING	7,184	8,478	(1,294)	8,523
OVERDRACHTSBELASTING	9,355	12,246	(2,891)	11,097
ACCIJNZEN	9,873	10,966	(1,093)	9,595
OVERIGE BELASTINGEN	13,039	12,377	662	15,947
	328,835	340,777	(11,942)	327,445

In staat 12 bij deze jaarrekening is op basis van de comptabiliteitsvoorschriften een overzicht opgenomen van de in het dienstjaar en voorafgaande dienstjaren opgelegde aanslagen en het verloop hier van.

Winstbelasting realiseerde circa 1.3 miljoen minder ten opzichte van het voorgaande dienst ...

Daling in de motorrijtuigenbelasting in 2013 werd veroorzaakt door de beslissing van de toenmalige Minister van Financiën om geen nieuwe nummerplaten aan te schaffen en deze uit te reiken aan de belastingplichtigen bij betaling, conform AB 2013, no. 35, Art. 7, lid 1; "De belasting wordt geheven door middel van nummerplaten dan wel, indien in een voorgaand jaar reeds nummerplaten zijn verstrekt die voor het lopende belastingjaar nog geldig zijn, door middel van bij die nummerplaten behorende controlestickers geldend voor een bepaald belastingjaar, die tegen betaling van de belasting en van de voor de nummerplaten of controlestickers vastgestelde vergoeding worden uitgegeven door de Ontvanger."

Overdrachtsbelasting heeft een daling gerealiseerd ten opzichte van het voorgaande dienstjaar, en viel er tegen met het begroot bedrag. In 2013 waren er aanzienlijk minder terreinen verkocht ten opzichte van 2012.

Accijnzen belasting heeft wel een stijging gerealiseerd ten opzichte van het voorgaande jaar, maar heeft het begroot bedrag niet kunnen realiseren.

C.7.2 Baten vergunningen

(bedragen in NAf x 1.000)

	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
ECONOMISCHE VERGUNNINGEN	7,611	7,355	256	5,974
WERKVERGUNNINGEN	3,791	5,650	(1,859)	4,564
BOUW, SLOOP EN OVERIGE VERGUNNINGEN	650	40	610	1,048
	12,052	13,045	(993)	11,585

Opbrengsten werkvergunningen vielen tegen ten opzichten van de begroting vanwege het aantal toegekende Brooks Tower Akkoord vergunningen categorie I, waarbij het aanvragen van een werkvergunning niet van toepassing is.

C.7.3 Baten concessies en fees

(bedragen in NAf x 1,000)

	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
LICENTIE RECHTEN BANKEN	25,297	26,250	(953)	23,856
CASINO EN LOTERIJ FEES	7,810	8,364	(554)	7,600
BATIG SALDO BTP	9,989	-	9,989	-
DIVIDEND OVERHEIDSBEDRIJVEN	-	3,000	(3,000)	-
CONCESSIES TELECOMMUNICATIE	3,499	5,000	(1,501)	5,500
CONCESSIES LUCHTHAVEN	-	1,000	(1,000)	-
CONCESSIES HAVEN	5,200	5,200	-	5,200
CONCESSIES GEBE	20,329	5,000	15,329	5,245
	72,124	53,814	18,310	47,401

Licentie Rechten Banken waren waarschijnlijk over begroot tussen 2011 en 2013. Realisatie in de afgelopen drie dienstjaren zijn ongeveer hetzelfde gebleven. Tot heden zijn de jaarrekeningen over betreffende periodes ook niet ontvangen van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten en kan dus zodanig ook geen controle worden uitgeoefend op ontvangen bedragen.

Er is geen realisatie voor dividend overheidsbedrijven vanwege het gebrek aan een dividendbeleid voor de overheidsbedrijven. Deze wordt nu echter uitgewerkt, maar er is nog geen vastgelegde datum voor inwerktrading.

C.7.4 Ontvangen bijdragen en subsidies

(bedragen in NAF x 1.000)

	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
EU BIJDAGEN EN SUBSIDIES				
USONA BIJDAGEN EN SUBSIDIES				
OVERIGE				
	-	-	-	-

In het lopend boekjaar waren er geen toegekende subsidies en bijdragen begroot voor de gewone dienst. Alle bijdragen zijn direct aan derden betaalbaar gesteld via de verstreckende instantie(s). Deze mutaties lopen niet via de gewone dienst en worden ook niet bijgehouden in de administratie van de overheid.

In staat 15 bij deze jaarrekening zijn de aan het Land toegekende subsidies en bijdragen in detail toegelicht.

C.7.5 Vrijval voorzieningen

(bedragen in NAF x 1.000)

	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
Vrijval voorziening APS	47,088	-	47,088	-
Vrijval voorziening SEI projecten	-	-	-	5,747
Vrijval voorziening Immigratieproces	-	-	-	3,673
Vrijval voorziening Infrastructuur Middle Region	-	-	-	1,300
Vrijval voorziening deelnemingen	1,984	-	1,984	9,521
Vrijval overige voorzieningen	-	-	-	19,613
	49,072	-	49,072	39,854

In C.6.7. voorzieningen is het vrijval van de APS voorziening toegelicht.

Winair heeft een winst van circa NAF 2 miljoen gerealiseerd in 2013, hier tegenover is een vrijval van de voorziening deelnemingen gemaakt.

C.7.6 Overige baten

(bedragen in NAf x 1,000)

	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
AFDRACHT INKOMSTEN	655	395	260	1,488
CASINO CONTROLLERS	2,520	3,848	(1,328)	3,176
ERFPACHT	5,409	3,600	1,809	4,658
LEGES	3,425	4,351	(926)	2,404
RENTE INKOMSTEN	3,102	-	3,102	
VRIJVAL CREDITEUREN / KORTLOPENDE SCHULDEN	-	-	-	6,795
OVERIGE	3,409	16,126	(12,717)	6,079
	18,520	28,320	(9,800)	24,600

Toename in de rente inkomsten is het opname van het verschil in rente ontvangen voor het periode 2011 t/m 2013 op verscheidene deposito's.

C.7.7 Personeelskosten

(bedragen in NAf x 1,000)

	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
Brutolonen en salarissen	145,374	137,996	7,378	135,515
Pensioen	15,830	26,145	(10,315)	19,670
Sociale Premies	9,798	9,060	738	9,088
Ziekteverzekering kosten	15,612	15,517	95	13,397
Overigen	424	464	(40)	14
	187,038	189,182	(2,144)	177,684

In staat 13 bij deze jaarrekening is een verdere specificatie van de personeelssterkte over het lopend dienstjaar opgenomen.

Hogere personeelskosten waren onder meer veroorzaakt door de wisseling van regering medio 2013, hogere personeelssterkte dan begroot en buitensporige overwerk. Hogere pensioen en sociale premies zijn een consequentie van de hogere brutolonen en salarissen.

De ziekteverzekering kosten zijn ook hogere vanwege het opname van de te korten over het periode 10-10-2010 tot en met 31-12-2013.

C.7.8 Goederen en diensten

(bedragen in NAf x 1,000)

		REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
Accountants- en advies kosten	1	1,751	1,337	414	1,519
Beheer landfill		2,397	2,211	186	2,471
Benzine & Smeermiddelen		1,228	1,137	91	1,233
Communicatie	2	7,094	3,298	3,796	5,606
Cursussen en opleidingen		1,247	1,621	(374)	1,380
Huur gebouwen en ruimten	3	13,218	16,261	(3,043)	12,025
Inhuur Personeel		7,831	7,317	514	11,806
Kantoorbenodigheden		1,368	1,234	134	2,043
Marketing	4	7,643	4,045	3,598	9,201
Onderhoud gebouwen	5	1,672	980	692	1,678
Onderhoud wegen	6	9,254	3,295	5,959	13,386
Overige onderhoud en reparatie		4,587	4,461	126	2,552
Projecten en activiteiten	7	1,594	863	731	1,207
Rechts- en ander deskundig advies		5,932	4,763	1,169	6,427
Reiskosten		3,741	3,867	(126)	4,406
Representatiekosten	8	606	486	120	460
Schoolvervoer	9	5,465	4,000	1,465	5,385
Vergoeding bestuursleden	10	798	-	798	1,159
Verzekeringskosten	11	2,109	1,541	568	1,460
Vuillophaal		11,590	11,269	321	11,131
Water en Electra	12	7,193	3,877	3,316	9,402
Werving en Selectie	13	673	490	183	1,405
Dotatie voorziening deelnemingen		-	-	-	306
Overigen	14	14,145	22,371	(8,226)	16,487
		113,136	100,724	12,412	124,135

1. Overschrijding van de accountants- en advieskosten werd veroorzaakt door de late oplevering van de jaarrekeningen 2011 en 2012.
2. Communicatie kosten zijn overschreden vanwege het feit dat de afdeling Facilitaire Zaken geen grip heeft op, met name, de kosten voor telefoon aansluitingen en mobiele telefoons op naam van de overheid. In 2013 heeft de afdeling een onderzoek uitgevoerd in samenwerking met Telem in een poging om de situatie onder controle te brengen. Tot op heden is dit nog niet definitief afgerond en zijn gesprekken nog gaande.
3. Huurkosten zijn onderschreden, omdat de betalingen aan RGM voor het nieuwe regeringsgebouw hiermede zijn begroot. Alhoewel zijn de betalingen juist gerubriceerd in deze jaarrekening.
4. De begroting voor marketing was flink gereduceerd in het begroting voor 2013, alhoewel was er geen rekening gehouden met bestande contracten.

Sint Maarten – 25 augustus 2014

5. Alhoewel de kosten voor onderhoud gebouwen zijn overschreden, zijn de kosten gedaald vergeleken met het voorgaande jaar.
6. Overschrijding van de kosten voor onderhoud wegen wordt grotendeels veroorzaakt door uitgevoerde projecten in het dienstjaar die in voorgaande jaren waren goedgekeurd en niet zozeer voor het lopende dienstjaar waren begroot.
7. Onder projecten en activiteiten waren er begrotingsoverheveling van circa NAF 437,000.00 waarbij het totale begroting op circa NAF 1,3 miljoen uit kwam. Alhoewel waren er een aantal projecten die toch meer kosten dan begroot.
8. Bij representatiekosten hebben er begrotingsoverhevelingen plaatsgevonden ten hoogte van circa NAF 138,000.00 waardoor het totale begroting op circa NAF 623,000.00 uit kwam. Deze kosten waren echter hoger ten opzichte van het voorgaande jaar vanwege het feit dat er meer ....
9. Schoolvervoer, alhoewel er controles uitgeoefend wordt op het schoolvervoer is er nog geen officieel beleid voor schoolvervoer. Hierdoor ontstaan er moeilijkheden in het uitvoeren van de controles om deze kosten binnen het begrote bedrag te houden.
10. Vergoeding bestuursleden waren verkeerd begroot onder vergoeding commissieleden, alhoewel was er een begrotingsoverheveling voor circa NAF 529,000.00, zijnde de bedragen van de Raad van Advies en het Algemene Rekenkamer. De kosten voor de Sociaal Economische Raad, van circa NAF 289,000 zijn ook juist gerubriceerd hieronder.
11. Vanwege overwaardering van de inboedel, en het bijkomen van nieuwe gebouwen en bijbehorende inboedel waren de verzekeringskosten hoger dan begroot in 2013, dus over verzekerd. In 2014 waren de verzekeringskosten lager door herwaardering van de inboedel.
12. Overschrijding van water en elektra wordt veroorzaakt door onderbegroting en te hoge kosten. De afdeling Facilitaire Zaken heeft geen grip op de water- en elektra aansluitingen van de overheid en kan dus zodanig deze kosten niet goed bewaken en beheersen. Alhoewel zijn er in 2014 een aantal maatregelen genomen om deze kosten op orde te krijgen, zoals het afsluiten van een aantal niet/zelden in gebruik aansluitingen, reparaties van lekkages, etc.
13. Alhoewel deze kosten zijn overschreden in vergelijking met het begroot bedrag zijn ze echter fors lager dan het voorgaande jaar. Dit komt mede doordat in 2012 al een aantal kritieke functies zijn gevuld en dat er in het tweede helft van 2013 ook een vacature stop was.
14. Onderbesteding van de overige kosten in de goederen en diensten is een effect van begrotingsoverhevelingen naar andere posten.

C.7.9 Sociale Voorzieningen

(bedragen in NAF x 1.000)

	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
PP-Kaarten	10,725	10,650	75	11,086
Onderstand	7,659	7,700	(41)	6,641
Verzorging Bejaarden	1,642	1,825	(183)	1,957
Overheids Bijdrage SZV	45,964	7,500	38,464	-
Bijdrage AVBZ Fonds	7,486	-	7,486	-
Duurtetoeslag en VUT gepensioneerden	4,918	-	4,918	-
Ziektekosten Gepensioneerden	5,070	-	5,070	-
Overige sociale voorzieningen	743	600	143	832
	84,207	28,275	55,932	20,516

Kosten overheidsbijdrage SZV vielen hoger uit dan begroot omdat de kosten over de periodes 10-10-2010 tot en met 31-12-2012 zijn opgenomen in 2013. Het wettelijke bijdrage aan het AVBZ fonds was niet begroot zoals het geval is geweest in voorgaande jaren. Hiervan zijn ook de kosten voor de periodes 10-10-2010 tot en met 31-12-2012 zowel als de kosten over 2013 opgenomen.

In de kosten van overige sociale voorzieningen zijn kosten voor verzorgen van jeugd en jongeren opgenomen welke verkeerd begroot waren onder subsidies.

C.7.10 Subsidies en Overdrachten

(bedragen in NAf x 1,000)

	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
Subsidies aan scholen	54,437	69,069	(14,632)	62,768
Overige Subsidies	24,891	34,541	(9,650)	13,340
Subtotaal subsidies	79,328	103,610	(24,282)	76,108
Overdrachten	6,816	-	6,816	10,513
TOTAAL SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	86,144	103,610	(17,466)	86,621

In staat 14 van deze jaarrekening is een detailoverzicht opgenomen van de subsidies.

Voor 2013 en 2012 waren diverse kosten als subsidies begroot terwijl dit geen subsidies betreffen maar betrekking hebben op de reguliere personeelskosten en/of kosten voor goederen en diensten. In 2012 en 2013 waren deze kosten wederom in de subsidies begroot, maar is de realisatie uiteindelijk in de personeelskosten en/of de kosten voor goederen en diensten gepresenteerd, waar ze uiteindelijk ook betrekking op hebben. Tevens is sprake van overdrachten aan diverse instanties waaronder het Gemeenschappelijke hof van Justitie, het Constitutionele Hof, de Kustwacht, Parket Procureur Generaal, Parket officier van Justitie en Raad voor de Rechtshandhaving. Door deze rubriceringen in de realisatie cijfers van 2013 en 2012 is sprake van sterke verschillen tussen de begrote subsidies en overdrachten 2013 en 2012 en de werkelijke kosten voor subsidies en overdrachten 2013 en 2012.

C.7.11 Afschrijvingen

<i>(bedragen in NAf x 1.000)</i>				
	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
Gebouwen	2,288		2,288	2,191
Inventaris	459		459	4,028
Infrastructuur	1,741			
ICT middelen en software	193		193	341
Vervoersmiddelen	1,437		1,437	1,975
Overigen		4,407	(4,407)	-
	6,118	4,407	1,711	8,535

Afschrijvingskosten voor het lopend boekjaar waren onderbegroot, vanwege het feit dat er geen rekening gehouden was met afschrijvingskosten op activa gekocht in het voorgaande/lopend boekjaar. De sterke daling ten opzichte van de realisatie in het voorgaande boekjaar komt door herrubriceringen en aanpassingen van de waarde van goederen in het activa die geherwaardeerd waren naar nieuwwaarde bij de overgang van Eilandgebied naar Land per 10 oktober 2010.

C.7.12 Rente

(bedragen in Naf x 1.000)

	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2013
OBLIGATIELENING 2,5% 2020	1.250	1.250	-	1.250
OBLIGATIELENING 2,625% 2025	1.929	1.929	-	1.929
OBLIGATIELENING 2,75% 2030	2.161	2.161	-	2.161
OBLIGATIELENING 2,875% 2035	1.438	1.438	-	1.438
OBLIGATIELENING 3% 2040	1.500	1.500	-	1.500
OBLIGATIELENING 1,5% 2016	390	390	-	390
SUBTOTAAL RENTE OBLIGATIELENINGEN	8.668	8.668	-	8.668
FINANCIERING RGM: NIEUWE ADMINISTRATIE GEBOUW	1.995	-	1.995	2.222
FINANCIERING BOARDWALK FASE II	-	-	-	692
RENTE LEASE KAB VAN DE GEVOLM. MINISTER	-	-	-	6
OVERIGE	-	984	(984)	-
TOTAAL RENTE	10.663	9.652	1.011	11.588

In het lopende boekjaar was bij de begroting uitgegaan van leningen eind 2012 voor een bedrag van circa Naf 358 miljoen, tegen rente van maximaal 3%, in plaats van circa Naf 349 miljoen zoals uiteindelijk verantwoord. Er was geen rekening gehouden met de lening van Naf 24 miljoen tegen een jaarlijkse rente van 8.61%. Hierdoor was bij de begroting ook uitgegaan van een lagere verwachte rentelast.

Evaluatie rentelastnorm

(bedragen in Naf x 1.000)

	REALISATIE 2013	BEGROOT 2013	VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE 2013	REALISATIE 2012
TOTAAL RENTELASTEN OVERHEID	10,663	9,652	(1,011)	11,588
RENTELASTEN STICHTING OVERHEIDSGEBOUWEN	-	-	-	459
RENTELASTEN MHF	200	-	-	216
RENTE GELDENINGEN COLLECTIEVE SECTOR	10,863	9,652	(1,011)	12,263
RENTELASTNORM	30,722			29,500

Toelichting

Staten bij de Jaarrekening

Staat 1: baten en lasten per hoofdstuk, deel 1/3

(bedragen in Mfl x 1.000)

	BATEN REALISATIE 01/01/2013 T/M 31/12/2013	BATEN BEGROOT 01/01/2013 T/M 31/12/2013	BATEN VERSCHIL REALISATIE VS BEGROOT	BATEN REALISATIE 01/01/2012 T/M 31/12/2012	BATEN VERSCHIL 2013 VS 2012
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	93	-	93	81	12
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	6.030	3.518	2.512	5.355	675
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	411.135	372.925	38.210	386.072	25.063
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	11.007	728	10.279	10.490	517
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	859	1.010	(151)	941	(82)
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEID	4.081	13.857	(9.776)	5.243	(1.162)
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	51.837	43.358	8.479	36.709	15.128
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	6.508	4.954	1.554	5.994	514
TOTAAL	491.550	440.350	51.200	450.885	40.665

Staat 1: Baten en lasten per hoofdstuk, deel 2/3

Bedragen in (M)€ (1.000)

	LASTEN REALISATIE 01/01/2013 T/M 31/12/2013	LASTEN BEGROOT 01/01/2013 T/M 31/12/2013	LASTEN VERSCHIL REALISATIE VS BEGROOT	LASTEN REALISATIE 01/01/2012 T/M 31/12/2012	LASTEN VERSCHIL 2013 VS 2012
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	16,443	16,796	(353)	14,219	2,224
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	77,440	74,102	3,338	71,853	5,587
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	42,341	41,138	1,203	50,086	(7,745)
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	67,677	66,920	757	67,542	135
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	110,071	115,898	(5,827)	108,086	1,985
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEID	112,536	63,353	49,183	53,689	58,847
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	23,822	28,023	(4,201)	26,494	(2,672)
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	40,690	34,120	6,570	42,295	(1,605)
TOTAAL	491,020	440,350	50,670	434,264	56,756

Staat 1: Baten en lasten per hoofdstuk, deel 3/3

(bedragen in milj. x 1.000)

	TOTAAL REALISATIE 01/01/2013 T/M 31/12/2013	TOTAAL BEGROOT 01/01/2013 T/M 31/12/2013	TOTAAL VERSCHIL REALISATIE VS. BEGROOT	TOTAAL REALISATIE 01/01/2012 T/M 31/12/2012	TOTAAL VERSCHIL VS. 2012
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES					
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	(16,350)	(16,796)	446	(14,138)	(2,212)
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	(71,410)	(70,584)	(826)	(66,498)	(4,912)
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	368,794	331,787	37,007	335,986	32,808
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	(56,670)	(66,192)	9,522	(57,052)	382
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEID	(109,212)	(114,888)	5,676	(107,145)	(2,067)
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	(108,455)	(49,496)	(58,959)	(48,446)	(60,009)
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	28,015	15,335	12,680	10,215	17,800
	(34,182)	(29,166)	(5,016)	(36,301)	2,119
TOTAAL	530	-	530	16,621	(16,091)

Staat 2: Kapitaaldienst per hoofdstuk, deel 1/2

Bedragen in (x) x 1.000

	INKOMSTEN REALISATIE 01/01/2013 T/M 31/12/2013	INKOMSTEN BEGROOT 01/01/2013 T/M 31/12/2013	INKOMSTEN VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE	INKOMSTEN REALISATIE 01/01/2012 T/M 31/12/2012	INKOMSTEN VERSCHIL 2013 VS 2012
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	-	-	-	-	-
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	-	-	-	-	-
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	6,118	34,407	(28,289)	8,535	(2,417)
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	-	-	-	-	-
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	-	-	-	-	-
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEID	-	-	-	-	-
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	-	-	-	-	-
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	-	-	-	-	-
TOTAAL	6,118	34,407	(28,289)	8,535	(2,417)

Bedragen in (x) x 1.000

	UITGAVEN REALISATIE 01/01/2013 T/M 31/12/2013	UITGAVEN BEGROOT 01/01/2013 T/M 31/12/2013	UITGAVEN VERSCHIL BEGROOT VS REALISATIE	UITGAVEN REALISATIE 01/01/2012 T/M 31/12/2012	UITGAVEN VERSCHIL 2013 VS 2012
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	22	329	(307)	-	22
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	3,746	86,902	(83,156)	7,240	(3,494)
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	4	-	4	759	(755)
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	245	722	(477)	855	(610)
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	8,802	14,766	(5,964)	6,580	2,222
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEID	27	1,841	(1,814)	274	(247)
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	14	7,567	(7,553)	169	(155)
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	2,461	45,401	(42,940)	18,511	(16,050)
TOTAAL	15,321	157,528	(142,207)	34,388	(19,067)

Sint Maarten – 25 augustus 2014

41 |

Staat 2: Kapitaaldienst per hoofdstuk, deel 2/2

(Bedragen in FwA's 1.000)

	TOTAAL REALISATIE 01/01/2013 T/M 31/12/2013	TOTAAL BIJGROOT 01/01/2013 T/M 31/12/2013	TOTAAL VERSCHIL BEGROEVS REALISATIE	TOTAAL REALISATIE 01/01/2012 T/M 31/12/2012	TOTAAL VERSCHIL 2013 VS 2012
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	(22)	(329)	307	-	(22)
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	(3,746)	(86,902)	83,156	(7,240)	3,494
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	6,114	34,407	(28,293)	7,776	(1,662)
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	(245)	(722)	477	(855)	610
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORT	(8,802)	(14,766)	5,964	(6,580)	(2,222)
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKKELING EN ARBEID	(27)	(1,841)	1,814	(274)	247
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	(14)	(7,567)	7,553	(169)	155
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	(2,461)	(45,401)	42,940	(18,511)	16,050
TOTAAL TEKORT/OVERSCHOT (FINANCIERING UIT EIGEN MIDDELEN)	(9,203)	(123,121)	113,918	(25,853)	16,650

Staat 3: Recapitulatie rekening van baten en lasten en kapitaaldienst, per hoofdstuk

	GEWONE DIENST				
	BATEN	LASTEN	MADELIËG SALDO	BATIG SALDO	PER SALDO
<i>(bedragen in f.1.000)</i>					
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	93	16.443	(16.350)		
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	6.030	77.440	(71.410)		
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	411.135	42.341		368.794	
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	11.007	67.677	(56.670)		
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	859	110.071	(109.212)		
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKELING EN ARBIEDSZAKEN	4.081	112.536	(108.455)		
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	51.837	23.822		28.015	
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	6.508	40.690	(34.182)		
TOTAAL	491.550	491.020	(396.279)	396.809	530

	KAPITAALDIENST				
	TEKONISTEN	UITGAVEN	MADELIËG SALDO	BATIG SALDO	PER SALDO
<i>(bedragen in f.1.000)</i>					
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES		22	(22)		
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN		3.746	(3.746)		
H2 MINISTERIE VAN FINANCIËN	6.118	4	6.114		
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE		245	(245)		
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN		8.802	(8.802)		
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKELING EN ARBIEDSZAKEN		27	(27)		
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE		14	(14)		
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR		2.461	(2.461)		
TOTAAL	6.118	15.321	(9.203)		(9.203)

Sint Maarten – 25 augustus 2014

Staat 4: Kapitaaldienst op projectniveau

(bedragen in Naf x 1.000)

REALISATIE INVESTERING LOPENDE DIENSTJAAR	BEGROOT INVESTERING LOPEND BOEKJAAR	BEGROTINGS WIJZIGING LOPEND BOEKJAAR	TOOTAAL BEGROOT LOPEND BOEKJAAR	REALISATIE INVESTERING VOORGAAND DIENSTJAAR	VERSCHIL EN TOTAAL LOPEND DIENSTJAAR	BEGROOT		REALISATIE		BEGROOT		REALISATIE	
						EIGEN MIDDELEN	LENINGEN	EIGEN MIDDELEN	LENINGEN	EIGEN MIDDELEN	LENINGEN	EIGEN MIDDELEN	OVERIG
N.N.B.													
TOTAAL													

Staat 5: Overlopende projecten boven Naf 1 miljoen

(bedragen in Naf x 1.000)

BEGROOT INVESTERINGEN	REALISATIE INVESTERINGEN	VERSCHIL	BEGROOT		REALISATIE		BEGROOT		REALISATIE		TOELICHTING		
			EIGEN MIDDELEN	LENINGEN	EIGEN MIDDELEN	LENINGEN	EIGEN MIDDELEN	LENINGEN	EIGEN MIDDELEN	OVERIG	EIGEN MIDDELEN	OVERIG	
N.N.B.													
TOTAAL													

Staat 6: Deelnemingen, deel 1/2

(bedragen in 100' x 1.000)

ORGANISATIE NAAM	Intrinsieke waarde		Aandeel		Intrinsieke waarde		Intrinsieke waarde		WAARDERING IN JAARREKENING		Historische kostprijs	
	31-12-2013	31-12-2012	% SVM	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2013	31-12-2012	31-12-2013	Toevoegingen	Afwaarderingen	Boekwaarde SVM	Historische kostprijs SVM
A SINT MAARTEN TELECOMMUNICATION HOLDING COMPANY N.V.	59,388	59,388	100.00	59,388	59,388	59,388		59,388			59,388	59,650
B PRINCESS JULIANA INTERNATIONAL AIRPORT HOLDING COMPANY N.V.	135,988	135,988	100.00	135,988	135,988		130,869				130,869	130,869
C LUCHTHAVEN VEILIGHEID FINANCIERING MIJ NV	160	160	100.00	160	160		160				160	160
D ONTWIKKELINGS BANK NEDERLANDSE ANTILLEN	39,612	39,612	9.81	3,886	3,886		3,886				3,886	3,886
E SABA BANK RESOURCES NV	2,215	2,419	28.23	625	683		683		(58)		625	683
F SINT MAARTEN ECONOMIC DEVELOPMENT CORPORATION N.V.	2,935	2,935	100.00	2,935	2,935		3,284		(349)		2,935	3,983
G SXM-HARBOUR HOLDING COMPANY NV	124,046	124,046	100.00	124,046	124,046		120,837				120,837	120,837

Sint Maarten – 25 augustus 2014

Staat 6: Deelnemingen, deel 2 / 2

(bedragen in Duizend Euro)

ORGANISATIE JAAR	Intensieve waarde		AANDEEL IN SKI	Intensieve waarde SKI		VAAROPRIJG JAARREKENING			Historische waarde SKI 31.12.2013	Historische waarde SKI 31.12.2012
	31.12.2013	31.12.2012		31.12.2013	31.12.2012	Beleidsmaatregel 1.1.2013	Toevoegingen	Afhandelingen		
H UTS N.V.	241,248	241,248	7.83	18,890	18,890	14,406	-	-	14,406	14,406
I NAAATC (NETHERLANDS ANTILLES AIR TRAFFIC CONTROL N.V.)	9,250	9,250	18.75	1,734	1,734	1,562	-	-	1,562	1,562
J GEBE N.V.	165,367	165,367	92.40	152,799	152,799	128,878	-	-	128,878	128,878
K SINT MAARTEN LABORATORY SERVICES (SLS) N.V.	839	839	100.00	PM	839	839	-	-	839	-
L MARVEN N.V.	PM	PM	100.00	PM	PM	-	-	-	PM	PM
M WINAIR N.V.	(14,744)	(14,744)	92.05	(13,572)	(13,572)	-	-	-	(18,268)	(18,268)
N NIEUWE POST NEDERLANDSE ANTILLEN N.V.	(10,718)	(10,718)	25.00	(2,680)	(2,680)	-	-	-	(7,503)	(7,503)
O ST. MAARTEN POSTAL SERVICES N.V.	(709)	(709)	100.00	(709)	(709)	-	-	-	3	3
TOTAAL PRIVAATRECHTELIJKE DEELNEMINGEN	754,877	755,081	1,074	483,491	484,308	464,792	-	(407)	464,385	459,985

Van de meeste deelnemingen zijn er geen recente jaarrekeningen ontvangen, dus zijn deze tegen PM of waarde van 2012 weergegeven.

Sint Maarten – 25 augustus 2014

Staat 7: Uitgegeven (langlopende) geldleningen collectieve sector

(bedragen in NAf x 1,000)

ENTITEIT IN COLLECTIEVE SECTOR	BETREFT LENING	BOEKWAARDE (INCLUSIEF VOORZIENING) BEGIN BOEKJAAR		VERSTREKTINGEN BOEKJAAR		AFLOSSINGEN BOEKJAAR		BOEKWAARDE (INCLUSIEF VOORZIENING) EINDE BOEKJAAR		RENTE %
Sint Maarten	Studieleeningen		8,584	1,902	1,293	9,193	NVT			
Sint Maarten	PSS		0	2,006	-	2,006	NVT			
TOTAAL UITGEGEVEN GELDLENINGEN COLLECTIEVE SECTOR			8,584	3,908	1,293	11,199				

Staat 8: Opgenomen (langlopende) geldleningen collectieve sector

(bedragen in Mf. x 1.000)

	STAND 31/12/2012	AANGEGANE LENINGEN 2013	AFLOSSINGEN 2013	STAND 31/12/2013	LOOPTIJD >1 JR	RENTEVOET	BEGROOT 31/12/2013	VERSCHIL BEGROOT VS STAND 2013
--	---------------------	-------------------------------	---------------------	---------------------	-------------------	-----------	-----------------------	--------------------------------------

OBLIGATIELENING 2,5% 2020	50,000	-	-	50,000	50,000	2.50%	50,000	-
OBLIGATIELENING 2,625% 2025	73,500	-	-	73,500	73,500	2.63%	73,500	-
OBLIGATIELENING 2,75% 2030	78,571	-	-	78,571	78,571	2.75%	78,571	-
OBLIGATIELENING 2,875% 2035	50,000	-	-	50,000	50,000	2.88%	50,000	-
OBLIGATIELENING 3% 2040	50,000	-	-	50,000	50,000	3.00%	50,000	-
OBLIGATIELENING 1,5% 2016	26,000	-	-	26,000	26,000	1.50%	26,000	-
NIEUWE OBLIGATIELENINGEN	-	-	-	-	-	2% / 3%	30,000	(30,000)
SUBTOTAAL OBLIGATIELENINGEN	328,071	-	-	328,071	328,071		358,071	(30,000)

RGM: FINANCIERING NIEUWE ADM. GEBOUW

	24,708	-	(1,428)	23,280	21,868	8.61%		23,280
SUBTOTAAL OPGENOMEN GELDENINGEN OVERHEID	24,708	-	(1,428)	23,280	21,868		-	23,280

STICHTING OVERHEIDSGEBOUWEN

	5,793	-	-	5,793		7.000%		5,793
LANGLOPENDE GELDENINGEN ENTITEIT B COLLECTIEVE SE	2,614	-	(242)	2,372		6.250%		2,372

OPGENOMEN GELDENINGEN OVERIGE ENTITEITEN COLLECTIEVE SECTOR

	8,407	-	(242)	8,165				8,165
TOTAAL GELDENINGEN COLLECTIEVE SECTOR	361,186	-	(1,670)	359,516	349,939		358,071	1,445

Staat 9: Gewaarborgde geldleningen

(bedragen in Naf x 1.000)

NR	DOEL VAN DE GELDLEENING	NAAM VAN DE GELDNEEMER	DATUM EN NUMMER VAN HET BESLUIT	RENTIË %	RESTANTBEDRAG VAN DE GELDLEENING AAN HET BEGINT VAN HET DIENSTJAAR	BEDRAG VAN DE IN DE LOOP VAN HET DIENSTJAAR TE WAARBORGEN/GEWAARBOR GDE GELDLEENINGEN	TOTAAL BEDRAG VAN DE GEVORNE EN BIJTENGEVORNE	RESTANTBEDRAG VAN DE GELDLEENING AAN HET EINDE VAN
----	-------------------------	------------------------	---------------------------------	----------	--	---	---	--

N.V.T.

Staat 10: Overige garantieverplichtingen

(bedragen in Naf x 1.000)

NAAM VAN DE RECHTSPERSOON	OBJECT VAN DE GARANTSTELLING	BEDRAG	PER BALANS DATUM VERLEENDE GARANTIEVERPLICHTING	TOELICHTING
---------------------------	------------------------------	--------	---	-------------

N.V.T.

Staat 1.1: Niet uit de balans blijvende verplichtingen

(Bedragen in Maf x 1,000)

VERPLICHTING SOORT	MINISTERIE	NAAM/ ORGANISATIE	RESTERENDE LOOPTIJD PER BALANSDATUM (IN MAANDEN)	VERPLICHTING < 1 jr per balansdatum	VERPLICHTING > 1 jr on < 5 jr per balansdatum	VERPLICHTING > 5 jr per balansdatum	Totaal niet uit de balans blijvende verplichtingen
-----------------------	------------	----------------------	---	---	---	---	--

Totaal

Staat 12: In het dienstjaar en voorafgaande dienstjaren opgelegde aanslagen

(bedragen in Maf x 1.000)

OPGELEGDE AANSLAGEN >5Jr PER 1 JANUARI boekjaar	OPGELEGDE AANSLAGEN >1Jr <5Jr PER 1 JANUARI boekjaar	OPGELEGDE AANSLAGEN voorgaand boekjaar PER 1 JANUARI boekjaar	OPGELEGDE AANSLAGEN IN boekjaar VOOR 5jr	OPGELEGDE AANSLAGEN IN boekjaar VOOR >1 jr en <5jr	ONTVANGEN IN boekjaar VOOR AANSLAGEN voorgaand boekjaar	ONTVANGEN IN boekjaar VOOR AANSLAGEN boekjaar	ONTVANGEN IN boekjaar VOOR AANSLAGEN boekjaar	NOG TE ONTVANGEN OP AANSLAGEN PER 31 DECEMBER boekjaar	SCHATTING TOEKOMSTIGE ONTVANGST OP AANSLAGEN PER 31 DECEMBER boekjaar

LOON EN INKOMSTEN BELASTI N.M.B.
BELASTING BEDRIJFSOMZETTEN
WINSTBELASTING
OVERIGE BELASTINGEN

TOTAAL OPGELEGDE AANSLAGEN

Staat 13: Personeelssterkte

	STERKTE FORMATIE PLAN	WERKELIJKE STERKTE PER 31/12/2013	BEGROOT STERKTE PER 31/12/2013	VERSCHIL REALISATIE VS BEGROOT 2013	WERKELIJKE STERKTE PER 31/12/2012	(AF) / TOENAMTE T.O.V. 2012	%
PARLEMENT EN HOGE COLLEGES	37	65	94	-29	66	-1	-2%
H1 MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN	377	392	358	34	454	-62	-14%
H2 MINISTERIE VAN FINANCIEN	210	146	161	-15	199	-53	-27%
H3 MINISTERIE VAN JUSTITIE	848	518	492	26	555	-37	-7%
H4 MINISTERIE VAN ONDERWIJS, CULTUUR, JEUGD EN SPORTZAKEN	318	285	282	3	335	-50	-15%
H5 MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, SOCIALE ONTWIKELING EN ARBEIDZAKEN	199	146	157	-11	162	-16	-10%
H6 MINISTERIE VAN TOERISME, ECONOMISCHE ZAKEN, VERKEER EN TELECOMMUNICATIE	225	177	183	-6	191	-14	-7%
H7 MINISTERIE VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING, MILIEU EN INFRASTRUCTUUR	174	118	130	-12	140	-22	-16%
TOTAAL	2388	1947	1857	-10	2102	-255	-12%

Sint Maarten – 25 augustus 2014

Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 1/5

(Bedragen in kg/x 1.000)

MINISTERIE	GESUBSIDIEERDE INSTELLING	BESLUIT	REALISATIE DIENSTJAAR 2013	BEGROOT DIENSTJAAR 2013	REALISATIE VORIGE DIENSTJAAR 2012	BEGROOT VORIGE DIENSTJAAR 2012	OVERLOOP EIND DIENSTJAAR 2012	OVERLOOP VOORGAAND DIENSTJAAR	TOELICHTING
Ministerie van Algemene Zaken	Bezwaarschriften Commissie		20	27					
	GOA Commissie		0	27					
	Huur Commissie			21					
	Kabinet Gevolmachtigde Minister		83	2,185		3,013			*
	Nationaal Archief		10	326	9	346			
	Openbaar Verv.cie		-	6					
	Religieuze Instellingen		187	126	-	-			
	Rodac		-	19					
	St. Maarten Financierings Organisatie		850	850					
	Toast masters		10	-					
	VDSM		-	3,000		3,000			*
	Vertegenwoordiger Raad van Staten		-	118					
	Vrijwilligers Korps Sint Maarten		249	800	388	800			*
	Stichting Belasting Accountants Bureau		500	500	-	600			**
	Constitutionele Hof		68	250	-	500			**
	Gemeenschappelijk Hof van Justitie		-	4,500	-	4,622			**
	GOG		-	116	-	365			**
Kustwacht		-	1,600	-	2,500			**	
Parquet procureur generaal		-	1,692	-	1,692			**	
Parquetofficier van Justitie		-	2,003	-	3,503			**	
Raad voor de Rechtshandhaving		-	525	-	1,025			**	
SJIB / Reclassering		1,785	1,785	1,795	1,785				
Turning Point		1,031	1,240	1,117	1,240				
Voogdijraad		-	375	-	375			*	

Sint Maarten – 25 augustus 2014

Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 2/5

(bedragen in M€ x 1.000)

MINISTERIE	GESUBSIDIEERDE INSTELLING	BESLUIT		REALISATIE		BEGROOT		OVVERLOOP		TOE-LICHTING	
		DIENSTJAAR 2013	DIENSTJAAR 2013	DIENSTJAAR 2012	DIENSTJAAR 2012	EIND DIENSTJAAR 2012	VOORGAAND DIENSTJAAR	DIENSTJAAR 2012	DIENSTJAAR		
Ministerie van OCIS	Belvedere Community Center	109	121	109	121	109	121				
	Books	9	-	58	-	-	-				
	Charlotte Brookson Academy	539	835	-	-	-	-				
	Community Schools	998	968	1,018	968	968	968				
	Cultuurraad	-	30	-	65	65	65				
	Dutch Quarter Community Center	45	50	45	50	50	50				
	Early Childhood Care And Development	57	250	-	250	250	250				
	Expl.kn.Stichting Culturele Ontwikkeling	17	123	32	123	123	123				
	Fashion Design	3	5	7	9	9	9				
	Film and Video	-	-	9	-	-	-				
	Film keuring Commissie	4	3	4	3	3	3				
	Found. Based Education	-	-	-	-	-	-				
	Fnd BE Aged Children Spec. Basis Onderw.	-	-	-	-	-	-				
	Found. For Protestant Chr.Educ. W.I.	6,504	5,561	5,318	5,066	5,066	5,066				
	Found.for Academic and Vocational Educ.	11,050	13,010	12,476	11,889	11,889	11,889				
	Found.for Catholic Education SKM	17,176	17,014	18,075	15,581	15,581	15,581				
	Foundation of Seven Day Churches School	2,665	2,693	2,735	2,357	2,357	2,357				
	Hoger en Wetenschappelijk Onderwijs	-	360	-	425	425	425				
	Jeugd -en Jongerenraad	-	15	-	15	15	15				
	John Larmorie Center	-	50	-	50	50	50				
	Methodist Agogic Centre	8,094	7,657	7,594	6,986	6,986	6,986				
	Monumentenraad	20	65	-	65	65	65				
	Monumentenzorg	53	150	8	325	325	325				
Motion Dance	30	30	30	30	30	30					
No Kidding with our Kids Foundation	133	148	178	148	148	148					
											54

Sint Maarten – 25 augustus 2014

Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 3/5

(bedragen in Naf x 1.000)

MINISTERIE	GESUBSIDIEERDE INSTELLING	BESLUIT	REALISATIE		BEGROOT	REALISATIE		BEGROOT	OVERLOOP	
			DIENSTJAAR 2013	DIENSTJAAR 2013		VORIGE DIENSTJAAR 2012	VORIGE DIENSTJAAR 2012		EIND DIENSTJAAR	VOORGAAND DIENSTJAAR
Ministerie van OCJIS	Olympische Spelen		61	200	-	393				
	Overige		336	75	142	144				
	Overige Lichamelijke opvoeding en sport				86	100				
	Sec.Beroeps Ond.+100 leerplichtigen		502	1,843	306	1,543				
	St.Maarten Little League		182	35	99	35				
	St.Maarten Museum Heritage Foundation		90	104	90	104				
	St.Maarten Pony League		32	35	7	6				
	St.Maarten Pool and Bijlard		-	5	-	5				
	St.Maarten Tennis Federation			9	33	9				
	St.Maarten Youth Council		118	34	118	34				
	Staf Stichting Culturele Ontwikkeling		-	480	-	480				
	Stichting Culturele Ontwikkeling		791	638	470	643				
	Stichting jeugd en jongeren ontwikkeling		54	300	1	534				
	Stichting Philipsburg Jubilea Library		1,485	1,219	1,097	1,219				
	Stichting Sport Ontwikkeling		112	750	71	782				
	Stichting Sport Up Keep		273	350	255	1,603				
	Stichting St.Maarten Student Supp. Serv.		1,306	2,760	1,127	-				
	Stichting Voortgezet Onderwijs SKM		15,153	15,878	15,292	14,828				
	Uniformed Organization		-	5	-	5				
	University of St.Martin		450	850	612	850				
	Victorious Living Foundation			22	22	22				

Sint Maarten – 25 augustus 2014

55 |

Staat 14: Subsidies op detailniveau, deel 5/5

(bedragen in Maf x 1.000)

MINISTERIE	GESUBSIDIEERDE INSTELLING	BESLUIT	REALISATIE		BEGROOT	REALISATIE		BEGROOT	OVERLOOP	
			DIENSTJAAR	DIENSTJAAR		VORIGE	DIENSTJAAR		EIND	VOORGAAND
			2013	2013	2013	2012	2012	2012	DIENSTJAAR	DIENSTJAAR
Ministerie van TEZVT	Agriculture		18	25	25	-	25	-		
	Board Walk Mas 6th Anniversary		-	72	72	-	72	-		
	Book Fair		-	54	54	-	54	-		
	Captain Oliver's Regatta		-	18	18	-	18	-		
	Carnival		500	500	500	500	500	500		
	Dow's Pan in Paradise		-	10	10	-	10	-		
	EcoFest/Enviroweek		-	20	20	-	20	-		
	Heineken Regatta		500	500	500	500	500	500		
	Jl Musical Festival- 3 day event		-	15	15	-	15	-		
	Ms. Caribbean Hibiscus		-	36	36	-	36	-		
	Ms. Hawaiian Tropic		-	10	10	-	10	-		
	NABOB		-	10	10	-	10	-		
	Small Business Development Foundation		250	250	250	225	250	250		
	SMART		22	60	60	74	60	60		
	St. Maarten's Day		-	20	20	-	20	-		
	Archeological Centre Foundation		29	29	29	29	29	29		
	Commissie van deskundigen		-	50	50	-	50	-		
Huur Commissie		202	200	200	226	225	225			
St. Maarten Housing Development Found		867	447	447	300	447	447			
Stichting Overheids Gebouwen		-	-	-	-	-	-		*	
Nature Foundation		-	25	25	-	-	-			
Totaal Subsidies		79,327	103,610	103,610	76,108	102,112	102,112			
Ministerie van Vromi										

Sint Maarten – 25 augustus 2014

57 |

*Kosten waren als subsidies begroot, maar behoren tot de overige goederen en diensten. Alhoewel onder de verkeerde post begroot zijn de gerealiseerde kosten uiteindelijk onder de juiste post gerubriceerd.

**Kosten waren als subsidies begroot, maar betreffen overdrachten. Alhoewel onder de verkeerde post begroot zijn de gerealiseerde kosten uiteindelijk onder de juiste post gerubriceerd.

Staat 15: Verloop van de aan het Land toegekende subsidies en bijdragen, deel 1/2

Stand per 31 december 2013

Sint Maarten

Samenwerkingsthema's	Toegezegd totaal budget *	Goedgekeurd bedrag	% van toegezegd budget	Verplicht bedrag	% van goedgekeurd bedrag	Besaaid bedrag	% van verplicht bedrag	Ingediend		Goedgekeurd		Niet-ontvankelijk		Afgelinkt	
								Aantal	% van Ingediend	Aantal	% van Ingediend	Aantal	% van Ingediend	Aantal	% van Ingediend
Onderwijs & Jongeren	38.088	17.476	46	17.425	100	14.618	84	4	31	4	31	0	0	0	0
Beroepsopleiding		4.142	11	4.113	99	3.332	81	3	23	3	23	0	0	0	0
Funderend Onderwijs		13.016	34	13.018	100	12.725	98	1	8	1	8	0	0	0	0
Infrastructuur		1.521	4	1.520	100	1.333	88	2	15	2	15	0	0	0	0
IOV		1.639	4	1.620	99	1.310	81	2	15	2	15	0	0	0	0
Jongeren		275	1	275	100	275	100	1	8	1	8	0	0	0	0
Verplichtingen uit oude Onderwijs-programma															
Totaal	38.088	38.068	100	37.970	100	33.580	88	13	100	13	100	0	0	0	0
IVB	26.058	7.701	27	7.701	100	5.093	66	2	9	2	9	0	0	0	0
Financieel Beheer		1.982	7	1.982	100	1.573	79	3	14	3	14	0	0	0	0
Kwaliteit wet- en regelgeving		4.559	16	4.514	99	3.344	74	6	27	5	23	0	0	0	0
Modernisering Overheid		202	1	202	100	202	100	1	5	1	5	0	0	0	0
Overige IVB		13.614	49	13.409	98	9.910	74	10	45	8	41	0	0	0	0
Versterken van het ambtelijk en bestuurlijk apparaat															
Verplichtingen uit oude BO-programma															
Totaal	26.058	26.058	100	27.508	99	20.121	72	22	100	20	91	0	0	0	0
IVB, voornamelijk Land		4.873	74	4.973	100	3.140	63	3	75	3	75	0	0	0	0
Bijdrage opbouw nieuwe entiteiten		1.737	28	1.737	100	1.737	100	1	25	1	25	0	0	0	0
Voorzetting lopende trajecten															
Totaal	6.723	6.710	100	6.710	100	4.877	73	4	100	4	100	0	0	0	0

* bij een gemiddelde koers van 1 euro = ANG 2.4 gedurende de gehele programmaperiode

(U)SONA Jaarverslag 2013

Sint Maarten – 25 augustus 2014

Staat 15: Verloop van de aan het Land toegekende subsidies en bijdragen, deel 2/2

Stand per 31 december 2013
Sint Maarten

Samenwerkingsthema's	Toegezegd totaal budget*	Goedgekeurd bedrag	% van toegezegd budget	Verplicht bedrag	% van goedgekeurd bedrag	Betaald bedrag	% van verplicht bedrag	Ingediend		Goedgekeurd		Niet-ontvankelijk		Afgekeurd	
								Aantal	% van ingediend	Aantal	% van ingediend	Aantal	% van ingediend	Aantal	% van ingediend
SEI	30.992														
Arbeidsmarkt en scholing		1.700	5	1.700	100	1.534	90	1	4	1	4	0	0	0	0
Ontwikkeling MKB en economische diversificatie		2.090	7	2.089	100	1.288	61	6	29	8	29	0	0	0	0
Overig		508	2	508	100	388	65	2	7	2	7	0	0	0	0
Regelgeving		490	2	405	83	383	95	2	7	2	7	0	0	0	0
Ruimtelijke ordening en verkeersdoorstroming		16.890	54	16.890	100	15.099	86	9	32	9	32	0	0	0	0
Overheidsfinanciën		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sociale Zaken		5.850	19	5.770	99	5.322	92	3	11	3	11	0	0	0	0
Statistische informatie		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toerisme		3.544	11	3.544	100	3.544	100	3	11	3	11	0	0	0	0
Totaal	30.992	30.962	100	30.786	98	28.437	92	28	100	28	100	0	0	0	0

Bedragen in duizenden ANG.

Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 1/4

	USZV		Maastricht		S.S.		EUSF	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
<i>Besloten x NAF/1000 (na deductie aan wettelijke en niet-wettelijke reserves, maar voor resultaatverdeling)</i>								
<i>Overheid Sint Maarten</i>								
Activa								
Materiële vaste activa	191.871	187.395	8.162	5.456			18	5.219
Totaal Materiële vaste activa	191.871	187.395	8.162	5.456			18	5.219
Financiële vaste activa	464.792	464.792	14.444	19.444				
Langlopende vorderingen	11.300	8.584	265.608	181.399				
beleggingen			830	350				
waarborgsommen	626	531						
Totaal Financiële vaste activa	476.316	473.907	266.432	203.193				
Vorderingen	98.211	31.081	58.775	76.291				39
Vordering op overheid			4.865	818				
Overige vorderingen	24.574	17.776	6.737	6.104				
Totaal Vorderingen	70.768	49.457	80.377	83.213				39
Liquide middelen	21.140	50.318	49.256	62.356				2
Totaal Activa	769.010	761.077	418.277	354.118	PM	PM	80	5.260
Passiva								
Kapitaal								
Wettelijke reserves			55.800	53.300				
Bestemmingsreserves			27.857	258.144			1.800	(295)
Algemene reserve	113.410	91.217	72.901	64.714			(373)	(111)
Resultaat Eigen Vermogen	184.754	16.621	172.932	(59.452)				
Nog te dekken tekorten / Tekorten egalisatierev		(16.747)						
Totaal Eigen Vermogen	138.166	91.091	177.613	316.706			(678)	(406)
Voorzieningen	40.635	75.722	3.432	2.950				
Langlopende schulden	345.939	351.506						
Crediteuren	71.969	42.511	11.901	31.368				
Overige schulden	334.365	199.727	3.311	3.094			506	219
Totaal Langlopende schulden	710.330	242.238	37.232	34.462			506	219
Totaal Passiva	769.010	761.077	418.277	354.118	PM	PM	80	5.261

Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 2/4

	SDBF		VKS		SOG		SSD		SADP	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Activa										
Materiële vaste activa		2				7.794				
Totaal Materiële vaste activa		2				7.794				
Financiële vaste activa		-				-				
Langlopende vorderingen		-				-				
beleggingen		-				-				
waarborgsommen		-				-				
Totaal Financiële vaste activa		-				-				
Vorderingen		-		278		195				
Vordering op overheid		90		-		-				
Overige vorderingen		13		-		38				
Totaal Vorderingen		103		278		233				
Liquide middelen		17				1.838				
Totaal Activa		122				9.665				
				PM						
Passiva										
Kapitaal										
Wettelijke reserves		-				-				
Bestemmingsreserves		-				-				
Algemene reserve		-		0		1.378				
Resultaat Lopend jaar		(36)		78		85				
Nog te dekken tekorten / Tekorten opbalansreserve		(173)								
Totaal Eigen Vermogen		(209)		78		1.463				
Voorzieningen		-				-				
Langlopende schulden		-				5.793				
Crediteuren		331				3				
Overige schulden		331				2.605				
Totaal Kortlopende schulden		331				2.609				
Totaal Passiva		122				9.665				
				PM						

Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 3/4

Balans op 31/12/2012 (na deductie van wettelijke en niet wettelijke reserves, maar voor resultaatverdeling)

	MHF		SinterC		S3		GOG		S10B	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Activa										
Materiële vaste activa	3.345	2.756	-	-	-	-	-	-	-	421
Totaal Materiële vaste activa	3.345	2.756	-	-	-	-	-	-	-	421
Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lopende vorderingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
beleggingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
waarborgsommen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Financiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vorderingen	149	371	-	-	-	-	-	-	-	30
Vordering op overheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige vorderingen	149	48	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Vorderingen	298	219	-	-	-	-	-	-	-	30
Liquide middelen	478	613	-	-	-	-	-	-	-	625
Totaal Activa	3.247	3.588	-	-	-	-	-	-	-	1.076
Passiva										
Kapitaal										
Wettelijke reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bestemmingsreserves	41	52	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene reserve	142	(129)	-	-	-	-	-	-	-	243
Resultaat Lopend jaar	171	84	-	-	-	-	-	-	-	775
Nog te dekken tekorten / Tekorten equalisatiere	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Eigen Vermogen	317	7	-	-	-	-	-	-	-	1.018
Voorzieningen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lopende schulden	3.132	2.616	-	-	-	-	-	-	-	-
Crediteuren	479	440	-	-	-	-	-	-	-	58
Overige schulden	299	526	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Lopende schulden	778	966	-	-	-	-	-	-	-	58
Totaal Passiva	3.247	3.587	-	-	-	-	-	-	PM	1.076

Staat 16: Balans Collectieve Sector, deel 4/4

	BTB				Eliminaties		Totaal Collectieve Sector	
	2013	2012	2011	2012	2011	2011	2011	
Activa								
Materiele vaste activa	-	-	202.615	-	202.615	202.043	202.043	
Totaal Materiele vaste activa	-	-	202.615	-	202.615	202.043	202.043	
Financiële vaste activa	-	-	464.885	(300)	464.885	464.492	464.492	
Langlopende vorderingen	-	-	25.641	(19.444)	25.641	8.584	8.584	
beleggingen	-	-	253.638	-	253.638	183.399	183.399	
waarborgsommen	-	-	1.026	-	1.026	881	881	
Totaal financiële vaste activa	-	-	756.699	(19.744)	756.699	657.356	657.356	
Vorderingen	-	-	205.139	(6.623)	205.139	102.062	102.062	
Vordering op overheid	-	-	14.865	(908)	14.865	-	-	
Overige vorderingen	-	-	113.75	-	113.75	23.979	23.979	
Totaal Vorderingen	-	-	151.370	(7.531)	151.370	126.041	126.041	
Liquide middelen	-	-	70.916	-	70.916	115.669	115.669	
Totaal Activa	-	-	1.101.614	(27.275)	1.101.614	1,102,109	1,102,109	
Passiva								
Kapitaal								
Wettelijke reserves	-	-	53,300	-	53,300	53,300	53,300	
Bestemmingsreserves	-	-	41	-	41	52	52	
Algemene reserve	-	-	485,864	-	485,864	350,578	350,578	
Resultaat Lopend jaar	-	-	42,536	-	42,536	82,210	82,210	
Nog te dekken tekorten / Tekorten equalisatiereserve	-	-	(75,945)	-	(75,945)	(75,872)	(75,872)	
Totaal Eigen Vermogen	-	-	516,186	-	516,186	410,268	410,268	
Voorzieningen	-	-	44,067	-	44,067	78,672	78,672	
Langlopende schulden	-	-	35,734	-	35,734	365,362	365,362	
Crediteuren	-	-	101,805	-	101,805	74,599	74,599	
Overige schulden	-	-	1,019,91	(27,275)	1,019,91	179,008	179,008	
Totaal Kortlopende schulden	-	-	368,796	(27,274)	368,796	253,607	253,607	
Totaal Passiva	-	-	1,101,614	(27,274)	1,101,614	1,102,908	1,102,908	

Sint Maarten – 25 augustus 2014

64 |

Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 1/4

Bedragen in NAF x 1,000

	Overheid Sint Maarten		SZU		Mareven NV		SLS		FUSF	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Premie inkomsten										
Bijdragen overheid (inclusief subsidies)	128,835	327,445	198,772	169,035					261	228
Belasting inkomsten	162,715	123,440	3,251	3,340					120	99
Overige opbrengsten			21,102	7,679						
Beleggingsresultaten										
Totaal baten	491,550	450,885	223,125	180,054					379	327
Personeelskosten	187,033	177,684	8,051	6,480					142	126
Goederen en diensten	113,136	124,440	10,219	11,352					500	301
Subsidies	86,144	86,621								
Sociale voorzieningen en uitkeringen	84,206	20,516	141,564	114,256						
Studietoelagen	3,308	3,919								
Afwaardering activa	467	961								
Afschrijvingen	6,118	8,535	1,549	716					9	11
Verlies op desinvesteringen										
Rente	10,663	11,588								
Totaal Lasten	491,020	434,264	162,383	132,804					651	438
Dotatie aan wettelijke reserves			2,000	1,874						
Near nog te dekken tekorten			(13,659)	(19,338)						
Totaal Resultaat	530	16,621	72,401	64,714	PM	PM	PM	PM	(373)	(111)

Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 2/4

Bedragen in NAF x 1.000

	SBDF		VKS		SOG		SSO		SANDF	
	2011	2012	2011	2012	2013	2012	2011	2012	2013	2012
Premie inkomsten										
Bijdragen overheid (inclusief subsidies)										
Belasting inkomsten										
Overige opbrengsten		274		462						
Beleggingresultaten										
Totaal baten		274		462		1.422				
Personeelskosten										
Goederen en diensten		274		462		1.422				
Subsidies		215		40		64				
Sociale voorzieningen en uitkeringen		95		344		511				
Studietoelagen										
Afwaardering activa										
Afschrijvingen										
Verlies op desinvesteringen										
Rente										
Totaal Lasten		310		384		303				
Dotatie aan wettelijke reserves						459				
Naar nog te dekken tekorten						1.337				
Totaal Resultaat		(36)		78		85				

Sint Maarten – 25 augustus 2014

Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 3/4

Bedragen in NAF x 1.000

	MHE		SMMVC		S4		GOG		SUIB	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Premie inkomsten	2.702	2.429								1.795
Bijdragen overheid (inclusief subsidies)										
Belasting inkomsten	927	1.025								
Overige opbrengsten										
Belegingsresultaten										
Totaal baten	3.629	3.454								1.795
Personneelskosten	2.171	2.020								622
Goederen en diensten	863	898								342
Subsidies										
Sociale voorzieningen en uitkeringen										
Studietoelagen										
Afwaardering activa	4	5								
Afschrijvingen	218	231								
Verlies op desinvesteringen										
Rente	200	216								56
Totaal Lasten	3.478	3.370								1.020
Dotatie aan wettelijke reserves										
Naar nog te dekken tekorten										
Totaal Resultaat	151	84								775

Staat 17: Rekening van baten en lasten Collectieve Sector, deel 4/4

	BTP		Eliminaties		Totaal	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Premie inkomsten				(9,088)	198,772	159,947
Bijdragen overheid (inclusief subsidies)				(690)	2,953	4,224
Belasting inkomsten					328,835	327,445
Overige opbrengsten				(1,422)	167,021	128,178
Beleggingsresultaten					21,102	7,679
Totaal baten				(11,200)	715,054	622,224
Personelekosten				(9,088)	196,231	175,521
Goederen en diensten				(1,422)	173,855	135,621
Subsidies				(690)	86,144	85,931
Sociale voorzieningen en uitkeringen					234,770	134,772
Studietoelagen					3,308	3,919
Afwaardering activa					407	961
Afschrijvingen					7,676	9,565
Verlies op desinvesteringen						
Rente					10,663	12,047
Totaal Lasten				(11,200)	654,054	558,337
Dotatie aan wettelijke reserves					2,000	1,874
Naar nog te dekken tekorten					(13,859)	(19,336)
Totaal resultaat	PM	PM			77,659	81,351

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 1/19

	2013		2012		Verschil Realisatie 2013 vs 2012
	Realisatie	Begroot	Verschil Realisatie vs Begroot	Realisatie	
<i>(Bedragen in '000)</i>					
SXM - Land Sint Maarten	(529,959)		4,229,368	(16,621,157)	6,977,531
41 - PERSONEELSKOSTEN	187,038,141	189,182,101	(2,143,960)	177,683,756	8,991,254
42 - AFSCHRIJVING	6,117,429	4,406,545	1,710,884	8,534,683	(2,417,254)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	113,135,204	100,723,865	12,411,339	124,440,502	(11,304,136)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	86,142,357	103,610,379	(17,468,022)	86,620,843	(728,486)
45 - RENTE	10,663,781	9,652,276	1,011,505	11,588,014	(924,234)
47 - Sociale voorzieningen	84,205,900	28,274,692	55,931,208	20,515,709	54,044,296
48 - STUDIEFINANCIERING	3,307,715	4,500,000	(1,192,285)	3,918,814	(611,738)
49 - AFWAARDERING ACTIVA	407,000	-	407,000	961,832	(612,832)
53 - VERGUNNINGEN	(12,051,533)	(13,045,385)	993,852	(11,585,025)	(441,229)
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(328,835,304)	(340,776,787)	11,941,483	(327,445,183)	(1,390,121)
55 - CONCESSIONS EN FEES	(72,123,949)	(53,813,458)	(18,310,491)	(47,401,000)	(24,722,949)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(18,518,335)	(32,714,227)	14,195,892	(24,607,103)	6,092,110
58 - ONTVANGEN BIJDRAGEN EN SUBSIDIES					
59 - VRIJVAL VOORZIENINGEN/BIJZONDERE BATEN	(60,024,212)	-	(60,024,212)	(39,854,000)	(18,993,981)

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 2/19

	2013 Realisatie	Begroot	2013 Verschil Realisatie vs Begroot	2012 Realisatie	Verschil Realisatie 2013 vs 2012
<i>PAR - Parlement en hoge colleges van staat</i>	16.349,520	16.796,493	(446,973)	14.138,024	2.211,496
41 - PERSONEELSKOSTEN	9,683,301	10,603,303	(920,002)	8,944,741	738,561
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	6,759,547	6,193,190	566,357	5,254,860	1,504,687
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	-	-	-	-	-
47 - Sociale voorzieningen	(93,329)	-	(93,329)	19,181	(19,181)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	7,651,860	6,388,825	1,256,035	7,301,608	353,252
<i>2020 - Parlement</i>	4,382,458	5,545,645	(1,163,187)	4,155,513	226,945
41 - PERSONEELSKOSTEN	3,316,775	853,180	2,463,595	3,169,637	147,138
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	(44,372)	-	(44,372)	19,181	(19,181)
47 - Sociale voorzieningen	3,045,214	3,740,770	(695,556)	2,001,171	1,044,042
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	2,338,646	1,333,945	1,004,601	1,830,388	508,158
<i>2030 - Ondersteuning en Griffie</i>	728,712	2,406,825	(1,678,113)	187,228	541,483
41 - PERSONEELSKOSTEN	(22,044)	-	(22,044)	(16,445)	(5,599)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1,451,585	2,010,503	(558,918)	1,292,225	159,360
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	581,588	1,074,951	(493,363)	483,721	97,867
<i>2040 - Raad van Advies</i>	875,287	935,552	(60,265)	812,681	62,605
41 - PERSONEELSKOSTEN	(5,290)	-	(5,290)	(4,178)	(1,112)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1,625,192	1,980,636	(354,444)	1,617,471	8,721
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	763,477	979,286	(215,809)	1,146,798	(383,320)
<i>2050 - Algemene Rekenkamer</i>	869,889	1,001,350	(131,461)	476,248	393,641
41 - PERSONEELSKOSTEN	(7,174)	-	(7,174)	(5,574)	(1,600)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1,190,604	1,416,622	(226,018)	981,161	209,443
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	927,797	1,002,757	(74,960)	757,267	170,530
<i>2060 - Dinsbidsman</i>	270,911	413,865	(142,954)	230,499	40,413
41 - PERSONEELSKOSTEN	(8,104)	-	(8,104)	(6,605)	(1,499)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1,381,065	1,249,137	131,928	944,388	436,678
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	689,435	666,719	22,716	571,054	118,381
<i>2070 - Bureau Sociaal-Economische Raad</i>	687,974	582,418	115,556	378,567	319,407
41 - PERSONEELSKOSTEN	(6,344)	-	(6,344)	(5,233)	(1,111)

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 3/19

	2.013		2.012		Verschil Realisatie 2013 vs 2012
	Realisatie	Begroet	Verschil Realisatie vs Begroet	Realisatie	
<i>MIMAZ - Ministerie van Algemene Zaken</i>	71.409.933	76.583.639	152.814	66.497.592	1.038.861
41 - PERSONEELSKOSTEN	31.380.315	28.888.833	2.491.482	29.451.370	1.928.946
42 - AFSCHRIJVING	51.008	-	51.008	33.708	17.300
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	39.869.377	34.507.310	5.362.067	41.841.158	(1.971.780)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	1.408.244	7.505.577	(6.097.333)	397.468	1.010.776
45 - RENTE	-	-	-	5.712	(5.712)
47 - Sociale voorzieningen	4.728.384	3.200.000	1.528.384	122.981	(122.981)
53 - VERGUNNINGEN	-	(40.000)	40.000	-	-
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3.716.332)	(3.478.081)	(238.251)	(3.705.628)	(10.704)
59 - VRIJVAL VOORZIENINGEN/BIJZONDERE BATEN	(2.312.340)	-	(2.312.340)	(1.649.176)	193.016
<i>30 - Minister</i>	437.632	506.389	(68.757)	397.969	39.663
41 - PERSONEELSKOSTEN	111.534	356.601	(245.067)	(335)	111.869
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	327.163	149.788	177.375	398.304	(71.141)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(1.065)	-	(1.065)	-	(1.065)
<i>3010 - Kabinet van de Minister</i>	1.012.477	878.036	133.441	1.070.635	(59.158)
41 - PERSONEELSKOSTEN	886.667	600.136	286.531	955.900	(69.233)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	131.525	277.900	(146.375)	121.985	9.540
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(6.715)	-	(6.715)	(7.251)	536
<i>3011 - Kabinet Gevolmachtigde Minister</i>	2.507.788	3.012.535	(504.747)	820.844	1.682.944
41 - PERSONEELSKOSTEN	1.451.216	827.329	623.887	1.552.932	(101.716)
42 - AFSCHRIJVING	51.008	-	51.008	33.708	17.300
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	925.879	-	925.879	675.076	250.804
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	83.438	2.185.206	(2.101.768)	-	83.438
45 - RENTE	-	-	-	5.712	(5.712)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(7.753)	-	(7.753)	(7.504)	(249)
59 - VRIJVAL VOORZIENINGEN/BIJZONDERE BATEN	-	-	-	(1.439.079)	1.439.079
<i>3021 - Stafbureau</i>	1.461.075	1.093.537	367.538	1.604.594	(143.519)
41 - PERSONEELSKOSTEN	1.309.644	1.017.960	291.684	1.162.045	147.599
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	162.685	75.577	87.108	452.826	(290.141)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(11.254)	-	(11.254)	(10.278)	(976)
<i>3030 - Vertegenwoordiger Raad van Staten</i>	428.975	428.975	(428.975)	363.750	(363.750)
41 - PERSONEELSKOSTEN	-	310.471	(310.471)	-	-
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	-	-	-	363.750	(363.750)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	-	118.504	(118.504)	-	-

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 4/19

	Realisatie	Begroet	Verschul Realisatie vs Begroot	2012 Realisatie	Verschul Realisatie 2013 vs 2012
<i>(Begroetingscijfers)</i>					
MIVAZ - Ministerie van Algemene Zaken	71.409.933	70.583.639	152.814	66.497.592	1.038.861
3102 - Brandveer	5.828.461	6.091.252	(282.791)	5.761.482	46.979
41 - PERSONEELSKOSTEN	5.384.447	5.375.955	(11.508)	5.285.033	79.414
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	521.538	765.297	(233.759)	517.212	4.326
53 - VERGUNNINGEN	-	(40.000)	40.000	-	-
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(71.523)	-	(71.523)	(40.762)	(36.761)
3103 - Burgerszaken	(443.676)	(261.208)	(182.468)	(539.634)	95.938
41 - PERSONEELSKOSTEN	2.136.387	2.156.117	(19.730)	2.081.378	54.989
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	588.583	1.060.766	(472.163)	873.961	(285.369)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3.188.636)	(3.478.081)	309.445	(3.454.954)	326.318
3104 - Stabureau Algemene Zaken	1.270.084	3.000.000	(1.729.916)	2.808.970	(1.578.886)
41 - PERSONEELSKOSTEN	1.736.643	-	1.736.643	1.441.991	294.652
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	963.628	-	963.628	1.589.393	(625.766)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	-	3.000.000	(3.000.000)	-	-
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(14.027)	-	(14.027)	(12.317)	(1.710)
3105 - Nationaal Archief	10.145	325.617	(315.472)	9.000	1.145
41 - PERSONEELSKOSTEN	91	-	91	-	-
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	10.055	325.617	(315.562)	9.000	1.055
3107 - Parkkeerploaats	(268.034)	249.912	(517.946)	-	(268.034)
41 - PERSONEELSKOSTEN	-	122.840	(122.840)	-	-
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	9.612	127.072	(117.460)	-	9.612
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(277.640)	-	(277.640)	-	(277.640)
3200 - Afd. Juridische Zaken en Wetgeving	2.686.261	2.777.763	(91.502)	2.398.109	288.151
41 - PERSONEELSKOSTEN	1.881.030	1.718.993	162.037	1.566.525	314.506
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	828.975	1.063.270	(236.295)	847.982	(21.007)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(21.745)	-	(21.745)	(16.397)	(5.348)
3201 - Afd. Binnenl. Aang. & Kenninkrijksrel.	2.517.681	2.410.033	107.648	2.068.756	448.925
41 - PERSONEELSKOSTEN	1.670.942	1.678.509	(8.567)	1.458.247	212.695
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	881.503	730.524	130.979	623.647	237.856
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(14.764)	-	(14.764)	(13.138)	(1.626)
3202 - Afd. Buitenlandse Betrekkingen	891.124	1.215.220	(324.096)	895.726	(4.601)
41 - PERSONEELSKOSTEN	808.780	1.124.867	(316.087)	852.705	(43.925)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	88.081	90.353	(1.292)	50.224	38.837
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(6.716)	-	(6.716)	(7.203)	487

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 5/19

	2013	2012	2013	2012	2013	2012
	Reëlsatie	Begroot	Verschl Reëlsatie vs Begroot	Reëlsatie	Reëlsatie	Verschl Reëlsatie 2013 vs 2012
<i>(Bedragen in €M)</i>						
MINAZ - Ministerie van Algemene Zaken	71,409,933	70,583,639	152,814	66,497,592	1,038,861	116,674
3203 - Public Service Center	117,383	-	117,383	709	-	151,775
41 - PERSONEELSKOSTEN	181,775	-	181,775	-	-	(33,669)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	(32,960)	-	(32,960)	709	-	(1,432)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	(1,432)	-	(1,432)	-	-	75,422
3204 - Advies en Onderzoekseenheden	93,832	100,000	(6,168)	18,410	55,130	20,292
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	73,540	-	73,540	18,410	-	37,831
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	20,292	100,000	(79,708)	-	-	57,221
3301 - Secretariaat Raad van Ministers	888,143	1,038,707	(150,564)	875,312	13,431	(43,844)
41 - PERSONEELSKOSTEN	790,951	830,906	(39,955)	733,730	57,221	(546)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	104,466	207,801	(103,335)	148,310	16,729	71,749
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(7,274)	-	(7,274)	(6,729)	-	8,607
3302 - Dienst Communicatie	1,838,815	1,694,598	144,217	1,767,067	1,274,890	186,383
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,283,496	1,238,858	44,638	1,274,890	378,942	(122,981)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	565,325	455,740	109,585	122,981	(9,746)	(259)
47 - Sociale voorzieningen	(10,006)	-	(10,006)	(9,746)	-	(547)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(10,006)	-	(10,006)	(9,746)	-	273,553
3303 - Dienst Middelen en Ondersteuning	963	-	963	1,510	1,236,110	(94,373)
41 - PERSONEELSKOSTEN	963	-	963	-	-	367,672
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	-	-	-	1,510	9,902	255
3304 - Afd. Documentaire Informatievoorziening	1,509,563	1,503,446	6,217	1,150,183	3,268,885	(1,211,659)
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,055,810	1,146,427	(90,617)	95,829	6,019,256	59,081
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	463,501	357,019	106,482	9,902	30,634,772	(1,261,319)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(9,647)	-	(9,647)	-	(39,706)	(9,420)
3305 - Afd. Facilitaire Zaken	34,546,483	32,133,778	2,412,705	36,614,322	1,211,659	59,081
41 - PERSONEELSKOSTEN	6,078,398	6,052,868	25,530	6,019,256	-	59,081
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	28,373,453	26,080,920	2,292,533	30,634,772	-	(1,261,319)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(49,126)	-	(49,126)	(39,706)	-	(9,420)
59 - VRIJVAL VOORZIENINGEN/BIJZONDERE BATEN	(856,180)	-	(856,180)	-	-	-

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 6/19

	Bedragen in MJA				
	Realisatie	Begroet	Verschild Realisatie vs. Begroet	2,012 Realisatie	Verschild Realisatie 2013 vs 2012
<i>MVAZ - Ministerie van Algemene Zaken</i>	71,409,933	70,583,639	152,814	66,497,592	1,038,861
<i>3306 - Afd. Personeel en Organisatie</i>	8,075,031	7,066,661	(521,291)	3,971,595	(626,225)
41 - PERSONEELSKOSTEN	2,548,489	2,882,888	(334,379)	2,063,144	485,345
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	815,158	983,793	(168,635)	1,926,287	(1,111,129)
47 - Sociale voorzieningen	4,726,384	3,200,000	-	-	-
48 - STUDIEFINANCIERING	1,277	-	-	-	-
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(18,277)	-	(18,277)	(17,836)	(441)
<i>3307 - Afd. Inf., Comm. en Tech. (ICT)</i>	4,351,675	3,547,638	814,037	3,155,248	1,206,427
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,274,300	1,446,138	(171,838)	1,041,487	232,813
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	3,097,770	2,101,500	996,270	2,122,027	975,743
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(10,395)	-	(10,395)	(8,267)	(2,129)
<i>3308 - Semi-private en NGO Organisaties</i>	2,131,926	1,776,250	355,676	1,197,088	934,838
41 - PERSONEELSKOSTEN	839,798	-	839,798	812,259	27,539
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	-	-	-	-	-
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	1,295,891	1,776,250	(480,359)	388,468	907,423
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3,762)	-	(3,762)	(3,638)	(124)

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 7/19

	2013		2017		Verschil Realisatie 2013 vs 2017
	Realisatie	Beigroot	Verschil vs Beigroot	Realisatie	
MINEFIN - Ministerie van Financiën	(368,793,847)	(331,787,154)	(41,982,203)	(336,041,873)	(37,727,485)
41 - PERSONEELSKOSTEN	15,641,501	21,186,312	(5,544,811)	17,870,635	(2,229,134)
42 - AFSCHRIJVING	6,066,421	4,406,545	1,659,876	8,500,975	(2,434,554)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	4,493,682	5,392,980	(899,298)	12,082,907	(7,589,225)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	500,000	500,000	-	-	500,000
45 - RENTE	10,663,781	9,652,276	1,011,505	11,582,302	(918,522)
47 - Sociale voorzieningen	4,917,511	-	4,917,511	531	(531)
49 - AFWAARDERING ACTIVA	58,000	-	58,000	-	-
53 - VERGUNNINGEN	(1,119,892)	-	(1,119,892)	-	(1,119,892)
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(318,961,819)	(329,810,787)	10,848,968	(317,850,218)	(1,111,601)
55 - CONCESSIONS EN FEES	(33,106,581)	(35,613,458)	2,506,877	(31,456,000)	(1,650,581)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3,238,320)	(7,503,022)	4,264,702	(8,236,585)	4,998,265
59 - VRIJVAL VOORZIENINGEN/BIJZONDERE BATEN	(54,708,130)	-	(54,708,130)	(28,536,420)	(26,171,710)
40 - Minister	929,012	743,847	185,165	589,271	339,741
41 - PERSONEELSKOSTEN	429,330	342,844	86,486	253,635	175,675
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	502,757	401,003	101,754	347,104	155,653
47 - Sociale voorzieningen	-	-	-	531	(531)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3,055)	-	(3,055)	(3,000)	(55)
4010 - kabinet	662,538	668,059	(5,567)	934,266	(251,729)
41 - PERSONEELSKOSTEN	615,295	607,100	8,195	808,299	(193,004)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	51,388	60,999	(9,611)	111,130	(59,742)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(4,146)	-	(4,146)	(5,163)	1,017
4021 - Stafbureau	1,006,585	901,994	104,591	1,065,451	(58,866)
41 - PERSONEELSKOSTEN	945,614	755,194	190,420	969,886	(24,271)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	68,790	146,800	(78,010)	102,985	(34,195)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(7,819)	-	(7,819)	(7,420)	(399)
4022 - Semi-private en NGO Organisaties	500,000	500,000	-	-	500,000
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	500,000	500,000	-	-	500,000
4100 - Afd. Financien	(31,759,347)	23,433,569	(60,169,447)	(8,102,016)	(28,627,822)
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,576,175	6,364,242	(4,788,067)	5,415,517	(3,839,342)
42 - AFSCHRIJVING	6,066,421	4,406,545	1,659,876	8,500,975	(2,434,554)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	2,776,943	3,010,526	(233,583)	1,816,606	960,336
45 - RENTE	10,663,781	9,652,276	1,011,505	11,582,302	(918,522)
47 - Sociale voorzieningen	4,917,511	-	4,917,511	-	-
49 - AFWAARDERING ACTIVA	58,000	-	58,000	-	-
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3,110,047)	-	(3,110,047)	(6,886,016)	3,775,969
59 - VRIJVAL VOORZIENINGEN/BIJZONDERE BATEN	(54,708,130)	-	(54,708,130)	(28,536,420)	(26,171,710)

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 8/19

		2,013		2,012		Verschil	
		Verschil Realisatie		Realisatie		Realisatie	
		vs Begroot		2013 vs 2012			
		Realisatie	Begroot	Realisatie	Begroot	Realisatie	Begroot
<i>(Bedragen in Mv)</i>							
MINFIN - Ministerie van Financiën							
4101 - Afd. Fiscale Zaken	(368,793,847)	(331,787,154)	(41,987,203)	(336,041,873)	(37,227,485)	(7,308,661)	(37,227,485)
41 - PERSONEELSKOSTEN	578,331	726,726	(148,395)	7,886,992	443,534	(129,964)	(129,964)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	313,570	493,042	(179,472)	33,397	7,446,687	(7,179,607)	(7,179,607)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	267,081	233,684	33,397	(3,220)	909		
4301 - Financiële administratie	(2,320)	-	(2,320)				
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,994,278	2,412,952	(418,674)	1,278,553	715,725		
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1,959,248	2,317,452	(358,204)	1,730,296	228,952		
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	52,464	95,600	(43,036)	150,667	(96,203)		
44 - Belastingdienst	(17,434)	-	(17,434)	(602,410)	584,976		
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,393,434	-	1,393,434	771,389	623,045		
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1,404,740	-	1,404,740	778,377	626,363		
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(10,306)	-	(10,306)	(6,988)	(3,318)		
4401 - Belastingdienst SXM: Inspectie	2,729,769	3,182,566	(452,797)	2,870,810	(141,042)		
41 - PERSONEELSKOSTEN	2,610,894	2,938,366	(327,472)	2,442,192	168,702		
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	142,659	244,200	(101,541)	451,214	(308,555)		
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(23,785)	-	(23,785)	(22,596)	(1,189)		
4402 - Belastingdienst SXM: Centrale & Opsparing	1,526,067	2,241,159	(715,092)	1,897,104	(371,037)		
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,489,464	2,180,291	(700,837)	1,232,160	227,294		
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	80,250	80,868	(618)	676,188	(595,938)		
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(13,637)	-	(13,637)	(11,244)	(2,393)		
4403 - Belastingdienst SXM: Ondersteuning	607,456	1,302,127	(694,671)	462,968	144,487		
41 - PERSONEELSKOSTEN	554,474	1,233,127	(678,653)	459,713	94,761		
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	59,017	69,000	(9,983)	7,906	51,112		
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(6,036)	-	(6,036)	(4,651)	(1,385)		
4404 - Belastingdienst SXM: Ontvanger	(348,962,969)	(367,900,213)	18,937,244	(345,680,643)	(3,283,326)		
41 - PERSONEELSKOSTEN	3,772,725	3,974,654	(201,929)	3,337,025	435,700		
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	492,333	1,050,400	(558,067)	972,418	(480,085)		
53 - VERGUNNINGEN	(1,119,892)	-	(1,119,892)	-	(1,119,892)		
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(318,961,819)	(329,810,787)	10,848,968	(317,850,218)	(1,111,601)		
55 - CONCESSIES EN FEES	(33,106,581)	(35,613,458)	2,506,877	(31,456,000)	(1,650,581)		
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(39,736)	(7,501,022)	7,461,286	(683,869)	644,133		

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 9/19

	2013		2012		Verschil Realisatie 2013 vs 2012
	Realisatie	Begroot	Verschil Realisatie vs Begroot	Realisatie	
<i>MINIUS - Ministerie van Justitie</i>	56.670,083	66.191,487	317,552	57.051,673	(416,119)
41 - PERSONEELSKOSTEN	46.614,971	43.747,907	2.867,064	44.445,275	1.806,566
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	11.081,964	9.085,250	1.996,714	9.474,482	1.657,482
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	9.700,633	14.086,330	(4.385,697)	13.424,631	(3.723,998)
47 - Sociale voorzieningen	279,514	-	279,514	247,598	31,916
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(9.873,485)	-	(9.873,485)	(9.594,965)	(278,520)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(808,254)	(728,000)	(80,254)	(895,348)	90,436
59 - VRIJVAL VOORZIENINGEN/BIJZONDERE BATEN	(325,261)	-	(325,261)	-	-
<i>50 - Minister</i>	1.136,144	651,481	484,263	653,396	482,748
41 - PERSONEELSKOSTEN	306,121	343,484	(37,363)	254,106	52,015
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	832,824	308,397	524,427	402,003	430,821
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(2,801)	-	(2,801)	(2,713)	(88)
<i>5010 - Kabinet</i>	805,633	1.061,235	(255,602)	1.105,439	(299,806)
41 - PERSONEELSKOSTEN	688,452	1.018,835	(350,383)	998,694	(330,242)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	147,688	42,400	105,288	114,205	33,493
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(10,517)	-	(10,517)	(7,459)	(3,057)
<i>5021 - Stal bureau</i>	1.355,770	1.052,434	303,336	981,129	374,641
41 - PERSONEELSKOSTEN	910,201	639,434	270,767	609,712	300,489
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	453,661	413,000	40,661	376,571	77,090
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(8,093)	-	(8,093)	(5,155)	(2,938)
<i>5101 - Ad. Justitiële Zaken</i>	1.441,909	1.403,914	37,995	1.176,677	265,232
41 - PERSONEELSKOSTEN	1.378,415	1.339,114	39,301	1.103,516	274,899
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	75,227	64,800	10,427	82,723	(7,496)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(11,732)	-	(11,732)	(9,561)	(2,171)
<i>5201 - Korps Politie Land St. Maarten</i>	26.806,030	23.963,046	2.842,984	26.174,222	631,808
41 - PERSONEELSKOSTEN	22.731,082	19.812,007	3.119,055	22.628,203	102,859
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	4.533,139	4.679,039	(145,900)	4.079,555	453,584
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(458,172)	(328,000)	(130,172)	(533,536)	75,364
<i>5202 - Gvangenis en het Huis van Bewaring</i>	12.099,333	10.369,120	1.730,213	11.093,989	1.005,344
41 - PERSONEELSKOSTEN	8.778,845	8.071,716	707,229	7,976,731	802,214
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	3.386,801	2.297,404	1.089,397	3.175,501	211,300
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(66,414)	-	(66,414)	(58,243)	(8,171)
<i>5203 - Immigratie en Naturalisatie Dienst</i>	4.790,243	8.884,175	(4.093,932)	3.854,754	935,489
41 - PERSONEELSKOSTEN	4.217,086	8.498,303	(4.281,217)	3.382,027	835,059
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	610,526	385,872	224,654	474,604	135,922
47 - Sociale voorzieningen	-	-	-	28,132	(28,132)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(37,369)	-	(37,369)	(30,009)	(7,360)

Sint Maarten – 25 augustus 2014

77 |

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 10/19

	2013		2012		Verschil Realisatie 2013 vs 2012
	Realisatie	Begroot	Verschil/Realisatie vs Begroot	Realisatie	
<i>(Begroten in M)</i>					
MINUS - Ministerie van Justitie	56,670,683	66,191,487	317,552	57,051,673	(416,119)
5204 - Landrecherche	1,629,013	1,088,550	540,463	1,193,954	435,059
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,348,283	803,250	545,033	1,090,033	258,250
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	290,538	285,300	5,238	110,628	179,910
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(9,808)	-	(9,808)	(6,707)	(3,101)
5205 - Douane	(7,841,074)	2,287,826	(255,415)	(8,143,524)	302,450
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,843,321	1,970,744	(327,423)	1,065,853	577,467
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	401,179	317,082	84,097	393,488	7,691
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	(9,873,485)	-	-	(9,594,965)	(278,520)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(12,089)	-	(12,089)	(7,900)	(4,188)
5206 - Meldpunt Ongebruikelijke Transacties MOT	1,153,479	693,879	460,600	476,863	676,616
41 - PERSONEELSKOSTEN	882,669	498,123	384,546	345,769	547,400
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	288,923	194,756	74,167	134,668	134,255
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(8,114)	-	(8,114)	(3,074)	(5,039)
5207 - Voordijnsaad	1,097,908	1,425,097	(327,189)	1,085,305	12,603
41 - PERSONEELSKOSTEN	774,355	952,897	(178,542)	809,416	(35,061)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	51,012	97,200	(46,188)	63,946	(12,934)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	-	375,000	(375,000)	-	-
47 - Sociale voorzieningen	279,514	-	279,514	219,466	60,048
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(6,973)	-	(6,973)	(7,523)	549
5208 - SIB (Reclassering)	1,785,234	1,785,234	-	1,795,234	(10,000)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	1,785,234	1,785,234	-	1,795,234	(10,000)
5209 - Turning Point	1,031,211	1,240,434	(209,224)	1,116,391	(85,189)
41 - PERSONEELSKOSTEN	283	-	283	-	283
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	1,030,928	1,240,434	(209,506)	1,116,391	(85,463)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-	-	-	-	-
5210 - GOG	-	116,000	(116,000)	-	-
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	-	116,000	(116,000)	-	-
5211 - PVA Vreemdelingenketen	236	-	236	2,080,831	(2,080,595)
41 - PERSONEELSKOSTEN	-	-	-	2,096,487	(2,096,487)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	236	-	236	-	236
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-	-	-	(15,657)	15,657

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 11/19

	Realisatie	Begroot	2013		2012	Verschil Realisatie 2013 vs 2012
			Verschied vs Begroot	Realisatie		
MINJUS - Ministerie van Justitie	56.670,083	66.191,487	317,552	57.051,673	57.051,673	(116,119)
5212 - Kostwacht	1.670,477	1.600,000	70,477	1.435,415	1.435,415	235,062
41 - PERSONEELSKOSTEN	(12,060)	-	(12,060)	2,010	2,010	(14,070)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	1.790,910	1.600,000	190,910	1.605,424	1.605,424	185,486
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(108,373)	-	(108,373)	(172,019)	(172,019)	63,646
5213 - Parketofficier van Justitie	2.551,073	1.602,900	948,173	4.051,917	4.051,917	(1.500,844)
41 - PERSONEELSKOSTEN	2.614,707	-	2.614,707	2.083,216	2.083,216	531,490
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	436	-	436	1.592	1.592	(1.156)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	389	2.002,900	(2.002,511)	2.002,900	2.002,900	(2.002,511)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(64,459)	(400,000)	335,541	(35,791)	(35,791)	(28,668)
5214 - Gemeenschappelijk hof van Justitie	4.530,000	4.500,000	30,000	4.427,920	4.427,920	102,080
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	30,000	-	30,000	15,000	15,000	15,000
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	4.500,000	4.500,000	-	4.412,920	4.412,920	87,080
5215 - Parket procureur generaal	363,131	1.691,762	(1.691,612)	1.691,762	1.691,762	(1,691,612)
41 - PERSONEELSKOSTEN	150	-	150	1.691,762	1.691,762	(1,691,612)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	(3,342)	-	(3,342)	-	-	-
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(325,261)	-	(325,261)	-	-	-
59 - VRIJVAL VOORZIENINGEN/BUZONDRE BATEN	525,000	525,000	-	800,000	800,000	(275,000)
5216 - Raad voor de Rechterhandhaving	525,000	525,000	-	800,000	800,000	(275,000)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	525,000	525,000	-	800,000	800,000	(275,000)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	67,787	250,000	(182,213)	-	-	67,787
5217 - Constitutionele Hof	67,787	250,000	(182,213)	-	-	67,787
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	67,787	250,000	(182,213)	-	-	67,787
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	-	-	-	-	-	-

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 12/19

	Realisatie	Begroot	Verschild Realisatie vs Begroot	2,013	2,012	Verschild Realisatie 2013 vs 2012
<i>MINDOS - Ministerie van OC/S</i>	109,211,552	114,887,633	(5,133,298)	107,144,159	2,063,585	
41 - PERSONEELSKOSTEN	27,540,466	28,044,960	(504,494)	26,563,145	977,321	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	10,772,555	8,983,011	1,789,554	9,719,720	1,052,846	
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	68,450,809	74,369,662	(5,918,853)	67,884,310	566,499	
47 - Sociale voorzieningen	3,307,076	4,500,000	(1,192,924)	3,918,814	(611,738)	
48 - STUDIEFINANCIERING	(859,365)	(1,010,000)	150,635	(941,829)	82,464	
60 - Minister	550,568	457,384	93,184	655,708	(105,140)	
41 - PERSONEELSKOSTEN	413,898	343,484	70,414	405,379	8,519	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	140,446	113,900	26,546	253,454	(113,008)	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3,776)	-	(3,776)	(3,124)	(652)	
6010 - Kabinet	672,708	862,062	(189,354)	619,148	53,560	
41 - PERSONEELSKOSTEN	662,810	848,282	(185,452)	560,149	102,661	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	14,536	13,800	736	62,864	(48,327)	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(4,638)	-	(4,638)	(3,865)	(773)	
6021 - Stafniveau	973,530	1,043,191	(69,661)	950,554	22,976	
41 - PERSONEELSKOSTEN	845,885	629,281	216,594	847,005	(1,120)	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	135,148	413,800	(278,752)	110,634	24,513	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(7,503)	-	(7,503)	(7,084)	(418)	
6110 - Afd. Onderwijs	6,343,220	5,383,296	959,924	6,535,015	(191,795)	
41 - PERSONEELSKOSTEN	537,085	1,318,188	(781,131)	949,094	(412,029)	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	5,812,631	4,065,100	1,747,531	5,593,032	219,599	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(6,477)	-	(6,477)	(7,111)	635	
6120 - Afd. Cultuur	625,348	711,636	(86,288)	501,924	123,424	
41 - PERSONEELSKOSTEN	573,893	681,536	(107,643)	452,798	121,096	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	58,892	30,100	26,592	53,126	3,566	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(5,237)	-	(5,237)	(4,000)	(1,238)	
6130 - Afd. Jeugdzaken	1,524,019	523,141	1,000,878	1,425,169	98,850	
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,160,908	489,541	661,367	998,157	162,751	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	373,486	23,600	349,886	435,733	(62,246)	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(10,376)	-	(10,376)	(8,721)	(1,655)	
6140 - Afd. Sportzaken	3,808	546,092	(542,284)	-	3,808	
41 - PERSONEELSKOSTEN	-	522,492	(522,492)	-	-	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	3,808	23,600	(19,792)	3,808	3,808	

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 13/19

	2,013		2,012		Verschil	
	Realisatie	Begroot	Verschil Realisatie vs. Begroot	Realisatie	Realisatie	2013 vs. 2012
<i>(bedragen in '000)</i>						
MINOS - Ministerie van OCJIS						
6210 - Dienst Examinens	109,211,552	114,887,633	(5,133,798)	107,144,159	937,586	2,063,585
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,107,986	1,332,872	(185,286)	937,586		210,000
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	501,486	503,772	(2,286)	411,537		89,949
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	721,419	839,100	(117,681)	643,715		77,703
6220 - Dienst Studiefinanciering	(75,318)	(10,000)	(65,318)	(117,667)		42,348
41 - PERSONEELSKOSTEN	4,026,676	4,129,436	(93,760)	4,449,887		(423,211)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	619,959	570,936	49,023	570,517		49,442
48 - STUDIEFINANCIERING	105,227	49,500	55,727	64,200		41,027
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	3,307,076	4,500,000	(1,192,924)	3,918,814		(611,738)
6230 - Dienst Studentenondersteuning	-5,588	-1,000,000	994,414	(103,643)		98,057
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,348,493	1,353,180	(4,687)	1,164,274		184,219
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1,316,171	1,241,180	73,991	1,110,913		204,258
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	45,165	112,000	(66,835)	63,743		(18,578)
6240 - Inspectiedienst Onderwijs, Cultuur	(11,843)	-	(11,843)	(10,382)		(1,461)
41 - PERSONEELSKOSTEN	729,242	1,452,582	(723,340)	1,029,162		(299,920)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1,251,999	1,408,582	(156,583)	979,370		272,629
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	23,738	44,000	(20,262)	59,732		(35,993)
6310 - Dienst Onderwijs Innovatie	(546,496)	-	(546,496)	(9,939)		(536,556)
41 - PERSONEELSKOSTEN	783,217	1,203,715	(422,478)	828,233		(46,996)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	578,872	1,024,115	(445,243)	770,539		(191,667)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	207,580	179,800	27,990	64,998		142,592
6320 - Dienst Openbaar Onderwijs	(5,225)	-	(5,225)	(7,305)		2,079
41 - PERSONEELSKOSTEN	22,034,308	21,462,973	571,335	20,650,274		1,384,033
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	19,078,519	18,453,973	624,946	18,507,687		570,833
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	3,132,678	3,009,400	123,279	2,314,490		818,189
6330 - Semi-private en NGO Organisaties	(176,880)	-	(176,880)	(171,902)		(4,989)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	68,450,809	74,435,073	(5,984,264)	67,397,224		1,053,585
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	-	85,411	(85,411)	-		-
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	68,450,809	74,389,662	(5,918,853)	67,884,310		566,499
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-	-	-	(487,086)		487,086

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 14/19

	2 013		2 012		Verschil Realisatie 2013 vs 2012
	Realisatie	Begroot	Verschil Realisatie vs Begroot	Realisatie	
<i>(Bedragen in '000)</i>					
MIRVA - Ministerie van VSDA	108.455,639	49.496,115	58.959,524	48.495,265	59.949,956
41 - PERSONEELSKOSTEN	30.424,403	30.341,442	82,961	27.559,465	2.864,937
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	4.136,500	3.139,216	997,284	3.028,208	1.108,292
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	3.694,732	4.797,740	(1.103,008)	3.024,772	669,959
47 - Sociale voorzieningen	74.280,492	25.074,692	49.205,800	20.125,418	54.155,074
53 - VENGINNINGEN	(3.790,600)	(5.650,000)	1.859,400	(4.563,525)	772,925
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(300,305)	(8.206,975)	7.906,670	(679,074)	378,768
70 - Minister	1.341,922	564,485	777,437	686,522	655,400
41 - PERSONEELSKOSTEN	333,754	343,484	(9,730)	361,311	(27,557)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1.011,223	221,001	790,222	328,211	683,012
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3,055)	-	(3,055)	(3,000)	(55)
7010 - Kabinet	826,457	679,956	208,481	581,318	245,139
41 - PERSONEELSKOSTEN	805,752	643,956	189,141	547,657	258,095
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	25,610	36,000	15,418	37,582	(11,971)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-4,905	0	3,921	(3,921)	(984)
7021 - Stafbureau	1.606,981	1.530,406	(287,129)	1.475,225	131,256
41 - PERSONEELSKOSTEN	1.543,497	1.437,413	(335,322)	1.370,424	173,073
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	77,507	92,993	35,795	117,199	(39,692)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-14,023	0	12,397	(12,397)	(1,625)
7100 - Afd. Volksgezondheid	1.101,350	1.063,220	214,585	1.374,851	(273,501)
41 - PERSONEELSKOSTEN	804,302	764,220	24,931	806,677	(2,374)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	304,100	299,000	149,543	608,285	(304,185)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-7,052	0	40,110	(40,110)	33,058
7120 - Afd. Sociale Ontwikkeling	1.019,950	783,616	453,318	712,362	307,088
41 - PERSONEELSKOSTEN	642,319	685,114	377,176	445,744	196,575
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	383,068	98,502	72,236	270,524	112,544
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-5,937	0	3,906	(3,906)	(2,030)
7130 - Afd. Arbeidszaken (Department of Labor)	923,444	1.111,054	246,394	873,773	49,671
41 - PERSONEELSKOSTEN	839,677	928,554	185,858	760,334	79,343
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	90,907	182,500	53,787	120,088	(29,181)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-7,141	0	6,649	(6,649)	(491)
7210 - Sociale Dienst	1.220,031	1.282,341	(86,706)	1.291,148	(71,117)
41 - PERSONEELSKOSTEN	836,792	984,341	45,031	807,590	29,202
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	39,891	70,000	30,201	83,619	(43,728)
47 - Sociale voorzieningen	395,972	275,000	(153,424)	428,424	(32,452)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-52,624	-37,000	(8,515)	(28,485)	(24,139)

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 15/19

	2013		2012		Verschil Realisatie 2013 vs 2012
	Realisatie	Begroot	Verschil Realisatie vs Begroot	Realisatie	
<i>Milava - Ministerie van VSOA</i>	108.455.639	49.496.115	58.959.524	48.495.265	59.949.956
<i>7220 - Inspectie Volksgezondheid</i>	2.166.670	(3.229.905)	1.133.702	1.780.003	386.667
41 - PERSONEELSKOSTEN	1.571.530	1.713.086	487.319	1.475.003	96.527
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	672.815	631.999	640.619	330.764	342.051
47 - Sociale voorzieningen			9.025	(9.025)	9.025
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-77.675	-5.625.000	16.739	(16.739)	(60.936)
<i>7230 - Sociale Verzekering en ziektekosten</i>	90.163.960	39.317.138	1.006.611	34.240.934	55.912.608
41 - PERSONEELSKOSTEN	16.289.023	15.517.446	993.932	14.523.514	1.745.509
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	0	0	(76.016)	76.016	(76.016)
47 - Sociale voorzieningen	73.884.520	24.799.692	1.024.080	19.706.019	54.178.501
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	0	-1.000.000	(935.385)	(64.615)	64.615
59 - VRUVAL VOORZIENINGEN/BUZONDERE BATEN	10.418	0			
<i>7240 - Dienst Ambulance Hulpverlening</i>	2.937.921	2.947.908	592.874	2.442.012	495.909
41 - PERSONEELSKOSTEN	2.542.684	2.677.407	164.985	2.563.528	(20.834)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	431.447	290.501	26.609	299.764	131.682
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-36.219	-20.000	401.280	(421.280)	385.061
<i>7250 - Dienst Collectieve Preventie</i>	2.687.249	2.981.287	682.256	2.394.632	292.617
41 - PERSONEELSKOSTEN	1.873.774	1.938.567	350.675	1.797.493	76.281
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	829.978	1.044.720	515.314	613.406	216.572
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-16.503	0	16.267	(16.267)	(236)
<i>7260 - Dienst Volksontw., Gezin en Hum. Zaken</i>	848.406	1.057.745	388.989	613.014	235.391
41 - PERSONEELSKOSTEN	628.034	967.745	295.855	526.076	101.958
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	226.064	90.000	88.384	91.688	134.376
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-5.692	0	4.749	(4.749)	(942)
<i>7270 - Dienst Arbeidszaken</i>	(2.082.935)	(5.350.876)	(4.877.664)	(3.011.178)	928.243
41 - PERSONEELSKOSTEN	1.733.255	1.742.059	322.122	1.574.115	159.140
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	43.890	82.000	46.814	35.186	8.704
53 - VERGUNNINGEN	-3.790.600	-5.650.000	(5.246.600)	(4.563.525)	772.925
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-89.480	-1.524.975	-	(56.953)	(12.526)
<i>7280 - Semi-private en NGO Organisaties</i>	3.694.732	4.797.740	2.404.366	3.040.648	654.083
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN			(15.876)	15.876	(15.876)
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	3.694.732	4.797.740	2.420.242	3.024.772	669.959

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 16/19

	2013				2012	
	Realisatie	Begroot	Verschil Realisatie vs Begroot	Realisatie	Begroot	Verschil Realisatie 2013 vs 2012
<i>(Bedragen in Mv)</i>						
MINIT - Ministerie van TEZVT	(28.014,707)	(15.334,393)	(12.680,314)	(10.215,007)	(18.049,700)	
41 - PERSONEELSKOSTEN	15.100,874	15.410,822	(309,948)	12.492,782	2.608,092	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	7.082,351	11.012,319	(3.929,968)	11.704,838	(4.700,163)	
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	1.290,087	1.600,000	(309,913)	1.334,862	(294,775)	
49 - AFWAARDERING ACTIVA	349,000	-	349,000	961,832	(612,832)	
53 - VERGUNNINGEN	(6,491,142)	(7,355,385)	864,243	(5,973,972)	(520,770)	
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	-	(10,966,000)	10,966,000	-	-	
55 - CONCESSIES EN FEES	(39,017,368)	(18,200,000)	(20,817,368)	(15,945,000)	(23,072,368)	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(3,644,818)	(6,836,149)	3,191,331	(5,270,326)	1,625,508	
59 - VRIJVAL VOORZIENINGEN/BUZONDERE DATEN	(2,683,691)	-	(2,683,691)	(9,520,023)	6,836,332	
80 - Minister	568,068	646,040	(77,972)	338,869	229,199	
41 - PERSONEELSKOSTEN	317,114	342,140	(25,026)	156,550	160,564	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	253,755	303,900	(50,145)	184,897	68,858	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(2,801)	-	(2,801)	(2,579)	(222)	
8020 - Kabinet	1,002,697	1,150,566	(147,869)	752,216	250,481	
41 - PERSONEELSKOSTEN	945,282	1,082,868	(117,384)	739,660	205,622	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	63,598	87,900	(24,302)	18,205	45,394	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(6,184)	0	(6,184)	(5,649)	(535)	
8021 - Stabureau	897,145	866,197	26,948	1,003,735	(110,590)	
41 - PERSONEELSKOSTEN	827,042	864,735	(37,693)	908,433	(81,391)	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	73,643	201,462	(127,819)	102,180	(28,538)	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(7,539)	0	(7,539)	(6,879)	(661)	
8110 - Afd. Economie, Vervoer en Telecomm.	903,914	1,000,456	(96,542)	1,957,143	(1,053,229)	
41 - PERSONEELSKOSTEN	774,863	860,604	(85,941)	1,601,222	(826,559)	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	138,031	139,852	(1,821)	368,769	(230,739)	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(7,779)	0	(7,779)	(12,848)	5,069	
8210 - Meteorologie	1,567,395	1,617,347	(50,952)	1,306,044	256,352	
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,389,467	1,100,837	288,630	971,014	418,453	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	184,209	516,510	(332,301)	343,065	(158,856)	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(11,280)	0	(11,280)	(8,035)	(3,245)	

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 17/19

	2013		2012		Verschil Realisatie 2013 vs 2012
	Realisatie	Begroot	Verschil Realisatie vs Begroot	Realisatie	
<i>MINT - Ministerie van TEZVT</i>	(28.014,707)	(15.334,393)	(12,680,314)	(10,215,007)	(18,049,700)
<i>B220 - Dienst Economische Vergunningen</i>	(47,798,016)	(31,754,664)	(16,043,352)	(21,382,248)	(26,415,767)
41 - PERSONEELSKOSTEN	863,181	864,283	(1,102)	681,704	181,477
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	81,391	237,100	(155,709)	413,993	(332,602)
49 - AFWAARDERING ACTIVA	349,000	-	349,000	961,832	(612,832)
53 - VERGUNNINGEN	-6,484,742	-7,355,365	860,643	(5,973,972)	(520,770)
54 - BELASTINGOPBRENGSTEN	0	-10,966,000	10,966,000	-	-
55 - CONCESSIES EN FEES	-39,017,369	-12,000,000	(27,017,368)	(10,745,000)	(28,272,368)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-895,787	-2,534,662	1,638,875	(1,897,430)	1,001,643
59 - VRIJVAL VOORZIENINGEN/BIJZONDERE BATEN	-2,883,691	0	(2,883,691)	(4,823,375)	2,139,684
<i>B230 - Inspectiedienst Economische Zaken</i>	3,915,538	2,368,746	1,546,792	1,281,373	2,634,166
41 - PERSONEELSKOSTEN	6,338,284	6,509,433	(171,149)	4,404,260	1,934,024
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	148,337	160,800	(12,463)	122,301	26,036
53 - VERGUNNINGEN	0	0	0	-	-
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-2,871,082	-4,301,487	1,730,405	(3,245,187)	674,105
<i>B240 - Toeristenbureau</i>	6,449,034	9,179,855	(2,730,821)	10,573,670	(4,124,637)
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,336,538	1,343,110	(6,572)	1,246,882	89,656
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	5,123,896	7,836,745	(2,712,849)	9,337,237	(4,213,342)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-11,400	0	(11,400)	(10,449)	(951)
<i>B250 - Statistiekbureau</i>	1,400,925	1,656,906	(455,981)	1,275,126	125,798
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,043,803	1,034,566	9,217	801,375	242,427
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	366,785	822,320	(453,535)	480,822	(112,037)
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-11,664	0	(11,664)	(7,073)	(4,591)
<i>B260 - Dienst Lucht- en Scheepvaart</i>	1,911,231	(4,165,408)	6,076,639	(8,735,793)	10,397,023
41 - PERSONEELSKOSTEN	1,265,500	1,449,862	(184,362)	901,685	363,815
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	515,032	564,730	(69,698)	333,368	181,664
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	250,000	0	250,000	-	-
49 - AFWAARDERING ACTIVA	0	0	0	-	-
55 - CONCESSIES EN FEES	0	-6,200,000	6,200,000	(5,200,000)	5,200,000
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-119,301	0	(119,301)	(74,197)	(45,103)
59 - VRIJVAL VOORZIENINGEN/BIJZONDERE BATEN	-	-	-	(4,696,648)	4,696,648
<i>B270 - Semi-private en NGO Organisaties</i>	1,094,687	1,600,000	(505,313)	2,334,862	(240,775)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	54,000	0	54,000	-	54,000
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	1,040,687	1,600,000	(559,313)	1,334,862	(294,775)
<i>B280 - Bureau Intellectual Property St. Maarten</i>	81,275	299,566	(218,291)	79,996	(1,279)
41 - PERSONEELSKOSTEN	0	178,566	(178,566)	-	(79,996)
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	77,675	121,000	(43,325)	-	77,675
53 - VERGUNNINGEN	3,600	0	3,600	-	3,600

Sint Maarten - 25 augustus 2014

85 |

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 18/19

	Realisatie	Begroet	Verschild Realisatie vs Begroot	2013 Realisatie	2017 Realisatie	Verschild Realisatie 2013 vs 2017
<i>Ministère van VROM</i>	34.181.869	29.166.181	5.042.766	36.322.010	(2.093.064)	
41 - PERSONEELSKOSTEN	10.652.309	10.958.522	(306.213)	10.356.344	295.965	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	28.939.218	22.410.589	6.528.629	31.384.330	(2.445.112)	
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	1.097.851	751.070	346.781	554.800	543.051	
53 - VERGUNNINGEN	(649.899)	-	(649.899)	(1.047.528)	424.707	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	(5.857.611)	(4.954.000)	(903.611)	(4.797.555)	(1.060.055)	
58 - ONTVANGEN BIJDRAGEN EN SUBSIDIES	-	-	-	-	-	
59 - RIJVAAL VOORZIENINGEN/BIJZONDERE BATEN	-	-	-	(148.380)	148.380	
<i>90 - Minister</i>	520.694	508.881	11.813	1.154.908	(634.214)	
41 - PERSONEELSKOSTEN	263.018	342.140	(89.122)	182.967	70.051	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	270.222	166.741	103.481	973.730	(703.508)	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-2.546	0	(2.546)	(1.789)	(757)	
<i>9010 - Kabinet</i>	952.130	634.200	318.130	884.568	67.762	
41 - PERSONEELSKOSTEN	920.278	604.100	316.178	813.500	106.778	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	38.782	30.100	8.682	77.490	(38.709)	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-8.729	0	(8.729)	(6.422)	(307)	
<i>9021 - Staf/bureau</i>	1.364.377	1.313.037	51.340	1.195.749	168.628	
41 - PERSONEELSKOSTEN	1.177.100	1.239.893	(62.593)	1.118.340	58.761	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	197.756	73.344	124.414	86.619	111.139	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-10.482	0	(10.482)	(9.210)	(1.272)	
<i>9110 - Afd. Volkshuisvesting, VROM en Milieu</i>	(4.281.272)	(3.997.665)	(2.216.529)	(3.444.628)	(789.566)	
41 - PERSONEELSKOSTEN	1.138.163	1.321.068	(182.905)	919.193	218.970	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	66.295	281.287	(214.972)	302.690	(236.395)	
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	0	0	-	-	-	
53 - VERGUNNINGEN	-27.078	0	-	-	-	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-8.418.651	-3.600.000	(1.818.651)	(4.666.511)	(752.140)	
<i>9115 - Semi-private en NGO Organisaties</i>	1.097.851	751.070	346.781	725.800	372.051	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	1.087.851	751.070	346.781	171.000	(171.000)	
44 - SUBSIDIES EN OVERDRACHTEN	-	-	-	554.800	543.051	
<i>9210 - Beheersdienst</i>	28.099.665	25.638.518	2.461.147	33.990.947	(5.891.282)	
41 - PERSONEELSKOSTEN	4.112.051	4.219.319	(107.268)	4.553.151	(441.100)	
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	24.078.544	21.419.199	2.660.345	29.469.349	(5.389.805)	
56 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-91.930	0	(91.930)	(31.553)	(60.377)	

Staat 18: Rekening van baten en lasten op functieniveau, deel 19/19

		Realisatie		2,013		2,012		Verschil	
		Reëel		vs Reëel		Realisatie		Realisatie	
		2013		2012		2013 vs 2012		2013 vs 2012	
MinVVA - Ministerie van VROM									
9220 - Domeinbeheer									
	34.181,869	29.166,181	5.015,766	36.302,010	(2.093,064)				
41 - PERSONEELSKOSTEN	613,665	673,646	(59,981)	565,375	48,290				
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	577,025	614,088	(37,063)	551,233	25,731				
55 - OVERIGE OPBRENGSTEN	41,559	59,558	(17,999)	19,058	22,501				
	-4,919	0	(4,919)	(4,976)	58				
9230 - Inspectie	591,913	926,600	(334,687)	599,053	(7,151)				
41 - PERSONEELSKOSTEN	871,812	1.017,550	(145,738)	787,104	84,708				
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	27,915	33,050	(5,135)	24,539	3,376				
55 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-307,814	(124,000)	(183,814)	(64,199)	(243,615)				
59 - VERVAL VOORZIENINGEN/BIJZONDERE BATEN	-	-	-	(148,380)	148,380				
9240 - Vergoedingen (Leensy)	67,465	(548,390)	615,855	(517,503)	584,968				
41 - PERSONEELSKOSTEN	642,312	653,280	(10,968)	534,895	107,417				
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	53,972	18,330	35,642	53,972	-				
53 - VERGUNNINGEN	-622,821	-	(622,821)	(1,047,528)	424,707				
55 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-5,998	(1,230,000)	1,224,002	(4,870)	(1,128)				
9250 - Nieuwe Werken	5,115,781	1,226,287	3,889,494	1,147,730	3,967,451				
41 - PERSONEELSKOSTEN	980,551	947,284	13,267	895,901	64,650				
43 - MATERIELE KOSTEN, GOEDEREN EN DIENSTEN	4.163,172	329,000	3.834,172	259,855	3.903,318				
55 - OVERIGE OPBRENGSTEN	-8,542	0	(8,542)	(8,025)	(517)				

Rapport

uitgebracht aan
de minister van Financiën,
de heer M.J. Hassink

Bevindingen naar aanleiding van de controle van
de jaarrekening 2013 van het Land Sint Maarten

Uitgebracht in 4-voud

Inhoudsopgave	Blz.
1. Inleiding.....	1
2. Algemene bevindingen.....	2
3. Bevindingen inzake de presentatie van de jaarrekening.....	2
4. Bevindingen inzake de balansposten.....	4
4.1. Materiële vaste activa.....	4
4.2. Financiële vaste activa.....	5
4.2.1. Onzekerheid omtrent waarderingen van diverse deelnemingen.....	5
4.2.2. Onzekerheid omtrent langlopende vorderingen.....	6
4.3. Debiteuren.....	7
4.4. Overige vorderingen.....	7
4.5. Liquide middelen.....	7
4.6. Eigen vermogen.....	8
4.7. Voorzieningen.....	9
4.8. Crediteuren.....	9
4.9. Overige kortlopende schulden.....	9
4.10. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen.....	10
5. Bevindingen inzake de staat van baten en lasten.....	11
5.1. Opbrengsten.....	11
5.1.1. Onzekerheid omtrent het accuraat, volledig en juist verantwoorden en presenteren van belastingopbrengsten.....	11
5.1.2. Onzekerheid omtrent opbrengsten vergunningen.....	12
5.1.3. Opbrengsten licentie rechten banken en batig saldo BT&P onzeker.....	12
5.1.4. Onzekerheid omtrent opbrengsten Casino en Loterij Fees.....	12
5.1.5. Verantwoording van bijzondere bate inzake correctie op waardering activa.....	13
5.2. Lasten.....	13
5.2.1. Personeelslasten.....	14
5.2.2. Overige goederen en diensten en kosten studiefinanciering.....	14
5.2.3. Onzekerheid omtrent verantwoorde kosten subsidies en overdrachten.....	15
5.2.4. Onzekerheid omtrent verantwoorde kosten voor PP-kaarten.....	16
6. Rechtmatigheid.....	16
7. Slot.....	17

Aan de minister van Financiën,
de heer M.J. Hassink
Government Administration Building
Clem Labega Square
Sint Maarten

Philipsburg, 21 oktober 2014

Kenmerk : 14/1218R/KK
Referentie : L.J.H. Hiemstra MSc RA / drs. R.E. Faneyte RA CFE CICA
Onderwerp : Bevindingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2013 van het Land Sint Maarten

1. Inleiding

Hierbij ontvangt u ons rapport van bevindingen welke voortvloeit uit de door ons verrichte controlewerkzaamheden ten aanzien van de jaarrekening 2013 over de periode van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013 van het Land Sint Maarten (hierna: de jaarrekening). Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met de algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten zoals vastgesteld in de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden alsook in overeenstemming met de bepalingen van de Verordening Gedrags- en beroepscode van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants.

Het doel van de controle is het verstrekken van een oordeel omtrent de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van de jaarrekening. Hierbij dient het geheel van de jaarrekening te voldoen aan hetgeen is opgenomen in de Comptabiliteitslandsverordening A.B. 2010 G.T. no. 23 (hierna: CV). In dit rapport van bevindingen brengen wij u verslag uit van de geconstateerde onjuist- en onzekerheden in de verantwoorde standen en stromen van de jaarrekening per 31 december 2013 alsook de geconstateerde leemten in de rechtmatigheidsaspecten.

2. Algemene bevindingen

Wij hebben een afkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening 2013 van het Land Sint Maarten. De belangrijkste reden hiervoor is dat diverse posten in de jaarrekening niet op juiste of volledige wijze zijn verantwoord. Daarnaast hebben wij tijdens onze controle niet de beschikking gekregen over toereikende controle-informatie om het voorkomen, de accuraatheid, het bestaan, de volledigheid alsook de waardering en allocatie van diverse jaarrekeningposten vast te stellen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de kwaliteit van de financiële administratie en de dossiervorming bij de verschillende ministeries van het Land Sint Maarten niet betrouwbaar dan wel niet juist of volledig is. Wij raden u dan ook, zoals tevens reeds in voorgaande jaren aangegeven, sterk aan om dit naar een hoger niveau te brengen.

Een positief punt is dat de jaarrekening 2013 binnen de wettelijke termijn door u is opgesteld en geaccordeerd is door de Ministerraad. De jaarrekening 2013 is op 25 augustus 2014 gedateerd en op 26 augustus 2014 door de ministerraad goedgekeurd. Op 2 september 2014 hebben wij de jaarrekening inclusief goedkeuring van de ministerraad van u ontvangen.

Wij hebben echter geen bevestiging bij de jaarrekening ontvangen van de ministerraad omtrent zijn verantwoordelijkheid voor het opmaken van de jaarrekening met inbegrip van de getrouwe weergave hiervan en de verantwoordelijkheid voor het voldoen aan de financiële rechtmatigheid voor de periode waar de jaarrekening betrekking op heeft.

3. Bevindingen inzake de presentatie van de jaarrekening

Zoals toegelicht in de jaarrekening, zijn de grondslagen voor de jaarrekening gebaseerd op de CV. In artikel 33 is opgenomen dat het model van de jaarrekening bij regeling van de Minister van Financiën vastgesteld dient te worden. Op 17 juli 2014 is hieraan invulling gegeven en heeft de Minister van Financiën het jaarrekeningmodel formeel vastgesteld. In dit jaarrekeningmodel zijn de verschillende onderdelen zoals voorgeschreven door de CV opgenomen en is er ruimte om per post een toelichting te geven met een vergelijking van de realisatiecijfers met het voorgaande dienstjaar en, in het geval van de staat van baten en lasten, ook met het budget. Het door middel van ministeriële regeling vastgestelde modelrapport was reeds toegepast voor de jaarrekening 2012 en nu ook weer voor 2013.

De kwaliteit van het cijfermateriaal en de toelichtingen in de jaarrekening hebben echter enigszins geleden onder de tijdsdruk om de jaarrekening binnen de wettelijke termijn op te leveren. Hierdoor is sprake van diverse materiële presentatie-afwijkingen en sluiten toelichtingen niet altijd goed aan of is sprake van diverse rekenkundige onjuistheden in de overzichten. De materiële presentatie-afwijkingen die tevens mede als basis hebben gediend voor onze afkeurende verklaring zijn de volgende:

- De begrote opbrengsten in de rekening van baten en lasten sluit niet aan met de begroting 2013. In de jaarrekening is sprake van een verschuiving van circa NAf 4 miljoen van belastingen en NAf 1 miljoen van opbrengsten vergunningen naar opbrengsten voor concessies en fees voor NAf 3 miljoen en NAf 2 miljoen naar overige baten. De begrote bedragen in de toelichting op deze opbrengsten zijn derhalve ook niet geheel conform de begroting 2013.
- De bedragen voor de begrote kapitaaldienst in het kapitaaldienstoverzicht in de jaarrekening sluiten niet met de begroting 2013. Staat 2 sluit tevens niet aan met het kapitaaldienstoverzicht. Daarnaast klopt het bedrag voor studiefinanciering in het kapitaaldienstoverzicht niet.

- In de kosten sociale voorzieningen zijn voor NAf 10 miljoen kosten opgenomen die betrekking hebben op de personeelskosten. Kosten voor VUT en duurtetoeslag en kosten voor opname van een reservering voor tekorten in het fonds ziektekosten overheidsgepensioneerden zijn onder de sociale voorzieningen gepresenteerd waar dit onder de personeelskosten gepresenteerd had moeten worden.
- Staat 4 en 5 in de jaarrekening hebben betrekking op respectievelijk de kapitaaldienst op projectniveau voor het dienstjaar en op overlopende projecten aan het eind van het jaar. Deze 2 staten zijn echter niet ingevuld. Op basis van artikel 22 CV zou hier echter wel informatie over verschaft moeten worden in de jaarrekening.
- De staat met betrekking tot de Niet Uit de Balans Blijvende Verplichtingen (NUBBV, staat 11) zoals voorgeschreven volgens artikel 29, sub e CV is niet ingevuld per eind 2013.
- De staat met betrekking tot opgelegde belastingaanslagen zoals voorgeschreven in artikel 29, sub c CV is niet ingevuld.
- In staat 13 is de personeelssterkte van het Land voor de periode 2013 en 2012 opgenomen. Echter, deze toelichting is niet conform de onderliggende vastleggingen in de personeelsadministratie. Volgens deze administratie was in 2012 sprake van 126 personeelsleden minder dan nu is verantwoord in de jaarrekening.
- In de staat die toelichting geeft op de subsidies, staat 14, wordt geen inzicht gegeven over nog af te rekenen subsidies aan instellingen of afrekeningen die in het dienstjaar hebben plaatsgevonden met onderverdeling naar toerekeningsjaar, zoals voorgeschreven in artikel 29, sub a CV.
- De jaarrekening dient op basis van artikel 2 van de CV inzicht te geven in de financiële positie en de baten en lasten van de collectieve sector. De consolidatiestaat van de collectieve sector met een balans en staat van baten en lasten is in de jaarrekening opgenomen in staat 16 en 17. Deze zijn echter voor 12 van de 16 entiteiten die tot de collectieve sector behoren niet ingevuld.
- In staat 18 is sprake van diverse materiële rekenkundige onjuistheden.

Door het ontbreken van toereikende informatie bij het Ministerie van Financiën en de tijdsdruk om de jaarrekening voor de voorgeschreven wettelijke datum gereed te hebben, is het niet altijd mogelijk gebleken om bovenstaande staten (tijdig) op de voorgeschreven wijze in te vullen door de opstellers van de jaarrekening. Wij bevelen u aan om tijdig het proces van opstellen van de jaarrekening 2014 te starten en hier voldoende capaciteit voor in te plannen. In het kader hiervan zal de financiële administratie 2014 per begin maart 2015 afgesloten moeten worden voor verdere mutaties. In april 2015 kan dan gestart worden met opmaak van de concept jaarrekening, waarna uiterlijk medio mei 2015 een eerste concept jaarrekening opgeleverd kan worden ter start van de controle. De verschillende afdelingen en onderlinge processen bij de ministeries behoren ook op deze data afgestemd te worden en het is noodzaak dat intern documentatie goed gearchiveerd wordt en tijdig aangeleverd wordt bij financiën als input voor de jaarrekening en ook ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole.

Naast bovenstaande opmerkingen, welke mede als basis dienen voor onze afkeurende verklaring, zijn er tevens diverse andere presentatie-afwijkingen in de jaarrekening zoals:

- In de toelichting op de APS voorziening is opgenomen dat de vrijval NAf 37 miljoen betreft terwijl dit NAf 47 miljoen is.
- In de grondslagen is opgenomen dat de collectieve sector 2013/2014 niet is vastgesteld door de overheid van Sint Maarten. Dit is echter niet het geval. Op 14 februari 2014 is de collectieve sector vastgesteld door de Minister van Financiën van het Land Sint Maarten en door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van Nederland.

- De realisatiecijfers 2012 van de overige goederen en diensten sluiten niet met het bedrag hiervoor in de rekening van baten en lasten zoals opgenomen op pagina 14 en komen niet overeen met de jaarrekening 2012. Deze zijn circa NAf 300.000 te laag weergegeven.
- Bij de toelichting op de kosten op pagina 33 stopt de zin met.... Deze zin wordt uiteindelijk niet afgemaakt in de jaarrekening.
- De toelichting op de subsidies en overdrachten op pagina 35 van de jaarrekening is niet overeenkomstig staat 14 van de jaarrekening. Het totaal aan subsidies aan scholen is circa NAf 60,6 miljoen in plaats van NAf 54,4 miljoen. Het bedrag aan overige subsidies is hierdoor ook te hoog weergegeven.
- Door diverse rekenkundige onjuistheden in staat 18 sluit staat 1 niet aan met staat 18.
- Er is sprake van diverse bedragen die op 1- of 2-duizenden niet aansluiten in de toelichting.

4. Bevindingen inzake de balansposten

Hieronder worden de van belang zijnde bevindingen voortvloeiende uit de jaarrekeningcontrole per balanspost weergegeven.

4.1. Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn in de jaarrekening per 31 december 2013 voor een bedrag van NAf 193 miljoen opgenomen in de jaarrekening van Sint Maarten (31 december 2012: NAf 215 miljoen). Op deze significante materiële post hebben wij echter geen controlewerkzaamheden uit kunnen voeren. Wij hebben een activastaat ontvangen waarvan de waarden niet aansluiten met hetgeen voor de materiële vaste activa is verantwoord in de kolommenbalans en de jaarrekening. Tussen de boekwaarde van de materiële vaste activa in de beginbalans van 2013 en de boekwaarde van de activastaat is sprake van een verschil van NAf 56,5 miljoen, waarbij de activa in de activastaat NAf 56,5 miljoen lager gewaardeerd is dan wat er in de jaarrekening is verantwoord. Het verschil tussen de boekwaarde van de materiële vaste activa per 31 december 2013 volgens de jaarrekening en de activastaat is NAf 65,5 miljoen, waarbij de activa in de activastaat NAf 65,5 miljoen lager gewaardeerd is dan hetgeen hiervoor in de jaarrekening is opgenomen. Uiteindelijk is gebleken dat deze afwijkingen worden veroorzaakt door formulefouten in de activastaat. Aangezien er geen aansluiting mogelijk is tussen de sub administratie van de materiële vaste activa en hetgeen voor de materiële vaste activa in de jaarrekening is verantwoord, hebben wij hier verder geen controlewerkzaamheden op uit kunnen voeren. Uit de toelichting op het verloop overzicht van de materiële vaste activa in de jaarrekening blijkt dat er diverse correcties op voorgaande jaren hebben plaatsgevonden op de waardering van de materiële vaste activa. Helaas hebben wij de juistheid van deze correcties niet kunnen controleren.

Zoals ook reeds in voorgaande jaren aangegeven, bevelen wij u aan om een toereikende sub-administratie materiële vaste activa periodiek bij te houden en af te stemmen met de verantwoorde waarden hiervoor in het grootboek. Wanneer er eenmaal een voldoende gedetailleerde en sluitende activastaat is, zal verder onderzoek uitgevoerd moeten worden op de waardering en het bestaan van de verantwoorde materiële vaste activa op de balans van Sint Maarten. Wij hadden dit reeds als apart project opgenomen in ons Audit en Advisory Plan 2014, maar hadden begrepen dat dit door Sint Maarten intern verder uitgevoerd zou worden. Aangezien bij de controle van de jaarrekening 2013 is gebleken dat dit nog niet op orde is stellen wij voor om dit wederom als apart onderzoek op te nemen in ons Audit en Advisory Plan 2015 met als doel om het geheel van de significante onjuist- en onzekerheden ten aanzien van de materiële vaste activa weg te nemen

4.2. Financiële vaste activa

4.2.1. Onzekerheid omtrent waarderingen van diverse deelnemingen

Onder de financiële vaste activa zijn deelnemingen met een totale waarde van circa NAf 464 miljoen per 31 december 2013 verantwoord (31 december 2012: NAf 465 miljoen). Omtrent de juiste waardering van deze post per 31 december 2013 bestaat onzekerheid aangezien wij van de deelnemingen geen jaarrekeningen hebben ontvangen over 2013, met uitzondering van de volgende deelnemingen:

- Sint Maarten Harbour Holding Company N.V., gewaardeerd tegen NAf 120,8 miljoen per 31 december 2013;
- Princess Juliana International Airport Holding Company N.V., gewaardeerd tegen NAf 130,9 miljoen per 31 december 2013;
- UTS N.V., gewaardeerd tegen NAf 14,4 miljoen per 31 december 2013;
- NAATC N.V., gewaardeerd tegen NAf 1,6 miljoen per 31 december 2013;
- Saba Bank Resources N.V., gewaardeerd tegen NAf 625.000 per 31 december 2013.

Van de overige deelnemingen, gewaardeerd tegen een totaalbedrag van NAf 196 miljoen hebben wij geen jaarrekening 2013 ontvangen ter controle van de juiste waardering van de post deelnemingen. Het kan zijn dat in feite sprake zou zijn van een lagere waarde eind 2013 van de deelnemingen waar wij geen jaarrekening 2013 van hebben ontvangen. Dit hebben wij echter niet vast kunnen stellen en derhalve bestaat er onzekerheid omtrent de waardering van deze deelnemingen per 31 december 2013.

In staat 6 van de jaarrekening is een overzicht opgenomen van de deelnemingen met hun intrinsieke waarde, de waardering in de jaarrekening en de kostprijs van de deelnemingen. Voor de deelnemingen waar wij de jaarrekening over 2013 van hebben ontvangen, hebben wij vastgesteld dat de verantwoorde intrinsieke waardes van deze deelnemingen per 31 december 2013 niet aansluit met de daadwerkelijke intrinsieke waarde van deze deelnemingen op basis van hun jaarrekening 2013, met uitzondering van de deelneming Saba Bank Resources N.V.. De intrinsieke waarde van Sint Maarten Harbour Holding Company N.V. is eind 2013 circa NAf 6,5 miljoen hoger dan verantwoord in staat 6 van de jaarrekening en de intrinsieke waarde van Princess Juliana International Airport Holding N.V. is circa NAf 8,7 miljoen hoger dan verantwoord in de jaarrekening per 31 december 2013. De intrinsieke waarde van UTS N.V. voor Sint Maarten is circa NAf 1,9 miljoen lager dan verantwoord in de jaarrekening 2013 van Sint Maarten en de intrinsieke waarde van NAATC N.V. is in werkelijkheid NAf 252.000 hoger voor Sint Maarten zoals nu verantwoord in staat 6 van de jaarrekening. De intrinsieke waarde van de deelneming met een negatief eigen vermogen, C-Post International N.V., in de jaarrekening 2013 van Sint Maarten nog Nieuwe Post Nederlandse Antillen N.V. genoemd, bedraagt NAf 4,4 miljoen negatief in plaats van NAf 2,7 miljoen negatief zoals nu verantwoord.

Presentatie van de onjuiste informatie in de jaarrekening en het niet kunnen controleren van de post deelnemingen wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de overheid haar jaarrekening per begin september gereed dient te hebben en de deelnemingen hun jaarrekeningen niet vóór de opmaak van de jaarrekening van de overheid opleveren. Veelal houden de deelnemingen een opleverdatum van hun jaarrekening aan die later in het jaar ligt dan de deadline voor opmaak van de jaarrekening van de overheid, dan wel vindt oplevering pas een jaar later plaats. Wij bevelen u aan om in gesprek te gaan met deze deelnemingen over een tijdige oplevering van hun jaarrekeningen. Voor overheids-N.V.'s is het tevens van belang dat tijdig verantwoording wordt afgelegd aan de aandeelhouder over het door hen gevoerde beleid en ontvangst en besteding van middelen.

Daarnaast is het aan te bevelen, voor zover nog niet statutair reeds geregeld, om in de statuten van overheids-N.V. 's op te nemen dat oplevering van de jaarrekening aan de aandeelhouder binnen 5 maanden na afloop van het boekjaar plaats dient te vinden.

4.2.2. Onzekerheid omtrent langlopende vorderingen

De overige langlopende leningen hebben voor een netto bedrag van circa NAf 9 miljoen betrekking op studieleningen en voor een bedrag van NAf 2 miljoen betrekking op een lening van de overheid van Sint Maarten aan de overheids N.V. Sint Maarten Postal Services N.V.

Studieleningen

Het bruto bedrag aan uitstaande studieleningen ultimo 2013 is circa NAf 70 miljoen (31 december 2012 tevens circa NAf 70 miljoen). Dit is voor NAf 61 miljoen (31 december 2012 tevens NAf 61 miljoen) voorzien. De voorziening heeft betrekking op alle studieleningen die tot en met 2010 zijn verstrekt. Er wordt geen ouderdomsanalyse op de leningen verricht om op deze manier de verjaring van desbetreffende leningen te bepalen. Een verdere onderbouwing of specificatie van de uitstaande studieleningen en de waardering van de voorziening hebben wij niet ontvangen. We hebben wel een overzicht ontvangen van de uitgegeven studieleningen in 2013. Dit overzicht sloot echter niet aan met de uitgifte aan studieleningen zoals uit het grootboek naar voren komt. Op basis hiervan hebben wij verder geen werkzaamheden kunnen uitvoeren op de verantwoorde vordering aan studieleningen en is dit door ons aangemerkt als een onzekerheid in onze controleverklaring.

Wij hebben begrepen dat in het vierde kwartaal van 2014 een project zal worden opgestart om de inbaarheid van de post studieleningen te bepalen. Wij verwachten dat dit project er toe zal bijdragen dat de waardering van deze post door ons getoetst kan worden bij onze controle van de jaarrekening 2014.

Langlopende vordering op Sint Maarten Postal Services N.V.

Onder de langlopende vorderingen is tevens een vordering op Sint Maarten Postal Services N.V. (SPS) ad. NAf 2 miljoen opgenomen. Ten eerste willen wij bij deze vordering de opmerking plaatsen dat er geen sprake is van een onderliggende leningsovereenkomst ten aanzien van deze lening. Wij hebben hierbij slechts de accordering van de ministerraad ontvangen met onderliggende adviesstukken. Er heeft hierbij een kasvoorschot plaats gevonden zonder verdere afspraken te maken over terugbetaling of een rentevergoeding vanuit SPS. Daarnaast is in het besluit van de ministerraad ten aanzien van deze lening tevens opgenomen dat akkoord is gegaan met het garant staan van de overheid voor een lening van \$ 170.000 van de Girobank voor SPS en een tweetal erfpachtleningen van \$ 20.000. In staat 9 van de jaarrekening komt deze borgstelling niet terug.

Op basis van artikel 46 lid 2 van de CV behoren de Minister van Financiën en de Minister die verantwoordelijk is voor SPS via een landsverordening te worden gemachtigd om een dergelijke uitlening van gelden aan te gaan en voor het borgstellen van het Land voor financiële verplichtingen van derden. Een dergelijke landsverordening is echter niet aanwezig, waardoor deze handeling als onrechtmatig aan te merken is. Daarnaast is het de vraag in hoeverre de verstrekte lening volwaardig is. Er is in de jaarrekening 2013 reeds een voorziening opgenomen van NAf 710.000 voor de deelneming SPS en zijn in de afgelopen jaren geen (gecontroleerde) jaarrekeningen opgeleverd door deze deelneming.

Gezien het negatieve eigen vermogen en de krappe liquiditeitspositie van SPS is het de vraag in hoeverre deze deelneming in de toekomst aan haar verplichtingen van terugbetaling van haar leningen kan voldoen. Onze inziens is deze langlopende vordering op SPS te hoog gewaardeerd en derhalve is dit aangemerkt als een betrouwbaarheidsafwijking in onze controle.

4.3. Debiteuren

Wij hebben het bestaan, de volledigheid, de waardering en toerekening van de post debiteuren alsook de hiermee gerelateerde debiteurenvoorziening per 31 december 2013 niet vast kunnen stellen. Een aansluiting met de onderliggende sub administratie is niet aanwezig. De post debiteuren is erg vervuild. Als gevolg hiervan hebben wij ook de voorziening op de debiteuren niet kunnen controleren.

In het vierde kwartaal van 2013 is het Ministerie van Financiën gestart met een project ter opschoning van de debiteuren met als uiteindelijk doel een betrouwbare verantwoording van de debiteuren. Dit vinden wij een positieve ontwikkeling. Op korte termijn zullen wij bekijken in hoeverre SOAB verder kan helpen bij het opschonen van de debiteurenpositie om uiteindelijk te komen tot een betrouwbare debiteurenadministratie en verantwoording hiervan in de jaarrekening.

4.4. Overige vorderingen

Van de vooruitbetaalde kosten en overige vorderingen voor een totaalbedrag van circa NAf 11,5 miljoen hebben wij verder geen onderliggende specificatie, documentatie of inzicht in de afloop van deze posten ontvangen. Derhalve hebben wij het bestaan, de volledigheid, de waardering en toerekening van deze post niet vast kunnen stellen. Het is aan te bevelen om bij de jaarrekening 2014 een gedetailleerd overzicht van de vorderingen op te stellen en te documenteren in hoeverre deze vorderingen in 2015 aflopen.

Daarnaast is een vordering op Bureau Telecommunicatie en Post (BT&P) opgenomen voor NAf 8,5 miljoen. In september 2014 is de jaarrekening 2011 van BT&P opgeleverd en hieruit blijkt een schuld aan de overheid inzake telecommunicatie concessie fees van NAf 200.000 over de periode tot en met 31 december 2011. De verwachting is dat de telecommunicatie concessie fees over 2012 en 2013 in totaal circa NAf 6 miljoen zijn, waarvan BT&P reeds NAf 0,5 miljoen van heeft betaald aan de overheid. Per saldo resteert derhalve een vordering van maximaal NAf 5,7 miljoen. Het verschil van NAf 2,8 miljoen met de verantwoorde vordering inzake telecom concessie fees hebben wij aangemerkt als een afwijking in onze controle.

4.5. Liquide middelen

De deposito's onder de liquide middelen zijn verantwoord voor een bedrag van NAf 10 miljoen ultimo 2013. Deze NAf 10 miljoen hebben wij af kunnen stemmen met onderliggende opgaven van banken. Naast deze verantwoorde NAf 10 miljoen aan deposito's hebben wij echter ook vastgesteld dat NAf 6 miljoen aan deposito's onterecht niet verantwoord is onder de liquide middelen. Wij hebben in totaal NAf 16 miljoen aan deposito's bevestigd gekregen van banken, terwijl er slechts NAf 10 miljoen aan deposito's is verantwoord in de jaarrekening.

Het bedrag van NAf 6 aan deposito's die niet onder de liquide middelen zijn verantwoord, is opgenomen als debet bedrag onder de crediteuren. Hierdoor zijn de crediteuren tevens NAf 6 miljoen te laag verantwoord. Deze onjuiste verwerking hebben wij aangemerkt als afwijking en dient ook mede als basis voor onze afkeurende verklaring ten aanzien van de getrouwheid van de jaarrekening.

Verder hebben wij geen onderbouwing gekregen van de verantwoorde bankrekening van de Veiligheids Dienst Sint Maarten (VDSM) welke voor een bedrag van NAf 360.000 is verantwoord in de jaarrekening. Daarnaast is een kaspositie van het Crime Fund ad NAf 220.000 verantwoord in de jaarrekening ultimo 2013. Dit betreft echter geen kaspositie, maar heeft betrekking op kasopnames van de Crime Fund bankrekening welke verder niet onderbouwd zijn. Aangezien wij het banksaldo van de VDSM bankrekening niet hebben kunnen afstemmen en de kaspositie van het Crime Fund verder niet onderbouwd is ter bepaling van de juiste allocatie van de kosten, hebben wij dit aangemerkt als onzekerheden.

Wij bevelen u aan om bij de komende jaarrekeningcontrole de bankafschriften van de VDSM op te leveren zodat er ook controle kan worden uitgevoerd op de bankmutaties van de VDSM en het saldo liquide middelen per jaareinde van VDSM hiermee afgestemd kan worden. Daarnaast is het van groot belang om intern voldoende controle uit te voeren op de bankmutaties bij het Crime Fund en dat bankmutaties voldoende worden onderbouwd om oneigenlijk gebruik van deze gelden te voorkomen.

4.6. Eigen vermogen

In 2013 hebben er diverse mutaties plaatsgevonden in het eigen vermogen. De resultaatsbestemming van voorgaande jaren is op juiste wijze verwerkt in het eigen vermogen en het resultaat van het boekjaar is tevens apart weergegeven in het eigen vermogen in de jaarrekening. Er is echter tevens een regel opgenomen met betrekking tot overige mutaties. Deze overige mutaties hebben betrekking op:

- vrijval van de rekening courant verhouding met de voormalige Nederlandse Antillen van circa NAf 80,8 miljoen.
- correctie op de materiële vaste activa van circa NAf 14,8 miljoen.

Deze twee mutaties hebben betrekking op het beginvermogen van het land per 10 oktober 2010 en zijn daarom in het eigen vermogen gecorrigeerd. Vooruitlopend op de boedelscheiding heeft Sint Maarten reeds de rekening courant verhouding schuld vrij laten vallen aangezien deze uiteindelijk verrekend zal worden met het geheel van de boedelscheiding. Bij verdere afronding van de boedelscheiding zal de gehele boedelscheiding uiteindelijk in het eigen vermogen verwerkt worden door Sint Maarten aangezien dit betrekking heeft op de eigen vermogen positie per 10 oktober 2010.

Daarnaast heeft Sint Maarten de waarde van de materiële vaste activa gecorrigeerd. De totale correctie hierop is volgens de financiële administratie NAf 14,8 miljoen. Aangezien we de materiële vaste activa niet hebben kunnen controleren hebben wij niet kunnen vaststellen in hoeverre deze correctie in het eigen vermogen juist is. Daarnaast is er ook geen sprake van aansluiting tussen deze correctie in het eigen vermogen en de mutatie die hiervoor verantwoord is in het verloopoverzicht van de materiële vaste activa in de jaarrekening 2013. Derhalve is dit door ons aangemerkt als een onzekerheid in de verantwoording.

4.7. Voorzieningen

In de jaarrekening 2013 is een algehele voorziening voor het Algemeen Pensioen Fonds Sint Maarten (APS) opgenomen ten bedrage van NAf 11,7 miljoen (2012: NAf 58,7 miljoen). Deze voorziening is gevormd om eventuele verschillen in de geregistreerde deelnemers en andere potentiële verschillen van verschuldigde bedragen aan APS te dekken. Het bedrag is gebaseerd op een opgave van APS. Het is echter de vraag in hoeverre de opgave van APS juist is, ook gezien de opmerkingen die de rekenkamer van Sint Maarten (ARSXM) geplaatst heeft bij de juistheid van de deelnemersgegevens van APS (zie 'Rapport n.a.v. de jaarrekening 2011 APS' van juli 2014 van de ARSXM). Daarnaast geeft het rapport van de ARSXM aan dat door APS gerekend wordt met een premiepercentage van 22% waar dit 25% hoort te zijn op basis van de landsverordening van APS. Indien APS het premiepercentage van 25% zou toepassen, wat wettelijk zou moeten gebeuren, dan zou deze voorziening voor APS bij Sint Maarten uiteindelijk fors hoger uitvallen. Als gevolg van deze onzekerheden omtrent de APS voorziening in de jaarrekening, hebben wij de hoogte van deze voorziening als onzekerheid aangemerkt.

Daarnaast is sprake van een drietal deelnemingen met een negatief eigen vermogen eind 2013. Voor deze deelnemingen zijn voorzieningen gevormd ter grootte van het aandeel van het Land Sint Maarten in de eigen vermogens van deze deelnemingen. Wij hebben de toereikendheid van deze voorziening deelnemingen echter niet kunnen vaststellen aangezien wij van de deelneming SPS N.V. geen jaarrekening 2013 hebben ontvangen. Van 1 deelneming, Winair N.V., hebben wij slechts de voorlopige cijfers 2013 ontvangen. Op basis van de jaarrekening van C-Post International N.V. (in de jaarrekening 2013 van Sint Maarten nog Nieuwe Post Nederlandse Antillen N.V. genoemd) vastgesteld dat de voorziening voor deze deelneming NAf 4,4 miljoen dient te bedragen in plaats van de nu verantwoorde NAf 2,7 miljoen. Het verschil van NAf 1,7 miljoen tussen de verantwoorde voorziening voor C-Post International N.V. en wat de voorziening zou moeten bedragen is door ons als een afwijking aangemerkt. Daarnaast is sprake van onzekerheid omtrent de juiste verantwoording van voorziening deelnemingen met betrekking tot de andere 2 deelneming waar deze voorziening voor gevormd is.

4.8. Crediteuren

Wij hebben het bestaan, de volledigheid, de waardering en toerekening van de post crediteuren per 31 december 2013 niet vast kunnen stellen. Een aansluiting met de onderliggende sub administratie is niet aanwezig. De post crediteuren is erg vervuild en momenteel bent u bezig met opschoning van de crediteuren subadministratie om vervolgens duidelijk te hebben wat de juiste stand van de crediteuren in het grootboek behoort te zijn. Bij opmaak van de jaarrekening 2014 zal deze post naar verwachting controleerbaar moeten zijn.

4.9. Overige kortlopende schulden

Onder de overige kortlopende schulden zijn de schulden aan het pensioenfonds en de sociale fondsen van Sint Maarten opgenomen (SZV en AVBZ schuld), schulden inzake ontvangen waarborgsommen, een betalingsachterstand aan Wind Ward Roads (WWR) en overige overlopende schulden.

De schuld aan de sociale fondsen onder beheer van SZV is, in tegenstelling tot voorgaande jaren, opgenomen in de jaarrekening 2013. De totale schuld die hiervoor verantwoord is betreft NAf 85,8 miljoen en valt uiteen in de volgende bedragen:

- NAf 46,5 miljoen inzake nog te betalen wettelijke bijdragen aan het ZV/OV fonds over de periode van 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2013;
- NAf 6,7 miljoen inzake nog te betalen wettelijke bijdragen aan het AVBZ fonds over de periode van 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2013 en;
- NAf 28,5 miljoen inzake nog te betalen AVBZ kosten over de periode tot en met 10 oktober 2010 als gevolg van de boedelscheiding per 10 oktober 2010;
- NAf 5,1 miljoen inzake bijdrage in de FZOG tekorten tot en met 31 december 2013.

Naast deze schulden is echter ook sprake van tekorten in het ZV/OV fonds van circa NAf 30 miljoen eind 2013. Een eventuele bijdrage van dit tekort in het ZV/OV fonds is niet in de balans voorzien aangezien dit in de toekomst mogelijk weggewerkt kan worden door aanpassing van de hoogte van de wettelijke reserve ZV/OV, aanpassing van maximum loongrenzen of door verlaging van de kosten voor dit fonds. Daarnaast is Sint Maarten in overleg met SZV over verdere aflossing van de achterstand in schulden en het wegwerken van tekorten.

Voor wat betreft de immigratiewaarborgsommen voor een saldo van NAf 2,1 miljoen (2012: NAf 1,4 miljoen) is geen sprake van een toereikende administratie hieromtrent en deze schuld hebben wij dan ook niet kunnen controleren. Het is niet inzichtelijk waar deze schuld uit bestaat en of mogelijk sprake zou kunnen zijn van een vrijval van een deel van deze schuld. Door immigranten worden waarborgsommen afgestort bij de overheid. In voorgaande jaren hebben wij reeds aanbevolen om registratie van deze waarborgsommen plaats te laten vinden bij de Immigratie- en Naturalisatie Dienst. Hierbij kan dan ook aangegeven worden per wanneer de waarborgsom vervalt. Wanneer mensen hun waarborgsom terug krijgen kan dit ook verwerkt worden in het registratiebestand. Mocht het zo zijn dat de periode van de waarborgsom vervallen is en de waarborgsom is niet afgehaald, dan kan vrijval plaatsvinden van deze schuld.

Ten aanzien van de overige schulden voor een bedrag van NAf 32,5 miljoen hebben wij onvoldoende inzicht in wat deze schulden betreffen. Derhalve hebben wij de volledigheid, het bestaan alsook de waardering en toerekening van deze posten per 31 december 2013 niet vast kunnen stellen.

4.10. Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen is niet opgenomen dat er sprake is van een toekomstige VUT en duurtoeslag verplichting van de overheid. Er is geen berekening gemaakt van deze toekomstige VUT en duurtoeslag voorziening van de overheid en derhalve is dit ook niet toegelicht in de jaarrekening. Door het Land worden de jaarlijkse reguliere premiebedragen voor VUT en duurtoeslag in de staat van baten en lasten verantwoord. Er is echter ook sprake van een substantiële toekomstige verplichting van de overheid in het kader van de VUT en duurtoeslag welke ten eerste bepaald dient te worden en vervolgens onder de niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen toegelicht hoort te worden om op deze wijze volledig inzicht te geven in de rechten en verplichtingen van het land. Deze omissie geldt tevens als basis voor onze afkeurende verklaring bij de getrouwheid van de jaarrekening.

Verder hebben wij besluitenlijsten of notulen van de ministerraad niet in mogen zien. Derhalve bestaat er voor ons een onzekerheid ten aanzien van het volledig verantwoord van alle posten in de jaarrekening. Dit geldt zowel voor in de balans opgenomen posten alsook voor de niet uit de balans bijkomende rechten en verplichtingen. Wij willen u verzoeken om ons bij de komende controles toegang te verlenen tot de informatie die wij nodig hebben om onze controle naar behoren uit te kunnen voeren zodat deze substantiële beperking in onze controle opgeheven kan worden. Deze beperking in onze controle geeft ons niet alleen een onzekerheid omtrent het geheel van de niet uit de balans bijkomende verplichtingen, maar in feite over het geheel van de jaarrekening.

5. Bevindingen inzake de staat van baten en lasten

Hieronder worden de van belang zijnde bevindingen voortvloeiende uit onze jaarrekeningcontrole ten aanzien van de staat van baten en lasten toegelicht.

5.1. Opbrengsten

In de jaarrekening zijn opbrengsten inzake belastingen, vergunningen, concessies, diverse fees en overige opbrengsten verantwoord. In de volgende paragrafen hebben wij onze belangrijkste bevindingen en geconstateerde afwijkingen ten aanzien van de verantwoorde opbrengsten opgenomen.

5.1.1. Onzekerheid omtrent het accuraat, volledig en juist verantwoord en presenteren van belastingopbrengsten

De opbrengsten van belastingen volgens de jaarrekening 2013 hebben wij aangesloten met hetgeen hiervoor is verantwoord in de ontvangstenadministratie GEFIS. Wij hebben vastgesteld dat sprake is van een verschil van circa NAF 2,5 miljoen tussen de winstbelasting zoals verantwoord in GEFIS en hetgeen hiervoor is verantwoord in de jaarrekening. GEFIS geeft hierbij een hogere opbrengst weer dan hetgeen verantwoord is in de jaarrekening. Hetzelfde geldt voor de loon- en inkomstenbelasting waarbij GEFIS een opbrengst weergeeft die circa NAF 350.000 hoger is dan hetgeen verantwoord in de jaarrekening.

Er zijn detailcontroles uitgevoerd op de verschillende groepen van belastinginkomsten zoals verantwoord in GEFIS. Hierbij hebben wij echter weinig tot geen documentatie ontvangen om vast te stellen dat de baten in de juiste opbrengstenrubricering zijn verantwoord. Verder hebben wij geconstateerd dat achteraf aanpassingen zijn gemaakt in het totaal van verantwoorde belastingopbrengsten over het dienstjaar 2013. Dit geeft een significante onzekerheid ten aanzien van de verantwoorde belastingopbrengsten. Immers, wanneer achteraf mutaties kunnen worden doorgevoerd in het systeem waar de kasontvangsten zijn vastgelegd en dit na de dag van kasafsluiting nog kan worden aangepast zal er altijd onzekerheid bestaan over de volledige en accurate verantwoording van de kasontvangsten. Als gevolg van de hiervoor genoemde punten is sprake van een wezenlijke onzekerheid omtrent de verantwoorde belastingopbrengsten.

5.1.2. Onzekerheid omtrent opbrengsten vergunningen

In de jaarrekening zijn opbrengsten uit economische vergunningen verantwoord voor een bedrag van NAf 7,6 miljoen (2012: NAf 5,9 miljoen). Verder is in de jaarrekening een opbrengst voor werkvergunningen verantwoord ten bedrage van NAf 3,7 miljoen (2012: NAf 4,5 miljoen) en een opbrengst inzake bouwvergunningen ten bedrage van NAf 650.000 (2012: 1 miljoen). Ten aanzien van de verantwoorde opbrengsten inzake vergunningen hebben wij echter geen onderliggende bestanden ontvangen met aansluiting naar de verantwoorde vergunningenbaten aan de hand waarvan wij verdere detailcontroles zouden kunnen verrichten. Als gevolg hiervan zijn deze opbrengsten door ons als onzekerheid aangemerkt. Graag zouden wij ter controle van deze opbrengst in de jaarrekening 2014 onderliggende bestanden willen ontvangen op basis waarvan wij onze controle op de verantwoorde opbrengsten van vergunningen zouden kunnen uitvoeren.

5.1.3. Opbrengsten licentie rechten banken en batig saldo BT&P onzeker

In de jaarrekening is een bedrag van circa NAf 25,3 miljoen (2012: NAf 23,9 miljoen) opgenomen inzake 'Licentie Rechten Banken' welke door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (hierna: CBCS) wordt geïnd bij de lokale banken en afgedragen wordt aan de overheid. Er bestaat echter onzekerheid omtrent de volledigheid van deze bijdrage aangezien de bijdrage gebaseerd is op een opgave van de CBCS waarbij verder geen verklaring van een onafhankelijke accountant is afgegeven omtrent de getrouwheid van de opgave. Wij hebben in onze voorgaande rapporten bij de jaarrekeningen van het Land Sint Maarten reeds aangegeven dat het aan te bevelen is om van de CBCS een verklaring van haar externe accountant te verlangen bij deze opgave van licentierechten.

Verder is een opbrengst inzake batig saldo van BT&P opgenomen in de jaarrekening voor een bedrag van NAf 10 miljoen. In de verordening van BT&P is (kortgezegd) opgenomen dat zij haar resultaat over het boekjaar, na aftrek van operationele kosten en toevoeging aan door de overheid vastgestelde reserves, dient af te dragen aan de overheid. De jaarrekening van BT&P over de periode van 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2011 is per 17 september 2014 definitief uitgebracht. Uit deze jaarrekening is een resultaat van circa NAf 5,5 miljoen op te maken. De verwachting van het Land is derhalve dat BT&P over de jaren 2012 en 2013 per saldo een resultaat van NAf 4,5 miljoen heeft gerealiseerd. De jaarrekening 2012 ligt momenteel nog ter controle bij de accountant van BT&P en de jaarrekening 2013 dient nog door BT&P opgesteld te worden. Aangezien er nog geen duidelijkheid is over de resultaten van BT&P over de jaren 2012 en 2013 en het niet duidelijk is in hoeverre deze resultaten daadwerkelijk ten gunste van de overheid zullen komen, is deze opbrengst door ons als onzekerheid aangemerkt.

5.1.4. Onzekerheid omtrent opbrengsten Casino en Loterij Fees

In de jaarrekening zijn baten inzake Casino en Loterij Fees opgenomen voor een bedrag van NAf 7,8 miljoen (2012: NAf 7,6 miljoen). Hierin is een opbrengst van NAf 2,6 miljoen (2012: NAf 2,1 miljoen) opgenomen dat betrekking heeft op bijdragen van loterijen. Wij hebben echter geen documentatie ontvangen in hoeverre deze baten accuraat en volledig verantwoord zijn. We hebben geen inzicht verkregen ten aanzien van welke loterijen er operationeel zijn in Sint Maarten en welke vorm van loterijen er gevoerd wordt door de loterijen die aanwezig zijn in Sint Maarten.

In principe zou hier een link gelegd kunnen worden met de gegevens die geregistreerd zijn bij de afdeling economische vergunningen. Echter, zoals reeds in paragraaf 5.1.2 vermeld hebben wij geen informatie van deze afdeling ontvangen. Derhalve is sprake van een onzekerheid omtrent de verantwoorde opbrengsten inzake loterijgelden.

5.1.5. Verantwoording van bijzondere bate inzake correctie op waardering activa

In 2013 is de waardering van diverse materiële vaste activa aangepast, zoals ook reeds toegelicht in paragraaf 4.1 en 4.6. De correcties op deze materiële vaste activa hebben wij echter niet kunnen controleren. Wij hebben geconstateerd dat onder de bijzondere baten een bate is opgenomen van circa NAf 7,5 miljoen inzake afschrijvingen die in voorgaande jaren hebben plaatsgevonden op de activa waarvan de waardering in 2013 is aangepast. De aanpassing van de waardering van deze activa voor de oorspronkelijk opgenomen aanschafwaarde via het eigen vermogen verwerkt. Het deel dat betrekking heeft op de aanpassing van de afschrijvingen ad NAf 7,5 miljoen op de activa waarvan de waardering is aangepast, is verwerkt in de bijzondere baten. De correctie op de waardering van de activa zou in principe geheel via het eigen vermogen moeten lopen aangezien het een correctie is op de waardering van activa per begin 2013 en dus zou de gehele correctie via het eigen vermogen verantwoord moeten worden en niet via de staat van baten en lasten van 2013. Echter, de afschrijvingen op deze activa in de afgelopen jaren hebben in feite onterecht plaatsgevonden. Reeds per 10 oktober 2010 was duidelijk dat deze activa afgewaardeerd zou moeten worden. Per 1 januari 2013 heeft dit uiteindelijk plaatsgevonden. De afschrijvingen in de periode 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2012 zijn derhalve onterecht ten laste van de exploitatie 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2012 gebracht met als gevolg lagere exploitatieresultaten over die jaren. Indien de correctie op de onterechte afschrijvingen van afgelopen jaren direct in het eigen vermogen zou worden verwerkt per 1 januari 2013 dan zou de exploitatie over 2013 een negatief saldo van NAf 7,5 miljoen vertonen welke op basis van de Rijkswet vervolgens gecompenseerd zou moeten worden. Uit de exploitatieresultaten van 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2012 blijken echter te compenseren verliezen welke onder andere worden veroorzaakt door de onterechte afschrijvingen van NAf 7,5 miljoen zoals hierboven vermeld. Aangezien deze afschrijvingskosten in de eerste plaats al niet hadden moeten plaatsvinden in de periode 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2012, wordt dit via een positieve verantwoording in de exploitatie van 2013 geneutraliseerd. Aangezien dit per saldo ook geen effect heeft op het eigen vermogen per 31 december 2013 zijn wij akkoord met deze wijze van verwerking van de correctie op de afschrijvingen via het exploitatieresultaat 2013.

5.2. Lasten

In de jaarrekening 2013 is een totaal van circa NAf 491 miljoen opgenomen aan lasten (2012: ca NAf 434 miljoen). In het algemeen is te stellen dat onderbouwingen voor kosten niet altijd aanwezig zijn. Het is dan ook aan te bevelen om processen beter op orde te krijgen om te komen tot een transparante en controleerbare verantwoording. In de volgende paragrafen hebben wij onze belangrijkste bevindingen en geconstateerde afwijkingen ten aanzien van de verantwoorde lasten opgenomen.

5.2.1. Personeelslasten

Voor de personeelslasten is in de jaarrekening 2013 een bedrag van circa NAf 187 miljoen verantwoord (2012: circa NAf 178 miljoen). Gelijk aan voorgaande jaren hebben wij vast moeten stellen dat het proces omtrent de personeelslasten nog niet toereikend is om te komen tot een controleerbare verantwoording van deze kosten. De werknemers op de salarisadministratie hebben namelijk de mogelijkheid om mutaties door te voeren in de salarisadministratie zonder dat hier afdoende controle is op de doorgevoerde mutaties. Tevens is er geen controle op de werkelijke aanwezigheid van de verantwoorde personeelsleden zoals verantwoord in de salarisadministratie en zijn onderbouwingen voor uitkeringen van overwerk en overige vergoedingen veelal niet aan ons opgeleverd. Afdoende documentatie inzake de juistheid van doorgevoerde mutaties hebben wij niet in alle gevallen gehad waarop wij detailcontroles hadden kunnen uitvoeren.

Doordat het proces ten aanzien van het geheel van lonen en salarissen niet op orde is bestaat er een onzekerheid over de rechtmatigheid, het voorkomen en de accuraatheid van deze kosten. Het is aan te bevelen om minstens per kwartaal een interne controle uit te (laten) voeren op doorgevoerde mutaties in de salarisadministratie door een persoon die niet de mogelijkheid heeft om mutaties door te voeren in de salarisadministratie en verder ook niet bij dit proces betrokken is. Hierbij kan ook gekozen worden om met name controle uit te voeren op hoge risico salarisposten en voor de minder risicovolle salarisposten te volstaan met een minder uitgebreide steekproef op de mutaties.

Ziekteverzekering kosten

Voor de ziektekostenverzekering van ambtenaren (ook wel BZV kosten genoemd) is een bedrag van circa NAf 15,6 miljoen verantwoord (2012: NAf 13,4 miljoen). Er is echter nog geen afrekening of gecontroleerde jaarrekening ten aanzien van deze ziektekostenverzekering over het boekjaar 2013 ontvangen. Het verantwoorde bedrag in de jaarrekening over 2013 is gebaseerd op de voorschotten die in 2013 zijn gedaan zijn door de overheid en over 2012 dient ook nog te worden afgerekend. Derhalve zijn deze kosten als onzeker door ons aangemerkt.

5.2.2. Overige goederen en diensten en kosten studiefinanciering

Deze kosten zijn door ons aangemerkt als een onzekerheid als gevolg van het ontbreken van onderliggende documentatie. Dit wordt hieronder door ons verder toegelicht.

Overige goederen en diensten

Ten aanzien van de overige goederen en diensten hebben wij detailcontroles uitgevoerd op 30 verantwoorde grootboekmutaties voor een totaal van circa NAf 6,2 miljoen. Met betrekking tot 5 van deze 30 mutaties hebben wij geen (toereikende) onderliggende documentatie gevonden. Het totaal van deze 5 mutaties betreft circa NAf 1,5 miljoen. Daarnaast is sprake van NAf 6,5 miljoen aan huurkosten voor 39 panden waarvan geen huurcontracten voorhanden zijn ter onderbouwing van deze kosten.

Verder is in 2013 een apart onderzoek uitgevoerd naar de kosten van VDSM over de periode 25 februari 2011 tot en met 30 mei 2013. De kosten van VDSM zijn tevens in de exploitatiekosten van het Land Sint Maarten verantwoord. Uit het rapport naar aanleiding van dit onderzoek is op te maken dat sprake is van een onzekerheid van circa NAf 200.000 met betrekking tot verantwoorde kosten van deze dienst in de jaarrekening 2013.

Als gevolg van bovenstaande bevindingen bestaat er onzekerheid over de juistheid van de verantwoorde kosten van overige goederen en diensten. In 2014 heeft SOAB een rapport opgeleverd waarin een toereikende 'procure-to-pay' procedure is beschreven. Implementatie van deze procedure zal naar alle waarschijnlijkheid eind 2014 plaatsvinden. Het is de verwachting dat implementatie van deze procedure bij zal dragen aan een toereikende verantwoording van de kosten voor goederen en diensten in de jaarrekening van Sint Maarten.

Studiefinanciering

In de jaarrekening zijn kosten opgenomen voor studiebeurzen voor een bedrag van circa NAf 3,3 miljoen (2011: NAf 3,9 miljoen). Hier hebben wij verder geen onderliggende aansluitende documentatie van ontvangen. In het Audit en Advisory Plan 2014 van SOAB is opgenomen dat SOAB graag ondersteuning zou willen bieden bij het verbeteren van de processen omtrent uitgifte van de studiefinanciering wat uiteindelijk ook moet resulteren in het controleerbaar maken van deze verantwoorde kosten in de jaarrekening. Mogelijk zal eind 2014 gestart worden met een dergelijk project.

5.2.3. Onzekerheid omtrent verantwoorde kosten subsidies en overdrachten

Ten aanzien van de accuraatheid, volledigheid en het voorkomen van de verantwoorde kosten voor subsidies en overdrachten bestaat tevens een onzekerheid.

Wij hebben een detailcontrole uitgevoerd op 10 verantwoorde subsidies voor een totaalbedrag van circa NAf 64 miljoen aan verantwoorde subsidies. Circa NAf 60 miljoen hiervan heeft betrekking op verstrekkingen aan in totaal 6 schoolbesturen.

Ten aanzien van de verantwoorde subsidiekosten aan schoolbesturen hebben wij geen toereikende documentatie verkregen ter bepaling in hoeverre deze kosten accuraat zijn verantwoord en zich daadwerkelijk hebben voorgedaan. In 1 geval hebben wij geen financieel rapport ontvangen ten aanzien van de door de instantie af te leggen verantwoording voor de subsidie. Voor de schoolbesturen waarvan wij de jaarrekeningen hebben ontvangen hebben wij geen aansluiting kunnen maken tussen de verantwoorde opbrengsten uit subsidies in de jaarrekeningen van de scholen en de kosten zoals verantwoord in de jaarrekeningen van de schoolbesturen. Hier moet tevens bij vermeld worden dat 3 schoolbesturen op schooljaar rapporteren en wij de jaarrekening over 2012-2013 ontvangen hebben en dus niet voor het gehele boekjaar 2013. Daarnaast was slechts bij 1 van de 5 schoolbesturen waar wij wel een jaarrekening van ontvangen hebben een controleverklaring van een onafhankelijke accountant opgenomen in de jaarrekening.

Van de overige subsidies uit onze selectie hebben wij slechts van 1 subsidie ten bedrage van circa NAf 1,8 miljoen een jaarrekening 2013 ontvangen waarbij tevens een door een onafhankelijke accountant goedkeurende controleverklaring was opgenomen. Van de overige 3 subsidies ten bedrage van NAf 2,2 miljoen hebben wij geen onderliggende documentatie ontvangen.

In ons Audit en Advisory Plan 2014 hebben wij een budget gereserveerd ter ondersteuning bij herziening van de regelgeving omtrent subsidies en het subsidiebeleid. De bedoeling is dat aan de hand hiervan meer grip en duidelijkheid zal komen op het geheel van subsidieverstrekking en verantwoording hierover.

Tevens hebben wij in 2014 de huidige bekostiging van het bijzonder onderwijs geëvalueerd en aanbevelingen gedaan ter verbetering hiervan. Dit alles zou uiteindelijk uit moeten monden in een verbetering op het gebied van een betrouwbare en financieel rechtmatige verantwoording van de kosten voor subsidies en overdrachten in het geheel van de toekomstige jaarrekeningen van Sint Maarten alsook het verhogen van de controleerbaarheid hiervan.

In de jaarrekening zijn tevens kosten voor overdrachten opgenomen voor een bedrag van NAf 6,8 miljoen (2012: NAf 10,5 miljoen). Van deze overdrachten hebben wij slechts van NAf 2 miljoen onderliggende documentatie ontvangen ten behoeve van onze controle. Met betrekking tot de overige verantwoorde NAf 4,8 miljoen hebben wij geen onderbouwingen of gecontroleerde afrekeningen ontvangen.

5.2.4. Onzekerheid omtrent verantwoorde kosten voor PP-kaarten

Onder de kosten voor sociale voorzieningen is een bedrag van circa NAf 10,7 miljoen verantwoord inzake PP-kaarten (2012: NAf 11,1 miljoen). Deze kosten hebben betrekking op medische kosten voor min- en onvermogenen. Er is echter nog geen gecontroleerde jaarrekening of afrekening ten aanzien van deze kosten ontvangen. Het verantwoorde bedrag in de jaarrekening is gebaseerd op voorschotten die in 2013 gedaan zijn door de overheid inzake de PP-regeling. Over 2012 dient ook nog afrekening plaats te vinden. Derhalve zijn deze kosten door ons als onzeker aangemerkt.

6. Rechtmatigheid

In de controleverklaring is een oordeel omtrent de financiële rechtmatigheid opgenomen. Dit hangt samen met de vaststelling in hoeverre de verantwoorde bedragen in overeenstemming zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In de controleverklaring bij de jaarrekening is hieromtrent een afkeurend oordeel opgenomen.

Het afkeurende rechtmatigheidsoordeel is voornamelijk gebaseerd op het feit dat sprake is van overschrijding van de begroting bij diverse ministeries terwijl hier geen autorisatie van het parlement in de vorm van geautoriseerde begrotingswijzigingen voor ontvangen is. Tevens heeft verstrekking van een lening plaatsgevonden zonder dat hier een landsverordening aan ten grondslag lag. Verder is sprake van diverse ontbrekende onderbouwingen ten aanzien van de overige goederen en diensten en subsidies. Tijdens onze controle hebben we vastgesteld dat verstrekking van subsidies en verantwoording hierover voor een significante hoeveelheid niet conform de algemene subsidieverordening A.B. 2013 GT no. 38 plaatsvindt.

7. Slot

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn vanzelfsprekend bereid dit rapport nader toe te lichten.

L.J.H. Hiemstra MSc RA
Audit Manager

drs. R.E. Faneyte RA CFE CICA
Associate Director

General Audit Chamber

Algemene Rekenkamer

RECHTMATIGHEIDS ONDERZOEK:

JAAARREKENING 2013 VAN SINT MAARTEN

December 2014
Algemene Rekenkamer, E. Camille Richardson St. #13,
Philipsburg, Sint Maarten

INHOUD

INHOUD	2
SAMENVATTING.....	4
AANBEVELINGEN.....	6
1 ONS ONDERZOEK.....	9
1.1 Aanleiding	9
2 FINANCIËLE INFORMATIE	10
2.1 Controle van de jaarrekening door de SOAB	10
2.2 Onzekerheden en fouten omtrent de financiële informatie.....	11
2.3 Inrichtingsfouten	14
2.4 Oordeel over financiële informatie	14
2.5 Tekortkomingen balansposten.....	14
2.6 Oordeel over balansposten	17
2.7 Gewone Dienst.....	17
2.8 Oordeel over Gewone Dienst.....	21
3 BEDRIJFSVOERING.....	22
3.1 Jaarrekening 2013 over bedrijfsvoering.....	22
3.2 Samenwerkingsprogramma IVB.....	22
3.3 Verbeterplan PEFA	25
3.4 Resultaten doelmatigheidsonderzoek Optimalisering Belastinginkomsten	27
3.5 Hoofdconclusies bedrijfsvoering	28
3.6 Aanbevelingen bedrijfsvoering	29
3.7 Oordeel over financieel beheer en materieel beheer.....	29
4 BELEIDSINFORMATIE	30
4.1 Verslag bij de Jaarrekening 2013	30
4.2 Verantwoording over subsidies	30
4.3 Hoofdconclusie beleidsinformatie	33

4.4	Oordeel over presentatie informatie over gevoerd beleid	34
4.5	Praktische adviezen voor het evalueren van subsidies	34
5	REACTIE MINISTER EN ONS NAWOORD	37
5.1	Reactie minister van Financiën	37
5.2	Ons nawoord	41
	BIJLAGES	44
	GEHANTEERDE AFKORTINGEN	51
	LITERATUUR	52

SAMENVATTING

In dit rapport presenteren we de resultaten van ons rechtmatigheidsonderzoek naar de Jaarrekening 2013 en de bedrijfsvoering van de ministeries van Sint Maarten. De Jaarrekening 2013 van Sint Maarten heeft betrekking op de periode 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013 en is de derde jaarrekening van Sint Maarten.

In het kader van onze wettelijke taken¹ hebben we het gevoerde financieel- en materieelbeheer van de ministeries van Sint Maarten beoordeeld. We zijn nagegaan of de informatie in de jaarrekening van de ministeries over de financiën, over de bedrijfsvoering en over het gevoerde beleid tot stand is gekomen volgens de daarvoor geldende regels, en goed is weergegeven in de jaarrekening. Hierbij hebben we gebruik gemaakt van de bevindingen van de Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB) die controles heeft verricht op de Jaarrekening 2013.² Met onze wettelijke oordelen ondersteunen we de Staten bij het verlenen van decharge aan de betrokken ministers.

De belangrijkste uitkomsten van ons onderzoek naar de Jaarrekening 2013 van Sint Maarten zijn:

1. *We zijn van oordeel dat de financiële informatie niet voldoet aan de eisen die de Comptabiliteitslandsverordening (CV) en de Landsverordening Algemene Rekenkamer van Sint Maarten (Lv AR) stellen:*

- Er bestaan ernstige en omvangrijke tekortkomingen in de interne controle en daarmee in het financieel beheer. Dit heeft geleid tot materiële fouten en onzekerheden in de jaarrekening en omvangrijke begrotingsover- en onderschrijdingen.
- Er bestaan onzekerheden als gevolg van het ontbreken van informatie die nodig is om de jaarrekening te kunnen controleren. We zijn van oordeel dat het ontbreken van informatie (documenten, specificaties, onderbouwingen e.d.) vermijdbaar en verwijtbaar is.
- De meeste fouten en onzekerheden zijn naar ons oordeel eenvoudig op te lossen. Dit betekent dat verwacht mag worden dat de jaarrekening binnen een redelijke termijn van enkele jaren geen fouten en onzekerheden meer bevat.

2. *We zijn van oordeel dat ministeries niet 'in controle' zijn wat betreft hun bedrijfsvoering:*

- De organisatorische samenvoeging van de Belastingdienst (de integratie van de departementen binnen de Belastingdienst en de integratie/vernieuwing van de ICT-systemen) heeft nog niet plaatsgevonden.
- Dit in combinatie met het uitblijven van een beslissing over het nieuwe geautomatiseerd belastingsysteem en van het vinden van voldoende gekwalificeerd

¹ Onze wettelijke taken staan beschreven in artikel 23 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer van Sint Maarten en in artikel 74 van de Staatsregeling.

² We maken gebruik van de bevindingen van de SOAB op grond van artikel 25 van de Lv AR.

personeel maakt van de uitdaging om de compliance op Sint Maarten te verhogen een bijna onmogelijke opgave.

- Nadere regels waarop aanbesteding moeten worden verricht en uitgevoerd zoals voorgeschreven door de CV zijn niet vastgesteld.³ Hierdoor is niet geborgd dat de aanbestedingen transparant, objectief en non-discriminatoir worden uitgevoerd.
- De verschillende verbeterplannen ten behoeve van het financieel beheer zijn, ook nu ze bijna ten einde lopen, niet behandeld door de Ministerraad en ook niet aangeboden aan de Staten.
- We zijn het niet altijd eens met de 'eigen' PEFA-scores van de ministeries, met name de scores rondom de betrouwbaarheid van de begroting en de controle hierop door de Staten zijn volgens ons te hoog ingeschat.

3. We zijn van oordeel dat de informatiewaarde van de jaarrekening onvoldoende is:

- De minister van Financiën informeert de Staten in zijn jaarverslag onvoldoende over de effectieve besteding van publiek geld.
- De ministers kunnen de Staten beter informeren over de effectieve besteding van subsidies door de betreffende instellingen daadwerkelijk periodiek te laten rapporteren over diens verrichte activiteiten, kosten, resultaten en effecten.
- De ministers controleren niet of nauwelijks of de verstrekking van subsidies plaatsvindt in overeenstemming met de Algemene Subsidieverordening.

Op grond van de bovenstaande bevindingen komen we tot het oordeel dat de Jaarrekening 2013 van Sint Maarten niet voldoet aan de eisen en normen die aan een jaarrekening volgens de CV worden gesteld. We zijn van oordeel dat de SOAB terecht een afkeurende controleverklaring bij de jaarrekening heeft afgegeven.

---

³ Artikel 47, lid 6.

AANBEVELINGEN

Tijdens onze controle van de Jaarrekening 2012 vonden we bepaalde onderdelen van voorgaande jaarrekeningen bezwaarlijk, maar constateerden tevens dat verbeteringen uitbleven. We gaven daarom vorig jaar aan te overwegen in 2013 bezwaar te maken indien er geen duidelijke verbeteringen zouden optreden. We kunnen bezwaar maken wanneer een minister in strijd met de regels geld heeft uitgegeven of (niet) heeft ontvangen. Wij kunnen ook bezwaar maken wanneer een minister onvolkomenheden in het financieel- en materieelbeheer van zijn departement heeft laten voortbestaan.⁴

Van de tien onderwerpen die we als bezwaarlijk⁵ hadden gekenmerkt in 2012 zijn er zes (deels) opgelost. Hieronder geven wij een samenvatting van de opgeloste onderwerpen:

- De inkomsten en de uitgaven van het Criminaliteitsbestrijdingsfonds waren niet verantwoord in de Jaarrekening 2012. We zien dat deze wel zijn opgenomen in de Jaarrekening 2013, maar versnipperd onder verschillende posten.
- De kosten van de Veiligheidsdienst Sint Maarten (VDSM) zijn in de Jaarrekening 2012 verantwoord als kosten van het Stafbureau en begroot als subsidies. De minister van Financiën geeft aan dat dit niet meer te corrigeren viel in de Begroting 2013, maar het in toekomstige begrotingen wel correct zal worden opgenomen. Het Ministerie van Financiën heeft de uitgaven van VDSM in 2013 gecontroleerd en is in gesprek met de VDSM over het maken van afspraken over het financieel beheer.
- De schuld aan het Sociale Ziektekosten Verzekering (SZV) van NAF 40 miljoen en derhalve ook de betreffende kosten zijn niet verantwoord in de Jaarrekening 2012. We constateren dat deze wel zijn opgenomen in de Jaarrekening 2013, maar stellen vast dat de tekorten voor het Ziekte- en Ongevallenverzekering fonds niet zijn meegenomen.
- In de Jaarrekening 2012 ontbrak financiële informatie (de modellen van staten). We constateren dat de modellen van staten nu op 17 juli door de minister van Financiën zijn vastgesteld.⁶
- De investering in Seven Day Adventist scholen ad NAF 1 miljoen heeft betrekking op 2013 in plaats van 2012.
- De kosten van onderstand over januari 2013 zijn verantwoord in de Jaarrekening 2012.

Hoewel deze verbeteringen ervoor hebben gezorgd dat we, na lang overwegen, besloten hebben dit jaar nog geen bezwaar maken, zijn we van mening dat dan wel prioriteit moet worden gegeven aan het verder op orde brengen van het financieel beheer. Bovendien is sprake van onzekerheid over de rechtmatige besteding van minimaal NAF 220.000 van het Criminaliteitsbestrijdingsfonds. We maken ons grote zorgen over het financieel beheer van het fonds.

De minister dient ervoor te zorgen dat de accountant in de nabije toekomst een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening kan afgeven. We staan er dan ook op

⁴ De bezwaarprocedure is wettelijk geregeld in de artikelen 28 en 29 van de Lv AR.

⁵ Zie tabel 13.

⁶ Bij ministeriële regeling 2014. AB 2014 GT. No. 48.

dat de minister van Financiën binnen zes maanden met een realistisch plan van aanpak komt, die ervoor moet zorgen dat binnen een termijn van enkele jaren de door ons geconstateerde tekortkomingen in het financieel beheer zijn opgelost. Om de minister hierbij te ondersteunen doen we tevens de volgende aanbevelingen voor het financieel beheer:

- Zorg voor inzage in de besluitenlijst en tekenen van de Letter of Representation (LOR) voor zowel de SOAB als ons, aangezien dit belangrijke onderdelen vormen van onze controlewerkzaamheden.
- Zorg ervoor dat naar aanleiding van de interim-controle in 2014 een Managementletter (ML) door de SOAB aan de ministers wordt aangeboden, zodat ministers hierdoor tijdig op de hoogte zijn van bestaande financiële risico's en de mogelijkheid hebben om corrigerende maatregelen te treffen.
- Zorg ervoor dat de Staten tijdig geïnformeerd worden over dreigende overschrijdingen. Daarvoor is het nodig dat in eerste instantie de minister van Financiën tijdig op de hoogte is van dreigende overschrijdingen. Dat is nu niet het geval, de overschrijdingen worden pas duidelijk in de jaarrekening.
- Zorg voor voldoende controle-informatie (documenten, specificaties, onderbouwingen e.d.). Stel een onderzoek in naar de rechtmatige besteding van de kasopnames van de bankrekening van de Criminaliteitsbestrijdingsfonds. Er bestaat het risico dat uitgaven onrechtmatig worden uitgegeven.
- Verbeter de interne organisatie zodanig dat gewaarborgd wordt dat alle te realiseren baten ook daadwerkelijk worden gerealiseerd.
- Geef hoge prioriteit aan het op orde brengen van de organisatie rond het proces van salarisbetalingen en rond het beoordelen van arbeidsprestaties.
- Laat de minister van Financiën binnen zes maanden met een realistisch plan van aanpak opstellen, die ervoor zorgt dat binnen een termijn van enkele jaren de door ons geconstateerde tekortkomingen in het financieel beheer zijn opgelost.

Voor het verder verbeteren van de bedrijfsvoering van de ministeries doen we de volgende aanbevelingen:

- De verschillende verbeterplannen ten behoeve van het financieel beheer met voortvarendheid af te ronden, en daarbij met name aandacht te hebben voor de belangrijkste aspecten zoals de opzet van de nieuwe Belastingdienst, een betrouwbare begroting en de controle daarop door de Staten.
- Over de voortgang van de uitvoering van de verschillende verbeterplannen aan de Staten te rapporteren en de SOAB onderzoek te laten doen naar de getrouwheid (juistheid, volledigheid en toereikendheid van de toelichting) hiervan.
- Het Plan van Aanpak Project Integratie en Versterkingen Belastingdienst Sint Maarten officieel vast te stellen en direct over te gaan naar SMART+C⁷ uitwerking en uitvoering hiervan.
- Nadere regels vast te stellen waarop aanbestedingen moeten worden verricht en uitgevoerd.

---

⁷ Specifiek, Meetbaar, Actueel, Realistisch en Tijdsgebonden en Consistent.

Voor het verder verbeteren van de beleidsinformatie en het gebruik ervan doen we de volgende aanbevelingen:

- Formuleer in de begroting beleidsdoelen specifiek, meetbaar, actueel, realistisch en tijdsgebonden en consistent en verantwoord vervolgens over de realisatie en effecten in de jaarrekening.
- Zorg voor nadere aanpassingen in de Landsverordening Subsidies, waardoor de doelmatigheid en doeltreffendheid van de verstrekte subsidies gewaarborgd kunnen worden.
- Handel bij het verstrekken van subsidies strikt in overeenstemming met de subsidieverordening, zowel ten aanzien van de verstrekking als ten aanzien van de verantwoording over de uitgevoerde activiteiten en de besteding van de gelden.
- Voor specifieke aanbevelingen per processtap om in de toekomst tot een effectieve uitvoering van een subsidieverordening te komen verwijzen we naar tabel 12. Voor praktische adviezen voor het evalueren van subsidies verwijzen we naar § 4.2.

1 ONS ONDERZOEK

1.1 Aanleiding

In dit rapport presenteren we de resultaten van ons verantwoordingsonderzoek naar de Jaarrekening 2013 van Sint Maarten. In de jaarrekening dient de minister van Financiën zich te verantwoorden over de financiële posities als baten en lasten van de ministeries (financiële informatie)⁸, hoe de ministeries hebben gefunctioneerd in het afgelopen jaar (informatie over de bedrijfsvoering)⁹ en of de doelen en prestaties van de ministeries die in de begroting waren afgesproken ook zijn gerealiseerd (informatie over beleid)¹⁰.

We hebben de informatie in de Jaarrekening 2013 op elk van deze drie terreinen onderzocht en tevens naar de achterliggende processen binnen de ministeries gekeken. Op basis hiervan hebben we bevindingen en oordelen geformuleerd. Met onze wettelijke oordelen ondersteunen we de Staten bij het verlenen van decharge aan de betrokken ministers. De Staten mogen de jaarrekening namelijk niet goedkeuren voordat zij hebben kunnen kennisnemen van ons verslag.¹¹ Het is dan ook van belang dat we tijdig, dus uiterlijk vóór 1 september, de jaarrekening ontvangen.¹² De Jaarrekening 2013 is bij brief van 27 augustus 2014, op 3 september 2014 door de minister van Financiën aan ons aangeboden.

In het volgende hoofdstuk komen als eerste de financiën van de ministeries aan de orde en zijn we nagegaan of er sprake is van ordelijk¹³ en controleerbaar¹⁴ financieel beheer. In hoofdstuk drie komt de bedrijfsvoering van de ministeries aan de orde en zijn we nagegaan in hoeverre ministeries 'in controle' zijn. In het vierde hoofdstuk bespreken we de presentatie en totstandkoming (zie bijlage 4) van de informatie in het verslag bij de jaarrekening over de kosten van de beleidsprestaties en de daarmee bereikte resultaten en effecten.

De minister van Financiën heeft op 27 november 2014 gereageerd op ons rapport. De reactie van de minister gaf ons aanleiding tot een nawoord. Zowel het desbetreffende deel van de reactie van de minister als van ons nawoord zijn opgenomen in het laatste hoofdstuk van dit rapport.

⁸ Lv AR (artikel 23, lid 1, 2 en 3).

⁹ CV (artikel 41, lid 2).

¹⁰ CV (artikel 10, lid 2 en artikel 32, lid 2).

¹¹ CV (artikel 54).

¹² CV (artikel 52).

¹³ Het financieel beheer, de bevoegdheden tot het verrichten van financiële handelingen en de verantwoording daarover zijn vastgelegd in duidelijke regels en er wordt ook volgens deze regels gehandeld.

¹⁴ De beschikbare financiële informatie stelt externe controleurs in staat op eenvoudige wijze de besluitvorming op elk gewenst moment te reconstrueren.

2 FINANCIËLE INFORMATIE

Om na te gaan of er sprake is van ordelijk en controleerbaar financieel beheer hebben we een initiële cijferbeoordeling uitgevoerd en een controle of de CV is nageleefd ten aanzien van de jaarrekening. Bij de analyse van het financieel beheer hebben we gebruik gemaakt van de bevindingen van de SOAB die controles heeft verricht op de Jaarrekening 2013.

2.1 Controle van de jaarrekening door de SOAB

De SOAB controleert de jaarrekening in twee stappen. De eerste stap betreft de tussentijdse of interim-controle, waarbij onderzoek plaatsvindt naar processen zoals Inkoop van goederen en diensten, Inning van belastinggelden, Verstrekken van subsidie en Lonen en Salarissen. De tweede stap betreft de afsluitende jaarrekeningcontrole, waarbij nagegaan wordt of balansposten, kosten en opbrengsten juist en volledig in de jaarrekening zijn verantwoord en toereikend zijn toegelicht.

De interim-controle door de SOAB zou idealiter moeten leiden tot een ML waarin de ministeries geïnformeerd worden over diens bevindingen. Het gaat daarbij om zaken die betrekking hebben op het financieel beheer, de bedrijfsvoering en de financiële risico's die daarmee verband houden. De SOAB heeft naar aanleiding van de interim-controle in 2013 wederom geen ML geschreven. De laatste ML dateert van 2011. We wezen erop dat ministers hierdoor niet tijdig op de hoogte zijn van bestaande financiële risico's en geen mogelijkheid hebben om corrigerende maatregelen te treffen. We achten het daarom van groot belang dat naar aanleiding van de interim-controle in 2014 een ML door de SOAB aan de ministers wordt aangeboden.

De SOAB heeft op 21 oktober 2014 naar aanleiding van de controle van de Jaarrekening 2013 haar rapport van bevindingen en haar controleverklaring aan de minister van Financiën aangeboden. De strekking van de controleverklaring is afkeurend omdat de jaarrekening te veel fouten en onzekerheden bevat. De onzekerheden zijn veelal veroorzaakt door een ontoereikende interne controle en het ontbreken van documentatie over posten in de jaarrekening. Zo heeft de SOAB in meer dan 24 posten (balans-, kosten- en opbrengstposten) haar controle gericht op de juistheid of de volledigheid niet kunnen uitvoeren, omdat daartoe informatie ontbrak. We zijn van oordeel dat het ontbreken van informatie (documenten, specificaties, onderbouwingen e.d.) vermijdbaar en verwijtbaar is.

We hebben de planning en de uitvoering van de controle door de SOAB beoordeeld en we hebben gesprekken gevoerd met de controlerende accountant. We zijn van oordeel dat de SOAB terecht een afkeurende controleverklaring bij de jaarrekening heeft afgegeven.

Ook in 2013 heeft de SOAB geen inzage gekregen in de besluitenlijsten van de vergaderingen van de Ministerraad en was de minister van Financiën wederom niet bereid om de LOR te ondertekenen. We zijn van mening dat de inzage in de besluitenlijst en de LOR voor zowel de SOAB als ons belangrijke onderdelen vormen van onze controlewerkzaamheden. We zien geen redenen waarom de inzage aan de SOAB en ons wordt onthouden.

2.2 Onzekerheden en fouten omtrent de financiële informatie

We stellen vast dat bij alle ministeries sprake is van ontoereikende interne controleprocedures. We signaleren ernstige en omvangrijke tekortkomingen die van invloed zijn op de interne controle en daarmee op het financieel beheer. Dit heeft geleid tot materiële fouten en onzekerheden in de jaarrekening. De jaarrekening bevat fouten tot een bedrag van minimaal NAF 25,2 miljoen¹⁵.

Met betrekking tot de onzekerheden concluderen we dat de kwaliteit van de administratieve organisatie en interne controle onvoldoende is. Dit heeft geleid tot materiële onzekerheden in de jaarrekening betreffende de juistheid en/of de volledigheid van de personeelskosten, de inkomensoverdrachten, kosten wegens aanschaf van goederen en diensten en de (belasting)opbrengsten.

In bijlage 2 hebben we een specificatie opgenomen van de materiële fouten (zie tabel 14) en onzekerheden (zie tabel 15). In tabel 1 geven we aan waar de Jaarrekening 2013 afwijkt van de bepalingen van de CV en in welke mate dat van (negatieve) invloed is op het inzicht dat de jaarrekening beoogt te geven. Verder geven we met de gekleurde gezichten aan in welke mate er verbetering is opgetreden ten opzichte van de Jaarrekening 2012.

Tabel 1 - Afwijking Jaarrekening 2012 en 2013 ten opzichte van de CV

Artikel	Beschrijving	2012	2013
2	De begroting, de meerjarenbegroting en de jaarrekening, tezamen met de toelichtingen, geven geen zodanig inzicht in zowel de financiële positie als de baten en lasten van de collectieve sector, dat met betrekking tot deze een verantwoord inzicht kan worden gevormd.	Hoog 	Hoog
52	De jaarrekening over 2013 is vóór 1 september 2014 opgesteld door de minister van Financiën.	Hoog 	Hoog
17	De modellen van staten, overzichten en recapitulaties, zijn door de minister van Financiën vastgesteld.	Matig 	Matig
20 lid 1	De rekening van baten en lasten en de toelichting daarop geven niet op getrouwe en stelselmatige wijze de aard en omvang van alle baten en lasten alsmede het saldo daarvan weer.	Hoog 	Hoog
26 lid 5	Bij landsbesluit houdende algemene maatregelen zijn geen bedragen vastgesteld waar beneden geen activering van investeringen plaatsvindt.	Hoog 	Hoog

¹⁵ Tabel 14

Artikel	Beschrijving	2012	2013
29 lid c	Er is wel een staat van de in het afgelopen dienstjaar en daaraan voorafgaande dienstjaren opgelegde aanslagen, alsmede de vermoedelijke toekomstige belastingontvangsten die daarop betrekking hebben, maar deze is niet gevuld	Hoog/Matig 	Hoog/Matig
44	Wijzigingen van de begroting zijn niet aan de Staten aangeboden.	Hoog 	Hoog

Legenda	
 Opgelost	 Verbetering t.o.v. voorgaande jaar
 Geen verbetering	 Lichte verbetering t.o.v. voorgaande jaar
 Verslechtering t.o.v. voorgaande jaar	

Getrouwheidsfouten

We stellen vast dat de Jaarrekening 2013 materiële fouten bevat en daarom onbetrouwbaar is. Het totaal van de gekwantificeerde fouten bedraagt zoals gezegd NAF 25,3 miljoen. De getrouwheidsfouten zijn:

- de NAF 10 miljoen aan Personeelslasten die onterecht zijn verantwoord als kosten Sociale Voorzieningen. Het betreft de uitbetaling van Vervroegde Uitreding (VUT), de duurtetoeslag en de reservering voor het Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden (FZOG);
- de NAF 7,5 miljoen ten gunste van de Gewone Dienst die onterecht zijn verantwoord ten gunste van het Eigen Vermogen. Het betreft de opbrengsten wegens correctie van ten onrechte verantwoorde afschrijvingskosten.
- de aanwezige liquide middelen(deposito) die tot een bedrag van NAF 6 miljoen te laag zijn verantwoord en hiermee samenhangend ook de post Crediteuren;
- de voorziening Deelnemingen die voor NAF 1,7 miljoen te laag is verantwoord;
- een Voorziening Duurtetoeslag die niet is getroffen;
- de veel cijfermatige onjuistheden in Staat 18, de Rekening van baten en lasten op functieniveau;
- de bedragen in de kolom Begroting die niet aansluiten op de door de Staten vastgestelde begroting.

Rechtmatigheidsfouten

Begroting

De door de Staten vastgestelde oorspronkelijke Begroting 2013 en de eerste (en enige) wijziging hierop zijn op 16 september 2013 bij Landsverordening bekrachtigd, terwijl dit volgens de CV in december 2012 had moeten gebeuren.¹⁶ Bij de eerste begrotingswijziging is met terugwerkende kracht ook de oorspronkelijke Begroting 2013 bij Landsverordening vastgesteld.

Omdat de tweede en derde begrotingswijziging niet zijn opgesteld, zijn er grote over- en onderschrijdingen ontstaan. Onder een overschrijding wordt zowel de lasten en investeringen verstaan die hoger zijn dan in de begroting was voorzien, als de baten die lager zijn dan was voorzien. De ontstane overschrijdingen zijn uitgaven die niet door de Staten zijn geautoriseerd en zijn daarom onrechtmatige uitgaven. Onrechtmatige uitgaven kwalificeren wij als rechtmatigheidsfouten.

Tabel 2 - Totaal van de begrotingsoverschrijding in Jaarrekening 2012 en 2013

Begrotingsoverschrijdingen (in Naf)	2012	2013
Meer kosten dan begroot	85.087.339	95.216.241
Minder opbrengsten dan begroot	92.722.257	48.541.568
Meer investeringen dan begroot	48.937.196	70.177.759

Het is voor de Staten van belang om tijdig geïnformeerd te worden over dreigende overschrijdingen. Daarvoor is het nodig dat in eerste instantie de minister van Financiën tijdig op de hoogte is van dreigende overschrijdingen. Dat is nu niet het geval, de overschrijdingen worden pas duidelijk in de jaarrekening.

Nota

De minister van Financiën dient volgens de CV uiterlijk op 15 mei een nota aan de Staten aan te bieden waarin hij voorlopig verslag doet van het voorafgaande dienstjaar en van het lopende dienstjaar. Uiterlijk op 15 augustus en 15 november biedt hij een nota aan waarin hij voorlopig verslag doet van het lopende dienstjaar. Deze nota's dienen tevens een overzicht te bevatten van de door de regering voorgestelde begrotingswijzigingen.¹⁷ Door de regering zijn deze nota's opgesteld. De laatste nota is aan de Staten aangeboden; de eerste twee niet.

Andere rechtmatigheidsfouten

Andere rechtmatigheidsfouten zijn:

- een langlopende lening die verstrekt zonder een machtiging ex artikel 46, lid 2 van de CV (zie verder § 2.5);
- subsidies die verstrekt zijn in strijd met de Algemene Subsidieverordening (zie verder § 4.2).

¹⁶ A.B. 2013, no. 36.

¹⁷ Volgens artikel 44 van de CV.

2.3 Inrichtingsfouten

We stellen vast dat in de Jaarrekening 2013 alle volgens de CV verplichte staten, recapitulaties en overzichten zijn opgenomen en door de minister van Financiën zijn vastgesteld.¹⁸ Desondanks geeft de jaarrekening volgens ons wederom geen getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de financiële positie, de actief- en passiefposten en van de baten en lasten.¹⁹ Dit omdat:

- niet alle staten volledig zijn ingevuld;
- een toelichting op de verschillen tussen de begrote en gerealiseerde kosten per ministerie op het niveau van functies en economische categorieën niet volledig is;
- in het jaarverslag een uiteenzetting over de realisatie van de beleidsvoornemens ontbreekt.²⁰

2.4 Oordeel over financiële informatie

Oordeel

We zijn van oordeel dat de financiële informatie in de Jaarrekening 2013 van Sint Maarten niet voldoet aan de eisen die de CV stelt (zie tabel 1).

We signaleren ernstige en omvangrijke tekortkomingen in de interne controle en daarmee in het financieel beheer. Bij alle ministeries is er sprake van ontoereikende interne controleprocedures. Dit heeft geleid tot materiële fouten en onzekerheden in de jaarrekening en omvangrijke begrotingsover- en onderschrijdingen. Volgens ons is het van essentieel belang dat de processen betreffende de lonen en salarissen, de inkoop van goederen en diensten, de subsidieverstrekking, de belastingopbrengsten en de opbrengsten wegens vergunning verstrekking op orde zijn en worden gevolgd. We zijn van oordeel dat dit een hoge prioriteit verdient. Zonder een goed werkende interne organisatie blijft onzekerheid bestaan over juistheid en volledigheid van kosten en opbrengsten en blijft het risico aanwezig dat de accountant geen goedkeurende controleverklaring kan afgeven.

Ook bestaan er onzekerheden als gevolg van het ontbreken van informatie die nodig is om de jaarrekening te kunnen controleren. We zijn van oordeel dat het ontbreken van informatie (documenten, specificaties, onderbouwingen e.d.) vermijdbaar en verwijtbaar is.

Naar ons oordeel zijn de meeste fouten en onzekerheden eenvoudig op te lossen. Dit betekent dat verwacht mag worden dat de jaarrekening binnen een redelijke termijn van enkele jaren geen fouten en onzekerheden meer bevat.

2.5 Tekortkomingen balansposten

Uit ons onderzoek blijkt dat onzekerheid bestaat over de waardering en het bestaan van verschillende balansposten. Dit is in veertien gevallen veroorzaakt doordat informatie ontbrak die voor de controle van de balansposten noodzakelijk is. In tabel 3 is een overzicht gegeven van de betreffende balansposten en welke informatie ontbreekt.

¹⁸ In de artikelen 18, 29, 30 is een opsomming gegeven van de onderdelen waaruit de jaarrekening moet bestaan. Volgens artikel 17 dienen deze vervolgens door de minister van Financiën te worden vastgesteld.

¹⁹ CV (artikel 23 en 20).

²⁰ CV (artikel 32).

Tabel 3 - Overzicht van balansposten die vanwege ontbrekende informatie niet konden worden gecontroleerd

Nr.	Balanspost	Ontbrekende informatie
1.	Materiële vaste activa	Op de balanspost sluitende activastaat
2.	Deelnemingen	Jaarrekeningen 2013
3.	Langlopende vorderingen, studieleningen	Specificatie van de vorderingen
4.	Langlopende vorderingen	Landsverordening en leningsovereenkomst
5.	Debiteuren	Op de balanspost sluitende specificatie
7.	Overige vorderingen	Op de balanspost sluitende specificaties, documentatie of inzicht betreffende de afwikkeling
8.	Banktegoed VDSM	Bankstatement
9.	Voorraad kasgeld Criminaliteitsbestrijdingsfonds	Een specificatie van de vermindering
10.	Eigen vermogen, vermindering	Onderbouwing van de hoogte
11.	Voorziening Deelnemingen	Jaarrekening 2013 van 2 deelnemingen
12.	Crediteuren	Op de balanspost sluitende specificatie
13.	Overige kortlopende schulden	Registratie waarborgsommen, op de balanspost sluitende specificaties
14.	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	Besluitenlijsten en/of notulen vergaderingen Ministerraad

We zijn van oordeel dat het ontbreken van informatie (documenten, specificaties, onderbouwingen e.d.) vermijdbaar en verwijtbaar is. We dringen erop aan om in het vervolg te zorgen voor voldoende controle-informatie.

Langlopende vorderingen – Sint Maarten Postal Services N.V.

Aan Sint Maarten Postal Services N.V. (SMPS) is een bedrag van NAF 2.000.000 betaald en verantwoord als een langlopende vordering, zonder dat een leningsovereenkomst met de SMPS is aangegaan. Omdat een Landsbesluit ontbreekt is sprake van een onrechtmatig handelen.²¹

Liquide middelen

Onder de balanspost Liquide middelen is kasgeld verantwoord tot een bedrag van NAF 293.000. Van dit bedrag heeft NAF 220.000 betrekking op middelen van het Criminaliteitsbestrijdingsfonds. Uit ons onderzoek blijkt dat het niet om aanwezig kasgeld gaat. Het betreft kasopnames van de bankrekening van de Criminaliteitsbestrijdingsfonds. De rechtmatige besteding van deze gelden kon niet worden aangetoond aan de hand van opdrachtbonnen, ontvangstbevestigingen, facturen en dergelijke. Dit betekent dat het

²¹ CV (artikel 46).

risico bestaat dat uitgaven voor een bedrag van NAF 220.000 onrechtmatig zijn. We adviseren om een onderzoek in te stellen naar de rechtmatige besteding van deze gelden.

Verder zijn onder de balanspost Liquide middelen deposito's verantwoord tot een bedrag van NAF 10 miljoen. Een deposito van NAF 6 miljoen is ten onrechte niet in 2013, maar in 2014 verantwoord.

Vorzieningen

Op de balans zijn per 31 december 2013 de volgende twee voorzieningen opgenomen:

Tabel 4 - Specificatie voorzieningen

Nr.	Vorzieningen (in NAF)	2012	2013
1.	Algemeen pensioenfonds	58.762.000	11.674.000
2.	Deelnemingen	16.960.000	14.976.000
Totaal		75.722.000	26.650.000

Algemeen Pensioenfonds Nederlandse Antillen

Het aandeel van Sint Maarten in de boedel van het Algemeen Pensioenfonds Nederlandse Antillen (APNA) bedraagt NAF 290,8 miljoen.²² Aan Sint Maarten was als voorschot reeds NAF 291,6 miljoen betaald, zodat een schuld bestaat van NAF 0,8 miljoen. Dit bedrag is onder de voorzieningen Algemeen Pensioenfonds (APS) verantwoord. In 2013 is het verschil met het in eerdere jaren voorziene bedrag aan de voorziening APS onttrokken en ten gunste van de Gewone Dienst verantwoord.

De voorziening voor niet geregistreerde deelnemers bedraagt ultimo 2013 NAF 11 miljoen. Een onderbouwing van de hoogte van deze voorziening ontbreekt. Verder zal er mogelijk een correctie plaatsvinden van de berekende pensioenpremie (25% in plaats van de in rekening gebrachte 22% premie). Dit betekent dat er onzekerheid bestaat over de hoogte van de voorziening.

De omvang van de verplichting van Sint Maarten om aan gepensioneerde ambtenaren jaarlijks een duurtetoeslag en VUT uit te keren is tot op heden niet in kaart gebracht. Voor deze verplichting, die in het verleden is ontstaan, moet volgens de CV een voorziening worden getroffen.²³ Deze voorziening is niet in de Jaarrekening 2013 opgenomen.

Voorziening Deelnemingen

Het negatieve eigen vermogen van C-Post International NV bedraagt eind 2013 NAF 4,4 miljoen, terwijl de getroffen voorziening in de Jaarrekening 2013 NAF 2,7 bedraagt. Op grond van de waarderingsgrondslagen is dit NAF 1,7 miljoen te laag.

²² Eindversie van het Rapport boedelverdeling per 9 oktober 2010 van het APNA d.d. 12 mei 2014.

²³ Artikel 29 (A.B. 2010 nr. 87).

Borgstellingen

Volgens een besluit van de Ministerraad staat Sint Maarten garant voor een lening van \$ 170.000 en twee erfpachtleningen van \$ 20.000. Deze borgstellingen zijn niet in de jaarrekening vermeld (Staat 9, Gewaarborgde geldleningen). Bovendien zijn we niet op de hoogte gesteld van deze borgstellingen en zijn bewijsstukken ervan niet bij ons ter registratie aangeboden. Dit had volgens de CV wel moeten gebeuren.²⁴

2.6 Oordeel over balansposten

Oordeel

We zijn van oordeel dat de informatie over de balansposten geen getrouw beeld geeft van de omvang van alle posten, als gevolg van bestaande onzekerheden. De toelichting biedt onvoldoende inzicht. Verder zijn we van oordeel dat het ontbreken van informatie die nodig is om de balansposten te kunnen controleren, vermijdbaar en verwijtbaar is.

2.7 Gewone Dienst

In tabel 5 is een overzicht opgenomen van de vier processen met het grootste financiële belang, waarvan het financieel beheer nog niet op orde is.

Tabel 5 - Overzicht van de processen waarvan financieel beheer niet op orde is

Processen	Bedrag in 2013 (NAf x 1 miljoen)	Aandeel in de totale lasten/opbrengsten
A. Personeelslasten	187,0	38%
B. Overige goederen en diensten en studiefinanciering	116,4	24%
C. Inkomenoverdrachten	86,1	18%
D. Kosten PP-kaarten	10,7	2%
Totaal A, B en C	400,2	80%
Totaal lasten	491,5	
E. Belastingopbrengsten	328,8	67%
F. Opbrengst vergunningen, casino's en loterij fees	15,4	3%
Totaal E + F	344,2	70%
Totale baten	491,0	

Het overzicht laat zien dat de processen waarvan het financieel beheer niet op orde is, betrekking heeft op 80% van de lasten en 70% van de baten. Dit betekent dat onzekerheid bestaat over de juistheid, de volledigheid en de rechtmatigheid van de lasten en baten. Dat wil onder andere zeggen dat de kans bestaat dat de werkelijke baten hoger zijn dan hetgeen in de Jaarrekening 2013 is verantwoord. Het is daarom aan te bevelen om de interne organisatie zodanig te verbeteren dat gewaarborgd wordt dat alle te realiseren baten ook daadwerkelijk worden gerealiseerd.

²⁴ Zoals bedoeld in Lv AR (artikel 43, lid 2).

In de Jaarrekening 2013 is in de toelichting op de kostenpost Goederen en diensten vermeld dat ten aanzien van het schoolvervoer een officieel beleid ontbreekt en dat het daardoor moeilijk is om de kosten van het schoolvervoer te kunnen controleren. Verder is vermeld dat de kosten van het verbruik van water en elektriciteit niet goed bewaakt en beheerst worden.

Ook bestaat er onzekerheid over de juistheid en de volledigheid van kosten en opbrengsten omdat in tien gevallen informatie ontbrak die voor de controle van de posten van de Gewone Dienst noodzakelijk is. In tabel 6 is een overzicht gegeven van de betreffende posten.

Tabel 6 – Overzicht van posten van de Gewone Dienst die vanwege ontbrekende informatie niet konden worden gecontroleerd.

Nr.	Post	Ontbrekende informatie
1.	Kosten ziektekostenverzekering ambtenaren	Financiële afrekening van de uitvoerende instantie
2.	Inkoop overige goederen en diensten	Onderliggende documenten, zoals bestelbonnen, ontvangstbevestigingen en huurcontracten
3.	Subsidieverstrekking	Aanvraagformulieren, financiële en niet-financiële verantwoording over de besteding
4.	Kosten PP-kaarten	Gecontroleerde verantwoording van de uitvoerende instantie
5.	Studiefinanciering	Documenten betreffende de verstrekking van studiebeurzen
6.	Belastingopbrengsten	Documentatie om de juiste rubricering te controleren
7.	Belastingopbrengsten	Documentatie om de aanpassingen in de opbrengstverantwoording te controleren
8.	Opbrengst vergunningen	Bestanden betreffende verstrekte vergunningen
9.	Opbrengst BT&P	Gecontroleerde jaarrekening 2012 en 2013
10.	Opbrengst loterijen	Documentatie over het aantal en de soort loterijen

We zijn van oordeel dat het ontbreken van informatie (documenten, specificaties, onderbouwingen e.d.) vermijdbaar en verwijtbaar is. We dringen erop aan om in het vervolg te zorgen voor voldoende controle-informatie.

Personeelsbeheer en -kosten

Het personeelsbeheer vraagt al jaren veel aandacht van de ministeries. Door ontbrekende en onvolledige personeelsdossiers, maar ook als gevolg van een ontoereikende administratieve organisatie kan de rechtmatigheid van de personeelslasten nog steeds niet worden vastgesteld. Zo bestaat de mogelijkheid dat mutaties in de salarisadministratie worden verwerkt zonder dat deze intern worden gecontroleerd. Verder wordt intern niet nagegaan of door de medewerkers een arbeidsprestatie wordt geleverd. Als gevolg hiervan bestaat onzekerheid over de rechtmatigheid, doelmatigheid en de juistheid van de verantwoorde personeelslasten.

We zijn van oordeel dat sprake is van een zeer ongewenste vermijdbare situatie en adviseert hoge prioriteit te geven aan het op orde brengen van de organisatie rond het proces van salarisbetalingen en rond het beoordelen van arbeidsprestaties.

Pensioenenbeheer

Volgens de Landsverordening Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten (Lv APS) moet het bestuur van het APS de vastgestelde jaarrekening, voorzien van een verklaring van een registeraccountant, en het jaarverslag vóór 1 november volgend op het jaar waarop ze betrekking hebben aan de minister van Financiën, de Bank en ons verzenden.²⁵ De jaarrekening 2011 van het APS is op 21 juni 2013 aan ons aangeboden en door ons gecontroleerd²⁶. We zijn van oordeel dat er aanzienlijke onzekerheden in de jaarrekening bestaan met betrekking tot de verdeling van de Boedelbalans voormalige Nederlandse Antillen, de volledigheid van de deelnemersadministratie en de onderbouwing van de grondslagen voor de berekening van de pensioenverplichtingen en de schuld aan het APC. Dat was de reden waarom wij ons onthielden van een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening. Ook konden wij niet concluderen dat de financiële positie van het APS per 31 december 2011 gezond was.

Op grond van artikel 18 van de Lv APS zijn wij in 2014 gestart met de controle van de jaarrekening 2012 van het APS. Deze jaarrekening is ons op 12 augustus 2014 aangeboden. Over de bevindingen zullen wij de Staten en de Minister separaat rapporteren.

Het APS heeft bij de minister van Financiën uitstel gevraagd voor het opstellen de jaarrekening 2013 tot 7 april 2015. Ten tijde van het schrijven van dit rapport had de minister van Financiën hierover nog geen beslissing genomen.

Criminaliteitsbestrijdingsfonds

In de Jaarrekening 2013 zijn de bankmutaties (ontvangst en betalingen) van het Criminaliteitsbestrijdingsfonds versnipperd verantwoord ten laste van de kostenplaatsen Meldpunt Ongebruikelijke Transacties, VDSM en Korps Politie. Hierdoor zijn kosten en opbrengsten van het fonds niet zichtbaar in de jaarrekening. In § 2.5 hebben we aangegeven dat kosten tot een bedrag van NAF 220.000 nog niet zijn gedekt door documenten waaruit de rechtmatige besteding blijkt. Voor zover we hebben kunnen nagaan zijn tot op heden in de begrotingen voor de dienstjaren tot en met 2013 geen inkomsten en bestedingen geraamd.

We maken ons grote zorgen over het financieel beheer van het fonds en bevelen aan om nader onderzoek in te stellen naar de rechtmatigheid van de bestedingen.

Kosten van de Veiligheidsdienst Sint Maarten (VDSM)

De kosten van de VDSM (NAF 2,7 miljoen) zijn in de jaarrekening 2013 verantwoord als kosten van het Stafbureau. Met het Stafbureau wordt de VDSM bedoeld.

De VDSM heeft het Ministerie van Financiën een overzicht van de kosten verstrekt. Aan de hand van onderliggende documenten heeft het Ministerie van Financiën de verantwoorde

²⁵ Lv APS (artikel 18, lid 7).

²⁶ Rapport n.a.v. de Jaarrekening 2011 APS, juli 2014.

kosten gecontroleerd. Het Ministerie van Financiën is momenteel in gesprek met de VDSM over het maken van afspraken over het financieel beheer.

Belastingopbrengsten

Ten opzichte van de Begroting 2013 zijn de belastingopbrengsten NAF 11,9 miljoen lager uitgevallen dan begroot (in 2012 NAF 16,3 miljoen lager). Met name de Winstbelasting is lager uitgevallen (NAF 7,5 miljoen; in 2012 NAF 16,3 miljoen). Ten opzichte van de opbrengst 2012 ligt de opbrengst 2013 een fractie hoger (NAF 1,4 miljoen of 0,4%).

In oktober 2014 hebben we een doelmatigheidsonderzoek gepubliceerd over de optimalisering van de belastinginkomsten. De uitkomsten van dat onderzoek bespreken we in § 3.4.

Overige opbrengsten

Bureau Telecommunicatie en Post (BT&P)

Aangezien Sint Maarten een financieel belang heeft in BT&P, heeft Sint Maarten het recht op een deel van de opbrengst. Op grond van de Landsverordening BT&P moet de directeur de jaarrekening en het verslag binnen zes maanden na afloop van het boekjaar aan de betreffende minister zenden.²⁷ Voor de Jaarrekening 2012 en 2013 kon de bijdrage aan Sint Maarten niet worden berekend, omdat de jaarrekening 2012 van het BT&P nog niet door de externe accountant is gecontroleerd en de jaarrekening 2013 van het BT&P nog niet is opgesteld.

We zullen in 2015 een onderzoek starten naar het BT&P.

Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS)

Sint Maarten ontvangt jaarlijks van de CBCS een zogenaamde Bank license fee²⁸. De volledigheid van deze opbrengst kan intern niet op volledigheid worden gecontroleerd, omdat een verklaring daarover van de accountant van de CBCS ontbreekt.

Correctie afschrijvingskosten

In 2013 zijn in het verleden verantwoorde afschrijvingskosten tot een bedrag van NAF 7,5 miljoen gecorrigeerd. Omdat het gaat om correctie van afschrijvingen van vóór 2013, diende de correctie rechtstreeks ten gunste van het Eigen vermogen plaats te vinden en niet ten gunste van het resultaat. Als gevolg hiervan is het resultaat volgens de Jaarrekening 2013 NAF 7,5 miljoen te hoog en de balanspost Eigen Vermogen te laag.

Resultaten Rechtmatigheidsonderzoek 2012

In onze rapporten bij de Jaarrekening 2011 en 2012 van het Sint Maarten (AR, 2011 en 2012) stelden we vast dat er risico's bestonden als gevolg van ontbrekende middelen, registraties, dossierstukken en wetgeving. We stellen vast dat deze risico's in 2013 nog steeds bestaan. Er zijn geen adequate beheersingsmaatregelen genomen.

---

²⁷ Artikel 19 (PB 2006, no. 69).

²⁸ Een 'Bank License fee' is een bedrag dat een financiële instelling die bancaire diensten uitvoert moet betalen aan de Staat.

Om er voor te zorgen dat de accountant in de toekomst een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening kan afgeven, zijn we van mening dat prioriteit moet worden gegeven aan het op orde brengen van het financieel beheer. We staan er op dat de minister van Financiën binnen zes maanden met een realistisch plan van aanpak komt, die ervoor moet zorgen dat binnen een termijn van enkele jaren de door ons geconstateerde tekortkomingen in het financieel beheer zijn opgelost

2.8 Oordeel over Gewone Dienst

Oordeel
<p>We zijn van oordeel dat het financieel beheer en materieel beheer van ministeries in 2013 niet op orde is. Dit heeft geleid tot materiële fouten en onzekerheden in de Gewone Dienst. De bestaande onzekerheden hebben, net als in 2012, betrekking op nagenoeg alle kosten en opbrengsten.</p> <p>We zijn van oordeel dat:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Te weinig concrete stappen zijn genomen om de oorzaken van de onzekerheden weg te nemen;
• De minister van Financiën binnen zes maanden met een realistisch plan van aanpak moet komen, die ervoor moet zorgen dat binnen een termijn van enkele jaren de door ons geconstateerde tekortkomingen in het financieel beheer zijn opgelost. <p>Verder zijn we van oordeel dat het ontbreken van informatie die nodig is om kosten- en opbrengstenposten te kunnen controleren, vermijdbaar en verwijtbaar is.</p>

3 BEDRIJFSVOERING

Ministeries dienen de sturing en beheersing van bedrijfsprocessen goed uit te voeren en zo 'in controle' te zijn. We zijn nagegaan in hoeverre de ministeries daarin geslaagd zijn door de informatie hierover in de Jaarrekening 2013 te beoordelen, evenals de uitvoering van de verschillende verbeterplannen ten behoeve van het financieel beheer. Hierbij hebben we gebruik gemaakt van onze eigen rapportages, de rapportages van Binnenlandse Zaken Aangelegenheden Koninkrijk (BAK), van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft), van de SOAB en van de Uitvoeringsorganisatie Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen (USONA).

3.1 Jaarrekening 2013 over bedrijfsvoering

De minister van Financiën concludeert over de bedrijfsvoering in de Jaarrekening 2013 dat drie jaar na het verkrijgen van autonome status er nog veel moet gebeuren. In termen van economische groei zou Sint Maarten het volgens de minister het redelijk doen, zo zouden er geen omvangrijke financieringstekorten bestaan. Een van de grootste knelpunten voor Sint Maarten is volgens de minister het feit dat de overheidsfinanciën onder druk staan, omdat de belastingontvangsten achterblijven bij de economische groei.

We zijn het met de minister eens dat een van de grootste uitdagingen voor Sint Maarten het verhogen van de compliance is. Vorig jaar stelden we vast dat de uitvoering van enkele belangrijke projecten pas plaatsvindt in 2013 en 2014, zoals het uitblijven van een beslissing over het nieuwe geautomatiseerd Belastingstelsel, terwijl dit de belangrijkste 'tool' was/is om de compliance op Sint Maarten te verhogen. Dat een goed functionerende Belastingdienst essentieel is blijkt uit het feit dat ondanks de geleverde inspanningen in de afgelopen drie jaar de kosten van heffing en inning licht zijn gestegen en de compliance naar schatting behoorlijk is gedaald (zie verder § 3.4).

3.2 Samenwerkingsprogramma IVB

Na het afronden van Samenwerkingsprogramma Bestuurlijke Ontwikkeling 2002-2007, is in mei 2008 het *Samenwerkingsprogramma Institutionele Versterking Bestuurskracht 2008-2012* (IVB) gestart. De doelstellingen waren het bevorderen van de staatkundige transitie van Sint Maarten naar land binnen het koninkrijk en een duurzaam, deugdelijk bestuur waarborgen. In het IVB programma waren vier programmalijnen afgesproken:

1. Versterken van het ambtelijk apparaat en bestuur.
2. Zorgen voor goede financiële positie.
3. Vergroten kwaliteit wet- en regelgeving.
4. Modernisering overheid.

BAK geeft in de *Jaarrapportage IVB programma Sint Maarten 2013* (BAK, 2013) aan de projecten binnen deze programmalijnen één of meerdere keren een verlenging van de looptijd nodig hebben gehad om de beoogde resultaten te kunnen realiseren. Het IVB richt zich op de capaciteitsversterking van instituties, ambtenaren en bestuurders. Het gelijktijdig opbouwen van deze capaciteit zou volgens BAK een complex proces zijn dat meer tijd kost dan aanvankelijk was ingeschat.

Het jaar 2013 stond volgens BAK voornamelijk in het teken van uitvoering van lopende projecten, opstarten van de laatste deelprojecten binnen Opbouw Land en het aangaan van de laatste verplichtingen. Ook is er in de loop van 2013 volgens BAK herhaaldelijk gekeken naar waar er nog restgelden zaten binnen de projecten en binnen bestaande verplichtingen. Van het totale budget van NAF 30,3 miljoen is ongeveer NAF 8 miljoen nog niet besteed. Dit zal volgens BAK in 2014 moeten gebeuren.

We zijn kort nagegaan in hoeverre door de geplande inspanningen tot en met 2013 de vier programmalijnen van het IVB ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd en de eventuele effecten daarvan. Voor zover we hebben kunnen nagaan is het IVB ook in 2013 nog niet in definitieve vorm behandeld door de Ministerraad en dus nog niet aangeboden aan de Staten. Zoals vorig jaar aangegeven is de Ministerraad echter wel meermaals over geïnformeerd. Het vaststellen van het programma en afspraken tijdens diverse "heroverwegingen" was aan het zogenaamde "ministerieel overleg" (niet aan de Ministerraad, die keuren de projectvoorstellen alleen goed). De ministers van Sint Maarten spreken in dat overleg met (een vertegenwoordiger van) de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. USONA is ook aanwezig in dat overleg. Voorst heeft jaarlijks overleg plaats gevonden tussen de Ministerraad en het SONA-bestuur. Daarin worden aanpassingen van prioriteiten op programmaniveau en voortgang op projecten besproken. Ten slotte heeft BAK jaarlijks een separate presentatie verzorgd over IVB programma.

Tabel 7 – Realisatie en effect van de vier programmalijnen IVB

Programmalijnen IVB 2008-2012	Realisatie en effect
1. Versterken van het ambtelijk apparaat en bestuur	a. De geplande capaciteitsuitbreiding bij de beleidssectoren heeft plaatsgevonden. Daarmee is het algemene probleem van voldoende gekwalificeerd personeel nog niet opgelost. Hiervoor zijn aanvullende maatregelen nodig.
	b. De ondersteuning aan de Eilandsraad is versterkt door de opbouw van de Hoge Colleges van Staat. Het betrekken van burgers bij de besluitvorming is niet van de grond gekomen.
	c. De vakgerichte trainingen worden in juni 2014 afgerond. De training aan Eilandsraadsleden en secretariaat worden steeds uitgesteld. Ook hier geldt dat niet alle ambtenaren en bestuurders nu voldoende gekwalificeerd zijn.
	d. Er is een integriteitsbeleid voor ambtenaren en bestuurders ontwikkeld. Deze is nog niet geïmplementeerd. Ook hier speelt de werving van voldoende gekwalificeerd personeel voor het aankomende Bureau Integriteit parten.
2. Goede financiële positie	e. Er is een concern controller aangesteld, maar daarmee is (zeker gezien ons oordeel over het financieel- en materieel beheer) nog geen Concern Control gerealiseerd.
	f. Er is een afdeling Fiscale Zaken opgesteld. Van de vijf fte worden nu twee fte vervuld. Er is nog geen Begrotingsinspectie opgericht.
	g. Het financieel administratiesysteem is uitgebreid, maar heeft de financiële administratie nog niet naar een hoger niveau geholpen.
	h. Er is nog geen beslissing genomen over welk geautomatiseerd belastingstelsel het huidige stelsel moet vervangen.
	i. Het opzetten van een Nieuwe Belasting Dienst Sint Maarten is niet gelukt. Zie ook § 3.4.
3. Kwaliteit wet- en regelgeving	j. Er zijn momenteel drie wetgeversjuristen verworven voor een periode van drie jaar. Onduidelijk is met hoeveel fte men oorspronkelijk de wetgevingscapaciteit wilde versterken en of dit voldoende zou zijn om alle werkzaamheden te verrichten.
	k. Het herschrijven en vertalen van de wetgeving is in oktober 2013 afgerond

Programmalijnen IVB 2008-2012	Realisatie en effect
	<p>en er is een database voor opgezet.</p> <p>l. In 2013 en 2014 had de opleiding Wetgevingsjurist 22 deelnemers waarbij 2 juristen per ministerie aanwezig waren. De opleiding Overheidsrecht had 23 deelnemers, ook hier van elk ministerie minimaal 2 juristen. De gouverneur was ook vertegenwoordigd met 1 deelnemer.</p>
4. Modernisering overheid	<p>m. De digitalisering van het archief Burgerzaken is eind 2012 afgerond. Het beveiligd transportsysteem voor waarde documenten is in het derde kwartaal van 2013 gerealiseerd (zij het met NAF 63.000 aan meerwerk). Ten slotte zijn in 2013 ook de paspoortscanners op de luchthaven geïntroduceerd.</p> <p>n. Het stroomlijnen van de basisregistraties is door onderschatting van de omvang van het probleem en een geschil met de leverancier tijdelijk stopgezet en is in september 2013 opnieuw gestart (zie verder § 3.4). Ook het project <i>Education Management Information System</i> loopt stroef en zal naar verwachting pas in juni 2014 worden opgeleverd. De introductie van Burgerservicenummers heeft nog niet plaatsgevonden. Wel is er voor digitale aangifte van inkomstenbelasting een soort van DigiD²⁹ geïntroduceerd.</p> <p>o. Met het operationeel worden eind 2013 van de Public Service Center in Simpson Bay Fish Market en met de inrichting van diverse Microsoft oplossingen op het gebied van datakoppelingen, klantrelatiemanagement en websitebeheer zou een onomkeerbare verbetering in de informatievoorziening van St. Maarten zijn bewerkstelligd. Dit laatste project wordt in juni 2014 afgerond.</p>

Na intensieve analyse van de projectbudgetten van het gehele IVB programma is door het ministerie een berekening gemaakt van de beschikbare restgelden. Op basis van deze berekening is aan de hand van een aantal ingediende projectvoorstellen een zestal projecten gekozen voor uitvoering in 2013 en twee in 2014:

1. Het project *Opschonen Bestanden Burgerzaken Sint Maarten* (start in september 2013 en looptijd circa negen maanden).
2. Het project *Bureau Intellectuele Eigendom* (gestart en looptijd circa 13 maanden).
3. Het project *Gaming Control Board* (gestart in 2013 en looptijd circa 10 maanden).
4. Het project *Opzet National Accounts Statistics* (opgestart en looptijd circa 12 maanden).
5. Het project *Kerntaken analyse* (SOAB is startklaar en looptijd circa 12 maanden).
6. Het project *Versterking Wetgevingscapaciteit* (training Beleidsjuristen aan Academie van Overheidsjuristen in Den Haag).
7. Extra ondersteuning voor het *EMIS project* (start in 2014).
8. Een onderzoek naar de kwaliteit van het democratisch apparaat, integriteit, bestuur en maatschappelijke kenmerken en beleving (start in het eerst kwartaal van 2014).

Daarnaast zal BAK zich voorbereiden op de IVB-programma evaluatie die begin 2015 zal plaatsvinden.

Vorig jaar stelden we vast dat de uitvoering van enkele belangrijke projecten pas plaatsvindt in 2013 en 2014, zoals het uitblijven van een beslissing over het nieuwe geautomatiseerd Belastingstelsel, terwijl dit een belangrijke 'tool' was/is om de

²⁹ In Nederland bestaat een DigiD uit een gebruikersnaam en een wachtwoord, waarmee burgers zich op internetpagina's van overheidsinstellingen kunnen legitimeren.

compliance op Sint Maarten te verhogen. We stellen vast dat deze belangrijke beslissing ook in 2013 nog niet genomen is. Dit in combinatie met het mislukken van het opzetten van de Nieuwe Belasting Dienst Sint Maarten en de problemen met het vinden van voldoende gekwalificeerd personeel (zie verder § 3.4) maakt de uitdaging om de compliance op Sint Maarten te verhogen volgens ons een bijna onmogelijke opgave.

3.3 Verbeterplan PEFA

Het Cft houdt toezicht op het financieel beheer van de landen Curaçao en Sint Maarten en op de verbeteringen die daarin worden nagestreefd. Voor het opheffen of inperken van het financieel toezicht na 10 oktober 2015 is het van belang dat niet alleen is voldaan aan de financiële normen voor de begroting, maar dat ook het financieel beheer op orde is. Het Cft hanteert het zogenaamde PEFA-framework³⁰ om het financieel beheer van een land te toetsen. Het PEFA-framework bestaat uit 28 indicatoren (met één of meerdere subindicatoren) onderverdeeld naar zes deelgebieden binnen het financieel beheer.

Uit de eerste PEFA-inventarisatie van 11 oktober 2011 (Cft, 2011), ook wel de nulmeting genoemd, bleek dat het financieel beheer bij Sint Maarten nog niet op orde was en is een vijfjarig verbeterplan opgesteld. In ons *Rechtmatigheidsonderzoek 2011* (AR, 2012) stelde we vast dat het Ministerie van Financiën de vooraf vastgestelde tussentijdse ambities in het vijfjarig verbeterplan PEFA had losgelaten en eerst voor het zogenaamde 'laaghangend fruit' ging. Hoewel we begrip hadden voor deze werkwijze, ontstond hierdoor volgens ons het risico dat bepaalde indicatoren over het hoofd zouden worden gezien, dan wel in een latere fase niet tijdig meer gerealiseerd zouden kunnen worden. Uit de derde PEFA-inventarisatie (Cft, 2013) van oktober 2013 bleek dat financieel beheer op Sint Maarten vrijwel ongewijzigd was ten opzichte van de eerste inventarisatie. De grote zorgpunten bleven volgens de Cft de salaris- en financiële administratie, de belastingoplegging en inning en de openbare aanbestedingen. Verder zag Cft geen verbetering bij onder andere het toezicht vanuit de Staten, de behandeling van rapporten van de Algemene Rekenkamer, het beleidsmatige begrotingen en samenwerking tussen departementen en politieke sturing bij het tot stand komen van de begroting. Wel zou de begroting volgens het Cft transparanter en toegankelijker zijn geworden en een steeds betere voorspeller zijn van publieke uitgaven en ontvangsten. Uit de vierde concept PEFA-inventarisatie (Cft, 2014) blijkt volgens Cft dat Sint Maarten nog substantiële verbeteringen moet realiseren om de doelstellingen die het heeft opgesteld voor 2015 te behalen. Van de 28 hoofdindicatoren heeft Sint Maarten:

- vijf hoofdindicatoren die al het implementatieniveau hebben bereikt waarbij het financieel beheer op orde is;
- twaalf hoofdindicatoren die nog de nodige verbeteringen behoeven om het financieel beheer op orde te krijgen;
- elf hoofdindicatoren die een bedenkelijk implementatieniveau hebben in relatie tot het gestelde ambitieniveau dan wel in relatie tot het minimumniveau waarbij gesteld kan worden dat het financieel beheer op orde is.

³⁰ Performance Measurement Framework van de werkgroep Public Expenditure and Financial Accountability.

Van de voornoemde elf hoofdindicatoren die twee niveaus achterlopen dan wel het ambitieniveau boven het minimumniveau zijn gesteld, zijn er volgens het Cft zes publieke financiële managementfuncties die van hoog belang zijn voor een gedegen financieel beleid. Het Cft raadt aan om in ieder geval ten aanzien van onderstaande hoofdindicatoren verdere verbetermaatregelen te nemen:

Tabel 8 – Zes PEFA-hoofdindicatoren volgens Cft van hoog belang

Nr.	Beschrijving hoofdindicatoren
2.	Realisatie van de uitgaven t.o.v. goedgekeurde departementale begrotingen
4.	Achterstallige betalingen
9.	Inzicht in financiële risico's zbo's en overheidsvennootschappen
11.	Deelname aan jaarlijks begrotingsproces
22.	Frequentie en tijdigheid van financiële af- en aansluitprocedures
29	Reikwijdte, naleving en toezicht op corporate governance

We stellen op basis van de vierde PEFA-inventarisatie vast dat, ten opzichte van de vorige inventarisatie, van de 28 indicatoren er zeven indicatoren zijn verbeterd en er drie indicatoren zijn verslechterd. Bij de resterende indicatoren zijn volgens het Cft geen wijzigingen ten opzichte van 2012 (zie bijlage 3). We zijn het, net als vorig jaar, niet altijd eens met de 'eigen' PEFA-scores van ministeries op bepaalde hoofdindicatoren. In de onderstaande figuur hebben we onze inschatting van de betreffende hoofdindicatoren weergegeven.

Tabel 9 – PEFA-score versus onze inschatting

Nr.	Beschrijving hoofdindicatoren	PEFA-score	Onze inschatting
1.	Realisatie van de uitgaven t.o.v. goedgekeurde begroting van het land	C in 2013	Nog geen C gezien de onrechtmatigheidsfouten in tabel 1. Bovendien in 2011 slechter dan in 2012 en toch in beide jaren een B-score.
3.	Realisatie van de inkomsten t.o.v. goedgekeurde begroting van het land	B sinds 2012	Nog geen B gezien de onrechtmatigheidsfouten in tabel 1.
6.	Volledigheid van informatie in begrotingstoelichting	B sinds 2010	Geen B, maar D- aangezien een toelichting per beleidsdoelstelling ontbreekt (als die al zijn vastgesteld).
12.	Beleidsmatige meerjarenramingen	C+ sinds 2011	Nog geen C+ aangezien hier maar zeer beperkt sprake van is en over de jaren heen juist verslechterd.
20.	Interne procedures financiële administratie	C sinds 2013	Nog geen C aangezien de SOAB negatief oordeelt over de interne procedures rondom aanbestedingen, revenu voor concessies, subsidieverlening en werkvergunningen. De

Nr.	Beschrijving hoofdindicatoren	PEFA-score	Onze inschatting
			interne procedures rondom debiteuren-crediteuren zijn wel verbeterd.
26.	Reikwijdte, aard en aanbevelingen externe controle door de Algemene Rekenkamer	B+ in 2013	Een B-score (rapporteren voor eind augustus) is alleen mogelijk indien de jaarrekening meteen door de Ministerraad geaccordeerd zou worden. Dit is vooralsnog niet realistisch. Ons inziens is het nastreven van een C-score (rapporteren voor eind december) voorlopig het hoogst haalbare.

Voor de eerste en derde hoofdindicator kan het verschil van inschatting veroorzaakt worden doordat de systematiek van PEFA geen rekening houdt met getrouw- en rechtmatigheidsfouten. Verder speelt mee dat de PEFA-inventarisatie een zelfevaluatie betreft. De opgegeven PEFA-scores geven grotendeels de eigen inschattingen van de ministeries weer. Dat ook het Cft het niet altijd eens is met deze 'eigen' PEFA-scores blijkt uit diens oordeel over de tweede hoofdindicator (realisatie van de uitgaven t.o.v. goedgekeurde departementale begrotingen). Hoewel de ministeries zichzelf voor 2013 een C score geven (wat ook het ambitieniveau is voor 2015), is het Cft van mening dat deze indicator behoort tot één van de elf hoofdindicatoren die twee niveaus achterlopen dan wel waarvoor het ambitieniveau boven het minimumniveau zijn gesteld en raad aan verdere verbetermaatregelen te nemen.

3.4 Resultaten doelmatigheidsonderzoek Optimalisering Belastinginkomsten

Uit ons doelmatigheidsonderzoek *Optimalisering Belastinginkomsten* van oktober 2014 (AR, 2014) bleek ten eerste dat het niet duidelijk was op welke wijze de oorspronkelijke vijf beleidsdoelstelling om de belastingopbrengsten te optimaliseren³¹ zich tot elkaar verhielden en welke prioritering ze onderling hadden. Het her onderverdelen van de beleidsdoelstellingen maakte de zaken er niet duidelijker op. Dit werd bevestigd door de grote discrepantie die we aantreffen tussen de inhoud van de begrotingen van de afgelopen drie jaren en de realiteit van de alledaagse operatie bij de Belastingdienst en afdeling Fiscale Zaken.

Ten tweede kwamen we tot de conclusie dat niet alle maatregelen om de vijf oorspronkelijke beleidsdoelstellingen ter optimalisering van de belastinginkomsten waren geïmplementeerd en gerealiseerd. Er was niet of nauwelijks aandacht geweest voor de harmonisering van het belastingstelsel met Frans Sint Maarten, de eliminatie van free-riders en de herziening van de Tax Holiday faciliteiten.

Ten derde constateerde we dat ondanks alle externe inhuur, uitgebrachte rapporten en adviezen, de wezenlijke punten ter versterking van de organisatie van de Belastingdienst niet waren gerealiseerd. De Inspectie, de Ontvanger en Controle en Opsporing werken nog

³¹ De oorspronkelijk vijf doelstellingen uit de Begroting 2011 ter optimalisering van de belastinginkomsten zijn: (1) verbetering heffing en inning, (2) vereenvoudiging belastingstelsel, (3) harmonisatie belastingstelsel met Frans Sint Maarten, (4) vergroten compliance en eliminatie free-riders en (5) herziening Tax Holiday faciliteiten.

steeds als op zichzelf staande eilandjes. Mensen, middelen (waaronder huisvesting) en systemen waren niet geïntegreerd. Bovendien zijn door Sint Maarten nog geen nadere regels vastgesteld waarop aanbestedingen dienen te worden verricht en uitgevoerd.³² Hierdoor is niet geborgd dat de aanbestedingen transparant, objectief en non-discriminatoire worden uitgevoerd, en is niet gedefinieerd wanneer in het kader van het algemeen belang mag worden afgeweken.

We vreesden, en ook de Belastingdienst zelf, dat zonder het structureel oplossen van de personele tekortkomingen ook het volgende verbeterplan (het nog niet vastgestelde *Plan van Aanpak project Integratie en Versterking Belastingdienst Sint Maarten* van mei 2014) niet tot volle uitvoering zou komen omdat de noodzakelijke mensen daarvoor ontbreken. Wel waren we het eens met de visie van dit nieuwe Plan van Aanpak: eerst de organisatorische hervorming afronden alvorens de fiscale hervorming (aanpassing, vereenvoudiging belastingstelsel) op te pakken.

Dat een goed functionerende Belastingdienst essentieel is bleek uit het feit dat ondanks de geleverde inspanningen in de afgelopen drie jaar de kosten van heffing en inning licht waren gestegen en de compliance naar schatting behoorlijk was gedaald. Verder was de opbrengst van de controle-activiteiten zeer lastig vast te stellen doordat systemen niet op elkaar aansloten en er geen overall-overzicht was. Hierdoor was het niet mogelijk om antwoord te geven op de vraag of de kosten van de hieraan bestede geldbedragen zich verhouden tot de begrote kosten. Daarvoor zou de minister van Financiën eerst voor deugdelijk en controleerbaar inzicht moeten zorgen.

Ten slotte had de minister van Financiën de Staten, naar ons weten, de afgelopen drie jaar niet op de hoogte gesteld van de wijze waarop de maatregelen om de bovengenoemde doelstellingen waren geïmplementeerd en gerealiseerd en tegen welke kosten. Evenmin hadden de Staten, naar ons weten, in deze periode de minister hiervoor ter verantwoording geroepen.

3.5 Hoofdconclusies bedrijfsvoering

We zijn het met de minister eens dat een van de grootste uitdagingen voor Sint Maarten het verhogen van de compliance is. Het uitblijven van een beslissing over het nieuwe geautomatiseerd Belastingstelsel en van het vinden van voldoende gekwalificeerd personeel maakt van deze uitdaging volgens ons een bijna onmogelijke opgave. Dat een goed functionerende Belastingdienst essentieel is blijkt uit het feit dat ondanks de geleverde inspanningen in de afgelopen drie jaar de kosten van heffing en inning licht zijn gestegen en de compliance naar schatting behoorlijk is gedaald.

Wat betreft de verschillende verbeterplannen ten behoeve van het financieel beheer (IVB en PEFA) stellen we vast dat deze, ook nu ze bijna ten einde lopen, niet in definitieve vorm zijn behandeld door de Ministerraad of zijn aangeboden aan de Staten. En hoewel bepaalde aspecten van de verbeterplannen redelijk voortvarend zijn uitgevoerd, is dit niet het geval voor enkele zeer belangrijke aspecten zoals de vorming van een nieuwe Belastingdienst, de

---

³² Zoals voorgeschreven in de CV (artikel 47, lid 6).

betrouwbaarheid van de begroting en de controle hierop door de Staten. We zijn het dan ook, net als de Cft, niet altijd eens met de 'eigen' PEFA-scores van de ministeries.

3.6 Aanbevelingen bedrijfsvoering

- De verschillende verbeterplannen ten behoeve van het financieel beheer met voortvarendheid af te ronden, en daarbij met name aandacht te hebben voor de belangrijkste aspecten zoals de opzet van de nieuwe Belastingdienst, een betrouwbare begroting en de controle daarop door de Staten..
- Over de voortgang van de uitvoering van de verschillende verbeterplannen aan de Staten te rapporteren en de SOAB onderzoek te laten doen naar de getrouwheid (juistheid, volledigheid en toereikendheid van de toelichting) hiervan.
- *Het Plan van Aanpak Project Integratie en Versterking Belastingdienst Sint Maarten* officieel vast te stellen en direct over te gaan naar SMART+C uitwerking en uitvoering hiervan.
- Nadere regels vast te stellen waarop aanbestedingen moeten worden verricht en uitgevoerd.

3.7 Oordeel over financieel beheer en materieel beheer

Oordeel

We zijn van oordeel dat het financieel beheer en materieel beheer van ministeries in 2013 niet op orde is. De ministeries zijn niet 'in controle' wat betreft hun bedrijfsvoering.

4 BELEIDSINFORMATIE

In het verslag bij de jaarrekening verantwoord de minister van Financiën zich over de kosten van de beleidsprestaties en de daarmee bereikte resultaten. We zijn nagegaan in hoeverre de minister daarin in 2013 geslaagd is. Daarnaast hebben we dit jaar de subsidies onder de loep genomen. We zijn nagegaan op welke wijze ontvangende instellingen over diens verrichte activiteiten, kosten, resultaten en effecten aan de betreffende ministers rapporteren en wat de minister van Financiën vervolgens hierover heeft opgenomen in het verslag³³. Tevens zijn we nagegaan of de Algemene subsidieverordening voldoende waarborg biedt voor een doelmatige besteding en toetsing daarvan. We eindigen dit hoofdstuk met een aantal praktische adviezen die het evalueren van subsidies (als proces) in de toekomst kunnen vergemakkelijken en die de kwaliteit en bruikbaarheid van het eindresultaat (de evaluatie zelf) ten goede kunnen komen.

4.1 Verslag bij de Jaarrekening 2013

Sinds het uitkomen van de eerste jaarrekening van het Land Sint Maarten in 2011, hebben we de ministeries en de Staten er jaarlijks op gewezen dat volgens de CV (zie § 1.1) in de jaarrekening een uiteenzetting moet worden opgenomen over de realisatie van de beleidsvoornemens. De minister van Financiën geeft hierover in het Verslag bij de Jaarrekening 2013 slechts aan dat dit proces momenteel nog steeds niet geheel naar behoren verloopt. De beleidsbegroting zou binnen alle ministeries wel de aandacht hebben, maar als land zouden ze nog in een leercurve zitten.

We hebben deze leercurve maar beperkt kunnen vaststellen en het heeft nog niet geresulteerd in een beleidsmatige begroting of verantwoording daarover. Ondanks dat de minister van Financiën in 2012 toegaf dat het bepalen en vaststellen van beleid van algemeen belang is voor de verdere voortgang van Sint Maarten, bevatten zowel de Begroting 2013 als de Jaarrekening 2013 bijna geen informatie over de ambities en realisatie van de beleidsinzet van de verschillende ministeries. We wijzen er wederom op dat de Staten hierdoor niet in staat zijn hun wettelijke taak, het beoordelen van de resultaten van gevoerd beleid en beheer, uit te voeren.

4.2 Verantwoording over subsidies

Het verstrekken van subsidies is een instrument dat de overheid kan inzetten om beleidsdoelen te realiseren. Het is belangrijk voor de overheid om na verloop van tijd te weten welke subsidies het gewenste maatschappelijke effect realiseren, en welke niet. Zeker aangezien het om een aanzienlijk bedrag gaat wat de overheid jaarlijks aan subsidies uitkeert. In de Begroting 2013 was voor 2013 circa NAF 87,0 miljoen gereserveerd voor subsidies. Uiteindelijk is in 2013 volgens de Jaarrekening 2013 voor circa NAF 78,2 miljoen aan subsidies uitgekeerd aan 58 instellingen (inclusief scholen, exclusief overdrachten).

³³ Zoals bedoeld in artikel 32 van de CV.

Tabel 10 – Begroot, gerealiseerd en door ons onderzochte subsidies in 2013

STAAT 14	Begroting	Realisatie	Onderzocht
Algemene zaken*	2.320.000	1.326.000	0
Justitie	3.141.000	2.816.000	1.031.000
Toerisme, Economische Zaken Transport en Telecommunicatie	1.600.000	1.290.000	1.202.000
Volksgesondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid	4.798.000	3.695.000	580.000
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Milieu en Infrastructuur	751.000	1.098.000	867.000
Onderwijs, Cultuur, Jeugd en Sportzaken (excl. scholen)	8.911.000	5.770.000	4.673.000
	21.521.000	15.995.000	8.353.000
Scholen~	65.459.000	62.681.000	0
Totaal	86.980.000	78.676.000	8.353.000

De door ons onderzochte subsidies betreffen de gerealiseerde subsidies. Verder betekent * dat dit bedrag niet is meegenomen in ons onderzoek en betekent ~ dat het bedrag niet valt onder de Subsidieverordening.

In de Algemene subsidieverordening is onder meer vastgelegd dat een instelling waaraan een jaarlijkse subsidie is toegekend, de minister jaarlijks een cijfermatig onderbouwd overzicht overlegt waarin in hoofdlijnen is aangegeven welke activiteiten door de instelling zijn uitgevoerd en in hoeverre het doel waarvoor de subsidie is verleend is bereikt.³⁴ We zijn voor 21 subsidies in 2013 nagegaan of de verstrekking heeft plaatsgevonden in overeenstemming met de subsidieverordening.

In twaalf gevallen hebben we van de betreffende ministeries geen documenten ontvangen. Als gevolg daarvan hebben we de controle niet kunnen uitvoeren. Ten aanzien van de overige negen verstrekkingen stelden we vast dat in geen enkel geval aan alle wettelijke bepalingen werd voldaan. Op grond hiervan concluderen we dat in alle gevallen sprake is van onrechtmatige³⁵ verstrekking.

Verder stellen we vast dat door de wijze waarop in de praktijk wordt omgegaan met de Algemene Subsidieverordening, deze onvoldoende waarborgen biedt voor een doelmatige besteding. Zo is er een gebrek aan controle op de rechtmatige verstrekking en de besteding daarvan door de instellingen. Ook de verantwoording door de instellingen over de uitgevoerde activiteiten is onvoldoende. Als gevolg hiervan is er momenteel beperkt tot geen zicht op de mate waarin de gewenste maatschappelijke effecten waarvoor de subsidies zijn verstrekt ook daadwerkelijk worden bereikt. Naar onze mening is de verordening verouderd en zijn nadere aanpassingen nodig in de Landsverordening Subsidies om de doelmatigheid en doeltreffendheid van de verstrekte subsidies te kunnen waarborgen. In de onderstaande tabel geven we daarom naast onze algemene bevindingen specifieke aanbevelingen per processtap om zo in de toekomst tot een effectieve uitvoering van de subsidieverordening te komen.

³⁴ AB 2013, GT no. 38.

³⁵ Zie tabel 11.

Processtappen	Bevindingen	Aanbevelingen
activiteiten		
7. Afleggen (eind) verantwoording	<ul style="list-style-type: none"> Verantwoording wordt niet door een Certified Public Accountant of Registeraccountant gecontroleerd. Ingediende stukken zijn niet juist of niet volledig. Controle is niet mogelijk aangezien er geen sprake is van een PvE (2). Realisatie is niet te controleren aangezien de indeling van de ingediende stukken bij de verantwoording niet gelijk is aan de indeling van de ingediende stukken bij de aanvraag (3). 	<p>Instrueren van de functionele ambtenaren die belast zijn met het beoordelen van de eindverantwoordingen.</p> <p>Actief communiceren met de stichtingen dat dit niet meer geaccepteerd zal worden.</p> <p>Het opstellen van eenduidige instructies/checklists voor de ambtenaren die belast zijn met het beoordelen van de eindverantwoordingen.</p> <p>Zie verbeterpunten bij 2 en 5 waarin voorwaarden opgenomen moeten worden over format van ingediende stukken.</p>
8. Vaststellen subsidie	<ul style="list-style-type: none"> Geen sprake van definitieve afrekening aangezien er geen sprake is van een adequate eindverantwoording (7). 	<p>Zie verbeterpunten bij 7 en tevens opnemen in de 'timeline'.</p>
9. Toepassen sancties	<ul style="list-style-type: none"> Sancties worden niet toegepast. 	<p>Het introduceren van een overgangsregeling waarin duidelijk wordt gecommuniceerd aan de stichtingen, dat afgestapt wordt van diverse verkeerde 'gewoontes' aangezien deze in strijd zijn met de geldende wet- en regelgeving. En dat vanaf een bepaalde datum sancties zoals opgenomen in de verordening stringent worden toegepast.</p>
10. Dossiervorming	<ul style="list-style-type: none"> Geen adequate dossiervorming als gevolg van het ontbreken van normen t.b.v. inhoud van dossiers. 	<p>Formalisieren van dossiervorming en opstellen van eenduidige instructies en checklists voor wat betreft inhoud van dossiers per subsidie instelling.</p>

We stellen vast dat het subsidiebeleid momenteel weinig aandacht heeft van de overheid. Dat blijkt niet alleen uit het bovenstaande, maar ook uit het feit dat de Algemene subsidieverordening pas op 21-02-2013 is getekend en met terugwerkende kracht inwerking is getreden per 10-10-2010. Bovendien kan ook uit de ML 2011 van de SOAB worden opgemaakt dat aangaande de subsidieverstrekking nog het een en ander verbeterd kan worden, met name daar waar het de rechtmatigheid betreft.

We bevelen aan om bij het verstrekken van subsidies strikt te handelen in overeenstemming met de subsidieverordening, zowel ten aanzien van de verstrekking als ten aanzien van de verantwoording over de uitgevoerde activiteiten en de besteding van de gelden.

4.3 Hoofdconclusie beleidsinformatie

Op grond van ons onderzoek naar de beleidsinformatie concluderen we:

- De minister van Financiën informeert de Staten in zijn jaarverslag onvoldoende over de effectieve besteding van publiek geld.
- De ministers kunnen de Staten beter informeren over de effectieve besteding van subsidies door de betreffende instellingen daadwerkelijk periodiek te laten rapporteren over diens verrichte activiteiten, kosten, resultaten en effecten.

Tabel 12 – Samenvattend beeld van de door ons onderzochte subsidies in 2013

Processtappen	Bevindingen	Aanbevelingen
1. Vertalen beleid naar in te kopen producten	<ul style="list-style-type: none"> • Geen beleid of beleid is niet bekend. • Geen sprake van beleidsmatig/verantwoord begroten. • Geen vertaling van beleid naar producten. • Geen prioritering van doelstellingen. 	<p>Verplichte opleiding voor alle belanghebbenden (op alle niveaus) voor wat betreft het opstellen van beleid.</p> <p>Bekendmaking van beleid.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Intern: actieve verspreiding en communicatie van beleid. ✓ Externe: publicatie van beleid en beleid als verplicht onderdeel opnemen van je PvE³⁶ zodat deze ook bekend wordt bij de instellingen.
2. Opstellen Programma van Eisen (PvE)	<ul style="list-style-type: none"> • Doelstellingen en te verwachten resultaten worden niet SMART+C geformuleerd. • PvE is niet volledig. • PvE wordt niet gepubliceerd. 	<p>Het opstellen van KPI's³⁷ op niveau van ministeries die vervolgens door vertaald kunnen worden op niveau van de sectoren/ uitvoerende organisaties.</p> <p>Het opstellen van eenduidige instructies voor het opstellen van PvE waarin aangegeven wordt welke onderwerpen opgenomen moeten worden in de PvE (overwegen om templates per soort aanvraag/subsidies te laten gebruiken).</p> <p>Het jaarlijks updaten en jaarlijks publiceren van de PvE.</p>
3. Beoordelen subsidie aanvragen	<ul style="list-style-type: none"> • Geen toetsingskader voor het beoordelen van de aanvragen. • Subsidie wordt niet ingezet als beleidsinstrument. • Ingediende stukken zijn niet juist/volledig. 	<p>Toetsingskader betreft hier de PvE. Derhalve dienen de punten onder 2 opgepakt te worden zodat deze op de juiste manier gebruikt kan worden bij het beoordelen van de aanvragen.</p> <p>Het formaliseren van de subsidieaanvragen en daarbij eenduidige instructies/checklists te geven aan de ambtenaren die belast zijn met het beoordelen van de aanvragen.</p>
4. Keuze subsidie instelling	<ul style="list-style-type: none"> • Er is geen markt en daardoor vaak ook geen prijsconcurrentie. • Er is onvoldoende kennis om de aanvragen te beoordelen. 	<p>Het periodiek uitvoeren van benchmark onderzoeken en/of het uitvoeren analyses naar mogelijke kostenverlagende maatregelen.</p> <p>Het formaliseren van de subsidieaanvragen en daarbij eenduidige instructies/checklists te geven aan de ambtenaren die belast zijn met het beoordelen van de aanvragen.</p>
5. Opstellen subsidiebeschikking	<ul style="list-style-type: none"> • Geen afspraken inzake voortgang van de activiteiten. • Geen naleving van de subsidieverordening. • Subsidiebeschikking wordt niet tijdig opgesteld of niet geautoriseerd. • Er wordt geen beschikking opgesteld waardoor betaling plaatsvindt op basis van voorgaande jaren. • Er worden geen aanvullende voorwaarden opgenomen. 	<p>Het formaliseren van de beschikkingen en daarbij eenduidige instructies/checklists te geven aan de ambtenaren die belast zijn met het opstellen van de beschikkingen.</p> <p>Het opstellen van een "timeline" waarin deadlines van het subsidieproces in lijn wordt gebracht met de deadlines van het begrotingsproces. Het intern communiceren van deze timeline.</p> <p>Het introduceren van een 'overgangsregeling' waarin duidelijk wordt gecommuniceerd (ook aan de stichtingen) dat afgestapt wordt van deze verkeerde 'gewoonte' aangezien dit in strijd is met de geldende wet- en regelgeving.</p>
6. Monitoren subsidie-	<ul style="list-style-type: none"> • Er vindt geen (tussentijdse) monitoring van activiteiten plaats (aangezien dit niet geregeld is in de PvE (2) of in de beschikking (5). 	<p>Het formaliseren van deze tussentijdse monitoring en het formeel opnemen hiervan in de PvE (2) en de beschikking (5).</p>

³⁶ Programma Van Eisen.³⁷ Key Performance Indicator.

- De ministers controleren niet of nauwelijks of de verstrekking van subsidies plaatsvindt in overeenstemming met de Algemene Subsidieverordening.

4.4 Oordeel over presentatie informatie over gevoerd beleid

Oordeel

We zijn van oordeel dat de informatiewaarde van het Verslag bij de Jaarrekening 2013 onvoldoende is om de gebruikers van de jaarrekening in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de uitvoering van het beleid en het gevoerde beheer.

Verder zijn we van oordeel dat de verstrekking van 21 subsidies niet heeft plaatsgevonden in overeenstemming met de Algemene subsidieverordening en daardoor onrechtmatig zijn. De Algemene subsidieverordening biedt volgens ons in de praktijk onvoldoende waarborgen voor een doelmatige besteding van subsidies.

4.5 Praktische adviezen voor het evalueren van subsidies

We reiken in deze paragraaf, op basis van de *Handreiking effectevaluaties van subsidies* van de Nederlandse Algemene Rekenkamer (Algemene Rekenkamer Nederland, 2011), een aantal praktische adviezen aan die het evalueren van subsidies (als proces) in de toekomst kunnen vergemakkelijken en die de kwaliteit en bruikbaarheid van het eindresultaat (de evaluatie zelf) ten goede kunnen komen. Op deze manier hopen we bij te dragen aan een meer gestructureerde aanpak van het evalueren van uitgekeerde subsidies. Volgens ons zijn in de subsidie-evaluatie drie stappen te onderscheiden:

Stap 1 betreft het creëren van randvoorwaarden: bij het vormgeven van een subsidie moet al rekening worden gehouden met het feit dat er naderhand zal worden geëvalueerd. Stap 2 betreft de voorbereiding en uitvoering van de evaluatie: er moet van tevoren worden gezorgd voor voldoende deskundigheid en de kwaliteit van de evaluatie moet goed worden bewaakt, zowel bij de opzet als de uitvoering als de afronding van de evaluatie. Stap 3 betreft de benutting van de resultaten van de evaluatie: na afronding van het onderzoek moet ervoor worden gezorgd dat de evaluatie op een goede manier wordt gebruikt voor het afleggen van verantwoording aan de Staten over de subsidie-uitgaven en voor het trekken van lessen. Bij elke stap geven we hieronder een korte lijst met aandachtspunten.

Stap 1: creëren randvoorwaarden

Aandachtspunten bij de vormgeving van een nieuwe subsidie

- Voorbereiden van de nieuwe subsidie:
  - Pak de voorbereiding van de nieuwe subsidie gestructureerd aan: bouw de mogelijkheden voor een goede effectevaluatie van tevoren in.

Aandachtpunten bij de vormgeving van een nieuwe subsidie

- Vastleggen van doel en beleidstheorie:
  - Maak een probleemanalyse.
  - Beschrijf hoe de subsidie zou moeten leiden tot de gewenste activiteit en de activiteit tot de gewenste maatschappelijke effecten oftewel outcome (de beleidstheorie).
  - Formuleer de doelen zo specifiek en meetbaar mogelijk.
  - Formuleer zowel doelen op het niveau van de activiteit als op het niveau van de outcome.
  - Geef het doel zo mogelijk weer in de vorm van een streefwaarde.
  - Leg de doelen en de beleidstheorie vast, liefst in een openbaar document of in een goed toegankelijk digitaal bestand.
- Plannen van evaluatie en monitoring:
  - Plan al bij de start van de subsidie een evaluatie en voorkom dat deze plaatsvindt voordat de effecten zichtbaar kunnen zijn.
  - Weeg af of de subsidie het best afzonderlijk of in samenhang met andere maatregelen kan worden geëvalueerd.
  - Ga na welke gegevens straks nodig zijn voor de evaluatie en ontwikkel indien nodig een monitoringsysteem dat in deze gegevens voorziet.
  - Doe een nulmeting.
  - Onderzoek de mogelijkheid voor een experimentele opzet en schakel hierbij een evaluatiedeskundige in.
  - Leg de evaluatiedatum vast.

Stap 2: voorbereiden en uitvoeren van de evaluatie

Aandachtpunten voor een goede effectevaluatie

- Betrek evaluatiedeskundigen bij het onderzoek.
- Weeg af of uitbesteden zinvol is. Zo ja:
  - Selecteer een uitvoerder die goede kwaliteit kan leveren.
  - Denk mee met de uitvoerder gedurende opzet en uitvoering.
  - Maak goede afspraken over de rapportage. Laat hierin goed vastleggen: wat gemeten is, hoe dit gemeten en geanalyseerd is en hoe hierop de conclusies zijn gebaseerd.
  - Beoordeel rapport en conclusies op kwaliteit.
- Zorg voor een evaluatie die praktisch nut heeft voor de gebruikers.
  - Bedenk van tevoren waarvoor de resultaten van de evaluatie zullen worden gebruikt en welke gegevens daarvoor vereist zijn.
  - Onderzoek mogelijke verklaringen voor de mate van effectiviteit van de subsidie.
- Baken de doelen van de subsidie af.
  - Ga na of het doel en de beleidstheorie van de te evalueren subsidie helder genoeg is voor evaluatie, en zo nee of reconstructie mogelijk is.
  - Kader de evaluatie duidelijk in: welke doelen worden meegenomen?

Aandachtpunten voor een goede effectevaluatie

- Bewaak de kwaliteit van de metingen.
  - Validiteit: denk goed na over de juistheid van de indicatoren.
  - Betrouwbaarheid: gebruik en vergelijk verschillende metingen en meetmethoden voor de effectiviteit. Beschrijf de gevolgde methoden goed.
  - Causaliteit: denk samen met de uitvoerder en evaluatiedeskundigen na over hoe het causale verband tussen subsidie en het gemeten effect aannemelijk wordt gemaakt. Blijf alert op de (on)mogelijkheden van de voorgestelde methoden.
- Bewaak de kwaliteit van de conclusies.
  - Zorg voor heldere conclusies over effectiviteit.
  - Onderbouw conclusies met valide en betrouwbare bevindingen.
  - Geef bij oordelende conclusies de norm expliciet weer, of vervang het oordeel door een meer feitelijke conclusie.
- Zorg voor een zo groot mogelijke mate van onafhankelijkheid in de uitvoering van de evaluatie.

Stap 3: resultaten van de evaluatie benutten

Aandachtpunten bij bruikbaar maken van de resultaten

- Met het oog op benutting van de evaluatie voor het afleggen van verantwoording:
  - Stuur de evaluatie in zijn geheel aan de Staten.
  - Vermeld in een eventuele beleidsreactie alleen goed onderbouwde effectiviteitsconclusies of geef aan dat de effectiviteit niet kan worden aangetoond.
  - Vat de resultaten evenwichtig samen.
  - Maak duidelijk onderscheid tussen de resultaten en oordelen uit de evaluatie en de mening/reactie van de bewindspersoon hierover.
- Met het oog op benutting van de evaluatie voor het trekken van lessen:
  - Bespreek al tijdens uitvoering van het onderzoek de voorlopige resultaten in de beleidsdirectie.
  - Verspreid de evaluatie onder alle belanghebbenden (niet alleen de direct bij het beleidsveld betrokkenen) en zorg voor discussie.
  - Gebruik alleen voldoende onderbouwde conclusies voor aanpassingen in de subsidie.
  - Besteed aandacht aan signalen dat de subsidie (deels) ineffectief is (cadeaueffect).

5 REACTIE MINISTER EN ONS NAWOORD

5.1 Reactie minister van Financiën

De minister schrijft:

MINISTER OF FINANCE - SINT MAARTEN
Minister van Financiën Sint Maarten

Aan de Algemene Rekenkamer

T.a.v. de heer R. C. Halman

E. Camille Richardsonstraat 123

Sint Maarten

Sint Maarten 27 november 2014

0725

Betreft: uw schrijven van 24 november 2014 AR 241114/249 Concept eindverslag van het rechtmatigheidsonderzoek naar de Jaarrekening 2013 van Sint Maarten

Geachte heer Halman,

Bovengenoemd verslag heb ik op 25 november 2014 ontvangen en heb ik op 26 november 2014 kunnen inzien. U vraagt enerzijds mijn aandacht voor de oordelen en aanbevelingen anderzijds mijn reactie die u binnen 3 dagen tegemoet ziet. Gezien het belang van uw rapportage, gezien de beschikbare reactie tijd en gezien het feit dat deze reactie integraal in uw rapport wordt opgenomen, dient duidelijk te zijn dat deze reactie slechts het hoofdstuk "AANBEVELINGEN" betreft (bladzijden 6-9) en niet gereïnterpreteerd mag worden dat ik het automatisch op alle punten eens ben met uw bevindingen en oordelen zoals in bovengenoemd rapport opgenomen.

Wij, het Ministerie van Financiën, zijn ons ervan bewust dat er op talloze punten verbeteringen mogelijk of zelfs vereist zijn. Het Ministerie heeft, binnen de budgettaire- en capaciteit beperkingen, bewust gekozen voor een fast-track aanpak om achterstanden in de financiële rapportages weg te werken. Ook het Ministerie van Financiën stelt voorop dat de informatieve waarde van de financiële rapportages voorop staat. Met het tijdig afronden van de jaarrekening 2013 en de kwartaalrapportages (tot en met het derde kwartaal 2014) hebben wij stappen in de goede richting gemaakt die de informatiewaarde in toekomstige rapportages ten goede komt. Overigens hangt de informatiewaarde niet af van het wel of niet voldoen aan wat in de CLV wordt voorgeschreven. Ook de CLV is aan revisie toe.

Tevens stelt u dat de gebreken eenvoudig zijn op te lossen. Ook deze stelling is mijns inziens niet geheel juist. Terecht constateert u dat in de organisatie van interne controle maatregelen, de basis voor tijdige, volledige en juiste informatievoorziening, op vele punten tekortkomingen vertoont. Binnen de gehele overheid dient de organisatie van interne controlemaatregelen onder de loep te worden genomen, geherstructureerd en aangepaste maatregelen geïmplementeerd te worden. Dit is, mede gezien de

Ministry of Finance / Ministerie van Financiën

Government Administration Building

Post Office Box 943, Philipsburg, Sint Maarten - (T) +721-542 2026 - (F) +721-542 0151 -

(E) Martin.Hassink@sintmaartengov.org

budgettaire- en capaciteit beperkingen, een project van enige jaren en is niet eenvoudig in korte tijd te verwezenlijken. Overigens worden op dat gebied ook stappen in de goede richting gezet. Gesteld dient te worden dat de Ministers, zolang er niet intentionele onvolkomenheden bestaan in de organisatie van interne controle maatregelen, niet verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor de gevolgen van deze tekortkomingen.

Met betrekking tot de aanbevelingen zoals opgenomen op bladzijde 7 informeer ik u als volgt:

1. *Zorg voor inzage in de besluitenlijsten en tekenen van de LOR voor zowel de SOAB als de ARK aangezien dit belangrijke onderdelen van onze controle werkzaamheden vormen.*

Het Ministerie van Financiën heeft er geen probleem mee dat u en de SOAB inzage krijgt in de besluitenlijsten. Ik zal dit in de Ministerraad voorleggen ter besluitvorming. Het tekenen van de LOR is uiteraard afhankelijk van wat in de LOR is opgenomen.

2. *Zorg ervoor dat naar aanleiding van de interim-controle in 2014 een Managementletter door de SOAB aan de ministers wordt aangeboden, zodat ministers hierdoor tijdig op de hoogte zijn van de bestaande financiële risico's en de mogelijkheid hebben corrigerende maatregelen te treffen.*

Deze aanbeveling zal met de SOAB worden besproken en de resultaten voorgelegd aan de Ministerraad.

3. *Zorg ervoor dat de Staten tijdig geïnformeerd worden over dreigende overschrijdingen. Daarvoor is het nodig dat in eerste instantie de minister van Financiën tijdig op de hoogte is van dreigende overschrijdingen. Dat is nu niet het geval, de overschrijdingen worden pas duidelijk in de jaarrekening.*

Uw bevinding is niet juist en uw aanbeveling ondersteun ik niet. Overschrijdingen worden op kwartaalbasis gerapporteerd aan de Ministerraad en de Staten. Daarnaast wordt de Ministerraad regelmatig op de hoogte gebracht van inkomstenontwikkelingen en algemene uitgavenontwikkelingen. Daarnaast is er een project opgestart dat dient te leiden tot maandelijkse ministeriele financiële verantwoordingen juist om de Ministers bewust te maken van hun verantwoordelijkheden.

4. *Zorg voor voldoende controle informatie. Stel een onderzoek in naar de rechtmatige bestedingen van de kasopnames van de bankrekening van het Criminaliteitsfonds. Er bestaat het risico dat uitgaven onrechtmatig worden gedaan.*

Deze aanbeveling zullen wij opvolgen.

5. *Verbeter de interne organisatie zodanig dat gewaarborgd wordt dat alle te realiseren baten ook daadwerkelijk worden gerealiseerd.*

Ministry of Finance / Ministerie van Financiën

Government Administration Building
Post Office Box 943, Philipsburg, Sint Maarten - (T) +721-542 2026 – (F) +721 -542 0151 –
(E) Martin.Hassink@sintmaartengov.org

5725

Zie ook opmerking sub 7.

6. *Geef hoge prioriteit aan het op orde brengen van de organisatie rond het proces van salarisbetalingen en rond het beoordelen van arbeidsprestaties.*

Zie ook opmerking sub 7.

7. *Laat de Minister van Financiën binnen zes maanden met een realistisch plan van aanpak opstellen, die ervoor zorgt dat binnen een termijn van enkele jaren de door ons geconstateerde tekortkomingen in het financieel beheer zijn opgelost.*

Deze aanbeveling wordt opgevolgd met de volgende aantekeningen:

- a. Het plan van aanpak betreft de organisatie breed. De medewerking van alle Ministers is vereist,
- b. Het proces kan worden versneld indien de betreffende kosten als kapitaaldienst kosten kunnen worden opgevoerd,
- c. Niet alleen de door de ARK geconstateerde tekortkomingen verdienen de aandacht, alle tekortkomingen zullen moeten worden opgelost.

Met betrekking tot uw aanbevelingen inzake de bedrijfsvoering van de Ministeries, informeer ik u als volgt:

1. *De verschillende verbeterplannen ten behoeve van het financieel beheer met voortvarendheid af te ronden, en daarbij met name aandacht te hebben voor de belangrijke aspecten zoals de opzet van de nieuwe belastingdienst, een betrouwbare begroting en de controle daarop door de Staten.*

Deze aanbeveling wordt onverkort aangenomen en gecommuniceerd met de ministeries.

2. *Over de voortgang van de uitvoering van de verschillende verbeterplannen aan de Staten te rapporteren en de SOAB onderzoek te laten doen naar de getrouwheid hiervan.*

Deze aanbeveling, voor zover al niet in uitvoering, zal worden opgevolgd.

3. *Het Plan van Aanpak Integratie en Versterking Belastingdienst Sint Maarten officieel vast te stellen en direct over te gaan naar SMART+C uitwerking en uitvoering hiervan.*

Onlangs is een nieuw Hoofd belastingdienst benoemd die dit project verder zal oppakken en uitvoeren. Een aantal stappen zijn reeds genomen.

4. *Nadere regels vast te stellen waarop aanbestedingen moeten worden verricht en uitgevoerd.*

Vorbereidingen hiertoe zijn reeds in uitwerking.

Ministry of Finance / Ministerie van Financiën

Government Administration Building
Post Office Box 943, Philipsburg, Sint Maarten - (T) +721-542 2026 - (F) +721-542 0151 -
(E) Martin.Hassink@sintmaartengov.org

Met betrekking tot uw aanbevelingen inzake het verder verbeteren van de beleidsinformatie informeer ik u als volgt:

De gedane aanbevelingen betreffen alle ministeries en niet alleen het Ministerie van Financiën. Het Ministerie zal deze aanbevelingen voorleggen aan de Ministerraad en aanbevelen de aanbevelingen op te volgen en erop toezien dat dat ook gebeurt.

Hoogachtend,

Martin J. Hassink
Minister van Financiën

Ministry of Finance / Ministerie van Financiën

Government Administration Building
Post Office Box 943, Philipsburg, Sint Maarten - **(T)** +721-542 2026 – **(F)** +721 -542 0151 –
(E) Martin.Hassink@sintmaartengov.org

5.2 Ons nawoord

De heer Martin Hassink
Minister van Financiën
Bestuurskantoor
Clem Labega Square
Philipsburg

1 december 2014

Ons nummer: 011214/252

Betreft: Reactie op concept eindverslag van het rechtmatigheidsonderzoek naar de Jaarrekening 2013 van Sint Maarten

Geachte Minister Hassink,

We hebben uw reactie, d.d. 27 november jl. (nummer 0725) ontvangen. We willen u bedanken voor uw snelle reactie in dezen. In onze aanbiedingsbrief d.d. 24 november jl. hebben we onder andere specifiek verwezen naar het tijdsbestek waarin het verslag uitgebracht moet worden (Comptabiliteitslandsverordening-CV, artikel 53 lid 3) en het feit dat middels het proces van ambtelijk hoor- en wederhoor de feiten met ambtenaren van uw ministerie zijn geverifieerd. Dat u vooral reageert op de aanbevelingen is dus op zijn plaats. Uiteraard zijn onze aanbeveling direct afgeleid en gerelateerd aan onze bevindingen, constatering en oordelen.

Hierna gaan we puntsgewijs in op uw reactie en maar eerst een algemene opmerking:

We hebben kennisgenomen van uw stelling dat het Ministerie van Financiën zich bewust is van de noodzaak tot verbetering. In onze onderzoeken van de afgelopen jaren naar de jaarrekening, en dus ook van het jaar 2013, hebben we ook verbeteringen geconstateerd. Deze verbeteringen moeten ons inziens structureel en intensief worden doorgezet om binnen een redelijk termijn effect te hebben op het financieel beheer van het land. Een realistisch plan van aanpak dat door de regering wordt vastgesteld en aangeboden aan de Staten is volgens ons essentieel. We benadrukken ons verzoek om een dergelijk plan binnen zes maanden op te stellen en ook aan ons te presenteren.

CV

U stelt dat de informatiewaarde van rapportages niet afhankelijk is van het wel of niet voldoen aan de CV. Reden hiervoor zou zijn dat de CV aan revisie toe is. De CV, tot dat het formeel wordt gewijzigd, dient als de wettelijke basis voor de inrichting van de begroting, de uitvoering daarvan en dus ook voor de inrichting en inhoud van de jaarrekening. Ministers dienen zich hieraan te houden en we zullen bij het uitvoeren van onze taak de naleving van de CV dan ook blijven toetsen. We zijn het wel met de minister eens dat ook de CV voor verbetering vatbaar is. Zo zouden normen ten behoeve van het financieel beheer en uitwerking van bijvoorbeeld de inrichting en uitvoering van aanbestedingen volgens ons bijdragen aan het verduidelijken van de specifieke vereisten ten behoeve van de financiële cyclus. We zijn bereid met het ministerie mee te denken en een bijdrage te leveren aan dit traject.

Ministeriële verantwoordelijkheid

U bent het niet geheel eens met onze stelling dat de gebreken eenvoudig zouden zijn op te lossen. Voorts stelt u dat ministers, zo er niet intentionele onvolkomenheden bestaan in de organisatie van interne controle maatregelen, niet verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor de gevolgen van deze tekortkomingen. U geeft ook aan dat de organisatie van interne controlemaatregelen binnen de gehele overheid bekeken zouden moeten worden en dat vanwege beperkingen van het budget en capaciteit een verbeteringsproject niet eenvoudig in een korte tijd zou zijn te verwezenlijken.

We hebben in ons rapport aangegeven dat de meeste fouten en onzekerheden die we in de jaarrekening hebben geconstateerd eenvoudig zijn op te lossen. Dit betekent dat verwacht mag worden dat de jaarrekening binnen een redelijke termijn van enkele jaren geen fouten en onzekerheden meer bevat. We hebben hiervoor aanbevelingen gedaan. Vervolgens zijn er meerdere verbetertrajecten en –plannen in de afgelopen jaren ingezet om het financieel beheer op orde te krijgen. Zelf hebben we een lichte verbetering geconstateerd over de afgelopen drie jaar. De processen die verbeterd moeten worden zijn onder meer door de SOAB redelijk in beeld gebracht. Ons inziens is het aan de regering om samen met SOAB de nadere invulling te geven aan de aanpak voor het komen tot oplossingen c.q. verbeteringen. Bij het kopje "Opstellen Plan van Aanpak" geven we een nadere toelichting op dit punt.

Voorts is elke minister verantwoordelijk voor het zorgen voor een goed werkende administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). Een goed werkend AO/IC dient fouten te voorkomen en/of tijdig te ontdekken. Ons is niet duidelijk wat u verstaat onder "niet intentionele onvolkomenheden". We menen dat de minister verantwoordelijk is en blijft voor de organisatie en de gevolgen, waaronder het uitblijven van oplossingen voor de problemen binnen de organisatie.

Inzage besluitenlijsten van de Ministerraad en tekenen van de LOR

Wij ontvangen graag nadere informatie naar aanleiding van de beraadslaging en besluitvorming van de Ministerraad ten aanzien van de inzage in de besluitenlijsten.

Managementletter van de SOAB n.a.v. interim-controle 2014

We ontvangen graag informatie over het resultaat van het overleg met het SOAB en de beraadslaging binnen de Ministerraad.

Informatie over dreigende overschrijdingen

U stelt dat de bevinding niet juist is en uw steunt onze aanbeveling niet. U stelt dat overschrijdingen op kwartaalbasis worden gerapporteerd aan de Ministerraad en de Staten. Daarnaast zou de Ministerraad volgens u regelmatig op de hoogte worden gebracht van inkomstenontwikkelingen en algemene uitgaven-ontwikkelingen. Ten slotte verwijst u naar een opgestart project dat dient te leiden tot maandelijkse ministeriële financiële verantwoordingen juist om de ministers bewust te maken van hun verantwoordelijkheden.

We hebben specifiek dreigende overschrijdingen aangehaald in ons verslag. We stellen dat het voor de Staten van belang is om tijdig geïnformeerd te worden over dreigende overschrijdingen. Tevens menen we dat het daarvoor nodig is dat in eerste instantie de minister van Financiën tijdig op de hoogte is van dreigende overschrijdingen. Voorts hebben we geconstateerd dat, conform de CV, de minister van Financiën uiterlijk op 15 mei een nota aan de Staten dient aan te bieden waarin hij voorlopig verslag doet van het voorafgaande dienstjaar en van het lopende dienstjaar. Uiterlijk op 15 augustus en 15 november biedt de minister een nota aan waarin hij voorlopig verslag doet van het lopende dienstjaar. Door de regering zijn deze nota's opgesteld. De laatste nota is aan de Staten aangeboden, de eerste twee niet. Voorts zijn conform de CV een tweetal begrotingswijzigingen in 2013 niet opgesteld waardoor grote over- en onderschrijdingen zijn ontstaan.

Het is ons niet duidelijk uit de reactie van de minister of in de kwartaalrapportages, die we overigens niet ontvangen, over de dreigende of reeds geschiedde overschrijdingen wordt gerapporteerd. We constateren in ieder geval dat niet conform de CV in 2013 aan de Staten is gerapporteerd. Ter verbetering van de volledigheid van informatie zou de minister de voornoemde kwartaalrapportages aan ons kunnen aanbieden.

Criminaliteitsfonds

We zien de resultaten van het in te stellen onderzoek gaarne tegemoet.

Opstellen plan van aanpak

In uw reactie onder nummer 5, 6 en 7 bent u ingegaan op de verbeteringen die gericht zijn op het proces van de AO/IC. U geeft aan de aanbevelingen op te zullen volgen, maar maakt u hierbij een drietal aantekeningen.

Uw eerste aantekening, om het plan van aanpak organisatie-breed in te zetten, is volgens ons zeer ambitieus. Ook u geeft aan dat, vanwege de budgettaire- en capaciteitsbeperkingen, het een project is van enige jaren. We bevelen aan een prioritering te maken en de SOAB hierbij te betrekken. Processen zoals salarisbetalingen, subsidieverstrekking, het aangaan van financiële verplichtingen, alsook processen die te maken hebben met de verschillende legesopbrengsten zoals bouwvergunning en tewerkstellingsvergunning, eerst de aandacht te geven. De meeste van deze processen betreffen de hele organisatie. De ministeries kunnen bijvoorbeeld om te beginnen de processen op hoofdlijnen beschrijven en dan nagaan waar de essentie van het probleem ligt. We zijn bereid bij de verschillende processen aan te geven waar volgens ons de leemte in essentie zit.

We willen ook opmerken dat het ons niet duidelijk is waarom het proces van het opstellen van een plan van aanpak versneld wordt door de kosten als kapitaalsdienst op te voeren. Normaliter heeft activering van immateriële vaste activa betrekking op kosten van Onderzoek en Ontwikkeling. We zijn niet overtuigd dat het opstellen van een plan van aanpak hier onder valt. De CV noemt in artikel 24 alleen dat de immateriële vaste activa afzonderlijk onder de Vaste activa moeten worden opgenomen.

Tenslotte merken we op dat we van mening zijn dat het plan van aanpak door de regering moet worden vastgesteld en aan de Staten dient te worden aangeboden. We zien het realistisch plan van aanpak uiterlijk 1 juli 2015 tegemoet.

Reactie of aanbevelingen t.a.v. de bedrijfsvoering

We zijn verheugd dat deze aanbevelingen opgevolgd worden en ontvangen hierover graag nadere informatie ten aanzien van de voortgang, resultaten en effecten. We zullen in ieder geval in de verslagen naar aanleiding van toekomstige jaarrekeningen hierover rapporteren.

De Algemene Rekenkamer,

R.C. Halman
Voorzitter

J. Dovale-Meit
Secretaris

BIJLAGES

Bijlage 1 Oordeel over het financieel beheer van de Jaarrekening 2013

Tabel 13 – Onze oordeel m.b.t het financieel beheer en de jaarrekening in 2013.

We hebben het volgende oordeel met betrekking tot het financieel beheer:	2011	2012	2013
Het financieel beheer is niet op orde. Als gevolg hiervan bestaat er onzekerheid over de balansposten, de betrouwbaarheid, de rechtmatigheid en de doelmatigheid van kosten en opbrengsten	X	X	X
We hebben de volgende oordelen met betrekking tot de jaarrekening:	2011	2012	2013
Kwantificeerbare rechtmatigheidsfouten	X	X	X
Kwantificeerbare getrouwheidsfouten	X	X	X
Onzekerheden van diepgaande aard	X	X	X
De inkomsten en de uitgaven van het Criminaliteitsbestrijdingsfonds zijn niet in de jaarrekening verantwoord	X	X	opgelost
De kosten van de VDSM zijn in de jaarrekening verantwoord als kosten van het Stafbureau (post 3104) en begroot als subsidies	X	X	opgelost
Ontbreken in de jaarrekening van financiële informatie (zie Figuur 1).	X	X	opgelost
De schuld aan het SZV van NAF 40 miljoen en derhalve ook de betreffende kosten zijn niet verantwoord		X	opgelost
De investering in SDA scholen ad NAF 1 miljoen heeft betrekking op 2013 in plaats van 2012		X	opgelost
De kosten van onderstand over januari 2013 zijn verantwoord in de jaarrekening 2012		X	opgelost

Bijlage 2 Geconstateerde fouten en onzekerheden in de Jaarrekening 2013 Sint Maarten

De tabellen 14 en 15 geven een opsomming van alle door ons geconstateerde getrouwheidsfouten en onzekerheden in de Jaarrekening 2013 van Sint Maarten.

Tabel 14 - Getrouwheidsfouten in de Jaarrekening 2013 Sint Maarten.

Nr.	Omschrijving	In Naf
1.	De kosten wegens uitbetaling van VUT, Duurtetoeslag en reservering van FZOG zijn als kosten Sociale voorzieningen verantwoord in plaats van als Personeelslasten	10.000.000
2.	De opbrengst wegens correctie van ten onrechte verantwoorde afschrijvingskosten is te onrechte ten gunste van de balanspost Eigen Vermogen	7.500.000
3.	De aanwezige liquide middelen (deposito) zijn te laag verantwoord en hiermee samenhangend ook de post Crediteuren	6.000.000
4.	De voorziening Deelnemingen is te laag verantwoord	1.700.000
5.	Een voorziening Duurtetoeslag is niet getroffen	niet te bepalen
6.	Veel cijfermatige onjuistheden in staat 18, de rekening van baten en lasten op functieniveau	niet te bepalen
7.	Bedragen in de kolom Begroting sluiten niet aan op de door de Staten vastgestelde begroting	niet te bepalen
Totaalfouten		25.200.000

Tabel 15 - Onzekerheden in de Jaarrekening 2013 Sint Maarten

Nr.	Omschrijving
1.	Waardering en verdeling MVA, als gevolg van ontbreken objectenadministratie en ontbreken van een recent waarderingsrapport voor Gebouwen in aanbouw.
2.	FVA, langlopende studieleningen. Geen onderbouwing van de omvang van de vordering en de getroffen voorziening.
3.	Debiteuren na aftrek van de getroffen voorziening, onzeker wegens ontbreken onderliggende specificaties en aansluitingen.
4.	Liquide middelen. Geen bevestiging van de banken.
5.	Kortlopende schulden. Ontbrekende documentatie over APS. Kortlopende schulden, APS wegens voorziening backservice pensioenen. Kortlopende schulden, Crediteuren. Ontbreken sluitende crediteurenadministratie
6.	Kortlopende schulden. Nog geen definitieve vaststelling boedelscheiding.
7.	<u>Ontbreken van specificaties en onderbouwing ten aanzien van:</u>
7a.	Reservering kosten en andere betalingsverplichtingen.
7b.	Voorziening kosten.
7c.	Andere verplichtingen.
8.	<u>Inkomsten</u>
8a.	Belastingopbrengsten Volledigheid en rubricering.
8b.	Bank license fee. Ontbreken controlerapport bij de jaarrekening 2013 van de CBCS.
8c.	Ontbreken van een wettelijke basis voor het in rekening brengen van de vergoeding "Casino Controllers".
8d.	Opbrengst Business License Fees. Ontbreken van aansluiting tussen grootboek en de administratie van het ministerie van Toerisme, Economische Zaken, Transport en Telecommunicatie
8e.	Opbrengsten Domeinbeheer. Ontbreken objectenadministratie.
8f.	Opbrengsten BT&P, ontbreken gecontroleerde jaarrekeningen van BT&P.
8g.	Overige opbrengsten. Herkomst onduidelijk. Overige opbrengsten. Ontbreken onderbouwing.

Nr.	Omschrijving
9.	Personeelskosten. Ontoereikende interne organisatie en ontbreken van sub-administratie en onderliggende documenten.
10.	Kosten wegens inkoop van goederen en diensten, inclusief de ziektekosten van PP-patiënten en BZV-verzekerden. Ontoereikende interne organisatie en ontbreken van onderliggende documenten.
11.	Subsidies. Ontoereikende interne organisatie en ontbreken van onderliggende documenten.
12.	<u>Overige onzekerheden</u>
12a.	De SOAB heeft geen inzage gekregen in de notulen of de besluitenlijst van de vergaderingen van de Ministerraad.
12b.	Hoofdstuk 11.5 van de jaarrekening. De SOAB heeft onvoldoende ondersteunende documentatie ontvangen.

Bijlage 3 Beleidsinformatie**Tabel 11 - Overzicht van 21 subsidies die door ons in 2013 zijn onderzocht**

Nr.	Onderzochte instellingen	Bedrag ³⁸ (in NAf)
1.	St. Maarten Housing Development Found	867.000
2.	Nature Foundation	0
3.	Turning Point	1.611.000
4.	Stichting Sport Ontwikkeling	112.000
5.	Stichting Jeugd en Jongeren Ontwikkeling	54.000
6.	Stichting Culturele Ontwikkeling	791.000
7.	Staf Culturele Ontwikkeling	0
8.	No Kidding With Our Kids Foundation	133.000
9.	Stichting Philipsburg Jubilea Library	1.485.000
10.	St. Maarten Museum Heritage Foundation	90.000
11.	St. Maarten Little League	32.000
12.	Olympische Spelen	61.000
13.	Overige*	336.000
14.	SSS4	1.306.000
15.	Stichting Sport Up keep	273.000
16.	St. Maarten Carnival Development Foundation	500.000
17.	Heineken Regatta	500.000
18.	Book Fair	0
19.	SMART	22.000
20.	Miss Caraibes Hibiscus Pageant 2013	0
21.	Video X Game Festival	180.000
Totaal		8.353.000

³⁸ Bedragen zijn ontleend aan Staat 14, in de jaarrekening 2013

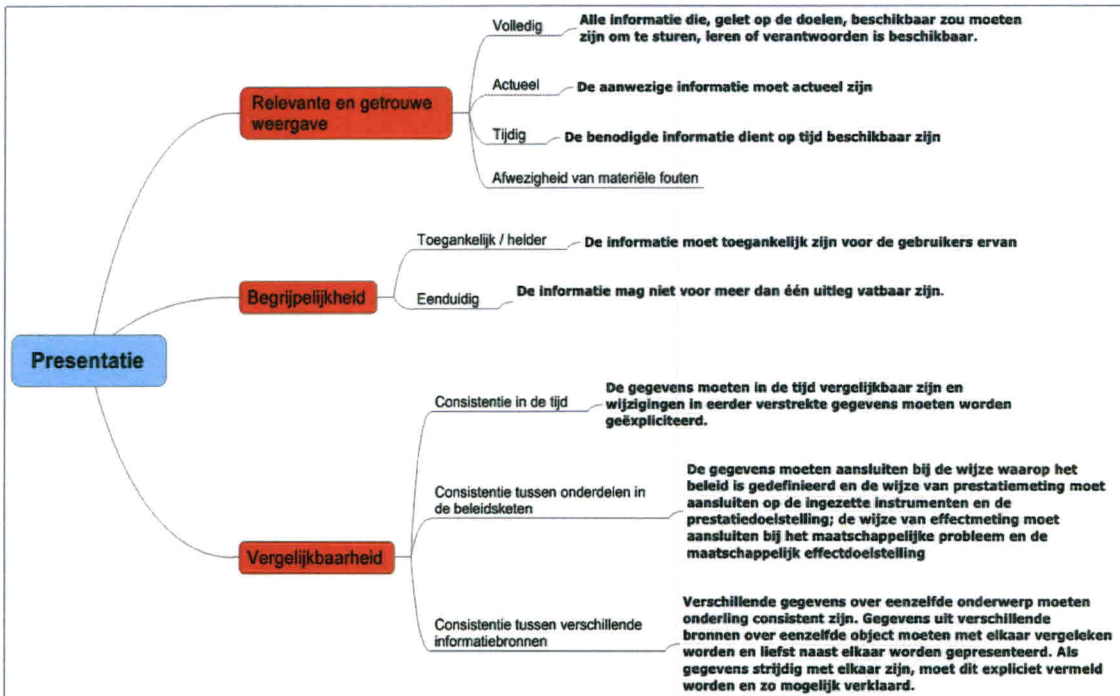
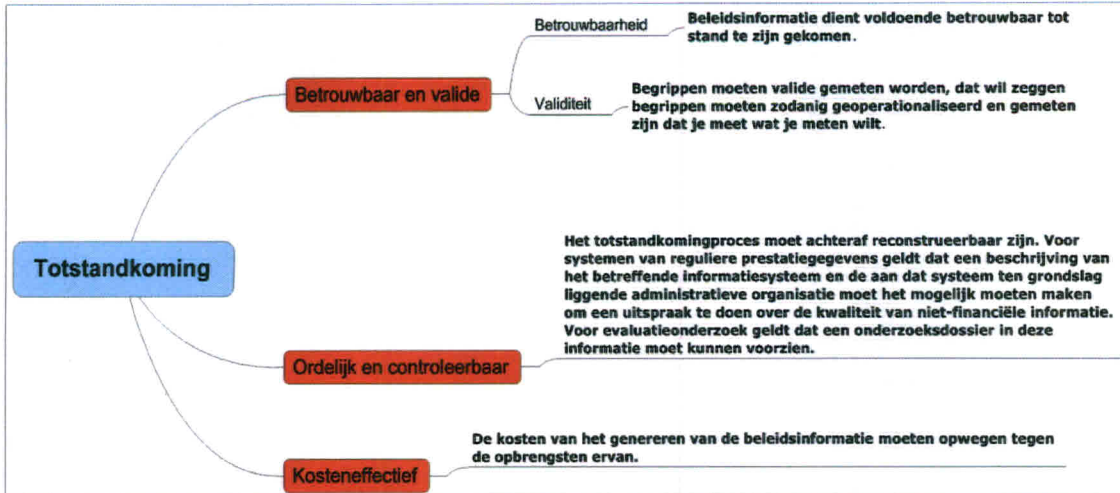
Tabel 16 - De scores per PEFA hoofdindicator

PEFA indicatoren	2010	2011	2012	2013	Ambitie 2015	
Betrouwbaarheid van de begroting						
1	Realisatie van de uitgaven t.o.v. goedgekeurde begroting van het land.	D	B	B	C	C
2	Realisatie van de uitgaven t.o.v. goedgekeurde departementale begrotingen.	D	g.s.	g.s.	C	C
3	Realisatie van de inkomsten t.o.v. goedgekeurde begroting van het land.	D	C	B	B	C
4	Achterstallige betalingen.	D	D	g.s.	D+	C
Volledigheid en transparantie						
5	Begrotingsindeling.	B	B	B	B	B
6	Volledigheid van informatie in begrotingstoelichting.	B	B	B	B	A
7	Inkomsten en uitgavenstromen buiten de begroting.	D+	D+	C+	B+	A
9	Inzicht in financiële risico's zbo's en overheids-nv's.	D	D	D	D	C
10	Publieke toegang tot financiële begrotingsinformatie.	D	D	C	C	A
Beleidsmatig begroten						
11	Deelname aan jaarlijks begrotingsproces.	D+	D+	D+	D+	B
12	Beleidsmatige meerjarenramingen.	D+	C+	C+	C+	B
Zorgvuldigheid en interne beheersing van de uitvoering van de begroting						
13	Helderheid belastingplicht.	C	C+	C+	C+	B
14	Effectieve registratie van belastingplichtigen en belastingaanslagen.	D+	C	C	C	B
15	Effectiviteit inning belastingaanslagen.	D+	D+	D+	D+	B+
16	Voorspelbaarheid van bestedingsruimte ten behoeve van het aangaan van verplichtingen.	D+	D+	C+	C+	C+
17	Vastlegging en beheer banksaldi, leningen en garanties.	C+	B	C+	B	B
18	Het beheer van de salarisadministratie.	D+	D+	D+	D+	B
19	Openbare aanbestedingen.	D+	D+	D+	D+	B
20	Interne procedures financiële administratie.	D+	D+	C+	C	C+
21	Interne audits.	D+	C+	C+	C+	B
Administratie, vastlegging en verslaggeving						
22	Frequentie en tijdigheid van financiële af- en aansluitprocedures.	C+	D	D	D	B
23	Besteding van (financiële) middelen door onderwijs en medische instellingen.	D	D	D	D	B
24	Kwaliteit en tijdigheid van uitvoeringsrapportages.	D+	C+	C+	C+	B+
25	Kwaliteit en tijdigheid van de jaarrekening.	D	D	D+	C	B
Extern toezicht en controle						
26	Reikwijdte, aard en aanbevelingen externe controle door de Algemene Rekenkamer.	D	D+	D+	B+	B+
27	Toezicht Staten op totstandkoming begroting.	D+	D+	D+	C+	B+

PEFA indicatoren		2010	2011	2012	2013	Ambitie 2015
28	Toezicht Staten op rapportages van de Algemene Rekenkamer.	D	D	D	D	B
29	Reikwijdte, naleving en toezicht op corporate governance.	D+	D+	C+	D+	C

Bijlage 4 Hoofdnormen voor de beoordeling van de kwaliteit van de informatie

GEHANTEERDE AFKORTINGEN

APNA	Algemeen Pensioenfonds Nederlandse Antillen
APS	Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten
AR	Algemene Rekenkamer van Sint Maarten
BAK	Binnenlandse Zaken Aangelegenheden Koninkrijk
BT&P	Bureau Telecommunicatie en Post
BZV	Bureau Ziektekosten Voorzieningen
CBCS	Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten
Cft	College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten
CV	Comptabiliteitslandsverordening
FZOG	Fonds Ziektekosten Overheidsgepensioneerden
IVB	Institutionele Versterking Bestuurskracht 2008-2012
LOR	Letter of Representation
Lv	Landsverordening
ML	Managementletter
PEFA	Performance Measurement Framework van de werkgroep Public Expenditure and Financial Accountability.
SMART+C	Specifiek, Meetbaar, Actueel, Realistisch en Tijdsgebonden en Consistent
SOAB	Stichting Overheidsaccountantsbureau
SSS4	Sint Maarten Student Support Services
SMPS	Sint Maarten Postal Services N.V.
SZV	Sociale Ziektekosten Verzekering
TEVZT	Toerisme, Economische Zaken, Transport, en Telecommunicatie ...
USONA	Uitvoeringsorganisatie Stichting Ontwikkeling Nederlandse Antillen
VDSM	Veiligheidsdienst Sint Maarten
VSA	Volksgesondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid
VUT	Vervroegde Uitreiding

LITERATUUR

- Algemene Rekenkamer Nederland (2011). *Handreiking effectevaluaties van subsidies*. Den Haag: eigen beheer.
- Algemene Dienst (2008). *Samenwerkingsprogramma Institutionele Versterking Bestuurskracht 2008-2012*. Eilandgebied Sint Maarten Nederlandse Antillen, mei 2008. Philipsburg: Eigen werk.
- Algemene Dienst (2010). *Projectvoorstel Versterking Financieel Beheer. Programma: Institutionele Versterking Bestuurskracht (IVB) Sint Maarten*. Eilandgebied Sint Maarten Nederlandse Antillen, 1 februari 2010, Philipsburg: Eigen werk.
- AR (2012a). *Brief aan de minister van Financiën met reactie op diens brief van 12-12-2011*. Algemene Rekenkamer, 3 januari 2013, Philipsburg: Eigen werk.
- AR Algemene Rekenkamer (2012b). *Rechtmatigheid Personeelslasten St. Maarten 2011*. Algemene Rekenkamer, 30 augustus 2012, Philipsburg: Eigen Werk.
- AR (2013). *Pensioenen Sint Maarten 2011*. Algemene Rekenkamer, 16 april 2013, Philipsburg: Eigen werk.
- AR (2014a). Rapport n.a.v. de Jaarrekening 2011 APS, juli 2014.
- AR (2014b). *Optimalisering van belastinginkomsten*. Doelmatigheidsonderzoek, oktober 2014.
- BZK (2011). *Mid-term evaluatie IVB Sint Maarten*. Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Ecorys, 22 augustus 2011. Philipsburg: Eigen Werk.
- BAK (2013). *Jaarrapportage IVB programma Sint Maarten 2013*.
- Cft (2011). *Advies van het Cft aan de minister van Financiën omtrent het aantrekken van twee leningen*. College financieel toezicht, 16 augustus 2011, Philipsburg: eigen werk.
- Cft (2013a). *Rapport van Bevindingen PEFA inventarisatie financieel beheer Sint Maarten*. College financieel toezicht, februari 2013, Philipsburg: Eigen werk.
- Cft (2013b). *Brief van het Cft aan de minister van Financiën omtrent een uiteenzetting inzake het aangaan van leningen*. College financieel toezicht, februari 2013, Philipsburg: Eigen werk.
- Cft (2013c). *Advies van het Cft aan de minister van Financiën omtrent de vierde uitvoeringsrapportage 2012*. College financieel toezicht, maart 2013, Philipsburg: Eigen werk.
- Cft (2013d). *Advies van het Cft aan de minister van Financiën omtrent leenprocedure en kapitaaldienst 2013*. College financieel toezicht, april 2013, Philipsburg: Eigen werk.

Cft (2013e). *3^e Rapport van Bevindingen PEFA inventarisatie financieel beheer Sint Maarten*. College financieel toezicht, oktober 2013, Philipsburg: Eigen werk.

Cft (2014). *4^e Rapport van Bevindingen PEFA inventarisatie financieel beheer Sint Maarten*. College financieel toezicht, november 2014, Philipsburg: Eigen werk.

Comptabiliteitslandsverordening (2010), GT no. 23.

Controleverklaring en rapport SOAB Jaarrekening 2013.

Eindversie van het Rapport boedelverdeling per 9 oktober 2010 van het APNA d.d. 12 mei 2014.

Financiën (2011). *Brief van de minister van Financiën aan de Algemene Rekenkamer omtrent 'Issuance of Government Bond'*. Ministerie van Financiën, Philipsburg: eigen werk.

Plan van Aanpak Project Integratie en Versterking Belastingdienst Sint Maarten, mei 2014.

USONA (2012). *Jaarverslag 2011 USONA*. Stichting SONA, 7 mei 2012. Curaçao: Eigen werk.

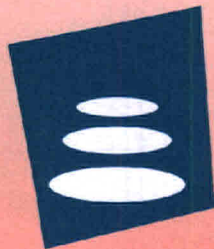
Agenda en besluiten BC: agendapunt 29, arch.nr 7084-07, FBB nr. 1263-07 getekend 12 december 2007.

Landsverordening Algemene Rekenkamer Sint Maarten (2010), GT no.18.

Landsverordening Veiligheidsdienst (2010), GT no.4.

Landsverordening Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten (2013), GT no. 65.

General Audit Chamber

Algemene Rekenkamer

Landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar 2013 (Landsverordening vaststelling jaarrekening 2013)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen deel

Het onderhavige ontwerp van landsverordening bevat de jaarrekening voor het jaar 2013. Conform artikel 100, vierde lid, van de Staatsregeling en artikel 52 tot en met artikel 55 van de Comptabiliteitslandsverordening wordt met dit ontwerp voorgesteld om de ministers décharge te verlenen over het gevoerde financieel beleid en beheer van dat jaar.

De jaarrekening is allereerst door de Stichting Overheid Accountant Bureau (hierna: SOAB) gecontroleerd op de getrouwheid en financiële rechtmatigheid van de jaarrekening. De bevindingen van de SOAB over de jaarrekening 2013 zijn gepresenteerd in het document "Bevindingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening 2013 van het Land Sint Maarten", welke conform artikel 54, tweede lid, van de Comptabiliteitslandsverordening ter informatie bij dit ontwerp van landsverordening is gevoegd.

Vervolgens heeft de Algemene Rekenkamer de doelmatigheid en rechtmatigheid van de ontvangsten en uitgaven van het Land (artikel 74 van de Staatsregeling) en het financiële beheer van het Land (artikel 23 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer) gecontroleerd. De bevindingen van de Algemene Rekenkamer ten aanzien van de jaarrekening 2013 zijn gepresenteerd in het rapport "Rechtmatigheidsonderzoek: Jaarrekening 2013 van Sint Maarten" welke eveneens conform artikel 54, tweede lid, van de Comptabiliteitslandsverordening ter informatie bij dit ontwerp van landsverordening is gevoegd.

Beide instanties hebben opmerkingen geplaatst bij de jaarrekening. Deze worden, grotendeels, in deze memorie van toelichting geadresseerd door de regering.

Wettelijke vereisten jaarrekening

Wettelijke termijnen

Artikel 52, eerste lid, van de Comptabiliteitslandsverordening bepaalt dat een jaarrekening voor een dienstjaar wordt opgesteld door de Minister van Financiën vóór 1 september van het daarop volgende jaar. De jaarrekening 2013 is goedgekeurd door de Raad van Ministers op 26 augustus 2014 en aangeboden aan de SOAB en de Algemene Rekenkamer op 27 augustus 2014 voor controle. De jaarrekening is daarmee, financieel, binnen de voorgeschreven termijn opgesteld.

Naast het opstellen van de jaarrekening is het ook zaak dat de Staten zich kunnen uitspreken over de jaarrekening in de vorm van een Landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening.

De Minister van Financiën heeft daarom in zijn brief d.d. 19 maart 2018, namens de regering, gericht aan het College financieel toezicht, bericht dat er een inhaalslag zal worden gemaakt in het opstellen en aanbieden van de Landsverordening vaststelling jaarrekening 2014, 2015 en 2016, waarmee recht wordt gedaan aan het budgetrecht van de Staten.

Inrichting van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van het model, zoals vastgesteld in de Regeling modellen jaarrekening (AB 2014, no.48; laatstelijk gewijzigd bij AB 2014, no. 56). Door het gebruik van dit model voor het opstellen van de jaarrekening wordt de jaarrekening ieder jaar transparant en uniform opgemaakt. De jaarrekening wordt daarmee een effectief instrument voor het budgetproces, omdat opgenomen posten in de jaarrekening in verschillende jaren met elkaar vergelijkbaar zijn.

Verbetering inhoud jaarrekening

Over de jaarrekeningen die tot nu toe zijn opgemaakt, zijn de SOAB en de Algemene Rekenkamer kritisch geweest. Beide instanties hebben terechte opmerkingen gemaakt in hun rapportages ten aanzien van de jaarrekeningen over de juistheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de overheidsbestedingen. De Algemene Rekenkamer plaatst tevens vraagtekens bij de doelmatigheid van de overheidsbestedingen.

Een van de zaken waar de SOAB en de Algemene Rekenkamer regelmatig tegenaan lopen bij het controleren van de jaarrekening, is het ontbreken van documentatie afkomstig uit subadministraties van diverse overheidsinstanties, waardoor het totaal bedrag opgenomen in een post niet (volledig) kan worden gecontroleerd.

Financieel beheer

Als gevolg hiervan heeft de Dienst Comptabiliteit in samenwerking met de SOAB in 2015 het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017 opgesteld, dat bij Landsbesluit 15-0625 is vastgelegd. De doelstelling is om de materiële verantwoording van de jaarrekening te verbeteren.

Het plan van aanpak bestaat uit 12 deelprojecten elk gericht op een specifiek onderdeel van de jaarrekening. Deelproject 1 gaat bijvoorbeeld over het inzichtelijk maken van de personeelskosten.

Een financiële administratie bestaat uit verschillende subsystemen die op elkaar moeten aansluiten om tot een goed beeld te komen van een post in de jaarrekening. Bijvoorbeeld: de personeelsadministratie moet aansluiten op de salarisadministratie. Daarmee wordt bedoeld dat alle salarisbetalingen herleid kunnen worden tot concrete personen uit de personeelsadministratie. Betalingen uit het kasboek moeten aansluiten op facturen uit de crediteuren administratie. Vrijwel alle deelprojecten focussen op het verbeteren van de aansluiting tussen de verschillende subsystemen, waardoor tot een inzichtelijk financieel beheer gekomen kan worden.

De in eerste instantie verwachte einddatum van het plan van aanpak was 31 december 2018. Deze einddatum is niet meer haalbaar vanwege de 'ransomware' aanvallen van 2016 en 2017 en de impact van de orkanen Irma en Maria van september 2017. Een nieuwe einddatum voor het gehele project is nog niet vastgesteld.

De regering gaat uiteraard verder met het uitvoeren van de deelprojecten, binnen door de regering gestelde prioriteiten in het licht van de wederopbouw van het land na de orkanen Irma en Maria. Het eindrapport ten aanzien van dit project zal aan de Staten en de Algemene Rekenkamer worden gestuurd.

Beleidsinhoudelijke begroting

De begroting is tot nu toe beleidsarm geweest. Beleidsarm wil zeggen dat in de begroting geen gespecificeerde en gekwantificeerde beleidsdoelen zijn gesteld. De gelden waarvoor autorisatie is gevraagd in de begroting zijn daarmee niet gekoppeld aan een bepaald beleidsdoel. Dit heeft tot gevolg dat in de jaarrekening geen verantwoording kan worden afgelegd voor het behalen van het beoogde doel. Immers, als er geen doel is vastgesteld, kan ook niet worden bepaald of het beoogde doel is bereikt.

De regering heeft een meer beleidsinhoudelijke begroting gepresenteerd voor 2017, waarmee de doelmatigheid en rechtmatigheid van de overheidsuitgaven voortaan beter kan worden gecontroleerd.

Rapport SOAB jaarrekening 2013

De SOAB heeft een afkeurende controleverklaring gegeven over de jaarrekening 2013. De belangrijkste reden hiervoor is dat diverse posten in de jaarrekening niet op de juiste of niet op volledige wijze zijn verantwoord. Verder is er, aldus de SOAB, sprake van diverse materiële presentatieafwijkingen. De SOAB constateert wel dat de jaarrekening binnen de voorgeschreven termijn is opgesteld en geaccordeerd door de ministerraad.

De oorzaak voor deze gebreken is gelegen in de kwaliteit van de financiële administratie van het Land in het algemeen en de dossiervorming bij de verschillende ministeries in het bijzonder.

Door het hele rapport zijn opmerkingen en verbeterpunten geplaatst door de SOAB. Het Ministerie van Financiën pakt deze problemen op met behulp van het eerdere genoemde plan van aanpak verbetering financieel beheer.

In het hiernavolgende verwijst de vetgedrukte tekst naar een hoofdstuk in het SOAB rapport. De schuin gedrukte teksten verwijzen naar de verdere onderverdeling in kopjes. Daaronder staan de reacties van de regering.

Presentatie jaarrekening

De SOAB constateert dat de Regeling modellen jaarrekening is gevolgd door de regering bij het opmaken van de jaarrekening, maar dat de

staten van de jaarrekening niet volledig zijn ingevuld of materiële afwijkingen bevatten.

De door de SOAB geconstateerde afwijkingen zijn het gevolg van de gebreken in de financiële administratie, die worden geadresseerd in het plan van aanpak financieel beheer 2015-2017.

Verder werkt het Ministerie van Financiën met een jaarkalender, waarin de planning is opgenomen van de werkzaamheden. Door het volgen van een jaarplanning zouden de verschillende wettelijke termijnen voor producten van het Ministerie van Financiën, zoals de jaarrekening, voortaan makkelijker worden gehaald.

Bevindingen inzake balansposten

Materiële vaste activa (hoofdstuk 4.1)

Ten aanzien van de materiële vaste activa heeft de SOAB geen toereikende subadministratie kunnen ontvangen.

Het vaststellen van de materiële vaste activa en het samenstellen van een toereikende subadministratie wordt stapsgewijs aangepakt in het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017, deelproject 8.

Onzekerheid omtrent waarderingen van diverse deelnemingen (Hoofdstuk 4.2.1)

De SOAB heeft van diverse deelnemingen geen recente jaarrekeningen mogen ontvangen ter onderbouwing van de posten zoals opgenomen in de jaarrekening.

Op dit moment leveren meerdere bedrijven en instellingen, waar het Land een deelneming in heeft, niet of niet tijdig de jaarrekening aan, waardoor deze deelnemingen niet correct kunnen worden opgenomen in de jaarrekening van het Land.

Verder is er een lacune in de regelgeving. Een groot deel van de deelnemingen zijn op grond van artikel 1, eerste lid, van de Landsverordening regelende de verplichting tot publicatie van de boekhoudkundige gegevens van bedrijven van openbaar nut verplicht de jaarrekening van het afgelopen boekjaar voor 31 augustus te doen toekomen aan de aandeelhouder vertegenwoordiger (de minister). Dit maakt het ondoenlijk om de jaarrekeningen van deelnemingen correct te verwerken in de jaarrekeningen van het Land vóór 1 september, zoals de Comptabiliteitslandsverordening voorschrijft.

In het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017, deelproject 12, wordt voorgesteld om beide problemen op te lossen door het opstellen van beleid richting de deelnemingen en het aanpassen van de betreffende regelgeving.

Met het voorgenomen voorstel tot wijziging van de Landsverordening regelende de verplichting tot publicatie van de boekhoudkundige gegevens van bedrijven van openbaar nut, wordt namelijk de aanleverdatum van een jaarrekening voor een bedrijf of entiteit waar het Land deelnemer in is, naar voren gehaald. Tevens wordt in het

voorstel tot wijziging van de regelgeving een sanctie opgenomen voor het te laat aanleveren van de jaarrekening.

Onzekerheid omtrent langlopende vorderingen (hoofdstuk 4.2.2)

Studieleningen

De SOAB heeft onvoldoende materiaal tot zijn beschikking om een controle te kunnen uitvoeren op het bedrag van studieleningen NAF 9.193.000, zoals opgenomen in de jaarrekening. De SOAB heeft geconstateerd dat er geen ouderdomsanalyse is gemaakt, die het mogelijk maakt om verjarende leningen te kunnen bepalen.

Het beleid voor studiebeurzen, subsidies en overdrachten wordt stapsgewijs aangepakt in het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017 deelprojecten 2 en 7.

Een onderdeel van de projecten is het maken van sluitende wetgeving en toereikende procedures om met name voor de studiebeurzen een deugdelijke wettelijke basis te creëren. Tevens zal in beide deelprojecten een grondige inventaris worden gemaakt van de uitstaande studieleningen.

Langlopende vordering op Sint Maarten Postal Services N.V.

De SOAB constateert dat voor Sint Maarten Postal Services N.V. een langlopende vordering is opgenomen van NAF 2 miljoen. Verder staat de overheid garant voor een lening bij een bank en twee erfpachtleningen.

De SOAB constateert dat de vordering en de garantstelling zonder voorafgaande autorisatie, bedoeld in artikel 46, tweede lid, van de Comptabiliteitslandsverordening hebben plaatsgevonden. De regering zal in een begroting de benodigde autorisatie voor deze vorderingen opnemen.

Debiteuren (hoofdstuk 4.3)

De SOAB heeft geen subadministratie van de debiteuren mogen ontvangen die aansluit bij het hiervoor genoemd bedrag, NAF 46,2 miljoen. Tevens heeft de SOAB voor de overige vorderingen voor een bedrag van circa NAF 12,8 miljoen geen onderliggende documentatie mogen ontvangen.

Door enerzijds meer doelmatig te werken en anderzijds personele uitbreiding is het mogelijk om een inhaalslag te maken in het opschonen van de debiteuren en overige vorderingen in het kader van deelproject 5. De eerste resultaten daarvan zullen in de jaarrekening van 2016 worden verwerkt.

Liquide middelen (hoofdstuk 4.5)

Naast de grote geldstromen (bankrekeningen en kasmiddelen) waar het Ministerie van Financiën zicht op heeft, bestaan er binnen de overheid enkele (immateriële) bankrekeningen en kastromen waar de gewenste toegang ontbreekt.

Jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening worden alle banken verzocht een standaardbankverklaring toe te sturen. De

standaardbankverklaring geeft een bevestiging van het saldo per bankrekening, een overzicht met alle tekenbevoegden, toegekende faciliteiten, kredietbrieven, garanties, middelen en gedeponeerde effecten en termijncontracten en overige derivaten. De standaardbankverklaring wordt vaak niet of niet volledig of te laat ontvangen. Dit belemmert het proces bij het vaststellen van de omvang van de liquide middelen.

Om een meer accuraat en actueel inzicht in de liquide middelen van de overheid te krijgen, zullen er processen beschreven worden met betrekking tot het openen, sluiten en beheren van bankrekeningen van de overheid. Dit geldt ook voor de immateriële bankrekeningen en het beheer van de kasmiddelen.

De dienst Comptabiliteit en de afdeling Financiën van het Ministerie van Financiën zullen daardoor te allen tijde inzicht hebben in alle rekeningen en kasmiddelen. Met de banken zal tot sluitende afspraken worden gekomen over het tijdig aanleveren van de standaardbankverklaring.

Eigen Vermogen (hoofdstuk 4.6)

De SOAB heeft een wijziging in het eigen vermogen van het Land geconstateerd met twee oorzaken: de boedelscheiding van de voormalige Nederlandse Antillen en een herwaardering van de materiële vaste activa.

Boedelscheiding voormalige Nederlandse Antillen

Bij het uiteengaan van de Nederlandse Antillen en het verwerven van landsstatus op 10 oktober 2010 zijn er afspraken gemaakt tussen de rechtsoptvolgers over de verdeling van de boedel van de voormalige Nederlandse Antillen.

Het proces van de boedelscheiding is nog niet afgerond. Om deze reden is er onzekerheid ontstaan over de boedelscheiding en het effect dat deze boedelscheiding zal hebben op het vermogen van Sint Maarten ultimo 2014. Het eindrapport van de Vereffeningcommissie wordt aangehouden tot die tijd.

Herwaardering materiële vaste activa

De materiële activa is in de jaarrekening met NAF 14,8 miljoen naar beneden bijgesteld, zonder dat de SOAB aan de hand van documentatie heeft kunnen vaststellen of deze correctie juist is. Deze opschoningacties maken deel uit van het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017, te weten deelproject 8 en zal naar planning eind 2017 worden afgerond.

Crediteuren (hoofdstuk 4.8)

De SOAB heeft geen subadministratie van de crediteuren en overige kortlopende vordering ontvangen die aansluiten bij het hiervoor genoemd bedrag, NAF 51,1 miljoen in de jaarrekening. De SOAB kan daarom niet beoordelen of het bedrag uit de jaarrekening correct is.

De crediteuren en overige kortlopende schulden worden tegelijk aangepakt met de vorderingen. Extra personeel en een doelmatige

aanpak zal voor de jaarrekening van 2015 verbetering brengen. Zie ook *Debiteuren*.

Overige kortlopende schulden (hoofdstuk 4.9)

De schuldpositie van Sint Maarten bij het Uitvoeringsorgaan Sociale en Ziektekosten Verzekeringen (hierna: SZV) bestaat voornamelijk uit de schuld, die het Land Sint Maarten heeft als rechtsopvolger van Eilandsgebied Sint Maarten / de voormalige Nederlandse Antillen aan SZV over de periode vóór 10 oktober 2010.

Daarnaast kan Sint Maarten een schuld bij SZV hebben op twee verschillende grondslagen: uit verplichtingen als werkgever voor sociale voorzieningen (zoals de Pro Pauperis kaarten) die door SZV worden uitgevoerd en uit de wettelijke verplichting van artikel 24, eerste lid, van de Landsverordening Uitvoeringsorgaan Sociale en Ziektekosten Verzekeringen, van het Land om garant te staan voor de solventie van SZV.

Bij de verkoop van het nieuwe bestuursgebouw aan SZV is tevens overeenstemming bereikt over de hoogte van de schuld van het Land aan SZV. De schuld is vastgesteld op NAf 50,8 miljoen. Ter dekking van de schuld is ook een reservering opgenomen in de jaarrekening.

Niet uit balans blijvende verplichting (hoofdstuk 4.10)

De waarde van de vervroegde uittredingsregeling (VUT) en duurtetoeslag is tot stand gekomen in onderhandelingen tussen de overheid en het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten. In het totaalbedrag van de schuld van de overheid aan het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten ad NAf 83,6 miljoen is een bedrag ad NAf 21,4 miljoen opgenomen zijnde VUT- en duurtetoeslagkosten.

In de intentieverklaring tussen partijen wordt ook een afstemmingsovereenkomst met betrekking tot het afwickelen van de schuld in drie termijnen voorgesteld.

Bevindingen inzake de staat van baten en lasten

De SOAB heeft geen verantwoorde controle kunnen uitvoeren op de in de jaarrekening opgenomen baten en lasten, mede omdat er geen of ontoereikende onderliggende documentatie is aangeboden.

Belastingopbrengsten (hoofdstuk 5.1.1)

In staat 12 bij de jaarrekening, staan de opgelegde belastingaanslagen van de afgelopen dienstjaren. Deze gegevens zijn afkomstig uit de database van de Belastingdienst.

De Belastingdienst gebruikt meerdere systemen voor het verwerken van belastingen. Deze systemen zijn echter verouderd en kennen geen management tools, wat het uitvoeren van controles moeilijk of onmogelijk maakt. Om deze reden heeft de SOAB de detailcontrole niet naar behoren kunnen uitvoeren, waardoor de SOAB niet de juistheid en volledigheid van de gegevens kon controleren.

Batig saldo Bureau Telecommunicatie en Post (hoofdstuk 5.1.3)

Sinds 10 oktober 2010 zijn geen jaarrekeningen ontvangen van het Bureau Telecommunicatie en Post Sint Maarten. In het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017 is deelproject 12 opgenomen die de ontwikkeling en implementatie van beleid en procedures omtrent de waardering van de deelnemingen en de collectieve sector entiteiten gaat aanpakken. Dit deelproject houdt mede in de voorstellen voor benodigde aanpassingen in wet- en regelgeving ten aanzien van de financiële verantwoording van de deelnemingen en de collectieve sector entiteiten. Zie ook: *Onzekerheid omtrent waarderingen van diverse deelnemingen*.

Personeelskosten (hoofdstuk 5.2.1)

Net als voorgaande jaren kan de SOAB geen controleerbare verantwoording geven over de opgenomen personeelskosten. De reden voor de onzekerheden rondom de personeelskosten is het gevolg van ontoereikende interne controle procedures. Er is evenmin een afrekening van de ziektekostenverzekering ontvangen voor de periode 2012 tot en met 2014, wat voor meer onzekerheid heeft gezorgd.

Beide punten worden met het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017, deelproject 1 aangepakt. In dit deelproject wordt een eerder project van de afdeling Personeel en Organisatie voortgezet.

Kosten voor goederen en diensten, kosten studiefinanciering (hoofdstuk 5.2.2)

Het Ministerie van Financiën zal door middel van het procure-to-pay-beleid het inkoop- en betalingsproces standaardiseren en stroomlijnen binnen de overheid. Dat wil zeggen dat het proces van aankoop met documenten wordt onderbouwd; om iets aan te schaffen tot de betaling ervan. Aankopen zullen daarmee binnen het budget blijven en worden geautoriseerd door de daartoe bevoegde persoon.

De omvang van de vorderingen en langlopende studieleningen kan niet worden vastgesteld, omdat binnen de overheid verschillende, niet op elkaar aansluitende systemen worden gebruikt.

Onzekerheid omtrent verantwoorde kosten voor PP Kaarten (hoofdstuk 5.2.4)

Onzekerheden omtrent de kosten voor de Pro Pauperis kaarten (hierna: PP kaarten) kunnen door de SOAB niet worden gecontroleerd, aangezien er sinds 10 oktober 2010 geen gecontroleerde afrekening heeft plaatsgevonden.

De in deze jaarrekening verantwoorde kosten voor de PP kaarten zijn gebaseerd op vooruitbetalingen zoals die zijn verricht in 2013. Naast de eindafrekening 2014 moet de afrekening van de ziektekosten 2012 en 2013 nog plaatsvinden.

In het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017, deelproject 4, wordt ernaar gestreefd, in samenwerking met SZV, om een structurele oplossing te vinden voor het correct opnemen in de jaarrekening van de kosten van de ziektekosten voor overheidsambtenaren en Pro Pauperis kaart houders.

Rechtmatigheid

De Landsverordening begroting 2013 is op 16 september 2013 vastgesteld. Als er na de vaststelling van een begroting sprake is van een begrotingsoverschrijding of begrotingswijziging, behoort deze te worden geautoriseerd door middel van een landsverordening tot wijziging van de reeds vastgestelde begroting.

Voor het dienstjaar 2013 is er geen wijzigingslandsverordening van de begroting ingediend. Om deze reden is er geen autorisatie geweest voor de begrotingsoverschrijdingen in dat jaar.

Rapport Algemene Rekenkamer

Evenals bij de jaarrekeningen van 2011 en 2012 heeft de Algemene Rekenkamer besloten geen gebruik te maken van diens mogelijkheid om bezwaar uit te spreken tegen een jaarrekening op grond van artikelen 28 en 29 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer.

Derhalve kan de regering thans décharge vragen aan de Staten over het gevoerde financiële beleid en beheer. De Algemene Rekenkamer heeft wel opnieuw meerdere aanbevelingen gedaan aan de regering, waarvan de hoofdpunten hieronder worden uiteengezet. Naast de terecht kritische opmerkingen, constateert de Algemene Rekenkamer ook een, bescheiden, verbetering ten opzichte van de voorgaande jaren.

In het rechtmatigheidsonderzoek 2013 van de Algemene Rekenkamer is, conform procedure, een reactie gegeven door de Minister van Financiën. Hierin zijn de belangrijkste uitkomsten van de Algemene Rekenkamer onderzoek naar de jaarrekening 2013 voor Land Sint Maarten aangegeven:

1. De Algemene Rekenkamer is van oordeel dat de financiële informatie niet voldoet aan de eisen die de Comptabiliteitslandsverordening en de Landsverordening Algemene Rekenkamer van Sint Maarten stellen;
2. De Algemene Rekenkamer is van oordeel dat de ministeries niet "in-controle" zijn van hun bedrijfsvoering;
3. De Algemene Rekenkamer is van oordeel dat de informatiewaarde van de jaarrekening onvoldoende is;
4. Het stellen van nadere regels inzake de aanbesteding van goederen en diensten wenselijk te vinden;
5. Aanpassen van de landsverordening subsidies ter verhoging van de doelmatigheid en doeltreffendheid van subsidies wenselijk te vinden.

Financieel beheer

Om gehoor te geven aan de eerste twee verbeterpunten van de Algemene Rekenkamer is het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017 vastgesteld. De eerste resultaten en verbeteringen uit dit plan van aanpak worden verwerkt in de jaarrekening van 2015. Zie voor een uitgebreide beschrijving van de voorgenomen verbeteringen in het financieel beheer, de puntsgewijze reactie op het rapport van de SOAB.

Verder wordt binnen het Ministerie van Financiën gewerkt met een jaarplanning, waarbij een goed overzicht wordt gegeven van de verschillende werkzaamheden van het ministerie en de wettelijke termijnen waaraan het ministerie zich moet houden. Door meer organisatorisch te werken, wordt bijvoorbeeld de jaarrekening beter in kaart gebracht zodat de landsverordening tijdig en conform de Comptabiliteitslandsverordening wordt opgesteld.

Informatiewaarde jaarrekening

Zoals aangegeven in de paragraaf 'Verbetering inhoud jaarrekening', streeft de regering naar een meer beleidsinhoudelijke begroting. Hiermee kan voortaan de rechtmatigheid en doelmatigheid van de begroting worden gecontroleerd aan de hand van de jaarrekening omdat de beleidsdoelen uit de begroting kunnen worden vergeleken met het resultaat van het overheidsbeleid in de jaarrekening. De jaarrekening verkrijgt daarmee informatiewaarde voor alle stakeholders in het begrotingsproces. Dit adresseert de derde aanbeveling van de Algemene Rekenkamer.

Aanbesteding & Subsidies

Een werkgroep buigt zich over de wijze waarop de overheid aanbestedingen organiseert. Een wijziging van de Comptabiliteitslandsverordening om tot een praktischer aanbestedingsproces te komen, behoort tot de mogelijkheden om deze kwestie te verbeteren. Naast deze werkgroep bestaat het 'procure-to-pay' proces zoals beschreven onder de paragraaf 'Goederen en diensten'. Subsidies worden aangepakt in het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017, deelproject 2.

Artikelsgewijs deel

Artikel 1

Met dit artikel wordt de jaarrekening 2013, welke als bijlage bij het ontwerp van landsverordening is gevoegd, vastgesteld.

Artikelen 2, 3 en 4

Deze artikelen behoeven geen toelichting.

De Minister van Financiën

De Minister van Algemene Zaken

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2017-2018-115
No. 4a

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Sint Maarten
Drs. E.B. Holiday
Falcon Drive # 3
Harbour View
Sint Maarten

KABINET VAN DE GOUVERNEUR
VAN SINT MAARTEN

FEB 21 2018

Volgno: LV-17/0017
Doorgezonden:
Dossier:

G

RvA no. SM/18-17-LV

Onderwerp: Ontwerp van Landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar 2013 (Landsverordening vaststelling jaarrekening 2013). Uw volgnummer: LV-17/0017.

Advies: Met verwijzing naar uw adviesverzoek d.d. 30 november 2017 om het oordeel van de Raad van Advies inzake bovengenoemd onderwerp en behandeling hiervan in de vergadering van de Raad d.d. 20 februari 2017 en de vaststelling hiervan in de vergadering van de Raad d.d. 20 februari 2017, bericht de Raad u als volgt.

Het ontwerp strekt ertoe de jaarrekening van het Land bij landsverordening vast te stellen teneinde de ministers te ontlasten ten aanzien van het door hen gevoerde financieel beleid en beheer.

Bestudering van het onderhavige ontwerp en de bijgevoegde memorie van toelichting en bijlagen geeft de Raad aanleiding tot het maken van de navolgende opmerkingen.

I. Algemene opmerkingen

De aard en strekking van het ontwerp inzake de vaststelling van de jaarrekening leent zich in beginsel niet volledig voor het traditionele toetsingskader¹ van de Raad van Advies. Omdat de jaarrekening echter de vorm heeft van een landsverordening op basis van artikel 54, eerste lid, Comptabiliteitslandsverordening (hierna: CLV), dient het desondanks op grond van artikel 69 Staatsregeling jo. artikel 13 Landsverordening Raad van Advies ter advies te worden voorgelegd.

¹ Welke bestaat uit een beleidsanalytische-, juridische- en wetstechnische toets.

RvA no. SM/18-17-LV

BT

In eerdere adviezen van de Raad inzake het vaststellen van de jaarrekening² is onder meer het wettelijke kader geschetst met betrekking tot de geldende procedures en termijnen. In dit advies wordt door de Raad deze kennis verondersteld aanwezig te zijn, en wordt slechts incidenteel teruggeblikt op de eerder besproken materie.

Met betrekking tot het onderhavige ontwerp doet de Raad twee elementaire observaties:

- i. De jaarrekening inclusief controlerapporten worden stelselmatig in strijd met de CLV te laat ingediend bij de Staten;
- ii. De kwaliteit van de jaarrekening voldoet vooralsnog niet aan de door de CLV gestelde wettelijke normen.

Met betrekking tot de eerste tekortkoming merkt de Raad op dat de termijn voor het indienen van de jaarrekening inclusief bijlagen bij de Staten (wederom) ruimschoots wordt overschreden. De regering had met betrekking tot dienstjaar 2013 op grond van artikel 54, eerste lid, CLV, uiterlijk binnen één maand na het uitbrengen van het verslag van de Algemene Rekenkamer (hierna: AR), een ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de jaarrekening in moeten dienen bij de Staten ter verlening van décharge aan de ministers. Het verslag van de AR dateert van 3 december 2014. Het adviesverzoek aan de Raad van Advies is gedagtekend 30 november 2017. De Raad vraagt met betrekking tot deze termijnoverschrijding om een nadere toelichting. De Raad constateert verder dat hij in tegenstelling tot de geldende wettelijke termijnen nog geen ontwerp heeft ontvangen voor de dienstjaren 2015 en 2016. Het is de Raad niet duidelijk om welke reden er oponthoud ontstaat, maar duidelijk is wel dat dit mede gezien het cyclische karakter van het budgetrecht zo snel mogelijk dient te worden verholpen.

De tweede tekortkoming zal de Raad in het hiernavolgende hoofdstuk bespreken. Vooruitlopend daarop wordt alvast door de Raad vastgesteld dat naar zijn oordeel zowel het te laat indienen als het indienen van een laakbare jaarrekening afbreuk doet aan het budgetrecht van de Staten. De Staten hebben onder het budgetrecht de bevoegdheid om zeggenschap uit te oefenen op de besteding van de overheidsfinanciën. Om effectief gebruik te kunnen maken van dit recht is het noodzakelijk dat de regering periodiek rekening en verantwoording aflegt aan de Staten omtrent het gevoerde financiële beheer. Deze verplichting van de regering vloeit voort uit artikel 100, vierde lid, Staatsregeling van Sint Maarten en hoofdstuk 4, paragraaf 4, van de CLV. Onderdeel van dit verantwoordingsproces is het tijdig aanleveren van een deugdelijke en betrouwbare jaarrekening, inclusief de

² RvA no. SM/13-13-LV (dienstjaar 2011) en RvA no. SM/03-15-LV (dienstjaar 2012)

5 8

verslagen van de Stichting Overheids Accountants Bureau (hierna: SOAB) en het verslag van de AR. De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

II. Opmerkingen naar aanleiding van de controlerapporten

De SOAB oordeelt ten aanzien van de jaarrekening 2013 dat er, evenals in 2011 en 2012, een onjuist en geen getrouw beeld wordt geschetst over de financiële positie van het land.³ Daarnaast wordt door de SOAB een afkeurend rechtmatigheidsoordeel uitgesproken.⁴ De Raad wijst erop dat wanneer de ministerraad ervoor opteert om een door de SOAB afgekeurde jaarrekening aan de Staten voor te leggen ter verlening van décharge, het van belang is dat op zijn minst aan de Staten in de memorie van toelichting inzicht wordt verschaft over hoe de gebreken in het financieel beheer in de toekomst zullen worden geëlimineerd. Dit volgt specifiek uit Aanwijzing 153, derde lid, Aanwijzing voor de regelgeving.

Verder acht de Raad het tevens geboden te herinneren aan het feit dat ook nadat décharge is verleend comptabele verantwoording kan worden afgedwongen van een minister op basis van artikel 55 CLV ten aanzien van het gevoerde beleid en beheer. Vereiste daarbij is wel dat er achteraf onregelmatigheden aan het licht komen.

Na de SOAB heeft de AR in december 2014 haar verslag uitgebracht.⁵ De Raad constateert dat dit verslag het afkeurend oordeel van de SOAB onderschrijft. Volgens de bevindingen van de AR voldoet de financiële informatie in de jaarrekening 2013 niet aan de eisen die worden gesteld in de CLV en de Landsverordening Algemene Rekenkamer (hierna: LVAR). Verder blijkt dat de ministers niet 'in controle' zijn wat betreft hun bedrijfsvoering en dat de informatiewaarde van de jaarrekening onvoldoende is. De onrechtmatigheid van de jaarrekening volgt verder uit het feit dat er voor het dienstjaar 2013 sprake was van een begrotingsoverschrijding zonder autorisatie door middel van een landsverordening tot wijziging van de reeds vastgestelde begroting.⁶

Wanneer de AR van oordeel is dat wettelijke bepalingen, in het bijzonder uit de CLV, niet worden nageleefd, en verplichtingen, uitgaven en ontvangsten niet in overeenstemming zijn met de landsbegroting of andere wettelijke regelingen en derhalve als onrechtmatig dienen te worden bestempeld, heeft zij op grond van artikel 28 en 29 LVAR de bevoegdheid om officieel bezwaar uit te spreken tegen

³ Zie "Controleverklaring van de onafhankelijke accountant", p.6, voorlaatste paragraaf.

⁴ Zie "Controleverklaring van de onafhankelijke accountant", p.6, laatste paragraaf.

⁵ Zie "Rechtmatigheidsonderzoek 2013: Jaarrekening 2013 van het Land Sint Maarten".

⁶ Zie "Rechtmatigheidsonderzoek 2013: Jaarrekening 2013 van het Land Sint Maarten", p. 4-5

de jaarrekening. De Raad constateert dat de AR met betrekking tot de jaarrekening 2013 geen gebruik heeft gemaakt van deze bevoegdheid, ondanks dat er sprake is van bedenkingen met betrekking tot het gevoerde financiële beheer en de verantwoording daarover. De Raad adviseert in dit verband om een redelijk ultimatum te stellen met betrekking tot de wettelijke eisen die aan de jaarrekening worden gesteld. Het mag immers niet zo zijn dat, ondanks de "leercurve"⁷ waar het land zich in bevindt, er geen consequenties worden verbonden aan het structureel aanleveren van een ondeugdelijke jaarrekening. Het strekt derhalve ter aanbeveling om een termijn vast te stellen waarbinnen de fundamentele tekortkomingen die nu zijn geconstateerd, worden verholpen. De Raad vraagt hiermee rekening te houden.

III. Memorie van toelichting

In de memorie van toelichting wordt onder het kopje "wettelijke vereisten jaarrekening" ingegaan op de wettelijke termijnen die gelden met betrekking tot het opstellen en controleren van de jaarrekening. Gesteld wordt dat de jaarrekening voor 2013 binnen de voorgeschreven termijn is opgesteld. De Raad merkt op dat geen nadere toelichting wordt gegeven over de termijn die geldt met betrekking tot het indienen van de jaarrekening bij de Staten en het voorleggen van de ontwerp-landsverordening inzake de jaarrekening aan de Raad van Advies in de periode die ligt tussen het uitbrengen van het verslag van de AR en de vier weken waarbinnen het ontwerp moet zijn ingediend bij de Staten op grond van artikel 54, eerste lid, CLV. De Raad adviseert om de memorie van toelichting op dit onderdeel aan te vullen.

In de memorie van toelichting wordt voorts (al dan niet integraal) ingegaan op de kritische punten die door de SOAB en AR naar voren zijn gebracht. De Raad erkent dat naar aanleiding van eerdere adviezen in het onderhavige ontwerp gehoor is gegeven aan de verplichting om gemotiveerd aan te geven hoe de door de SOAB en de AR geconstateerde tekortkomingen zullen worden gecorrigeerd. De Raad heeft kennis genomen van de in het ontwerp genoemde maatregelen die volgen uit het "plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017"⁸. Met deze maatregelen tracht de regering normen vast te stellen waarnaar gehandeld dient te worden om de vermelde tekortkomingen in het financieel beheer planmatig aan te pakken. Toegezegd is dat de eerste resultaten en verbeteringen uit het plan in de jaarrekening van 2015 zichtbaar zullen zijn. Naar aanleiding van het verbeterplan verwacht de Raad dat er met betrekking tot de nog te behandelen

⁷ Citaat uit jaarrapport 2013 p. 8 onder "A.1.1. Evaluatie beleid", laatste volzin.

⁸ Landsbesluit 15-0625

jaarrekeningen significante vooruitgang is geboekt die beantwoordt aan de kritische opmerkingen van zowel de SOAB en de AR.

IV. Concluderende opmerkingen

De situatie waarbij de jaarrekening niet tijdig en niet conform de CLV wordt aangeboden aan de Staten, is naar het oordeel van de Raad onwenselijk. Immers betekent dit dat voor de Staten een essentiële bron van informatie ontbreekt bij het vaststellen van verantwoorde begrotingen voor de jaren na het desbetreffende dienstjaar. Een getrouw beeld van de financiële positie inclusief de baten en de lasten van de collectieve sector ligt dan niet voorhanden. Tot slot heeft de jaarrekening 2013 in het jaar 2018 een verminderde actualiteitswaarde waardoor het risico bestaat dat de dechargeverlening slecht een administratieve afhandeling wordt.

V. Wetstechnische toets

In de bijlage zijn de opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard vermeld. Deze opmerkingen worden geacht integraal deel uit te maken van het onderhavige advies.

VI. Conclusie

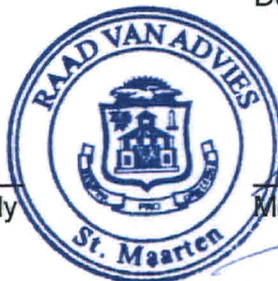
Concluderend geeft de Raad de regering in overweging het ontwerp naar de Staten te zenden nadat met de opmerkingen van de Raad rekening zal zijn gehouden.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de Raad van 20 februari 2018.

De Secretaris

De Vice-voorzitter

Dhr. mr. A.G. Baly

Mevr. mr. drs. M.C.C. Brooks-Salmon

BIJLAGE bij het advies d.d. 20 februari 2018 RvA no. SM/18-17-LV

Opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard

Het ontwerp bevat een aantal redactionele en wetstechnische onvolkomenheden. De Raad geeft de volgende niet-limitatieve voorbeelden.

Het ontwerp

- a. Voorgesteld wordt om in de aanhef naast de Staatsregeling ook te refereren aan hoofdstuk 4, paragraaf 4 van de Comptabiliteitslandsverordening ingevolge aanwijzing 62, eerste lid, van de Aanwijzing voor de regelgeving.
- b. Voorgesteld wordt om in artikel 2, eerste volzin, na het woord "zijn" te refereren aan artikel 54, tweede lid, onderdelen a en b van de Comptabiliteitslandsverordening ingevolge aanwijzing 62, tweede lid, van de Aanwijzing voor de regelgeving.

Memorie van toelichting

- a. De Raad adviseert om in het algemeen deel in de tweede paragraaf de referentie naar het rapport van bevindingen van het SOAB, de titel voluit te schrijven.
- b. De Raad adviseert om in het algemeen deel in de derde paragraaf in de referentie naar het rapport van de Algemene Rekenkamer een dubbele punt ":" toe te voegen na het woord "Rechtmatigheidsonderzoek" en het woord "Land" te vervangen met het woord "van".
- c. De Raad adviseert om onder het kopje "verbetering inhoud jaarrekening" in de zesde paragraaf de tweede letter "e" te verwijderen uit het woord "inzichtelijke".
- d. De Raad adviseert om onder het kopje "verbetering inhoud jaarrekening" onder het sub-kopje "beleidsinhoudelijke begroting" de letter "e" toe te voegen aan de woorden "gespecificeerd" en "gekwantificeerd" in de eerste paragraaf en aan het woord "beleidsinhoudelijk" in de tweede paragraaf.
- e. De Raad adviseert om onder het kopje "presentatie jaarrekening" in de derde paragraaf het woord "een" toe te voegen vóór het woord "jaarkalender".
- f. De Raad adviseert om onder "bevindingen inzake balansposten" onder sub-kopje "overige kortlopende schulden (hoofdstuk 4.9)" een spatie toe te voegen tussen het woord "vóór" en het getal "10".

ST. MAARTEN

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2017-2018-115
No. 4b

Aan de Gouverneur
Falcon Drive 3
Harbour View
Alhier

Philipsburg,

Uw nummer: Uw brief van: Ons nummer: Afd: JZ&W

Onderwerp: Nader rapport inzake het ontwerp van landsverordening, tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar 2013

Bijlagen: ontwerp van landsverordening met de bijbehorende memorie van toelichting

Het is mij een eer u hierbij, namens de ministerraad, het nader rapport aan te bieden ter reactie op het advies van de Raad van Advies (hierna: de Raad) [RvA no. SM/18-17-LV]. Dit advies is vastgesteld in de vergadering van de Raad van 20 februari 2017 en betreft het ontwerp van landsverordening, tot vaststelling van de jaarrekening van Sint Maarten voor het dienstjaar 2013 (Landsverordening vaststelling jaarrekening 2013).

De Raad geeft ten aanzien van het ontwerp van landsverordening in overweging het ontwerp naar de Staten te zenden nadat aan de opmerkingen van de Raad aandacht is besteed.

De Raad heeft vier observaties gemaakt ten aanzien van:

1. de jaarrekening inclusief controlerapporten worden stelselmatig in strijd met de Comptabiliteitslandsverordening (hierna: CLV) te laat ingediend bij de Staten.
2. de kwaliteit van de jaarrekening voldoet vooralsnog niet aan de door de CLV en de Landsverordening Algemene Rekenkamer gestelde wettelijke normen.
3. de memorie van toelichting aan te vullen met een nadere toelichting van de afwijking van de geldende wettelijke termijnen, in het bijzonder de indiening bij de Staten.
4. opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard op het ontwerp van landsverordening en de bijbehorende memorie van toelichting.

Hieronder worden puntsgewijs de opmerkingen van de Raad van een reactie voorzien.

Ad 1. De afwijking van de geldende wettelijke termijnen is gelegen in het feit dat de focus van de regering heeft gelegen bij het daadwerkelijk financieel beheer van het Land, met name door de implementatie van het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017.

De regering is zich bewust van het feit dat het opstellen van een Landsverordening vaststelling jaarrekening ook een onderdeel is van het financieel beheer. Om deze reden heeft de Minister van Financiën in zijn brief d.d. 19 maart 2018, gericht aan het College financieel toezicht, bericht dat een inhaalslag zal worden gemaakt in het opstellen en aanbieden van de Landsverordening vaststelling jaarrekening 2014, 2015 en 2016, waarmee recht wordt gedaan aan het budgetrecht van de Staten.

Ad 2. De regering heeft zich het uitgebreide commentaar van de Stichting Overheid Accountant Bureau en de Algemene Rekenkamer aangetrokken. De regering bedankt beide instellingen voor de gemaakte opmerkingen.

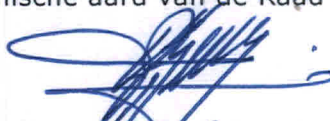
De Stichting Overheid Accountant Bureau heeft een afkeurende verklaring gegeven voor de jaarrekening 2013. De belangrijkste reden hiervoor is dat de diverse posten in de jaarrekening niet op juiste of volledige wijze zijn verantwoord. Daarnaast heeft de Stichting Overheid Accountant Bureau niet de beschikking gekregen over toereikende controle-informatie om het voorkomen, de accuraatheid, het bestaan, de volledigheid alsook de waardering en allocatie van diverse jaarrekeningposten vast te stellen. De kwaliteit van de financiële administratie en de dossiervorming bij verschillende ministeries is niet betrouwbaar.

De Algemene Rekenkamer is van oordeel dat de financiële informatie opgenomen in de jaarrekening 2013 niet voldoet aan de eisen die de CLV en Landsverordening Algemene Rekenkamer van Sint Maarten stellen aan een jaarrekening, waardoor de informatiewaarde van de jaarrekening onvoldoende is. De ministeries zijn niet 'in control' wat betreft de bedrijfsvoering.

Het plan van aanpak verbetering financieel beheer 2015-2017 wordt als gevolg van de gegeven kritiek geïmplementeerd. In de memorie van toelichting wordt per deelproject aangegeven hoe dit plan van aanpak wordt uitgevoerd. De regering verwijst naar de bijlage bij het onderhavige ontwerp van landsverordening voor het specifieke commentaar van de Stichting Overheid Accountant Bureau en de Algemene Rekenkamer.

Ad 3. De regering heeft het advies van de Raad opgevolgd en heeft de memorie van toelichting op dit punt aangevuld. Zoals eerder aangegeven onder ad 1, was de focus van de regering gericht op het daadwerkelijk financieel beheer van het Land. Het inhalen van het juridische component van het financieel beheer wordt hierdoor aangepakt. Deze inhaalslag is ook vermeld in de memorie van toelichting onder '*Wettelijke termijnen*'.

Ad 4. De opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard van de Raad zijn integraal overgenomen.

De Minister van Financiën

De Minister van Algemene Zaken